

עיר וקדיש מן שמיא נחית

זיא תשבת מפי זרעו

ספר תורת הזוהר

והוא ספר הזוהר שחבר התנא האלוקי
רבן שמעון בר יוחאי זיע"א
בלשון הקודש למען ירוץ הקורא בו
מנוקד ומחולק ללמוד יומי

חלק יז

בזוהר דא יפקון מן גלותא

והמשכילים ייהוו כזוהר הרקיע

עֲזָרִי מֵעַם ה' עוֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר תּוֹרַת הַזֹּהָר חֵלֶק יז

וְהוּא סֵפֶר הַזֹּהָר שֶׁחִבֵּר הַתַּנָּא הָאֱלּוֹקִי
רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א
בְּלִשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ לְמַעַן יְרוּץ הַקּוֹרָא בּוֹ
מִנְקֵד וּמַחֲוֹלֵק לְלִמּוּד יוֹמֵי
לְכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה

מִזוֹהַר פ' תְּרוּמָה דף קנב עד זוהר פ' תְּצוּה דף קפ

וּמִצּוּרָף: 1. תִּיקוֹן הַכִּלְלִי, 2. תְּפִילַת הַדֶּרֶךְ 3. תְּפִילַת הַיּוֹדִיָּה
לְבוֹרָא עוֹלָם, 4. תְּפִלָּה לְפָנֵי וְאַחֲרֵי הַלִּימוּד, 5. תִּיקוֹן מַג, 6.
תִּיקוֹן מַח, 7. פְּתִיחַת אֱלִיהוּ הַנְּבִיא

מוֹפָץ לְלֹא מִטְרַת רוּחַ כָּלָל – לְקִירוּב הַגָּאוּלָּה בְּרַחֲמִים
וְכָךְ נִסִּים יַחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל אֶת סֵפֶר הַזֹּהָר הַקְּדוֹשׁ שָׁנָה בְּשָׁנָה
בְּהִילּוּלַת הַרְשָׁב"י

יוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעֵל הַזֹּהָר הָעוֹלָמִי"
בַּעִיָּה"ק בֵּית שְׁמַשׁ תּוֹבֵב"א
שֶׁבֶט תִּשְׁע"ד לפ"ק

רבי שלום יהודה גראס שליט"א
האדמו"ר מהאלמין-בית שמש
חיבר למעלה מאלף ספרים
על כל מקצועות התורה

סניף בת ים
רחוב בר יהודה 50
בת ים יצ"ו ארץ ישראל
טל: 0527651911

נא לפרסם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובשמחות
ולכל החברים וידידים לזיכוי הרבים ולזכות ללמוד
תורה לשמה, וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים
צדיקים, ועליו נאמר "אם תוציא היקר מזולל כפי
תהיה", הוא מברך והקב"ה מסכים אתו אכ"ר.

הרשב"י קובע:

"בספר הזוהר יצאו בני ישראל מהגלות ברחמים"

**מחפשים מפיצים למליוני דפי הזוהר בכל העולם
מחפשים תורמים להדפיס מיליוני דפי הזוהר לחלקם
ל-15 מליון יהודים בחנם**

האם יש מחשב שיוכל לחשב את הזכות הגדולה שיכולים
לזכות בכסף קטן?

**גדולי הדור פסקו! תרמו אל מפעל הזוהר העולמי, (ישירות
לדפוס) והיו שותפים להצלת עם ישראל על ידי חלוקת דפי זוהר
היומי, ספרים ועלונים בחינם: 0527-651911**

הָאוֹת טי"ת מתישבת בכל מקום, ומתתקנת לשבת כראוי, ולכן בכל מקום ששם אות ט', אין ישוב לאות ק' שם להתישב בו. ולכן במקום הזה לא שולט כלל הצד האחר, ונותן חיים של העולם הזה ליושבים תחת האות הזו, ולא יצא החוצה. וכשיוצא החוצה, יש רשות לצד האחר לשלט בו. כמו שאות זו שולטת במקום זה, כך גם שולטת אות אחרת במקום הגיהנם. ומיהי? האות ק'.

ובם פרו' של רב המנונא סבא, כאן הן שתי אותיות: ח', ט'. ולכן לא היו כתובות בתוך אבני שהם ואבני מלואים, ומשבטי ישראל נמנעו שתי האותיות הללו, כדי שלא רשום בתוכם ח"ט.

במקום בית המקדש תלויים כל אותיות האלפא ביתא בסודות חקוקים של שמות קדושים, קשורים, רקומים עליו, וכל העולם שלמעלה ומטה, הכל בסוד של אותיות מתחמות (חקוקות) וגלופות, וסודות הקדשה (השם הקדוש) העליונה נחקק עליהם.

במשכן נחקקו והצטירו האותיות כראוי, שהרי בצלאל היה יודע את החכמה לצרף

אוֹתוֹת שֶׁבֶּהֶן נִבְרְאוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ, וְעַל חֻכְמָתוֹ (זו')
נִבְנָה הַמִּשְׁכָּן עַל יָדוֹ וְנִבְחַר מִכָּל עַם יִשְׂרָאֵל.
וְכִמּוֹ שֶׁהוּא נִבְחַר לְמַעַלָּה, כִּף רָצָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא שֶׁיִּבְחַר לְמַטָּה.

לְמַעַלָּה כָּתוּב (שמות לא) רָאָה קָרָאתִי בְּשֵׁם
בְּצִלָּאֵל. לְמַטָּה – (שם לה) רָאוּ קָרָא ה'
בְּשֵׁם בְּצִלָּאֵל. וְשֵׁמוֹ בְּסוּד עֲלִיּוֹן נִקְרָא כִּף בְּצִלָּאֵל
– בְּצִלָּאֵל. וּמִיָּהוּ? זֶה צַדִּיק, שֶׁהוּא יוֹשֵׁב בְּצִלָּ
אֵל, אוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא אֵל עֲלִיּוֹן, וְהוּא יוֹשֵׁב כְּמוֹ
שָׂאוֹתוֹ אֵל. אוֹתוֹ אֵל נוֹטֵל שְׂשֵׁה צַדִּיקִים, אוֹתוֹ
צַדִּיק נוֹטֵל אוֹתָם. אֵף כִּף אוֹתוֹ אֵל מֵאִיר לְמַעַלָּה,
וְהַצַּדִּיק הַזֶּה מֵאִיר לְמַטָּה. אוֹתוֹ הָאֵל כָּלֵל שֶׁל כָּל
שֵׁשֶׁת הַצַּדִּיקִים. וְאוֹתוֹ צַדִּיק הוּא כָּלֵל שֶׁל כָּל
שֵׁשֶׁת הַצַּדִּיקִים.

בֵּין אוּרֵי – בֵּין הָאוּר הֶרְאֵשׁוֹן שֶׁבְּרָא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית. בֵּין חוּר – הַבֵּן שֶׁל
חֲרוֹת הַכֹּל. דְּבַר אַחֵר בֵּין חוּר – בֵּין חוּר מִכָּל
הַגְּנוּנִים. וְזֶה הַתְּמַנָּה לְמַטָּה יְהוּדָה, הַכֹּל כְּרָאוּי.

כָּל הַגְּנוּנִים טוֹבִים לְחֵלוֹם פָּרֹט לְתַכְלֶת, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא כֹּסֵא לְדוֹן אֶת דִּינֵי
הַנְּשָׁמוֹת. וְהָרִי דְרָגָה זוֹ (אחמ"ת) הִיא לְבִנְיָה. אֵלָּא

בְּשַׁעָה שְׁעוּמַדַּת בְּדִינֵי נַפְשׁוֹת, אִזְּ הִיא גִּזּוֹן תְּכִלַּת,
וְהִירִי בְּאַרְנוֹהָ.

בְּשַׁעָה שְׁרׁוּאָה אָדָם אֶת הַגִּזּוֹן הַזֶּה, נִזְכָּר הָאָדָם
לַעֲשׂוֹת מַצּוֹת רַבּוֹנוֹ. כְּמוֹ שֶׁנֶּחֱשׁ
הִנְחָשָׁת, בְּשַׁעָה שֶׁהִיוּ רוֹאִים אוֹתוֹ, הָיוּ פּוֹחָדִים
מִלִּפְנֵי הַקְדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשׁוֹמְרִים אֶת עֲצָמָם
מִכָּל הַחֲטָאִים, וּבְשַׁעָה שֶׁאוֹתוֹ הִפְחִד שֶׁל הַקְדּוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא עוֹלָה עֲלֵיהֶם, מִיד נִרְפָּאִים. מִי גֵרָם
לָהֶם לִפְחִד מִלִּפְנֵי הַקְדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? אוֹתוֹ נָחַשׁ,
אוֹתָהּ רְצוּעָה שְׁמִסְתַּכְלִים בָּהּ. אֵף כֵּן הַתְּכִלַּת –
(במדבר טו) וּרְאִיתֶם אוֹתוֹ וְנִזְכַּרְתֶּם אֶת כָּל מַצּוֹת ה' .
מֵאוֹתוֹ הִפְחִד שְׁלוֹ. וְעַל זֶה תְּכִלַּת בְּמִשְׁכָּן.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, זֶה שְׁאָמַר מוֹרְנוֹ שֶׁתְּכִלַּת הִיא
כֶּסֶּא דִּין, וּכְשֶׁהִיא עוֹמַדַּת בַּגִּזּוֹן הַזֶּה, אִזְּ
הִיא כֶּסֶּא לְדוֹן דִּינֵי נַפְשׁוֹת. מָתִי הִיא בְּרַחֲמִים?
אָמַר לוֹ, בְּשַׁעָה שֶׁהַכְּרוּבִים מַחֲזִירִים פְּנֵיהֶם זֶה
עִם זֶה וּמִסְתַּכְלִים פָּנִים בְּפָנִים. כִּיּוֹן שֶׁאוֹתָם
כְּרוּבִים מִסְתַּכְלִים פָּנִים בְּפָנִים, אִזְּ כָּל הַגִּזּוֹנִים
מִתְתַּקְּנִים, וּמִתְהַפֵּךְ גִּזּוֹן תְּכִלַּת לְגִזּוֹן אַחֵר. מִתְהַפֵּךְ
גִּזּוֹן יָרֵק לְגִזּוֹן זָהָב (לכוז).

וְלִכֵּן בְּהַפּוֹךְ הַגִּזּוֹנִים מִתְהַפֵּךְ מִדִּין לְרַחֲמִים, וְכֵן
מִרַחֲמִים לְדִין, וְהַכָּל בְּהַפּוֹךְ הַגִּזּוֹנִים. כְּמוֹ

שְׁמִסְדְּרִים יִשְׂרָאֵל תְּקוּנֵיהֶם לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
כִּן הַכֹּל עוֹמֵד וְכִן מִסְתַּדֵּר. וְלִכֵּן כְּתוּב (ישעיה מט)
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר, בְּאוֹתָם גּוֹנִים
שְׁכִלּוּלִים זֶה בָּזֶה, הִיפִי שֶׁל כָּלֵם.

וְעִשִּׂיתָ שְׁלֶחֶן עֲצֵי שֹׁטִים וְגו'. רַבִּי יִצְחָק
פָּתַח, (דברים ח) וְאָכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ וּבִרְכַּתָּ
אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ וְגו'. כִּמָּה צְדִיקִים הֵם יִשְׂרָאֵל
שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִתְרַצָּה בָּהֶם וְקָרְבָם אֵלָיו
מִכָּל הָעַמִּים, וּבִשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל נָתַן מְזוֹן וּשְׂבַע
לְכָל הָעוֹלָם, וְאֵלְמָלָא יִשְׂרָאֵל – לֹא נָתַן הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא מְזוֹן לָעוֹלָם, וְעַכְשָׁו שִׁישְׂרָאֵל
בְּגָלוֹת, עַל אַחַת כִּמָּה וְכִמָּה שְׁנוּטִלִים מְזוֹן עַל
אֶחָד פִּי שְׁנַיִם.

סדר הלימוד ליום ז שבט [יום 125 בשנה]

בְּזִמְנֵן שְׁהִיו יִשְׂרָאֵל בְּאַרְצָה הַקְּדוֹשָׁה, הָיָה יוֹרֵד
לָהֶם מְזוֹן מִמָּקוֹם עֲלִיּוֹן, וְהֵם נוֹתְנִים חֵלֶק
תְּמִצִּית לָעַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים, וְכָל הָעַמִּים לֹא
נִזְוְנוּ אֶלָּא מֵהַתְּמִצִּית, וְעַכְשָׁו שִׁישְׂרָאֵל הֵם
בְּגָלוֹת, הִתְהַפֵּךְ לְגוֹן אֲחֵר.

מִיָּשָׁל לְמֶלֶךְ שֶׁהִתְקִין סְעוּדָה לְבְנֵי בֵיתוֹ. כָּל זִמְנָן
שֶׁהֵם עוֹשִׂים אֶת רְצוֹנוֹ, אוֹכְלִים סְעוּדָה

עם המלך, ונותנים לכלבים חלק העצמות לגרר.
בשעה שבני ביתו לא עושים את רצון המלך,
המלך נותן את כל הסעודה לכלבים, ומעלה
להם את העצמות.

כמו זה, כל זמן שישראל עושים רצון רבונם,
הם אוכלים על השלחן הזה של המלך,
וכל הסעודות מתקנות להם. והם, מאותה שמחה
שלהם, נותנים עצמות שהן תמצית לעובדי
כוכבים. וכל זמן שישראל לא עושים רצון
רבונם, הם הולכים לגלות, והסעודה הולכת
לכלבים, ועולה להם התמצית. ככה יאכלו בני
ישראל את לחם טמא בגוים, שהרי תמצית
הגעל שלהם הם אוכלים. אוי לכן המלך שיושב
ומצפה לשלחן העבד, ומה שנשאר מתוך
השלחן הוא אוכל.

יד המלך אמר, (תהלים כג) תערך לפני שלחן נגד
צירי דשנת בשמן ראשי כוסי ריזה. תערך
לפני שלחן – זו סעודת המלך. נגד צירי –
אותם הכלבים שיושבים לפני השלחן ומצפים
לחלקת עצמות, והוא יושב עם המלך בענג של
הסעודה בשלחן.

דִּישְׁנָתָּ בְּשֶׁמֶן רֹאשִׁי – זֶה רֹאשׁ הַסְּעוּדָה. שְׁכַל
שֶׁמֶן וְשִׁמְנוּנִית וְתִקּוֹן הַסְּעוּדָה נִתְּנִים
בְּרֹאשׁוֹנָה לְאַהֲבַת הַמֶּלֶךְ. מֵה שֶׁנִּשְׁאַר נִתֵּן אַחֵר
כֶּךָ לְכָל־בָּיִת וְלְאוֹתָם עוֹבְדֵי הַשְּׁלֶחֶן. כּוֹסֵי רוּיָה –
מִלֵּאָה הַכּוֹס לִפְנֵי אֲהֹבַת הַמֶּלֶךְ תָּמִיד שְׁלֹא
יִצְטָרֵךְ לְבַקֵּשׁ, וְעַל סוּד זֶה הָיָה יִשְׂרָאֵל תָּמִיד עִם
שְׁאֵר הָעַמִּים.

רַבִּי חֲזִיָּא הָיָה הוֹלֵךְ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן לְטַבְרִיָּה, וְהָיוּ
עִמּוֹ רַבִּי יַעֲקֹב בֶּר אִידִי וְרַבִּי יִיסָא הַקָּטָן.
עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, אָמַר רַבִּי יִיסָא לְרַבִּי חֲזִיָּא,
תָּמוּהָ מֵה שֶׁכָּתוּב (מלכים-א ב') וְלִבְנֵי בְרוּזִי הַגִּלְעָדִי
תַעֲשֶׂה חֶסֶד וְהָיוּ בְּאֹכְלֵי שְׁלֶחֶןךָ וְגו'. אִם כֶּךָ, כָּל
טוֹב וְאַמֶּת לֶאֱכֹל עַל שְׁלֶחֶנוֹ וְלֹא יוֹתֵר, מִשְׁאַמֵּר
כָּאֵן וְהָיוּ בְּאֹכְלֵי שְׁלֶחֶןךָ. וְעוֹד, לֹא כְבוֹד הַמֶּלֶךְ
הוּא שְׂיֵאכֹל אִישׁ אַחֵר עַל שְׁלֶחֶן הַמֶּלֶךְ, וְלֹא
צָרִיךְ זֶה אֲלֵא הַמֶּלֶךְ לְבָדּוֹ, וְכָל הַגְּדוֹלִים שְׁלוֹ
סָבִיבוֹ לְמַטָּה מִמֶּנּוּ.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, לֹא שְׁמַעְתִּי בְּזֶה דְּבָר, וְלֹא
אָמַר. אָמַר לוֹ לְרַבִּי יַעֲקֹב בֶּר אִידִי, וְאַתָּה
שְׁמַעְתָּ בְּזֶה הַדְּבָר? אָמַר לוֹ, אַתֶּם שְׂיוֹנָקִים בְּכָל
יוֹם מִדְּבַשׁ שֶׁמֶן הָעֲלִיוֹן לֹא שְׁמַעְתֶּם, כָּל שֶׁכֵּן
אֲנִי. שְׁאַל אֶת רַבִּי יִיסָא, וְאַתָּה שְׁמַעְתָּ בְּזֶה דְּבָר?

אמר לו, אף על גב שאני תינוק ומלפני מספר
ימים באתי אליכם ולא זכיתי מקדם לזה – אני
כן שמעתי.

פֶּתַח ואמר, (תהלים קלו) נותן לחם לכל בשר כי
לעולם חסדו. מה ראה דוד שבסיוס
ההלל הגדול סים כך בפסוק הזה? אלא שלשה
שליטים הם למעלה שהקדוש ברוך הוא נודע
בהם, והם סוד נכבד שלו, ואלה הם: מלך ולב
וכבד. והם בהפך של העולם הזה. למעלה המלך
נוטל בראש, ואחר כך נותן ללב, והלב נוטל
ונותן לכבד, ואחר כך הכבד נותן חלק לכל
אותם מקורות של מטה, כל אחד ואחד כראוי לו.
למטה הכבד נוטל בראש, ואחר מקרב הכל ללב,
והלב נוטל את היפה של המאכל. כיון שנוטל
ומתחזק מאותו כח ורצון שנוטל, נותן ומעורר
אל המלך. ואחר כך חוזר לכבד ומחלק מזון לכל
מקורות הגוף. (ביום שהאדם מתעורר בתענית, מתעורר למעלה

כאותה דגמא ממש, וביום של שבע לא כך).

ביום של תענית, אדם מקריב מאכל ומשתה
לכבד העליון, ומה הוא מקריב? חלבו
ודמו ורצונו. אותו כבד נוטל הכל ברצון. כיון
שהכל הוא אליו, נוטל ומקריב הכל לפני הלב,

שהוא גדול ושולט עליו. כיון שהלב נוטל ומתחזק הרצון, מקריב הכל למח, שהוא שליט עליון על כל הגוף. אחר כך חוזר הכבד ומחלק חלקים לכל אותם מקורות ואיברים שלמטה.

בזמן אחר, כאשר (כל) המח נוטל הכל בתחלה, ואחר כך נותן ללב, והלב נותן לכבד, והכבד נותן לכל המקורות והאיברים שלמטה, ואחר כך כפשוטה לחלק מזון לעולם הזה, בראשונה נותן ללב, שהוא המלך שבארץ, ושלחן המלך מתעורר בראשונה מכל שאר בני העולם.

אשריו מי שהיה בחשבון של שלחן המלך, שהרי ידוע הוא להיטיב לו באותו טוב שלמעלה. (ומשום כך) וזהו טוב ואמת שעשה דוד לבני ברזלי, שכתוב והיו באכלי שלחנה. ואם תאמר שבשלחן המלך אוכל אדם אחר פרט לו – לא! אלא המלך אוכל בראשונה, ואחר כך כל העם. ואותם שאוכלים עם המלך בשעה שהוא אוכל – אותם שחביבים עליו מכלם, והם נמנים משלחן המלך.

ואם תאמר, הרי כתוב (שמואל-ב ט) על שלחן המלך תמיד הוא אכל – משום שכל מזונו לא

עוֹשֶׂה חֲשָׁבוֹן אַחֵר, אֲלֵא עַל שְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ,
שְׁמִשָּׁם הָיָה בָּא מְזוֹנוֹ וּמֵאֲכָלוֹ. וְזֶהוּ עַל שְׁלַחַן
הַמֶּלֶךְ תָּמִיד הוּא אֵכֵל. בָּא רַבִּי חֲזִיָּא וּנְשָׁקוּ עַל
רֹאשׁוֹ. אָמַר לוֹ, תִּינּוֹק אַתָּה, וְחֻכְמָה עָלְיוֹנָה
שׁוֹרָה בְּלִבְךָ. בֵּינָתִים רָאוּ אֶת רַבִּי חֲזִיקְיָה שְׁהָיָה
בָּא. אָמַר לוֹ רַבִּי חֲזִיָּא, וְדַאי בְּחִבְרוֹת זֹו הִקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא יִתְחַבֵּר עָלֵינוּ, שְׁהָרִי דְּבָרִים חֲדוּשֵׁי
תוֹרָה יִתְחַדְּשׁוּ כָאֵן.

יֵשְׁבוּ לֵאכֹל. אָמְרוּ, כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֹאמַר דְּבָרֵי
תוֹרָה בְּסֵעוּדָה הַזֹּו. אָמַר רַבִּי יִיסָא,
סֵעוּדַת עֲרָאִי הִיא, וְלֶכֶן נִקְרְאָת סֵעוּדָה. וְלֹא עוֹד,
אֲלֵא שְׁזוֹ נִקְרְאָת סֵעוּדָה שְׁנֵהֲנָה מִמֶּנָּה הִקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא. וְעַל זֶה כָּתוּב, זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי
ה', שְׁהָרִי דְּבָרֵי תוֹרָה יִקִּיפוּ אֶת הַמָּקוֹם הַזֶּה.

פִּתְחָ רַבִּי חֲזִיָּא וְאָמַר, (דְּבָרִים ח) **וְאָכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ**
וּבִרְכַּתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ וְגו'. וְכִי עַד שְׁלֹא
אוֹכֵל אָדָם לְשַׁבְּעָה וְתִתְמַלֵּא כִּרְסוֹ לֹא יִבְרַךְ אֶת
הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא?! (אם כֵּן) בְּמָה נִבְאָר וְאָכַלְתָּ
וּשְׂבַעְתָּ, וְאַחֵר כֵּן וּבִרְכַּתָּ? אֲלֵא אֲפִלוּ לֹא יֹאכֵל
אָדָם אֲלֵא כַּזִּית, וְרִצּוֹנוֹ עָלָיו, וַיֵּשִׁים אֶת אוֹתוֹ
הַמֵּאֲכָל עֵקֶר מֵאֲכָלוֹ – נִקְרָא שְׂבַעָה, שְׂכָתוּב (תהלים
קמה) פּוֹתַח אֶת יָדָךְ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן. לֹא

כתוב לכל חי אכילה, אלא רצון. אותו רצון ששם על אותו מאכל נקרא שבעה, ואפלו שאין לפני האדם אלא אותו מעט בכזית ולא יותר, הרי רצון השבע שם עליו. ומשום כך ומשביע לכל חי רצון. כתוב רצון, ולא אכילה. ועל זה וברכת ודאי, ומתחייב האדם לברך את הקדוש ברוך הוא כדי לתת שמחה למעלה.

פתיח רבי חזקיה בפסוק הזה אחריו ואמר, ואכלת ושבעת. מכאן שלשכור מתר לברך ברכת המזון, מה שאין כן בתפלה. שתפלה לא כך, שהרי תפלה מעלה היא בלי אכילה, מה הטעם? משום שתפלה עולה למעלה למעלה, מקום שאין בו לא אכילה ולא שתיה. ועל זה שנינו, העולם הבא אין בו אכילה ושתיה וכו'.

אבל שאר הדרגות שלמטה יש. בברכת המזון נמצא גון אחר ומעלה, אותה ברכה שנמצאת בשבע. משום שברכת המזון היא במקום שיש בו אכילה ושתיה, וממנו יוצאת מזון ושבע למטה, ועל זה צריך להראות לפניו שבע ושמחה. (ומשום כך זהו מקום שיש בו אכילה ושתיה, וממנו יוצא מזון למטה, וצריך להראות לפניו שבע ושמחה) במקום של

תַּפְלָה לֹא כֶּף, שֶׁהָרִי עוֹלָה יוֹתֵר לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה,
וְעַל זֶה שְׂכוּר לֹא יִתְפַּלֵּל תַּפְלָה.

בְּבִרְכַּת הַמְּזוֹן, שְׂכוּר מֵתֵר לוֹ לְבִרְךְ בְּרַכַּת
הַמְּזוֹן. מִשְׁמַע מֵהַפְּסוּק הַזֶּה, שְׂכָתוֹב
וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבִרְכָתָּ. וְאָכַלְתָּ – זֹו אָכִילָה.
וְשָׂבַעְתָּ – זֹו שְׁתִּיָּה, שֶׁהָרִי שִׁבַּע בֵּינָן מִתְּרוּהָ. יֵין
שִׁבַּע וְדָאִי, וְזֶהוּ שְׂכוּר, שְׂכָתוֹב וּבִרְכָתָּ אֶת דּוּקָא,
שֶׁמִּשְׁמַע שְׂבִרְכַּת הַמְּזוֹן צָרִיךְ שְׂמִיחָה וְשִׁבַּע. עַל
הָאֲרֵץ הַטּוֹבָה. מַה זֶה טוֹבָה? שִׁבַּע, כְּמוֹ שְׂנֵאמַר
(יִרְמִיָּה מֵד) וְנִשְׂבַּע לֶחֶם וְנִהְיָה טוֹבִים. מַשּׁוּם כֶּף
צָרִיךְ שְׂמִיחָה וְשִׁבַּע.

פֶּתַח רַבִּי יִיסָא וְאָמַר, וְעָשִׂיתָ שְׁלֵחַן עֲצֵי שִׁטִּים
וְגו'. הַשְׁלֵחַן הַזֶּה הוּא עוֹמֵד לְתוֹךְ
הַמִּשְׁכָּן, וְהַבְּרָכָה שְׁלִמַעַלָּה שׁוֹרָה עָלָיו, וּמִמֶּנּוּ
יוֹצֵא מְזוֹן לְכָל הָעוֹלָם. וְשְׁלֵחַן זֶה לֹא צָרִיךְ
לְהִיּוֹת בְּרִיקָנוֹת אֲפִלּוּ רַגַע אֶחָד, אֲלֹא שִׁיחָיָה
עָלָיו מְזוֹן, שֶׁהָרִי הַבְּרָכָה לֹא נִמְצָאת בְּמָקוֹם רִיק.
וְלִכֵּן צָרִיךְ לְהִיּוֹת עָלָיו תָּמִיד לֶחֶם, שֶׁתִּהְיֶה תָּמִיד
בְּרָכָה עֲלִיוָנָה נִמְצָאת בּוֹ, וּמִתּוֹךְ אוֹתוֹ שְׁלֵחַן
יוֹצֵא אוֹת בְּרָכוֹת וּמְזוֹנוֹת לְכָל שְׂאָר שְׁלֵחָנוֹת
הָעוֹלָם, שֶׁמִּתְבָּרְכִים בְּגִלְלוֹ.

הַשִּׁלְחָן שֶׁל כָּל אָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת כָּךְ לְפָנָיו
 בַּשָּׂעָה שֶׁמְבָרֵךְ אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 כְּדִי שֶׁתִּשְׁרֶה עָלָיו בְּרָכָה מְלֻמָּעָה, וְלֹא יֵרָאֶה
 בְּרִיקָנוּת, שֶׁהָרִי הַבְּרָכוֹת שֶׁלֹּמָעָלָה לֹא שׁוֹרוֹת
 בְּמָקוֹם רִיק, שֶׁכָּתוּב (מלכים-ב ד) הִגִּידִי לִי מָה יֵשׁ לָךְ
 בְּבֵית, וְהָרִי פָרְשׁוּהוּ הַחֲבֵרִים. שֶׁלֹּחַן שֶׁלֹּא נֶאֱמָרוּ
 עָלָיו דְּבָרֵי תוֹרָה (ולא בָרֵךְ עַל אוֹתוֹ מִזֶּן לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא),
 עָלָיו כָּתוּב (ישעיה כח) כִּי כָּל שֶׁלֹּחֲנוֹת מְלָאוּ קִיא
 צָאָה בְּלִי מָקוֹם. וְאֶסוּר לְבָרֵךְ עַל אוֹתוֹ שֶׁלֹּחַן.
 מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ שֶׁלֹּחַן וַיֵּשׁ שֶׁלֹּחַן.
 שֶׁלֹּחַן שֶׁהוּא מְסֻדָּר לְפָנָיו הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא לְמַעַלָּה וְעוֹמֵד תָּמִיד לְסֻדָּר בּוֹ דְּבָרֵי תוֹרָה
 וּלְהַכְלִיל בּוֹ אוֹתִיּוֹת שֶׁל דְּבָרֵי תוֹרָה, (זֶהוּ בְּרַכַּת
 הַמִּזֶּן. שֶׁיֵּשׁ פְּסוּקִים וְדְבָרֵי תוֹרָה וְאוֹתָן אוֹתִיּוֹת שֶׁל דְּבָרֵי תוֹרָה נִכְלָלִים בּוֹ
 בְּאוֹתוֹ שֶׁלֹּחַן) וְהוּא לּוֹקֵט אוֹתָם אֵלָיו וְכוֹלֵל אֶת
 כָּלָם לְתוֹכוֹ, וּבָהֶם מִשְׁתַּלֵּם וְשִׂמַּח וַיֵּשׁ לוֹ
 שִׂמְחָה. וְעַל שֶׁלֹּחַן זֶה כָּתוּב (יחזקאל מא) זֶה
 הַשִּׁלְחָן אֲשֶׁר לְפָנָי ה'. לְפָנָי ה', וְלֹא מִלְּפָנָי ה'.
 יֵשׁ שֶׁלֹּחַן אַחֵר שָׂאִין בּוֹ חֶלֶק שֶׁל תוֹרָה, וְאֵין
 לוֹ חֶלֶק בַּקְדֻשָּׁת הַתוֹרָה. וְאוֹתוֹ שֶׁלֹּחַן נִקְרָא
 קִיא צוּאָה, וְזֶהוּ בְּלִי מָקוֹם, שָׂאִין לוֹ חֶלֶק בְּצַד
 הַקְדֻשָּׁה כְּלוּם.

מִשּׁוּם כֵּן, שְׁלַחַן שְׁלֹא נֶאֱמַר עָלָיו דְּבָרֵי תוֹרָה
 הוּא שְׁלַחַן שֶׁל קִיא צָאָה, הוּא שְׁלַחַן שֶׁל
 אֲלִיל אַחֵר. אֵין בָּאוּתוֹ שְׁלַחַן חֶלֶק בְּסוּד הָאֱלוֹהִים
 הָעֲלִיּוֹן. שְׁלַחַן שֶׁדְּבָרֵי תוֹרָה נֶאֱמָרִים עָלָיו,
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹטֵל אוֹתוֹ שְׁלַחַן וְשֵׁם אוֹתוֹ
 לְחֶלֶקוֹ. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא סוּרֵי"א, הַמְּמַנֶּה הַגָּדוֹל,
 נוֹטֵל כָּל הַדְּבָרִים הַלְלוֹ, וְשֵׁם דְּיוֹקֵן אוֹתוֹ הַשְׁלַחַן
 לִפְנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְכָל אוֹתָם דְּבָרֵי הַתּוֹרָה
 שֶׁנֶּאֱמָרוּ עָלָיו עוֹלָם עַל אוֹתוֹ שְׁלַחַן, וּמִתְעַטֵּר
 (וּמְדַמֵּן) לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ. מִשְׁמַע שֶׁכָּתוּב זֶה
 הַשְׁלַחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה', שֶׁמִּתְעַטֵּר (שֶׁמְדַמֵּן) לִפְנֵי
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. שְׁלַחַנּוֹ שֶׁל אָדָם עוֹמֵד לְטִהַר
 אֶת הָאָדָם מִכָּל חֲטָאִיו. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׁאֵלָה
 הַשְּׁנַיִם עוֹמְדִים עַל שְׁלַחַנּוֹ – דְּבָרֵי תוֹרָה, וְחֶלֶק
 לְעַנְיִים. מֵאוֹתוֹ שְׁלַחַן.

כְּשֶׁמַּעֲלִים אוֹתוֹ שְׁלַחַן מִלִּפְנֵי אוֹתוֹ אָדָם, שְׁנֵי
 מְלָאכִים קְדוּשִׁים מְזַדְּמָנִים לְשֵׁם,
 אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד מִשְּׂמָאל. אֶחָד אוֹמֵר: זֶהוּ
 שְׁלַחַן שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ שֶׁפְּלוּנִי מְסֻדֵּר לִפְנָיו,
 מְסֻדֵּר יִהְיֶה תָּמִיד הַשְׁלַחַן הַזֶּה בְּבִרְכוֹת עֲלִיוֹנוֹת,
 וְשֵׁמֶן וּמִשְׁחָה עֲלִיוֹנָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁרֶה
 עָלָיו. וְאֶחָד אוֹמֵר: זֶהוּ הַשְׁלַחַן שֶׁל הַמֶּלֶךְ

הַקְדוֹשׁ שְׁפִלוּנֵי מַסְדֵּר לְפָנָיו, זֶה שְׁלַחַן שְׁעָלְיוֹנִים
וְתַחְתּוֹנִים יִבְרְכוּ אוֹתוֹ, מַסְדֵּר יִהְיֶה שְׁלַחַן זֶה
לְפָנֵי עֲתִיק הַיָּמִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

רַבִּי אַבָּא, כְּשֶׁהָיוּ מַעֲלִים אֶת הַשְּׁלַחַן מִלְּפָנָיו,
הָיָה מִכְסֵּה אוֹתוֹ וְהָיָה אוֹמֵר: סִלְקוּ שְׁלַחַן
זֶה בְּצִנִּיעוּת, שְׁלֹא יִהְיֶה בְּבוֹשָׁה לְפָנֵי שְׁלוּחֵי
הַמֶּלֶךְ. הַשְּׁלַחַן שְׁאֵדָם זוֹכָה לוֹ לְעוֹלָם הַבָּא,
וְזוֹכָה לוֹ לַמְּזוֹן שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמִזֶּכֶּה אוֹתוֹ
לְהוֹדֵעַ לְטוֹב לְפָנֵי עֲתִיק הַיָּמִים, וּמִזֶּכֶּה אוֹתוֹ
לְהַתּוֹסֵף כַּחַ וְגִדְל בְּמָקוֹם שְׁצָרִיף. אֲשֶׁרִּיו חִלְקוּ
שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

רַבִּי יַעֲקֹב אָמַר, כְּתוּב (שְׁמוּאֵל א' י') וַיְהִי כָּל יוֹדְעוֹ
מֵאֵתְמוֹל שְׁלֹשׁ וְגו', הֵגֶם שָׂאוֹל בְּנִבְיָאִים.
וְכִי שָׂאוֹל בָּחִיר ה' מִקֵּדָם לָכֵן הָיָה, שְׁכַתּוּב
הִרְאִיתָם אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ ה'. לֹא כְּתוּב אֲשֶׁר בּוֹחֵר
בּוֹ, אֲלֹא אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ, מִקֵּדָם לָכֵן. וּבִשְׁעָה שְׁבֹא
וְנִכְנָס בֵּין הַנְּבִיאִים וְהַתְּנַבֵּא בִּינֵיהֶם, לָמָּה תִּמָּהוּ?

אַתָּא כְּשֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִתְרַצָּה בּוֹ, לֹא
הִתְרַצָּה בּוֹ אֲלֹא לְמַלְכוּת, אֲבָל לֹא
לְנִבּוּאָה. שְׁהָרִי שְׁנֵי אֱלֹהִים לֹא נִמְסְרוּ כְּאַחַד בְּאָדָם
בְּעוֹלָם, פָּרִט לְמִשָּׁה הַנֶּאֱמָן הָעֲלִיּוֹן שְׁזָכָה

לְנִבּוּאָה וּמַלְכוּת כָּאֶחָד, וְלֹא נִתֵּן לְשׁוּם אָדָם אַחֵר
שְׁנִיָּהֶם כָּאֶחָד.

וְאִם תֹּאמַר, הֲרִי שְׁמוּאֵל שָׁזָכָה לְשְׁנִיָּהֶם,
לְנִבּוּאָה וּמַלְכוּת – לֹא כֵן! לְנִבּוּאָה זָכָה,
שְׁכָתוּב (שם ג) וַיֵּדַע כָּל יִשְׂרָאֵל מִדֵּן וְעַד בְּאֵר שֶׁבַע
כִּי נֶאֱמַן שְׁמוּאֵל לְנָבִיא. לְנָבִיא וְלֹא לְמֶלֶךְ. נָבִיא
וְדִין הָיָה. שְׁאֵם מֶלֶךְ הָיָה, לֹא שְׁאֵלוֹ יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ.
אֲבָל הוּא לֹא הָיָה אֶלָּא נָבִיא נֶאֱמַן, וְהָיָה דֵּן אֶת
דִּינֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁכָתוּב (שם ז) וְשִׁפְט אֶת יִשְׂרָאֵל.
וְלִכֵּן כְּשֶׁהָיָה שְׁאוּל בְּנִבּוּאָה, תִּמְהוּ עָלָיו.

וְאִם תֹּאמַר, לָמָּה שָׁרְתָה עָלָיו נְבּוּאָה, הוֹאִיל
וְזָכָה לְמַלְכוּת? – אֶלָּא שְׁנִיָּהֶם לֹא זָכָה
בָּהֶם כָּאֶחָד, (וּמִשּׁוּם) (שֶׁהִנְבּוּאָה) שֶׁהַמַּלְכוּת נִתֵּן לוֹ
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהוֹדָה לוֹ עָלָיו בְּטָרֵם הָיָה
מֶלֶךְ) וּמִשּׁוּם שֶׁמַּלְכוּת הַתִּשְׁבָּה עַל הַתְּעוּרֻרוֹת
שֶׁל רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, הָיָה בְּהַתְּעוּרֻרוֹת הַנְּבּוּאָה קֹדֶם
לָכֵן. אֲבָל כְּשֶׁעָלָה לְמַלְכוּת, לֹא הִיָּתָה בּוֹ נְבּוּאָה,
אֶלָּא הַתְּעוּרֻרוֹת שֶׁל רוּחַ הַשֹּׁכֵל לְדוֹן אֲמַת
הַתְּעוּרָרָה עָלָיו, שֶׁכֵּן רָאוּי לְמֶלֶךְ. וּבְעוֹד שֶׁהָיָה
בְּתוֹךְ אוֹתָם נְבִיאִים שָׁרְתָה עָלָיו נְבּוּאָה, וְלֹא־אֶחָד
שֶׁנִּפְרַד מֵהֶם לֹא הִיָּתָה בּוֹ נְבּוּאָה.

וְאֲנִי, מִי נָתַן לִי הַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁל רוּחַ הַקֹּדֶשׁ
לְהִיּוֹת בְּתוֹךְ נְבִיאִים נְאֻמָּנִים, תְּלַמִּידֵי
רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, שֶׁעֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים
חֲרָדִים מִפָּנָיו, כָּל שָׂכָן אֲנִי לְהִיּוֹת בֵּינֵיכֶם.

פֶּתַח וְאָמַר, וְעָשִׂיתָ שְׁלַחַן וְגו'. שְׁלַחַן זֶה הוּא
לְמִטָּה לְשֵׁים עָלָיו לֶחֶם הָאֶפֶיָה, מִי עָדִיף
זֶה מִזֶּה, לֶחֶם אוֹ שְׁלַחַן? אִם תֹּאמַר שֶׁהַכֹּל הוּא
אֶחָד – הֵרִי (אִם תֹּאמַר לֶחֶם עָדִיף, שְׁהֵרִי) שְׁלַחַן מְסֻדָּר
לְאוֹתוֹ לֶחֶם. וְעוֹד, שְׁלַחַן לְמִטָּה וְלֶחֶם עָלָיו –
לֹא כָּךְ! אֲלֹא הַשְׁלַחַן הוּא הָעֵקֶר בְּסֻדּוֹר שְׁלוֹ
לְקַבֵּל בְּרָכוֹת שְׁלֹמֶעֱלָה וּמִזֹּון לְעוֹלָם, וּמֵהַסּוּד
שֶׁל הַשְׁלַחַן הַזֶּה יוֹצֵא מִזֹּון לְעוֹלָם כָּמוֹ שֶׁנִּתֵּן
בוֹ מְלֻמָּעָלָה.

וְאוֹתוֹ לֶחֶם הוּא פָּרִי וּמִזֹּון שְׁיוֹצֵא מֵהַשְׁלַחַן
הַזֶּה, לְהִרְאוֹת שְׁהֵרִי מֵהַשְׁלַחַן הַזֶּה
יוֹצֵאִים פְּרוֹת וּמִזֹּנוֹת לְעוֹלָם. אִם לֹא נִמְצָא כָּרֶם
– הָעֲנָבִים, שֶׁהֵם הַפָּרִי הַיּוֹצֵא מִמֶּנּוּ, לֹא יִהְיוּ
נִמְצָאִים. אִם הָאֵילָן לֹא יִהְיֶה, לֹא יִמָּצָא פָּרִי
בְּעוֹלָם, לָכֵן הַשְׁלַחַן הוּא הָעֵקֶר. הַמִּזֹּון שְׁיוֹצֵא
מִמֶּנּוּ הוּא אוֹתוֹ לֶחֶם הַפָּנִים.

וְהַפְּהָגִים הָיוּ לוֹקָטִים פָּרִי הַשְׁלַחַן מֵעֶרֶב שַׁבָּת
לְעֶרֶב שַׁבָּת (מִשַּׁבָּת לְשַׁבָּת), לְהִרְאוֹת

שְׁהָרִי מְזוֹן עָלְיוֹן יוֹצֵא מִתּוֹךְ אוֹתוֹ שְׁלֶחֶן. מְשׁוּם
 אוֹתוֹ לֶחֶם שֶׁהָיוּ לוֹקָטִים הַכֹּהֲנִים, הַתְּבַרֵךְ כָּל
 מְזוֹן וּמְזוֹן שְׁאוּכָלִים וְשׁוֹתִים שְׁלֹא יִקְטֹרֵג בָּהֶם
 יֵצֵר הָרָע, שְׁהָרִי יֵצֵר הָרָע לֹא נִמְצָא אֶלָּא מִתּוֹךְ
 מֵאֲכָל וּמִשְׁתֶּה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (מְשַׁלִּי ל') פֶּן אֶשְׁבֵּעַ
 וְכַחֲשֵׁתִי וְגו'. שְׁמִתּוֹךְ מֵאֲכָל וּמִשְׁתֶּה, יֵצֵר הָרָע
 מִתְגַּדֵּל בְּמַעֲי הָאָדָם.

לֶחֶם זֶה, מְזוֹן שִׁיוֹצֵא מִתּוֹךְ הַשְׁלֶחֶן, מְבָרֵךְ אֶת
 מְזוֹן הַכֹּהֲנִים שְׁלֹא יִמְצָא בָּהֶם מְקַטְרֵג
 לְקַטְרֵג לָהֶם, וְלַעֲבֹד בָּלֵב שָׁלֵם לְקַדּוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא. וְזֶה צָרִיךְ לַכֹּהֲנִים יוֹתֵר מִכָּל הָעוֹלָם, וְלִכֵּן
 שְׁלֶחֶן הוּא עֶקֶר, וְהַפְּרִי וְהַמְּזוֹן שִׁיוֹצֵא מִמֶּנּוּ הוּא
 אוֹתוֹ לֶחֶם.

הַשְׁלֶחֶן הַזֶּה צָרִיךְ הַסְדּוֹר שְׁלוֹ לְהִתְתַּקֵּן בְּצַד
 הַצָּפוֹן, שְׁכָתוֹב וְהַשְׁלֶחֶן תִּתֵּן עַל צִלְע
 צָפוֹן. מָה הַטֵּעַם? מְשׁוּם שֶׁמֶשֶׁם רֵאשִׁית
 הַשְּׂמִיחָה. הַשְּׂמֵאל נוֹטֵל תְּמִיד מִהַיְמִין בְּרֵאשׁוֹנָה,
 וְאַחֵר כֵּךְ הוּא מִתְעוֹרֵר לְנִקְבָּה. אַחֵר כֵּךְ הַיְמִין
 מְקַרֵּב אוֹתוֹ אֵלָיו וְנִדְבֵק בּוֹ.

הַיְמִין הֵם מִיְמִין, וְהֵם שְׂמִיחָה. מִיָּד נוֹתֵן
 לְשְׂמֵאל, וְנִדְבָקִים בּוֹ אוֹתָם מִים

וּמְשַׁמְּחִים אוֹתוֹ. וְאַחֵר כֶּף הוּא נִכְלָל בְּיָמִין,
וּמְעוֹרֵר אֶת הַנִּקְבָּה בְּאוֹתָהּ שְׂמֻחָה, וְסִימְנָהּ – מִי
שְׁנוּטֵל מִיָּם בְּיַד יְמִינוֹ בְּכָלִי, רֹאשׁוֹן לְרוֹקֵן מַיִם
הוּא בְּשֻׁמָּאֵל, וְלֹא מְשֻׁמָּאֵל לְיָמִין, שֶׁהָרִי מַיִם
מִיָּמִין לֹקַח אוֹתָם הַשְׂמָאֵל.

וְלִכֵּן מַיִם לֹא נִמְצְאִים אֶלָּא מֵצֵד הַשְׂמָאֵל. כִּיּוֹן
שֶׁנִּלְקַחוּ הַמַּיִם אֵלָיו, הָרִי הִתְעוֹרְרוּ לְנִקְבָּה
בְּאוֹתָם מַיִם, וְלִכֵּן גְּבוּרוֹת גְּשָׁמִים שָׁנִינוּ. וְלִכֵּן
וְהַשְׁלַחַן תִּתֵּן עַל צֶלַע צָפוֹן, שְׂמֵאוֹתוֹ הֵצֵד
הַפְּרוֹת נִמְצְאִים בּוֹ יוֹתֵר מֵהֵצֵד הָאַחֵר,
בְּהִתְעוֹרְרוֹת הַשְׂמֻחָה שֶׁלּוֹ בְּרֹאשׁוֹנָה, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (שיר ב) שְׂמָאֵלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי, וְאַחֵר כֶּף –
וְיָמִינוֹ תַּחֲבֻקֵּנִי.

שֶׁלִּחְנוֹ שֶׁל אָדָם צָרִיךְ לְהַמְצִיא בְּנִקְיוֹת הַגּוּף,
שֶׁלֹּא יִקְרַב לְאָכֹל אֶת מְזוֹנוֹ אֶלָּא בְּנִקְיוֹן
עֲצָמוֹ. וְלִכֵּן צָרִיךְ הָאָדָם לְפָנוּת עֲצָמוֹ בַּתְּחִלָּה
טָרָם שִׁיאֲכַל מְזוֹן שֶׁל שְׁלַחַן טָהוֹר, כִּי אוֹתוֹ מְזוֹן
שֶׁהַכֵּין לוֹ, בּוֹ רוּצָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּדִי שֶׁלֹּא
יִקְרַב עַל אוֹתוֹ שְׁלַחַן קִיא צוּאָה, שֶׁהוּא מְסוּד
הֵצֵד הָאַחֵר, וְהֵצֵד הָאַחֵר לֹא יִקְבַּל כָּלוּם מֵאוֹתוֹ
מְזוֹן שֶׁל הַשְׁלַחַן הַזֶּה.

אַחַר שְׁאָכַל אָדָם וְהִתְעַנֵּג, צָרִיךְ לָתֵת חֵלֶק שֶׁל
תַּמְצִית לְאוֹתוֹ הַצַּד, וּמֵהוּ? מִים אַחֲרוֹנִים.
אוֹתָהּ זֶהֱמַת הַיָּדִים. שְׁצָרִיךְ לָתֵת לְאוֹתוֹ צַד חֵלֶק
שְׁצָרִיךְ לוֹ. וְלָכֵן וְדַאי שֶׁהֵם חוֹבָה, חוֹבָה הֵם,
וּבִמְקוֹם שֶׁל חוֹבָה שׁוֹרִים, וְהוּא חַיִּיב עַל אָדָם
לָתֵת לוֹ חֵלֶק זֶה. וְלָכֵן לֹא צָרִיךְ לְבָרֵךְ כָּלֵל, שֶׁהָרִי
אֵין הַבְּרָכָה בְּאוֹתוֹ הַצַּד.

וְלָכֵן צָרִיךְ אָדָם שְׁלֹא יִתֵּן מִזֶּזֶן שֶׁעַל גִּבִּי שֶׁלֹּחֲנו
לְאוֹתוֹ קִיא צוֹאָה, וְכָל שָׁכֵן בִּמְעִיו, וְכָל
שָׁכֵן שֶׁהוּא טָהוֹר ^(טוב) לְאָדָם וּבְרִיאוֹת וְתִקּוֹן
הַגּוֹף שֶׁלוֹ. וְלָכֵן הַשְּׁלָחַן הוּא לְאָכַל בּוֹ בְּטָהֳרָה,
כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר.

שְׁלָחַן זֶה שְׁעוֹמֵד בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, כְּדֵי לְהַמְצִיא בּוֹ
מִזֶּזֶן וּלְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ מִזֶּזֶן, וְלָכֵן אֶפְלוּ רִגַע
אֶחָד לֹא צָרִיךְ לַעֲמֹד בְּרִיקְנוֹת. שְׁלָחַן אַחֵר הוּא
שְׁלָחַן הַרִיקְנוֹת, וְלֹא צָרִיךְ לָתֵת לוֹ מְקוֹם בְּמָקוֹם
קָדוֹשׁ. וְלָכֵן שְׁלָחַן הַמִּקְדָּשׁ אֶפְלוּ רִגַע אֶחָד לֹא
יֵשֵׁב בְּלִי מִזֶּזֶן, וַיִּצְטָרֵךְ שְׁלֹא יִמָּצֵא בְּמָקוֹם גְּרוּעַ,
שֶׁהָרִי הַבְּרָכָה שֶׁלְמַעְלָה לֹא נִמְצְאָת בְּמָקוֹם גְּרוּעַ.
זֶה שְׁלָחַן שֶׁלִּפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שְׁלָחַן שֶׁאָדָם
מְבָרֵךְ עָלָיו אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵף כֵּן לֹא צָרִיךְ
לְהִיּוֹת בְּרִיקְנוֹת, שֶׁהָרִי אֵין הַבְּרָכָה בְּמָקוֹם רִיק.

הֶלְחָמִים שֶׁעַל גִּבֵּי הַשְּׁלֶחַן שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא הם שְׁנַיִם עָשָׂר. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ סוּד
הֶלְחָמִים, שֶׁהֵם סוּד הַפָּנִים, וְלִכְן נִקְרָא לָחֶם
הַפָּנִים, שֶׁהָרִי מְזוֹן וְסִפּוּק שֶׁל הָעוֹלָם בָּאִים
מֵאוֹתָם הַפָּנִים הָעֲלִיוֹנִים. וְלִכְן לָחֶם זֶה הוּא
פָּנִימִי שֶׁל הַכֹּל, הוּא בְּסוּד עֲלִיוֹן כָּרְאוּי.

לָחֶם הַפָּנִים – מֵאֲכָל שֶׁל אוֹתָם פָּנִים, מְזוֹן
וְסִפּוּק שִׁיּוּצָא לָעוֹלָם, מֵהֶם בָּא, וְשׁוּרָה
עַל אוֹתוֹ שְׁלֶחַן. וּמִשּׁוּם שֶׁשְּׁלֶחַן זֶה מְקַבֵּל מְזוֹן
וְסִפּוּק מֵאוֹתָם פָּנִים שֶׁל מַעְלָה, וְהִיא מוֹצִיָּאָה
מְזוֹנוֹת וְסִפּוּקִים מֵאוֹתָם פָּנִים פָּנִימִיִּים, וְהַמְזוֹן
שֶׁמוֹצִיָּאָה הוּא אוֹתוֹ לָחֶם, כְּפִי שְׁאֲמַרְנוּ, חֵם הָיָה
מִתְקָרֵב, וְחֵם הָיָה מוֹסֵר מִשָּׁם, וְהָרִי פִּרְשׁוּהוּ,
שֶׁכְּתוּב בְּיוֹם הַלִּקְחוֹ, וּמִשּׁוּם שֶׁשְּׁלֶחַן זֶה יֵשׁ לְאָדָם
לְשֹׁמֵר סוּדוֹת שְׁלֶחָנוּ בְּכֹל אוֹתָם גּוֹנִים שְׁאֲמַרְנוּ.
רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (קהלת ט) בְּכֹל עֵת יִהְיוּ
בְּגִדֶיךָ לְבָנִים וְשֶׁמֶן עַל רֹאשְׁךָ אֵל יַחֲסֹר.
פָּסוּק זֶה פִּרְשׁוּהוּ וְנִתְבָּאֵר. אָבֵל בָּא וּרְאָה,
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּרָא אֶת הָאָדָם בְּסוּד
הַחֲכָמָה, וְעָשָׂה אוֹתוֹ בְּאִמְנוֹת רַבָּה, וְנִפְּחַ בְּאִפּוֹ
נִשְׁמַת חַיִּים כְּדִי לְדַעַת וּלְהִתְבּוֹנֵן בְּסוּדוֹת
הַחֲכָמָה וּלְדַעַת בְּכָבוֹד רְבוּנוּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה

(מג) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו
אף עשיתיו.

וְלִכְבוֹדִי בְּרֵאֲתִיו דּוֹקָא, וְסוּד זֶה וְלִכְבוֹדִי
בְּרֵאֲתִיו לְמִדְנֹה, שְׁהֲרִי הַכְּבוֹד
שְׁלִמְטָה סוּד הַכֶּסֶּא הַקְּדוֹשׁ לֹא הִתְתַּקֵּן לְמַעַלָּה,
אֲלֹא מִתּוֹךְ תְּקוּנַת בְּנֵי הָעוֹלָם. כְּשֵׁאוֹתָם בְּנֵי אָדָם
צְדִיקִים וַחֲסִידִים וְיוֹדְעִים לְתַקֵּן תְּקוּנָם, זֶהוּ
שְׁכָתוֹב וְלִכְבוֹדִי בְּרֵאֲתִיו. מִשּׁוּם שְׁכָבוֹדִי הִזָּה
לְתַקֵּן אוֹתוֹ בְּעִמּוּדִים חֲזָקִים וּלְקַשְׁטוֹ בְּתַקּוּן
וְקִשּׁוּט שְׁלִמְטָה, בְּשִׁבְלִי שְׁכָבוֹדִי הִזָּה יִתְעַלֶּה
(בְּכָבוֹד) בְּזָכוֹת הַצְדִּיקִים שְׁפָאָרָן.

בְּשִׁבְלִי כִּךְ בְּרֵאֲתִיו, כְּמוֹ הַכְּבוֹד הָעֲלִיּוֹן שֶׁבוֹ
הַתְּקוּנִים הֵלְלוּ. בְּרִיָּאָה לְצַד שְׁמַאל,
יְצִירָה בְּיָמִין, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ.
עֲשִׂיהַּ בְּאִמְצָע, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֲנִי ה' עֹשֶׂה כָּל,
וְכָתוּב עוֹשֶׂה שְׁלוֹם וּבוֹרֵא רָע, וְכָתוּב עוֹשֶׂה
שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, וְעַל זֶה בְּרֵאֲתִיו יִצְרָתִיו אֵף
עֲשִׂיתִיו, כְּתַקּוּן עֲלִיּוֹן. וְלָכֵן, הוּאִיל וְאָדָם הוּא
בְּאָרְץ וַיֵּשׁ לוֹ לְתַקֵּן אוֹתוֹ כְּבוֹד, עֲשִׂיתִי בוֹ
תְּקוּנִים שֶׁל כְּבוֹד עֲלִיּוֹן, שִׁישׁ בוֹ אֵף בְּרִיָּאָה,
וְלָכֵן בְּרֵאֲתִיו.

בְּאוֹתוֹ כְּבוֹד עֲלִיּוֹן יֵשׁ בּוֹ יִצְיָרָה, וְלִכֵּן יִצְרָתוֹ.
 תִּקְוֹן זֶה נִתְּתִי בּוֹ בְּאָדָם לִהְיוֹת הוּא
 בְּאֶרֶץ, כְּמוֹ שְׁאוֹתוֹ כְּבוֹד עֲלִיּוֹן. בְּאוֹתוֹ כְּבוֹד
 עֲלִיּוֹן יֵשׁ בּוֹ עֲשִׂיָּה, וְלִכֵּן אֵף כֵּךְ בְּאָדָם כְּתוּב
 עֲשִׂיתִיו, שֶׁהוּא יִהְיֶה כְּמוֹ אוֹתוֹ כְּבוֹד עֲלִיּוֹן
 שְׁמִתְקֵן וּמְבַרֵּךְ אֶת הַכְּבוֹד הַתַּחְתּוֹן. מִיֵּין לָנוּ
 שְׁבָאוֹתוֹ כְּבוֹד עֲלִיּוֹן יֵשׁ שְׁלֶשֶׁת אֱלֹהִים? שְׁכַתוּב
 בּוֹ (ישעיה מה) יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם.
 יוֹצֵר אוֹר – הָרִי יִצְיָרָה. וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ – הָרִי
 בְּרִיאָה. עֹשֶׂה שָׁלוֹם – הָרִי עֲשִׂיָּה. וְזֶהוּ כְּבוֹד
 עֲלִיּוֹן, שֶׁהָרִי מִתְקֵן וּמְבַרֵּךְ וּמְסַפֵּק בְּכָל צְרָכָיו
 אֶת הַכְּבוֹד הַתַּחְתּוֹן.

**כְּמוֹ כֵּן בְּרָא אָדָם בְּאֶרֶץ שֶׁהוּא כְּמוֹ אוֹתוֹ כְּבוֹד
 עֲלִיּוֹן, לְתַקֵּן אֶת הַכְּבוֹד הַזֶּה וּלְהַכְלִיל מִכָּל
 הַצְּדָדִים. בְּכְבוֹד הָעֲלִיּוֹן יֵשׁ אֶת שְׁלֶשֶׁת אֱלֹהִים –
 בְּאָדָם לְמִטָּה יֵשׁ אֶת שְׁלֶשֶׁת אֱלֹהִים. וּלְהַתְּכַלֵּל
 אוֹתוֹ כְּבוֹד תַּחְתּוֹן מִמַּעַלָּה וּמִמַּטָּה, לִהְיוֹת שָׁלֵם
 בְּכָל הַצְּדָדִים. אֲשֶׁרִי הָאִישׁ שְׁזוֹכָה בְּמַעֲשָׂיו
 לִהְיוֹת כְּמוֹ זֶה. וְלִכֵּן כְּתוּב, בְּכָל עֵת יִהְיוּ בְּגִדֶיךָ
 לְבָנִים וְשֶׁמֶן עַל רֹאשְׁךָ אֵל יַחְסֹר.**

**מִזֶּה לְכְבוֹד הָעֲלִיּוֹן לֹא נִמְנָע אוֹתוֹ שֶׁמֶן מִשַּׁחַת
 קֹדֶשׁ מְסוּד הָעוֹלָם הַבֹּא – אֵף כֵּךְ לְאָדָם,**

שְׁמַעְשִׂיו מִתְלַבְּנִים תָּמִיד, אוֹתוֹ שָׁמֶן מְשַׁחַת
 קֹדֶשׁ לֹא יִמָּנַע מִמֶּנּוּ תָּמִיד. בְּמָה זֹכָה אָדָם
 לְהִתְעַדָּן בְּאוֹתוֹ עֲדוֹן עֲלִיּוֹן? בְּשִׁלְחָנוֹ. כְּמוֹ שֶׁהוּא
 מְעִידָן עַל שִׁלְחָנוֹ נִפְשׁוֹת הָעֲנִיִּים, שְׁכָתוֹב (ישעיה נח)
 וְנִפְשׁ נִעְנָה תִּשְׁבִּיעַ, מָה כָּתוֹב אַחֲרָיו? אִזְּ תִתְעַנֵּג
 עַל ה' וְגו', שָׁאף כָּף הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרוּה
 אוֹתוֹ בְּכָל אוֹתָם עֲדוֹנִים שֶׁל שָׁמֶן מְשַׁחַת קֹדֶשׁ
 הָעֲלִיּוֹן שֶׁנִּשְׁשָׁפַע וְנִמְשָׁךְ תָּמִיד לְאוֹתוֹ כְּבוֹד עֲלִיּוֹן.
 כָּתוֹב וְנִפְשׁ נִעְנָה תִּשְׁבִּיעַ. מָה כָּתוֹב אַחֲרָיו? אִזְּ
 תִתְעַנֵּג עַל ה'.

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲזִיָּא הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ, וְהָיָה
 סוּחַר אֶחָד מִחֲמַר אַחֲרֵיהֶם. אָמַר רַבִּי יוֹסִי
 לְרַבִּי חֲזִיָּא, יֵשׁ לָנוּ לְהִתְעַסֵּק וּלְהִשְׁתַּדֵּל בְּדִבְרֵי
 תוֹרָה, שֶׁהָרִי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוֹלֵךְ לְפָנֵינוּ, (שְׁהָרִי
 הַשְׂכִּינָה הוֹלֶכֶת לְפָנֵינוּ, שְׁכָתוֹב (תהלים פה) צֶדֶק לְפָנָיו יְהִלֵּךְ)
 וּלְכֵן זְמַן הוּא לַעֲשׂוֹת לוֹ (לה) תְּקוּן עֲמָנוּ בְּדֶרֶךְ זוֹ.

פֶּתַח רַבִּי חֲזִיָּא וְאָמַר, (תהלים קיט) עֵת לַעֲשׂוֹת לָהּ
 הִפְרוּ תוֹרָתָךְ. פֶּסוּק זֶה נִתְבָּאָר וּפְרָשׁוֹהוּ
 הַחֲבֵרִים. אָבֵל עֵת לַעֲשׂוֹת לָהּ - בְּכָל זְמַן
 שֶׁהַתּוֹרָה מְתַקְיַמַת בְּעוֹלָם וּבְנֵי אָדָם מְשַׁתְּדִלִּים
 בָּהּ, כְּבִיכּוֹל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂמַח בְּמַעֲשֵׂי

יָדְיוֹ וְשִׁמְחָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְשָׁמַיִם וָאָרֶץ
עוֹמְדִים בְּקִיּוּמָם.

וְלֹא עוד, אֲלֵא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַבֵּץ אֶת
כָּל הַפְּמִלְיָה שְׁלוֹ וְאוֹמֵר לָהֶם: רְאוּ אֶת
הָעַם הַקָּדוֹשׁ שֶׁיֵּשׁ לִי בָאָרֶץ, שֶׁתּוֹרָתִי מִתְעַטֶּרֶת
בְּשִׁבְלֵם! רְאוּ מַעֲשֵׂי יָדֵי שְׁאֲתֶם אֲמַרְתֶּם (תהלים
ח) מָה אָנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֶנּוּ. וְהֵם, כְּשֶׁהֵם רוֹאִים
אֶת שְׂמִיחַת רַבּוֹנָם בַּעֲמוֹ, מִיָּד פּוֹתְחִים
וְאוֹמְרִים, (שמואל-ב ז) וּמִי כַעֲמֹךָ כִּישְׂרָאֵל גּוֹי
אֶחָד בָּאָרֶץ. וּבִשְׁעָה שִׁישְׂרָאֵל מִתְבַּטְּלִים
מִהַתּוֹרָה, כְּבִיכּוֹ"ל תִּשָּׁשׁ כָּחוֹ, שְׁכָתוֹב צוּר
יִלְדֵךְ תִּשִּׁי. וְאִזּוֹ כָּתוּב, וְכָל צָבָא הַשָּׁמַיִם
עוֹמְדִים עָלָיו. וְעַל זֶה עֵת לַעֲשׂוֹת לָהּ. אוֹתָם
(בְּנֵי הָעוֹלָם) הַצְּדִיקִים שֶׁנִּשְׁאַרוּ, יֵשׁ לָהֶם לְשֹׁנֶם
מִתְנַיִם וְלַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים כְּשָׂרִים, כְּדִי שֶׁהַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא יִתְחַזֵּק בָּהֶם בַּצְּדִיקִים וּבִמְחִנּוֹת
וּבִהֲמוֹנִים שְׁלוֹ. מָה הַטֶּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁהִפְרוּ
תּוֹרָתָךְ, וְלֹא מִשְׁתַּדְּלִים בָּהּ בְּנֵי הָעוֹלָם כְּרָאוּי.
אוֹתוֹ סוֹחֵר שֶׁהִיָּה מְחַמֵּר אַחֲרֵיהֶם, אֲמַר לָהֶם,
בְּבִקְשָׁה מִכֶּם, שְׂאֵלָה אַחַת בְּרָצוֹנִי לְדַעַת.
אֲמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי שֶׁהַדֶּרֶךְ מִתְקַנֶּת לְפָנֵינוּ, שְׂאֵל
אֶת שְׂאֵלְתְּךָ! אֲמַר, הַפֶּסוּק הַזֶּה אִם כָּתוּב יֵשׁ

לַעֲשׂוֹת אוֹ נַעֲשֶׂה – הֵייתִי אוֹמֵר כֶּךָ. מֶה זֶה עֵת?
וְעוֹד, לַעֲשׂוֹת לֵה', לִפְנֵי ה' הִיָּה צְרִיךְ לִהְיוֹת! מֶה
זֶה לַעֲשׂוֹת לֵה'? אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּכַמָּה גִּוְנִים הַדְרִיךְ
מִתְקַנֶּת לִפְנֵינוּ; אֶחָד – שֶׁהֵינּוּ שְׁנַיִם וְעֶכְשָׁו הֵרִי
אֲנוּ שְׁלֹשָׁה, וְהַשְׂכִּינָה כְּלוּלָה עִמָּנוּ. וְאַחַד –
שֶׁחֲשַׁבְתִּי שֶׁלֹּא הֵייתִי אֶלָּא כִּמוֹ עֵץ יָבֵשׁ, וְאַתָּה
רַעַנָן כִּמוֹ זֵית. וְאַחַד – שֶׁיִּפֶּה שְׁאֵלָתָּ, וְהוֹאִיל
וְהִתְחַלֵּת אֶת הַדְּבָר – אָמור.

סדר הלימוד ליום ח שבט [יום 126 בשנה]

פֶּתַח וְאָמַר, עֵת לַעֲשׂוֹת לֵה' הִפְרוּ תוֹרָתְךָ.
עֵת לַעֲשׂוֹת לֵה', יֵשׁ עֵת וַיֵּשׁ עֵת. (קהלת)
א) עֵת לְאַהֲבָה וְעֵת לְשִׁנְאָה. עֵת הִיא לְמַעֲלָה,
שְׂאוֹתָהּ עֵת הִיא סוֹד הָאֱמוּנָה. וְזוֹ נִקְרְאת עֵת
רְצוֹן, וְזֶהוּ שֶׁהִתְחַיֵּב אָדָם לְאַהֲבָה לֵה' תָּמִיד,
כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ו) וְאַהֲבַת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ,
וְלִכְן עֵת לְאַהֲבָה, זֶהוּ עֵת שֶׁמְחַיֵּב הָאָדָם לְאַהֲבָה.
וַיֵּשׁ עֵת אַחֲרָת שֶׁהִיא סוֹד שֶׁל אֱלֹהִים אַחֲרִים,
וּמְחַיֵּב הָאָדָם לְשִׁנְאָה אוֹתָהּ וְלֹא יִמְשֹׁךְ לְבוֹ
אַחֲרֶיהָ, וְעַל זֶה עֵת לְשִׁנְאָה, וְלִכְן כְּתוּב (ויקרא
טז) דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן אָחִיךָ וְאֵל יִבְאָה בְּכָל עֵת
אֶל הַקֹּדֶשׁ. (וכאן)

בְּזִמְנָא שִׁישְׂרָאֵל מִשְׁתַּדְּלִים בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת
הַתּוֹרָה, אוֹתָהּ עֵת סוּד הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה
מִתְתַּקֵּנָה בְּתִקּוּנֶיהָ וּמִתְקַשֶּׁטֶת בְּשִׁלְמוֹת כְּרָאוּי.
וּבְזִמְנָא שִׁישְׂרָאֵל מִתְבַּטְּלִים מִהַתּוֹרָה, כְּבִיכּוּל
אוֹתָהּ עֵת אֵינָה בְּתִקּוּנֶיהָ, וְלֹא נִמְצְאָת בְּשִׁלְמוֹת
וְלֹא בְּאוֹר, וְאִזְ עֵת לַעֲשׂוֹת לָהּ. מָה זֶה לַעֲשׂוֹת?
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית א) אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת.
מָה זֶה לַעֲשׂוֹת? שֶׁנֶּשְׂאָרוֹ גּוֹפּוֹת הַשְּׂדִים
כְּשֶׁהִתְקַדַּשׁ הַיּוֹם וְלֹא נַעֲשׂוּ, וְנֶשְׂאָרוֹ לַעֲשׂוֹת
רוּחוֹת לֹלֵא גּוֹפִים. אֵיךְ כָּאֵן עֵת לַעֲשׂוֹת – נֶשְׂאָר
בְּלִי תִקּוּן וּבְלִי שְׁלֵמוֹת. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם
שֶׁהִפְרוּ תוֹרָתָךְ, מִשּׁוֹם שֶׁהִתְבַּטְּלוּ יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה
מִדְּבַרֵּי הַתּוֹרָה, מִשּׁוֹם שֶׁאוֹתָהּ עֵת כִּף עֲזוּמָדָת, אוֹ
עוֹלָה אוֹ יוֹרֶדֶת, בְּגִלְלֵי יִשְׂרָאֵל.

בְּאוֹ רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲזִיָּא וְנִשְׁקוּהוּ בְּרֵאשׁוֹ. אָמַר
רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי אֵינָךְ כְּדַאי לְחַמֵּר אַחֲרֵינוּ.
אֲשֶׁרִי הִדְרָךְ הַזֶּה שֶׁזָּכִינוּ לִשְׁמַע אֶת זֶה. אֲשֶׁרִי
הַדּוֹר שְׂרָבִי שֶׁמַּעֲזוֹן שְׂרוּי בְּתוֹכוֹ, שֶׁאֶפְלוּ בֵּין
הַהָרִים נִמְצְאָת שֵׁם הַחֲכָמָה. יֵרְדוּ רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי
חֲזִיָּא, וְהִלְכוּ שְׁלֹשָׁתָם בְּדֶרֶךְ.

פֶּתַח אוֹתוֹ הַסּוֹחֵר וְאָמַר, (תהלים סט) וְאֲנִי תִפְלָתִי
לָךְ ה' עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים כָּרֵב חֲסִדֶּךָ עֲנֵנִי

בְּאֵמֶת יִשְׁעָךְ. שְׁנִינוּ, אֵימָתִי נִקְרָאת עֵת רְצוֹן?
 בְּשַׁעַה שֶׁהַצָּבוּר מִתְפַּלֵּלִים. יָפָה הוּא, וְכךָ הוּא
 וּדְאִי. שְׁהָרִי אֲזוּ הַצָּבוּר מְסֻדָּרִים וּמִתְקַנִּים אֶת
 תְּקוּנָהּ שֶׁל הָעֵת הַזֹּאת, וְאֲזוּ הוּא עֵת רְצוֹן וְצָרִיךְ
 לְבַקֵּשׁ בִּקְשָׁה, שְׁכַתוּב אֱלֹהִים בְּרַב חֲסִדִּיךָ עֲנֵנִי
 בְּאֵמֶת יִשְׁעָךְ, שְׁהָרִי אֲזוּ יֵשׁ לְבַקֵּשׁ אֶת הַבִּקְשָׁה.
 וְאֲנִי תִפְלֵתִי לָךְ ה', הָרִי כָּאֵן סוּד הַיְחוד. וְאֲנִי
 – זֶה דוּד הַמֶּלֶךְ, הַמְּקוֹם שֶׁנִּקְרָא גְּאֻלָּה.
 תִּפְלֵתִי – זוֹ תִּפְלָה. וְכָאֵן הוּא סְמִיכָה לְגְּאֻלָּה,
 שֶׁהוּא אֶחָד. כִּשְׁהוּא סוּמֵךְ גְּאֻלָּה לְתִפְלָה, אֲזִי
 הוּא עֵת רְצוֹן. עֵת רְצוֹן – אֵף כֵּךְ, כָּלֵל הוּא
 כְּאֶחָד, עֵת אֶחָד, רְצוֹן אֶחָד, נִכְלָלוּ זֶה בְּזֶה
 וְנִהְיָ אֶחָד. וְדוּד הַמֶּלֶךְ רָצָה לִיְחַד בִּפְסוּק הַזֶּה
 יְחוד אֶחָד.

וְאִם תֹּאמַר, לָמָּה הִתְמַנָּה הַפְּסוּק הַזֶּה בְּתִפְלַת
 מְנַחָה שֶׁל שַׁבָּת? נֶאֱמָר הוּא לְהִיּוֹת בְּשַׁבָּת
 בְּאוֹתָהּ תִּפְלַת מְנַחָה וְלֹא בְּתִפְלַת חֵל, שְׂוֹדְאִי אֵין
 תִּפְלַת מְנַחָה שֶׁל שַׁבָּת כְּמוֹ חֵל. מִשּׁוּם שֶׁהָרִי
 בְּחֵל, בְּשַׁעַת הַמְּנַחָה, תְּלוּי הַדִּין בְּעוֹלָם וְאֵינוֹ עֵת
 רְצוֹן, אֲבָל בְּשַׁבָּת כִּשְׁכָּל הַרְגֵזוֹ הוֹסֵר וְהַכֵּל נִכְלָל
 כְּאֶחָד, וְאֵף עַל גִּב שְׂמֵתְעוּרֵר דִּין, זוֹ הִתְבַּשְּׁמוּת,
 וְלָכֵן צָרִיךְ פְּסוּק שֶׁל יְחוד לִיְחַד אֶת כָּל הַדְּרָגוֹת.

שְׁכָשֵׁי'שׁ יְחוּד, הִדִּין מִתְחַבֵּר וְנִכְלָל בְּרַחֲמִים
וְהִכַּל מִתְבַּסֵּם, וְאֵז כְּתוּב עֵת רָצוֹן. עֵת רָצוֹן כּוֹלֵל
הַכֹּל כְּאַחַד. וְהִדִּין מִתְבַּסֵּם בְּאוֹתוֹ זְמַן, וַיֵּשׁ
שְׂמֵחָה בְּכָל.

מִשָּׁה הִסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם בְּאוֹתָהּ שְׁעַת תְּפִלָּת
מִנְחָה שֶׁל שַׁבָּת, בְּשָׁעָה שְׁנִמְצָאת עֵת
רָצוֹן. וּבְאוֹתָהּ שָׁעָה רָצוֹן הָיָה לְמַעְלָה, וְצִעַר
לְמַטָּה, וְעַל זֶה נִנְעָלְלוּ הַשְּׁעָרִים בְּשַׁבָּת מִשְׁעַת
הַמִּנְחָה וּמַעְלָה. אֵילּוּ שְׁעָרִים נִנְעָלוּ? שְׁעָרֵי בֵּית
הַמִּדְרָשׁ, כְּדִי לְהַזְכִּיר אֶת מִשָּׁה הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן
שֶׁהַתּוֹרָה הִתְבַּטְּלָה בְּגָלְלוֹ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן בֵּית מִדְרָשׁוֹ שֶׁל מִשָּׁה בָטַל, כָּל שָׁכֵן
הָאֲחֵרִים. מִי רֹאֶה אֶת שְׁעָרֵי בֵּית
מִדְרָשׁוֹ שֶׁל מִשָּׁה שְׁנִנְעָלוּ, וְשֶׁלֹּא יִנְעָלוּ כָּל
הָאֲחֵרִים?! כְּשֶׁהַתּוֹרָה שֶׁל מִשָּׁה עֲצוּבָה עָלָיו
בְּאוֹתוֹ זְמַן, מִי לֹא עֲצוּב?! מִשּׁוֹם כֵּךְ כָּל שְׁעָרֵי
בֵּית הַמִּדְרָשׁ נִנְעָלוּ, וְהַצֵּטָרְכוֹ כָּלם לְצִדִּיק אֶת
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּדֶרֶךְ שִׁבְחָה, וְהֵינּוּ (תהלים לו')
צִדְקָתְךָ כְּהִרְרֵי אֵל.

שִׁלְשָׁה הֵם שֶׁהִסְתַּלְּקוּ מִן הָעוֹלָם בְּזְמַן הַזֶּה,
וְכָלם כָּלוּלִים בְּמִשָּׁה. אֶחָד – מִשָּׁה

הנביא הנאמן העליון, ואחד – יוסף הצדיק, ואחד – דוד המלך. משום כך יש כאן שלשה צדוקי דין. אחד הוא של יוסף הצדיק קודם לכל אלה, וזהו צדקתך כהררי אל משפטיך תהום רבה וגו'. זה יוסף, שהוא לבדו כהררי אל, כמו כל ההרים העליונים. ואחד משה הנביא הנאמן, וזהו שכתוב (שם עא) וצדקתך אלהים עד מרום אשר עשית גדלות, משום שהוא נוטל לכל הצדדים, ימין ושמאל. ואחד הוא דוד המלך, וזהו שכתוב (שם קט) צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת. לעולם – זה דוד המלך.

אז מתכנס הכל בזמן הזה, תורה שבכתב ותורה שבעל פה. ועל זה בזמן הזה ננעלו שערי תורה, וננעלו שערי כל העולם בזמן הזה.

בשעה שמת יוסף הצדיק, יבשו המקורות והמעינות, וכל השבטים נפלו בגלות. פתחו העליונים ואמרו, צדקתך כהררי אל משפטיך תהום רבה וגו'.

בשעה שמת משה, נחשף השמש בצהרים, וננעלה תורה שבכתב, האור של האספקלריה המאירה.

בְּשַׁעֲהָ שְׁמַת דְּיוד הַמֶּלֶךְ, כְּנֶסֶה הַלְבָנָה אֶת
 אֹרְהָ, וְתוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה כְּנֶסֶה אֶת
 אֹרְהָ. וּמֵאוֹתוֹ זְמַן נִגְזְרוּ אִוְרוֹת הַתּוֹרָה,
 וְהַתְּרַבְּתָה הַמַּחְלָקֶת עַל הַמְּשָׁנָה, וְהַחֲכָמִים
 בְּמַחְלָקֶת, וְכָל חֲזָקֵי הַלֵּב בְּעֶרְבוּבָיָה. וְעַל זֶה אֵין
 שְׁמַחַת הַתּוֹרָה בְּאוֹתוֹ זְמַן בְּכָל דְּוִרוֹת הָעוֹלָם.

וְיִמְהֵן חֲמִירוֹת הַתַּעֲנִיּוֹת שְׁגָזְרוּ רַבָּנֵן? כְּשִׁמַּת
 פְּלוּנֵי גָזְרוּ תַעֲנִיּוֹת, כְּשִׁהָיָה כֶּךָ גָזְרוּ כֶּךָ.
 (זֶה שְׁהָיָה) וְכְשִׁהָיָה כְּנוֹס יֵתֵר שֶׁל שְׁמַחַת הַתּוֹרָה
 שְׁבִכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, בְּאוֹתוֹ זְמַן עַל
 אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שְׁצָרִיךְ לַנֶּעַל שְׁעָרֵי הַתּוֹרָה
 בְּאוֹתוֹ זְמַן.

וְלִבָּן אוֹמְרִים אֶת אֱלוֹ צְדוּקֵי הַדִּין, כְּמוֹ
 שְׁנִתְבָּאָר. שְׁמַחוּ רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲזִיָּא
 וּנְשָׁקוּהוּ בְּרֹאשׁוֹ כְּמַקְדָּם, וְאָמְרוּ, אֲשֶׁרִי חֲלָקְנוּ
 בְּדֶרֶךְ הַזֶּה!

עוֹד פֶּתַח וְאָמַר, (קַהֲלַת כ) הַחֲכָמָה תַּעֲזֹ לְחֻכָּם
 מַעֲשֶׂה שְׁלִיטִים אֲשֶׁר הָיוּ בְּעִיר. הַחֲכָמָה
 תַּעֲזֹ לְחֻכָּם – זֶה מַעֲשֶׂה. כְּשֶׁעָלָה לְהֵר סִינִי לְקַבֵּל
 תּוֹרָה, הִזְדַּעְזְעוּ כָּל אוֹתָם רְקִיעִים וְכָל אוֹתָם
 מַחֲנוֹת עֲלִיוֹנִים, וְאָמְרוּ לְפָנָיו: רַבּוֹן הָעוֹלָם, וְיִמָּה

כל טוב וְכָל שְׂמִיחָה שְׁלָנוּ אֵינָה אֶלָּא בַּתּוֹרָה,
 וְאַתָּה רוֹצֶה לְהוֹרִידָה לְאַרְץ? ! הַתְּקַבְּצוּ עַל מִשָּׁה
 לְשָׂרְפוּ בָּאֵשׁ. הַתְּחִזֵּק מִשָּׁה וְכוּ', כָּמוֹ שֶׁבְּאַרְוָה
 הַחֲבֵרִים, שָׁאֵמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשָּׁה וְכוּ'.
אָבִי, הַחֲכָמָה תִּעֲזֹ לְחֻכָּם – כָּל מִי שֶׁמִּתְעַסֵּק
 בַּתּוֹרָה וּמִשְׁתַּדֵּל בָּהּ לְשִׂמְיָהּ, מִתְחִזֵּק
 בַּתּוֹרָה בְּשָׁעָה שֶׁצָּרִיךְ לוֹ תִּקְּףָּ וְחִזְקָ לְהִגֵּן עָלָיו
 בְּשָׁעָה שֶׁצָּרִיךְ. וְאוֹתוֹ תִּקְּףָּ וְחִזְקָ מְאִיזָה מְקוֹם
 מִתְחִזֵּק? חֲזֹר וְאָמַר, מַעֲשֶׂרָה שְׁלִיטִים. מְאוֹתָן
 עֶשֶׂר אֲמִירוֹת שְׁכָתוּבוֹת בַּתּוֹרָה, שֶׁהֵם שְׁלִיטִים
 עָלֵינוּנִים, שָׁאֵדָם מִתְחִזֵּק בָּהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וּבְעוֹלָם הַבָּא. כָּל סוּדוֹת הָעוֹלָם וְכָל הַמַּצּוֹת
 וְכָל הַחֲכָמָה שְׁלֹמֶעֱלָה וּמִטָּה תְּלוּיִים בָּהֶם, וּבָהֶם
 הַכֹּל נִכְלָל, וְהַכֹּל הוּא בַּתּוֹרָה. אֲשֶׁרִי חָלְקוּ שֶׁל
 מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה לִהְיוֹת מִתְחִזֵּק בַּחֲזֵק
 לְעוֹלָם הַבָּא.

עֲשֶׂרָה שְׁלִיטִים – עֲשֶׂרָה מִיָּנִי חֲכָמָה הֵם
 בַּתּוֹרָה, בַּעֲשֶׂרָה שְׁמוֹת חֲקוּקִים,
 וְנִכְלָלוּ בָשֵׁם אֶחָד שֶׁל עֲשָׂרִים וּשְׁתֵּים אוֹתִיּוֹת
 חֲקוּקוֹת, סוּדוֹת הָעוֹלָם הַבָּא, בְּאוֹתָם זִהְרִים,
 שָׁאֵין הָעֵינַן שׁוֹלֵטִת לְרֹאוֹת, וְאֶפְלוּ בְּשֶׁכֶל לְדַעַת,
 וּלְהַסְתַּכֵּל בְּאוֹתוֹ עֲדוֹן וְתִשׁוּקָה שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ

הוא הוריש לצדיקים לעולם הבא, כמו שנאמר
(ישעיה סד) עֵין לא ראתה אֱלֹהִים זולתך יַעֲשֶׂה
למחפה לו.

שְׁלַחְנוּ שֶׁל אָדָם מִזֶּכֶה אוֹתוֹ לֶאֱכֹל עַל שְׁלַחַן
אַחֵר בְּעֶדוֹן שֶׁל אוֹתוֹ הָעוֹלָם, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (שמואל ב ט) כִּי עַל שְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ תָּמִיד הוּא
אֹכֵל. וְדוֹד הַמֶּלֶךְ הָיָה אוֹמֵר, תַּעֲרֹךְ לִפְנֵי שְׁלַחַן
נֶגֶד צַרְרִי, וְזוֹהִי עֲרִיכַת הַשְׁלַחַן בְּאוֹתוֹ עוֹלָם,
שֶׁהָרִי אִזּוֹ הוּא עֶדוֹן וּתְשׁוּקָה שֶׁהַנֶּשֶׁמָה נִהְיִית
בָּהֶם בְּעוֹלָם הַבָּא.

וְכִי שְׁלַחַן יֵשׁ לְנִשְׁמוֹת בְּאוֹתוֹ עוֹלָם? כֵּן. שֶׁהָרִי
מִזוֹן וְסִפּוּק וְעֶדוֹן אוֹכְלִים בְּאוֹתוֹ עוֹלָם כְּמוֹ
שְׁאוֹכְלִים מִלֶּאֱכִים עֲלִיוֹנִים. וְכִי מִלֶּאֱכִים
עֲלִיוֹנִים אוֹכְלִים? כֵּן. כְּמוֹתָם אָכְלוּ יִשְׂרָאֵל
בַּמִּדְבָּר. וְאוֹתוֹ מִזוֹן סוֹד הוּא לִטֹּל שִׁשׁוּפֶּעַ
וְנִמְשָׁךְ מִמַּעַלָּה מִסוֹד הָעוֹלָם הַבָּא, וְהוּא מִזוֹן
שֶׁל אוֹר שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ, וְנִשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים
נִזְוָנוֹת מִשֶּׁם בִּגְן עֵדֶן וְנִהְיִנוֹת שֶׁם, שֶׁהָרִי שֶׁם
נִשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים מִתְּלַבְּשׁוֹת בִּגְן עֵדֶן שֶׁל מִטָּה
כְּמוֹ שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה.

וּבִשְׁבָּתוֹת וּבְזִמְנִים מִתְּפַשְּׁטִים וְעוֹלִים לְרֹאוֹת
בְּכָבוֹד רַבּוֹנָם וּלְהַתְעִדֵן בְּעֶדוֹן

עֲלִיּוֹן כְּרָאוּי, שְׁכָתוֹב (ישעיה סו) וְהָיָה מִדֵּי חֲדָשׁ
בְּחֲדָשׁוֹ וּמִדֵּי שְׁכָת בְּשַׁבָּתוֹ יָבוֹא כָּל בָּשָׂר
לְהַשְׁתַּחֲוֹת לִפְנֵי אָמֵר ה'. וְכִי כָּל בָּשָׂר יָבוֹא? לֹא
כֵּן הָיָה לוֹ לְכַתֵּב, אֲלֵא כָּל רוּחַ אוֹ כָּל נִשְׁמָה.
מֵהוּ כָּל בָּשָׂר?

אָלֵא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עָשָׂה אֶת הָאָדָם בְּעוֹלָם
הַבָּא כְּמוֹ יָקָר הַכְּבוֹד הָעֲלִיּוֹן לְמַעֲלָה.
אוֹתוֹ כְּבוֹד עֲלִיּוֹן הוּא רוּחַ לְרוּחַ וּנְשָׁמָה
לְנִשְׁמָה, עַד שֶׁמִּגִּיעַ לְמָקוֹם אֶחָד לְמַטָּה שֶׁנִּקְרָא
גּוּף, וּבָזֶה נִכְנָסֶת רוּחַ אַחַת שֶׁל מְקוֹר הַחַיִּים
שֶׁנִּקְרָאת כָּל, בָּזֶה הוּא כָּל הַטוֹב וְכָל הַמְּזוֹן וְכָל
סְפּוּק אוֹתוֹ הַגּוּף.

וְסוּד זֶה – (קהלת ה) וַיִּתְּרוֹן אֶרֶץ בְּכָל הוּא. (מהו בכל
היא?) הַכָּל הַזֶּה הוּא רוּחַ לְאוֹתוֹ גּוּף. כְּמוֹ זֶה
אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה הוּא גּוּף, וְרוּחַ שֶׁשׁוֹלֶטֶת בּוֹ,
כְּמוֹ אוֹתָהּ רוּחַ עֲלִיּוֹנָה (שֶׁשׁוֹלֶטֶת עַל הַגּוּף שֶׁנִּקְרָא כָּל)
שֶׁנִּקְרָאת כָּל, שֶׁשׁוֹלֶטֶת עַל הַגּוּף לְמַעֲלָה, וְזֶהוּ
שֶׁנִּקְרָא כָּל בָּשָׂר, וְעַל זֶה כָּתוּב יָבוֹא כָּל בָּשָׂר
לְהַשְׁתַּחֲוֹת לִפְנֵי אָמֵר ה'. עַל אוֹתוֹ עֲדוֹן כָּתוּב,
(ישעיה סד) עֵינַי לֹא רָאִיתָה אֱלֹהִים זּוֹלָתָה יַעֲשֶׂה
לְמַחֲכָה לוֹ.

שְׁמַחוּ הַחֲבֵרִים בְּדֶרֶךְ. כְּשֶׁהֲגִיעוּ לְתוֹךְ הַר אֶחָד, אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא לְאוֹתוֹ סוֹחֵר, מַה שְּׁמָךְ? אָמַר לוֹ, חֲנָן. אָמַר לוֹ, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַחֲנֹנְךָ וַיִּשְׁמַע לְקוֹלְךָ בְּשַׁעַת שְׁתַּצְטָרְךָ לוֹ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וַדַּאי הָרִי נָטָה הַשָּׁמַשׁ, וְכֵן אַחֵר הָהָר הִזָּה יֵשׁ כֶּפֶר אֶחָד עַל שְׁמָךְ, שֶׁנִּקְרָא כֶּפֶר חֲנָן, נִלּוֹן שָׁם בְּשִׁבִּיל כְּבוֹד שְׁמָךְ. כְּשֶׁהֲגִיעוּ לְשָׁם נִכְנְסוּ לְבֵית מְאֲרָחִיָּהֶם, וְסִדְּרוּ לִפְנֵיהֶם שְׁלַחַן בְּכֶמֶה מִיָּנִים לְאַכֹּל. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, וַדַּאי שְׁלַחַן זֶה כְּמוֹ הָעוֹלָם הַבֶּא, וַיֵּשׁ לָנוּ לְהַעֲלוֹת שְׁלַחַן זֶה וּלְעַטְרוֹ בְּדִבְרֵי תוֹרָה.

פֶּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (דברים ח) **וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וַיְבָרְכֶתָ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה** אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. אִם בָּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל מְבָרְכִים, בְּחוּץ לָאָרֶץ מִנִּין לָנוּ, שֶׁהָרִי בְּגוֹן זֶה לֹא צָרִיךְ? אֵלָּא, כְּשֶׁבָרָא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם, חֵלֶק אֶת הָאָרֶץ. הַיֵּשׁוּב הוּא לְצַד אֶחָד, וְהַחֲרֻבָּה הִיא לְצַד אֲחֵר. חֵלֶק אֶת הַיֵּשׁוּב וְהַקִּיף אֶת הָעוֹלָם סָבִיב נִקְדָּה אַחַת, וּמִי הִיא? הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה. הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה הִיא מֶרְכָּז הָעוֹלָם, וּבְאֻמָּצֵע הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה הִיא יְרוּשָׁלַיִם. אֻמָּצֵע יְרוּשָׁלַיִם הוּא בֵּית קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים. וְכָל הַטּוֹב וְכָל הַמְּזוֹן שֶׁל כָּל

הַיָּשׁוּב יוֹרֵד לְשֵׁם מְלִמְעָלָה, וְאֵין לָךְ מָקוֹם בְּכָל
הַיָּשׁוּב שֶׁלֹּא נִזְוֵן מִשֵּׁם.

חַיִּיךְ אֶת הַחֲרָבָה, וְלֹא נִמְצָא מָקוֹם חָרֵב קָשָׁה
בְּכָל הָעוֹלָם פָּרַט לְאוֹתוֹ מִדְּבַר, שֶׁשָּׁבְרוּ
יִשְׂרָאֵל כָּחוֹ וְתִקְפוֹ אַרְבָּעִים שָׁנָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(דברים ח) הַמוֹלִיכְךָ בַּמִּדְבָּר הַגָּדֹל וְהַנּוֹרָא. בְּאוֹתוֹ
מִדְּבַר שׁוֹלֵט הַצַּד הָאֲחֵר, וּבַעַל כְּרָחוֹ הִלְכוּ עָלָיו
יִשְׂרָאֵל וְשָׁבְרוּ כָחוֹ אַרְבָּעִים שָׁנִים. וְאִם יִשְׂרָאֵל
נִמְצָאוּ צִדִּיקִים בְּאוֹתָם אַרְבָּעִים שָׁנִים, הִיָּה מַעֲבֵר
אוֹתוֹ הַצַּד הָאֲחֵר מִן הָעוֹלָם. וּמִשְׁהַרְגִּיזוּ אֶת
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּל אוֹתָן פְּעָמִים, הִתְחַזַּק אוֹתוֹ
הַצַּד הָאֲחֵר, וְנִפְּלוּ כָּלֶם תַּחַת רִשְׁוֹתוֹ.

וְאִם תֹּאמַר, וְהָרִי מִשֶּׁה שֶׁעָלָה עַל כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם
אֵיךְ מֵת שָׁם? – לֹא כֵן, שֶׁהָרִי מִשֶּׁה הִנָּאֵמָן
לֹא הָיָה בְּרִשְׁוֹתוֹ אֲלָא בְּהַר הָעֵבְרִים. מַה זֶה
הָעֵבְרִים? מִחֻלָּקָתָם. שֶׁנִּחְלָקוּ עָלָיו שְׁלִיטִים
עֲלִיוֹנִים שְׁלִמְעָלָה, וְלֹא נִמְסַר בְּיַדִּי מִמֶּנָּה וְשְׁלִיט
אַחֵר, וְנִשְׁאַר כֵּן, עַד שֶׁבָּא מִשֶּׁה הָעֵבֶד הִנָּאֵמָן
וְשָׁלַט עָלָיו, וְנִקְבַּר שָׁם, וְלֹא הִתְעַסֵּק בְּקִבּוּרָתוֹ –
רַק הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבִדּוֹ, שֶׁכָּתוּב (שם לד) וַיִּקְבֹּר
אֹתוֹ בְּגִי.

וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ, מִי? אֹתוֹ שִׁכְתוֹב בּוֹ בְּדֶרֶךְ נִסְתָּר
 (שמות כד) וְאֵל מֹשֶׁה אָמַר, וְלֹא כָתוּב מִי
 הוּא. וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה, וְלֹא כָתוּב מִי הוּא. אָף כָּאֵן
 וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ, וְלֹא כָתוּב מִי הוּא, אֲלֵא וּדְאֵי מְקוֹם
 זֶה יְדוּעַ הוּא לַחֲבֵרִים. וְלִכְן בָּאוּתוֹ הֵר לֹא שִׁלַּט
 עָלָיו – רַק מֹשֶׁה לְבַדּוֹ, וְהוּא נִקְבֹּר שָׁם. וּבְשִׁבִיל
 לְהוֹדִיעַ לְכָל הַדּוֹרוֹת הָאַחֲרִים שֶׁל הָעוֹלָם
 שְׂאוֹתָם מִתִּי מְדַבֵּר יְקוֹמוּ, אוֹתוֹ הָרוּעָה שְׁלָהֶם
 הַשָּׂרָה בְּתוֹכָם, לִהְיוֹת כָּלָם בְּהַתְעוֹרְרוֹת הָעֲמִידָה
 לְעוֹלָם הַבָּא.

וְאִם תֹּאמַר, אִם כֵּךְ שְׂאוֹתוֹ מְדַבֵּר הוּא תִּקְף וְכֹחַ
 הַצֵּד הָאַחֵר, אֵיךְ צִוָּה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 עַל אוֹתוֹ שְׁעִיר לְשִׁלְחוֹ לְהַר אֶחָד שְׁנִקְרָא
 עֲזָאזֵל? הֲיֵה לָהֶם לְשִׁלְחוֹ לְאוֹתוֹ הֵר שֶׁהֲלָכוּ בּוֹ
 יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר. אֲלֵא, כִּיּוֹן שֶׁהָרִי הֲלָכוּ בּוֹ
 יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנִים, הָרִי נִשְׁבֵּר תִּקְפוֹ. וְתִקְפוֹ
 הַתְּחִזָּק בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא עָבַר בּוֹ אִישׁ שָׁם לְעוֹלָמִים,
 וּבָאוּתוֹ הֵר הָרִי הֲיֵה דִּינוֹרָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שָׁם
 אַרְבָּעִים שָׁנִים.

אֲבָל בְּשְׁעִיר הַזֶּה, אוֹתוֹ מְקוֹם הוּא סֵלַע חֲזָק
 עָלִיוֹן, וְתַחַת עִמָּק אוֹתוֹ סֵלַע, שְׁאִישׁ לֹא
 (אֵינוֹ יָכוֹל לְהַכְנִס לָשׁ) נִכְנָס שָׁם, הוּא שׁוֹלֵט יוֹתֵר לְאַכֵּל

טָרְפוּ, כְּדֵי שְׂיַעֲבֹר מֵעַל יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִמָּצֵא לָהֶם
מִקְטָרֵג עֲלֵיהֶם בַּיָּשׁוּב.

שְׁלִטוֹנֵנוּ שֶׁל סוּד הָאֱמוּנָה תוֹךְ מֶרְכֵּז הַנִּקְדָּה
שֶׁל כָּל (הָעוֹלָם) הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה בְּבֵית
קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים. וְאֵף עַל גֵּב שְׂעֵכְשׁוּ אֵינוֹ בְּקִיּוֹם,
בְּזִכְוֹתוֹ נִזּוֹן כָּל הָעוֹלָם, וּמִזּוֹן וְסִפּוּק יוֹצְאִים
מִשָּׁם לְכָל בְּכָל מָקוֹם שֶׁל צֶדֶד הַיָּשׁוּב. וְלִכֵּן, אֵף
עַל גֵּב שְׂיִשְׂרָאֵל עֲכָשׁוּ מִחוּץ לָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה,
עִם כָּל זֶה, מִכַּח וּזְכוּת הָאָרֶץ נִמָּצֵא מִזּוֹן וְסִפּוּק
לְכָל הָעוֹלָם. וְעַל זֶה כָּתוּב (דְּבָרִים ח) וּבִרְכַתְּ אֶת
ה' אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. עַל
הָאָרֶץ הַטֹּבָה וְדֹאֵי, שֶׁהָרִי בַּשְּׂבִילָה נִמָּצֵא מִזּוֹן
וְסִפּוּק לְעוֹלָם.

מִי שֶׁמִּתְעַדֵּן עַל שְׁלִחְנוֹ וּמִתְעַנֵּג בְּאוֹתָם
מֵאֲכָלִים, יֵשׁ לוֹ לְהַזְכִּיר וּלְדַאֵג עַל קֹדֶשֶׁת
הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה וְעַל הַיִּכָּל הַמֶּלֶךְ שֶׁחָרַב. וּבַשְּׂבִיל
אוֹתוֹ עֶצֶב שֶׁהוּא מִתְעַצֵּב עַל שְׁלִחְנוֹ בְּאוֹתָהּ
שֶׁמִּחָה וּמִשְׁתָּה שֶׁל שָׁם, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חוֹשֵׁב
עָלָיו כְּאִלּוּ בָנָה אֶת בֵּיתוֹ וּבָנָה אֶת כָּל חֲרֻבוֹת בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ. אֲשֶׁרִי חֲלָקוּ!

כּוּם שֶׁל בְּרָכָה אֵינוֹ אֵלָּא בְּשִׁלְשָׁה, מִשּׁוּם
שֶׁהָרִי מְסוּד שֶׁל שְׁלֹשֶׁת הָאָבוֹת מִתְבָּרֵךְ,

וְעַל זֶה לֹא צָרִיךְ כּוֹס אֶלָּא בְּשִׁלְשָׁה. כּוֹס שֶׁל
בְּרָכָה צָרִיךְ לָתֵת אוֹתָהּ בְּיָמִין וּבְשִׁמְאַל
וּלְקַבֵּלָהּ בֵּין שְׁנֵיהֶם, מִשּׁוּם שֶׁנִּתְּנָתָּ בֵּין יָמִין
וּשְׁמָאל. אַחֲרֵי כֵן יִשְׁאִיר אוֹתָהּ בְּיָמִין, שֶׁהָרִי
מִשָּׁם מִתְּבַרֵךְ.

עֲשֵׂרָה דְּבָרִים נֶאֱמָרוּ בְּכוֹס שֶׁל בְּרָכָה, וְכֻלָּם הֵם
כָּרְאוּי, מִשּׁוּם שֶׁתְּקוּנֵי כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה הֵם
עֲשֵׂרָה, וְהָרִי פְּרֻשָׁה הַחֲבָרִים. כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה
צָרִיךְ לְהַשְׁגִּיחַ בּוֹ בַּעֲיֵן, מִשּׁוּם שֶׁכָּתוּב (שם יא) עֵינֵי
ה' אֱלֹהֶיךָ בָּהּ, וְלֹא צָרִיךְ לְהַשְׁכֵּחַ מֶהָעֵין, אֶלָּא
לְהַשְׁגִּיחַ בּוֹ.

כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה מִתְּבַרֵךְ בְּאוֹתָהּ בְּרָכָה שֶׁמְבָרֵךְ
הָאָדָם אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִשּׁוּם (כָּד)
שֶׁהוּא סוּד הָאֱמוּנָה, וְצָרִיךְ לְשַׁמְרוֹ בְּשִׁמְרָה
עֲלִיוֹנָה, כָּמִי שֶׁהוּא חֲשִׁיבוֹת הַמֶּלֶךְ, שֶׁהָרִי
בְּשִׁבְלֵוֹ נִתְּבַרֵךְ שֶׁלְּחָנוֹ בַּשַּׁעַת בְּרַכַּת הַמְּזוֹן
שְׂאוֹתוֹ אָדָם מְבָרֵךְ.

צָרִיךְ שֶׁשְׁלַחְנוֹ לֹא יִהְיֶה רִיקָם, שֶׁהָרִי אֵין בְּרָכָה
מְצוּיָה עַל שְׁלַחַן רִיק, כָּמוֹ שֶׁבְּאֲרוּהָ,
שֶׁכָּתוּב (מלכים ב' ד) הִגִּידִי לִי מָה יֵשׁ לָךְ בַּבַּיִת וְגו'.
וְלִכֵּן שְׁלַחַן לֹא צָרִיךְ לְהִרְאוֹת רִיקָם, שֶׁהָרִי

הַבְּרָכוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת לֹא שׁוֹרוֹת אֶלָּא בְּמָקוֹם שָׁלֵם.
 וְסוּד זֶה – וּבִלְבַב כָּל חָכֵם לֵב נִתְּתִי חֲכָמָה, וְכִתּוּב
 (דניאל ב) נוֹתֵן חֲכָמָה לַחֲכָמִים. וְעַל סוּד זֶה שֶׁלֶחָן
 שֶׁל לֶחֶם הַפָּנִים, שֶׁכֶּתוּב (שמות כח) וְנִתְּתָה עַל הַשֻּׁלְחָן
 לֶחֶם פָּנִים לִפְנֵי תָמִיד.

רַעְיָא מִהֵימָנָא

תַּנְאִים וְאַמּוֹרָאִים, הִתְכַּנְּסוּ כֻלְכֶּם, שֶׁהָרִי הִגִּיעָה
 הַשָּׁעָה לְתַקֵּן בָּהּ כְּלֵי הַמֶּלֶךְ, (להזהיר
 וּלְהַתְתַּקֵּן) לְהָאִיר לְהַתְתַּקֵּן לִפְנֵינוּ, שֶׁהֵן: מִשְׁכָּן,
 מְנוּרָה, שֻׁלְחָן, מִזְבֵּחַ, כִּיּוֹר וְכֵנּוּ, אֲרוֹן וְכַפֶּרֶת
 וְכִרּוּבִים. וְהַכֹּל בְּשֶׁקֶל. וּמִשּׁוֹם כֶּף צָוָה אֶת
 יִשְׂרָאֵל, זֶה יִתְּנוּ.

עֲמִיד תֵּנָא אֶחָד וְאָמַר, רוּעָה הִנָּאֵמָן, וְדַאי כֶּף
 הוּא, וְאוֹתָךְ צָוָה לַעֲשׂוֹת אֶת כָּלֶם, זֶהוּ
 שֶׁכֶּתוּב וְעָשִׂיתָ מְנוּרָת. וְעָשִׂיתָ שֻׁלְחָן. וְכֶךְ בְּהַכֹּל,
 וְרָאָה וַעֲשֵׂה, וּמֵהַכֹּל לֹא הִתְקַשָּׁה לָךְ לַעֲשׂוֹת אֶלָּא
 שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים רְשׁוּמִים בְּאוֹתִיּוֹת שְׁמֶךְ: מִ"נְנוּרָה,
 שְׁ"קָלִים, ה"חֲדָשׁ. לָמָּה הִתְקַשְׁו לָךְ?

אָמַר לוֹ, זָקֵן זָקֵן, אַתָּם מוֹצִיאִים קִשְׁיָה זו
 שֶׁהִתְקַשְׁתָּה לִּי מִן מִקְשָׁה תִיעֲשֶׂה
 הַמְנוּרָה. וְדַאי שֶׁהַכֹּלִי שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִיא

שְׂכִינָה, שְׁהִיא כְּלִי לְשִׁמְשׁ אֶת בַּעֲלָהּ, הִיא
הַמְּנוּרָה שֶׁלוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (תהלים קיט) שָׁבַע בַּיּוֹם
הַלְלֶתֶיהָ, שֶׁהֵם: הַגְּדֻלָּה, וְהַגְּבוּרָה, וְהַתְּפָאֶרֶת,
וְהַנִּצָּחַת, וְהַהוּד, יְסוּד וּמַלְכוּת. בְּשָׁבַע כְּלוּלָהּ.

מִשְׁבַּע הַדְּרָגוֹת הַלָּלוּ – שְׁלֹשֶׁת קִנֵּי הַמְּנוּרָה
מִצְדָּה הָאֶחָד, גּוֹף וְשְׁתֵּי זְרוּעוֹת הַמֶּלֶךְ,
הוּא גַר מִצְוָה לְהָאִיר בָּהֶם. וְשְׁלֹשֶׁת קִנֵּי הַמְּנוּרָה
מִצְדָּה הַשֵּׁנִי, הֵם שְׁתֵּי שׁוּקִים וּבְרִית, וְהוּא גַר
מִעֲרָבִי לְהָאִיר בָּהֶם. מְנוּרַת הַמֶּלֶךְ נִקְרָאת, וְהִיא
גַר לְהָאִיר בּוֹ גַר מִצְוָה, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ מִצְוֹת ה' בָּרָה
מֵאִירַת עֵינַיִם.

וּמִי רֹאשׁ הַמְּנוּרָה? בִּינָה, ה' הַעֲלִינָהּ, שְׁיֵשׁ לָהּ
שְׁלֹשָׁה קָנִים, בְּדִיוֹקָן זֶה ה', שְׁלֹשׁ וָוִי"ם,
שֶׁהֵם שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת. ה' הַשְּׁנִיָּה, שְׁלֹשָׁה קָנִים,
בְּדִיוֹקָן זֶה ה', (שְׁלֹשׁ וָוִי"ם) שֶׁהֵם נִצָּח הוּד יְסוּד. ו'
הַמְּנוּרָה שֶׁל הָאֱמֻצָּע בֶּן י"ה. עַל שְׁמוֹ נִקְרָאת
בִּינָה. הוּא כּוֹלֵל ו' קָנִים לְמִטָּה בְּחֻשְׁבוֹן ו',
בְּשֵׁשֶׁת הַקָּנִים שֶׁלוֹ.

י' אֵשֶׁת חֵיל עֲטָרַת בַּעֲלָהּ (משלי יב). כְּתָר שֶׁל סֶפֶר
תוֹרָה כְּצוּרַת ז' מִצַּד שֶׁל הָעוֹלָם הֵבֵא אֵינָהּ
כְּלִי אֱלֹיו, וְלֹא מִשְׁמֶשֶׁת לוֹ אֶלָּא עֲטָרָה עַל רֹאשׁוֹ.

אָבֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה הוּא כְּמוֹ זֶה הוּא"י, הוּא כָּלִי
תַּחֲתָיו. הַשְּׁמוּשׁ שְׁלוֹ בְּכָל סִפְרָה שְׁלוֹ, בְּכָל
אֵיבָר שְׁלוֹ, בְּכָל מְדָה שְׁלוֹ.

וּמִשּׁוּם זֶה י' זֶה לְפַעֲמִים הִיא תַּחֲתָיו, לְפַעֲמִים
עַל רֹאשׁוֹ, לְפַעֲמִים בְּאֶמְצֵעַ. עַל רֹאשׁוֹ
יְהוֹ"ה, (תהלים קיח) אָבֵן מֵאֶסֶן הַבּוֹנִים הִיטָה לְרֹאשׁ
פְּנֵה. וְזֶה (ויקרא כד) לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד, שֶׁהוּא י' עַל
הו"ה מִצַּד הַמְּנוּרָה. בְּאֶמְצֵעַ מַחְצִית הַשֶּׁקֶל, זֶהוּ
שְׁכָתוֹב (שמות ל) זֶה יִתְּנוּ, כְּמוֹ זֶה הו"ה. בְּסוֹף,
בְּמִשְׁכָּן, כְּמוֹ זֶה הוּא"י, חֲמֵשׁ אַמּוֹת אָרְךָ מִצַּד
הַה' הָעֲלִיוֹנָה, וְחֲמֵשׁ אַמּוֹת רָחֵב מִצַּד הַה'
הַתַּחְתּוֹנָה, וְאַמָּה ו'. וְחֲצִי הָאַמָּה י'. וְהַכֹּל נִרְמָז
בָּאוֹת ו'.

וְזֶהוּ סוּד (ישעיה מד) אָנִי רֹאשׁוֹן וְאָנִי אַחֲרוֹן
וּמִבְּלַעֲדֵי אֵין אֱלֹהִים, שֶׁנִּרְמָז בְּשֵׁם הַזֶּה
יִו"ד ה"י וְי"ו ה"י, וְכָל שֵׁם שֶׁשּׁוּלֵט ה' עַל י' הוּא
נִקְבָּה מִצַּד הַשְּׂמָאל. וְאֵף עַל גִּב שְׁמִצְדָּה שֶׁל
הָאוֹת י' הִיא בְּרֹאשׁ, אַחֲרֵי שֶׁבִּשְׁנֵי הַהִי"ן הִיא
בְּסוֹף, כְּמוֹ זֶה ה"י ה"י נִדּוֹן לָרֵב, וְהִיא נִקְבָּה.
אֵלָּא י' עַל ה' (י) הוּא כֶּתֶר, תַּחַת ה' – שְׁמוּשׁ. כָּל
שְׁכֵן תַּחַת ו'.

ומשום שלא עשינו קצוץ ופרוד בַּיְחוד
הַעֲלִיזוֹן, שֶׁהַכֹּל יְחִיד אֶחָד, הַתְקַשָּׁה
לִי לַעֲשׂוֹת. (או כְּתֹר, או אֲמַצְעִי, או שְׁמוּשׁ) וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוא שִׁידוּעַ כָּל הַמַּחֲשָׁבוֹת, אָמֵר, אַחֵר שְׁזָה
הַתְכַּוֵּן לְטוֹב, שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת קְבוּץ וּפְרוּד, (שְׁמוֹת כה)
תִּיעֲשֶׂה הַמֶּנִּיחָה, תַּעֲשֶׂה מַעֲצָמָה כָּמוֹ
הַשְּׂכִינָה, תַּעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוא
בְּלִי פְרוּד. שָׁאֵר הַכֹּלִים שֶׁבָּהֶם הִיא שְׂכִינָה
שְׁמוּשׁ, (שם לז) וַיַּעַשׂ בְּצִלָּאֵל.

ובכף מְקוֹם שֶׁשְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה, הִיא עֲטָרָה שֶׁל
הַעֲמוּד הָאֲמַצְעִי, כְּשֶׁנִּטְלָת מְבִינָה, שֶׁהִיא
הָעוֹלָם הַבָּא, וְדַאי אֵין הַכֶּרֶה לְאָדָם בְּקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוא וְלֹא בְּכָל מְדוּתָיו, עַד שֶׁיִּכָּנֵס לְשַׁעַר הַזֶּה,
שֶׁנֶּאֱמַר עָלָיו (תהלים קיח) זֶה הַשַּׁעַר לָהּ.

באות ל', שֶׁהִיא יי (יִי) הִיא כְּלוּלָה מִכָּל סְפִירָה
וּמִכָּל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשְּׁמוֹת, מִפְּרָשִׁים
וּנְסֻתִים. הִיא נִקְדָּה בְּכָל אוֹת וְאוֹת, שְׁמוּשׁ
תַּחַת בַּעֲלָהּ. וְהִיא עֲטָרָה עַל רֹאשׁוֹ, מֵהֶצֶד שֶׁלָּהּ
שֶׁל הַטַּעַמִּים, כָּמוֹ סָגוּל נִקְוָה תַּחַת בְּרָכִי
הַמֶּלֶךְ, (ישעיה סו) וְהָאָרֶץ הָדָם רִגְלִי. וְהִיא בְּאֲמַצְעַ
עָמוֹ, מִחֲצִית הַשָּׁקֶל, בְּשׁוֹרֵק. וְהִיא עֲטָרָה עַל
רֹאשׁוֹ מִצַּד הַסָּגוּלָתָא.

זֶרְקָא מִקַּף שׁוֹפֵר הוֹלֵךְ סְגוּלָתָא. בְּאוֹתוֹ זְמַן
 הִיא כֶּתֶר עַל רֹאשׁ הַמֶּלֶךְ, כֶּתֶר יִתְּנוּ לָךְ
 ה' אֱלֹהֵינוּ. הִיא יְדוּעָה בְּאוֹתוֹ שְׁנֹאמַר בּוֹ,
 בְּמִפְּלֵא מִמֶּךָ אֶל תִּדְרֹשׁ וּבִמְכֶסֶה מִמֶּךָ אֶל תִּחְקֹר.
 שָׂבָה הוּא נֹדֵעַ שֶׁהוּא רֹאשׁוֹן לְמַעַלָּה בְּכֶתֶר,
 שֶׁהֵינּוּ סְגוּלָתָא, וְהוּא אַחֲרוֹן, בְּסִגּוּל. וּמִבִּלְעָדִיו
 אֵין אֱלֹהִים, בְּשׁוֹרֵק. וְהַכֹּל בָּהּ נֹדֵעַ (לְמַטָּה).

מִי שֶׁנִּדְבֶּק בָּהּ לְמַטָּה, הִיא מַעַלָּה אוֹתוֹ לְמַעַלָּה.
 וּמִי שֶׁרוּצָה לַעֲלוֹת עָלֶיהָ לְהַשִּׁיג לְמַעַלָּה
 מִמֶּנָּה, הִיא מַשְׁפִּילָה אוֹתוֹ לְמַטָּה מִמֶּנָּה וְאֵין לוֹ
 חֵלֶק בָּהּ. וּמַשּׁוּם שֶׁיַּעֲקֹב נֹדֵעַ בָּהּ, לְמַד אוֹתָהּ
 לְבָנָיו, וְצִוָּה שֶׁלֹּא יִבְקֹשׁוּ לַעֲלוֹת לְדִרְגָּה לְמַעַלָּה
 מִמֶּנָּה, שֶׁהִיא הַכֹּל – מַעַלָּה וּמַטָּה וְאַמְצָע. זֶהוּ
 שִׁפְתּוֹב (בְּרֵאשִׁית מו) וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם.

נָבִיא שֶׁהָיָה מִכִּיר אוֹתָהּ, צִוּחַ וְאָמַר לְבַעֲלִי
 תוֹרָה חֲכָמִים בְּתוֹרָה וַעֲשִׂירִים בָּהּ
 וּשְׁמֵחִים בְּחֻלְקָם. צִוּחַ אֲלֵיהֶם וְאָמַר, (יִרְמְיָה ט) כֹּה
 אָמַר ה' אֶל יִתְהִלֵּל וְגו', כִּי אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל
 הַמִּתְהַלֵּל הַשָּׂכֵל וַיֵּדַע אוֹתִי. דָּוִד שֶׁהָיָה מִכִּיר
 אוֹתָהּ אָמַר, (תְּהִלִּים כו) אִם תִּחְנֶנֶה עָלַי מִחְנֶנֶה וְגו',
 בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ. וַיִּרְמְיָה רָאָה אֶת אֲרֶךְ הַגָּלוּת,
 וְסָמָא"ל (כָּא) וְהִנָּחֵשׁ, וְכֹל הַמִּמְנִים שֶׁל שְׁבָעִים

הָאֲמוֹת בְּרַבּוּא רַבָּבוֹת שְׂיִוְרָדִים עַל יִשְׂרָאֵל,
וְרָאָה אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה שֶׁאָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
(ויקרא כו) וְאָף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵיהֶם וְגו'.
אָמַר הַנָּבִיא, (איכה ג) זֹאת אָשִׁיב אֶל לְבִי עַל כֵּן
אוֹחִיל. וְאֲשֶׁר לֹא שָׁת לָבוֹ גַּם לְזֹאת, עָלִיו נֶאֱמַר
(תהלים צב) וּכְסִיל לֹא יִבִּין אֶת זֹאת. (דברים לג) וְזֹאת
לִיהוּדָה וַיֹּאמֶר שְׁמַע ה' קוֹל יְהוּדָה. מְשׁוּם
שֶׁשָּׁמַר מֶה שֶׁצָּוָהוּ אָבִיו, זָכָה לְמַלְכוּת. וְדוֹד
בְּשִׁבְלָה עָלָה לְמַלְכוּת, שֶׁטָּרַח עָלֶיהָ כָּל יָמָיו.
אָמַר הַמְּנוּרָה הַקְּדוֹשָׁה, עָלֶיהָ נֶאֱמַר (שם ד) וְזֹאת
הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה וְגו'. בִּהַּ הַזֵּה־רַת
אֶת יִשְׂרָאֵל בְּשַׁעַת מִיתָתָהּ, בִּהַּ בִּרְכַּת אֶת יִשְׂרָאֵל
בְּכָל שִׁבְט וְשִׁבְט. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (שם לג) וְזֹאת
הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בִּרְךְ מֹשֶׁה וְגו'. וּמְשׁוּם כֵּךְ פִּרְשׁוּהָ
הַחֲבֵרִים בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, שְׁכָתוֹב (במדבר יט) זֹאת
הַתּוֹרָה אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֵהָל, וְאָמְרוּ עָלֶיהָ, מֶה
זֶה כִּי יָמוּת? אֵלָּא אֵין הַתּוֹרָה מִתְקִימַת אֵלָּא בְּמִי
שֶׁמִּמִּית עֲצָמוֹ עָלֶיהָ, וְאֵין מִיתָה אֵלָּא עֲנִי, שֶׁעֲנִי
חָשׁוֹב כִּמֶּת.

שְׁהוּא קָרַבֵּן עוֹלָה וַיּוֹרֵד. מִצַּד שֶׁל עֲשִׂיר עוֹלָה
וְדָאִי, שֶׁמִּתְעַלָּה עָלָיו. שְׁכָל הָעֲשִׂירִים,
כָּל טוֹב שֶׁהֵם עוֹשִׂים, כָּלָם (רַבִּם) לְזִכּוֹתָם לְעוֹלָם

הבא, וְשֵׁם הַיָּא כְּתָר עַל רֵאשִׁים. הַבִּינוּנִי שְׁעוּבָד
כְּדִי לְזִכּוֹת בְּשָׁנֵי עוֹלָמוֹת, הוּא מַחְצִית הַשָּׁקֶל
עִמּוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא, כְּמוֹ הַמָּצֵב שֶׁנִּחְלָקֶתָ, חֲצִיָּה
תַּחַת הַמָּפָה לְאַפִּיקוֹמָן אַחֲרֵי הַסְּעוּדָה, וְחֲצִיָּה
לְמַצּוֹה קֹדֶם סְעוּדָה. וּמֵצֵד זֶה נֶאֱמַר בְּאַסְתֹּר, (אסתר
ה) מֶה שְׁאַלְתָּךְ וַיִּנָּתֶן לָךְ וַיְמַה בְּקִשְׁתָּךְ עַד חֲצִי
הַמַּלְכוּת וְתַעֲשׂ.

אב"ל מִי שֶׁהוּא עָנִי, שְׁמִמִּית אֶת עַצְמוֹ
בְּשִׁבְלָה, כְּמוֹ שְׁאַתָּה הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן,
הִיא קָרֵבֶן עוֹלָה וַיּוֹרֵד תַּחְתִּיךָ, וְלָמָּה? כִּי מִי
שֶׁשִּׁמְשָׁפִּיל אֶת עַצְמוֹ בְּשִׁבְלֵי שְׁכִינָתוֹ, הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא יוֹרֵד עָלָיו. וְזֶהוּ שְׁאֵמַר דָּוִד, (תהלים קלח)
כִּי רָם ה' וְשָׁפַל יִרְאֶה. וְהִנְבִּיא אָמַר, (ישעיה נג) כִּי
כֹה אָמַר רָם וְנִשָּׂא שֹׁכֵן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ וְגו',
וְאֵת דְּכָא וְשָׁפַל רוּחַ. שְׁאֵף עַל גִּבּ שְׁאֲנֵי מְרוֹם
וְקָדוֹשׁ אֲשַׁכּוֹן, בְּשִׁבְלֵי אוֹתוֹ שֶׁנַּעֲשֶׂה דְכָא וְשָׁפַל
רוּחַ בַּעֲבוּר שְׁכִינָתִי לְהַעֲלוֹתָהּ מִשְׁפָּלוֹתָהּ עֲטָרָה
לְרֹאשׁוֹ, אֲנִי אֶרֶד לְדוֹר עִמּוֹ. וְאַחֲרֵי שֶׁבַעֲל
הַשְׁכִּינָה יוֹרֵד עַל הָאָדָם, הִיא יוֹרֵדֶת מֵעַל רֹאשׁוֹ,
וְנוֹתֶנֶת הַמָּקוֹם שֶׁל הָרֹאשׁ לְבַעֲלָהּ וַיּוֹרֵדֶת לְרִגְלֵי
הַמֶּלֶךְ. וְסוּד הַדְּבָר - (ישעיה סו) הַשָּׁמַיִם כְּסֵאֵי
וְהָאָרֶץ הַדָּם רִגְלֵי.

שְׁמַיִם שִׁיּוּרֵשׁ אָדָם נִשְׁמָה שְׁכֹלִילָה מִהַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינָתוֹ, מֵאוֹתָהּ שָׁעָה נִקְרָא
 בֶּן. אָמַר תָּנָא אֶחָד, וְכִי מֵאוֹתוֹ יוֹם שִׁיּוּרֵשׁ אָדָם
 נִשְׁמָה כְּלוּלָה מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינָתוֹ יִקְרָא
 בֶּן? מִנֵּין לָנוּ? מִהַפְסוּק הַזֶּה שָׁאֵמַר דָּוִד בְּסִפּוּר
 תְּהִלָּים, (תהלים ב) אֲסַפְּרָה אֶל חֵק ה' אָמַר אֱלֹהֵי בְנֵי
 אֲתָה אֲנִי הַיּוֹם יִלְדְּתִיךָ.

אָמַר לוֹ הַמְּנוּרָה הַקְדוּשָׁה, רוּעָה הִנָּאֲמֵן, מַה זֶה
 הַיּוֹם יִלְדְּתִיךָ? אֵלָּא בְּשִׁבְלֶךָ אָמַר דָּוִד
 בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ אֲנִי הַיּוֹם יִלְדְּתִיךָ. הֵן עוֹד הַיּוֹם
 גָּדוֹל, בָּאוֹתוֹ שְׁנֵאֲמַר בּוֹ (דברים לד) וְלֹא קָם נָבִיא
 עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כַּמֶּשֶׁה. אֲתָה קִיַּמְתָּ בְּשִׁכְיָנָה וְאַהֲבַת
 אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ – שֶׁהִינוּ הַגּוֹף, וּבְכָל
 נַפְשֶׁךָ – שֶׁהִינוּ הַנִּשְׁמָה, שְׁחַמְשָׁה שְׁמוֹת יֵשׁ לָהּ:
 נִשְׁמָה, רוּחַ, נֶפֶשׁ, חַיָּה, יְחִידָה. וּבְכָל מַאֲדָךָ –
 בְּכָל מְמוֹנָךְ.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינָתוֹ לֹא יִזוּז מִמֶּךָ בְּכָל
 אֵלּוּ. אֲתָה חֲשַׁבְתָּ שְׁאֶפְלוּ הָיוּ כָּל
 הָעוֹלָמוֹת תַּחַת רְשׁוּתְךָ, הֵייתָ נוֹתֵן לְהָקִים שְׂכִינָה
 עִם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּלְהַמְלִיכוֹ עִם שְׂכִינָתוֹ עַל
 כָּל הַמַּמְנִים שֶׁל אֲמוֹת הָעוֹלָם, וְאַחֵר כָּךְ
 לְהַעֲלוֹתוֹ וּשְׂכִינָתוֹ – בְּדִיוֹקָנְךָ כְּלוּלָה מְכֹל

הַמִּדּוֹת הַטּוֹבוֹת, בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּבִמְחַנּוֹת
הָעֲלִיּוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל.

מִחְשָׁבָה טוֹבָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצַרְפָּה
לְמַעֲשֶׂה. מֵאַחַר שְׁאֵתָה בְּנוֹ – עַל כָּל
מֵה שֶׁחֲשַׁבְתָּ לְרַבּוֹנָךְ, יָקִים עַל יָדְךָ וְלֹא תִזְוֶה מִמֶּנּוּ
לְעוֹלָמִים, אֲלֹא תִהְיֶה בְּדִיוֹקְנוֹ בְּכָל, וְאַתָּה בְּגִלּוֹת
גִּנּוֹז מִבְּנֵי אָדָם, וְאַתָּה מִהָעוֹלָם הַזֶּה שְׁלִיחוֹ שֶׁל
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לומר דְּבָרִים אֵלּוּ לְפָנֶיךָ, וְאַנִּי
מְצֹוֶה מִמֶּנּוּ שֶׁלֹּא לָזוֹז מִמֶּךָ בְּכָל עֵת וְשַׁעַה שְׁאֵתָה
רוּצָה, אֲנִי וְכָל הַתַּנָּאִים וְהָאֲמוּרָאִים שֶׁל הַיְּשִׁיבוֹת.
קוֹם הַשָּׁלֵם מְצוֹת רַבּוֹנָךְ.

פֶּתַח וְאָמַר, וְעָשׂוּ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים. סֵפֶר תוֹרָה,
עֲמוּד הָאֲמָצְעִי. אֲרוֹנוֹ הַשְּׁכִינָה. מִבֵּית
וּמִחוּץ תִּצָּפְנוּ, אֵת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁכְנָתוֹ,
מִבְּחוּץ וּמִבְּפָנִים (שְׁלוֹ), וְהִכַּל אֶחָד. מֵה שְּׁאִין כֵּן
בְּאֲרוֹן שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, שְׁתוֹרָה מִבְּפָנִים מִן
אֶחָד, וְהָאֲרוֹן מִן אֶחָד. זֶה בְּכַתִּיבַת דִּיו, וְזֶה עֵץ
מְצָפָה זָהָב. שְׁוֹדָאֵי הַתוֹרָה חֲבִיבָה מִהֶכָּל. זֶהוּ
שְׁכָתוֹב, (אִיּוֹב כח) לֹא יַעֲרֹכְנָה זָהָב וְזָכוּכִית.

וּמִצִּד אַחֵר אֲפִלּוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה מֵרָאָה שֶׁהֶכָּל
אֶחָד, דִּיו וְעֵץ. (שְׁהִדִּיו) מִתְּפוּחִים שֶׁהִם

נַעֲשׂוּ בַעֲץ. (וְכָל דְּבָרֵי הַדִּין מֵעַץ הֵם) וְעוֹד, דִּין שְׁחַר
מִבְּחוּץ וּלְכֵן מִבְּפָנִים. כֵּן הֵם (חֲכָמִים בַּעֲלֵי תוֹרָה) בַּעֲלֵי
תוֹרָה וְחֲכָמִים – שְׁחָרִים בָּעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא
מִבְּחוּץ, וַיִּפִּים בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהוּא
מִבְּפָנִים. וּלְכֵן דִּין, לָשׁוֹן שֶׁל דִּין לַעֲבֹד לַהֲיוֹת
כָּרֶבּוֹ. דִּין: יו"ד יד"ו, חֲכָמָה וְתְבוּנָה וְדַעַת,
שֶׁכָּתַב אָדָם בִּידוֹ בְּדִין. (ע"כ רעיא מהימנא)

פֶּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, בְּאוֹתָם הַסּוּדוֹת הָעֲלִיּוֹנִים
שֶׁל הַמִּשְׁכָּן כָּתוּב, וּרְאֵה וַעֲשֵׂה בְּתִבְנִיתָם
וְגו', וְכָתוּב וְהִקְמַתְ אֶת הַמִּשְׁכָּן כְּמִשְׁפָּטוֹ וְגו'.
לְמַדְנֵנוּ שֶׁאִמְרַת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה כָּל
הַתְּקוּנִים וְכָל הַדִּיוֹקְנָאוֹת שֶׁל הַמִּשְׁכָּן, כָּל אֶחָד
וְאֶחָד כָּרְאוּ לוֹ, שֶׁהָרָאָה לוֹ אֶת מִטְטְרוֹ"ן
שֶׁמִּשְׁמַשׁ כֶּהֵן גָּדוֹל לַפָּנִים. וְאִם תֹּאמַר, הֲרִי לֹא
הוּקַם הַמִּשְׁכָּן לְמַעַלָּה עַד הַיּוֹם שֶׁהוּקַם הַמִּשְׁכָּן
לְמַטָּה, וְלֹא שִׁמַּשׁ אוֹתוֹ נֶעַר שֶׁלְּמַעַלָּה עַד הַיּוֹם
שֶׁשִּׁמַּשׁוֹ לְמַטָּה בַּמִּשְׁכָּן הָאֲחֵר הַזֶּה.

אַתָּה וְדָאִי כֵּן זֶה, שֶׁהֲרִי הַמִּשְׁכָּן לֹא הוּקַם
לְמַעַלָּה עַד שֶׁהוּקַם הַמִּשְׁכָּן לְמַטָּה, אֲבָל
מֹשֶׁה רָאָה אֶת כָּל מְרָאֵה הַמִּשְׁכָּן, וְלֹא הָיָה
מִסְתָּדֵר בְּקִיּוּמוֹ, עַד שֶׁהוּקַם הַמִּשְׁכָּן לְמַטָּה,
וּרְאֵה אֶת מִטְטְרוֹ"ן מְשַׁמֵּשׁ אַחֵר כֵּן. לֹא שֶׁהוּא

הָיָה מְשֻׁמָּשׁ, אֲלֵא שֶׁהָיָה מְשֻׁמָּשׁ אַחֵר כֶּךָ, וְלֹא בְּאוֹתוֹ זְמַן. אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַעַשְׂהוּ, רֵאֵה אֶת הַמִּשְׁכָּן וְרֵאֵה אֶת הַנֶּעֱר, הַכֹּל מִתְעַכֵּב עַד שִׁיוּקָם כָּאֵן לְמִטָּה.

וְאִם תֹּאמַר, אִם כֶּךָ, מִטְטְרוּ"ן שֶׁהוּא הַמְשֻׁמָּשׁ?
אֲלֵא וְדַאי שֶׁהַמִּשְׁכָּן הוּא שְׁלוֹ, וּמִיכָאֵל הִכְהִין הַגָּדוֹל הוּא שֶׁמְשֻׁמָּשׁ בְּתוֹךְ אוֹתוֹ מִשְׁכָּן שֶׁל מִטְטְרוּ"ן, כִּמּוֹ שֶׁמְשֻׁמָּשׁ הִכְהִין הַגָּדוֹל הָעֲלִיּוֹן לְמַעֲלָה בְּתוֹךְ מִשְׁכָּן אַחֵר הַנִּסְתָּר שֶׁלֹּא הִתְגַּלָּה בְּסוּד הָעוֹלָם הַבָּא. שְׁנֵי מִשְׁכָּנוֹת הֵם; אֶחָד הוּא נִסְתָּר לְמַעֲלָה, וְאֶחָד הַמִּשְׁכָּן הַזֶּה שֶׁל מִטְטְרוּ"ן. שְׁנֵי כֹהֲנִים הֵם; אֶחָד אֹר רֹאשׁוֹן, וְאֶחָד מִיכָאֵל הִכְהִין הַגָּדוֹל לְמִטָּה.

מִכָּאֵן סוּדוֹת נִסְתָּרִים שֶׁל בֵּית הַמִּשְׁכָּן מִפִּי הַמְנוּרָה. הַמִּשְׁכָּן הָעֲלִיּוֹן נִבְנָה עַל שְׁתֵּים עָשָׂרָה מְרָגְלִיּוֹת, אֵיבָרִים עֲלִיּוֹנִים, יְמִין וּשְׂמָאל, שְׂמָאל וְיְמִין.

שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת הֵם כְּלוּלִים כְּאֶחָד, וְזֶה נִכְנָס בְּזֶה, וְזֶה נִכְנָס בְּזֶה. א"ל הָרֹאשׁוֹן וּמִסְתַּדֵּר בְּיְמִין. אֵל הִיא רֹאשׁוֹנָה, שֶׁהִיא יְמִין, וּמִתְגַּשֵּׁם וּמִצְטִיר בְּסוּד הַיְמִין, וּכְשֶׁנִּכְנָס

וּמִשְׁמֵשׁ בְּפָנִים, נֶאֱחָז עִם ל', וְנִקְרָא בְּסוּד
 א"ל, שֶׁהָרִי ל' מְסוּד שְׁלֹמֶעֱלָה בְּתוֹךְ קֹדֶשׁ
 הַקִּדְשִׁים יֵצֵא.

לֹא שֵׁשׁ הִתְגַּשְׁשׁ, אֲלָא וּדְאִי כְּשִׁי צֵא הִתְגַּשְׁשׁ,
 כְּשֶׁאֵר הָאוֹתִיּוֹת שְׁכִשְׁצֵאוּ מְסוּד הָעוֹלָם
 הָבֵא הִתְגַּשְׁמוּ וְהִצְטִירוּ. אֵף כֶּךָ ה' הִזוּ, אֵף עַל
 גִּב שֶׁהָיָא סוּד שְׁלֹמֶעֱלָה, לֹא הִתְגַּשְׁמָה עַד
 שִׁי צֵאָה הַחוּצָה, וְאִז א"ל. וְזֶהוּ סוּד הַיָּמִין.

הַשְּׁמַאל כּוֹלֵל בְּתוֹכּוֹ אֶת הַיָּמִין וְנוֹטֵל אֶת הַשֵּׁם
 הַזֶּה אֵלָיו וְנִכְלָל עִמּוֹ, וְכִשְׁנִכְלָל עִמּוֹ
 הוּא נִקְרָא אֱלֹהִים. וְאִם תֹּאמַר, הָרִי הַקִּדְשִׁים
 הַשְּׁמַאל בְּסוּד הָעוֹלָם הָבֵא. וּדְאִי זֶה כֶּךָ. אֲלָא
 כְּשִׁי צֵאוּ הַדְּרָגוֹת בְּסוּד הָאוֹתִיּוֹת מִתּוֹךְ הָעוֹלָם
 הָבֵא, רָצָה הַשֵּׁם הַזֶּה לְהִרְאוֹת וּלְהַבְנוֹת, לְהִרְאוֹת
 עַל אוֹתוֹ מְקוֹם שִׁי צֵאוּ מִשָּׁם, וְנִבְנָה שָׁם זֶה כְּמוֹ
 זֶה. א"ל בְּתַחֲלָה בְּצַד הַיָּמִין, נִכְלָל בְּתוֹךְ
 הַשְּׁמַאל, וְנוֹטֵל אוֹתוֹ הַשְּׁמַאל, וְנִקְרָא אֱלֹהִים,
 וְזֶהוּ סוּד הַיָּמִין (אָמַר לוֹ בְּשֵׁם וְכוּ') בְּשֵׁם שֶׁל אֱלֹהִים,
 וְעַל סוּד זֶה, בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא דִין, שָׁם הוּא
 רַחֲמִים, שֶׁהָרִי הוּא כּוֹלֵל דִין, וְזֶה נִבְנָה וְנִרְאָה.
 אוֹתוֹ שִׁי צֵא מִשָּׁם, אֲמַצְעִי, נוֹטֵל אֶת שְׁנֵיהֶם,
 וּמִשְׁתַּלֵּם, וְנִקְרָא אֱלֹהֵינוּ. הָרִי כָּאֵן

השְׁלֵמוֹת שְׁנֵאֵית מְסוּד הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן, וְהַכֹּל
נִכְלָל זֶה בְּזֶה. כִּיּוֹן שֶׁהָאֲמִצָּע הַזֶּה הַשְּׁתֵּלָם,
שׁוֹרָה עָלָיו הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, הַמִּפְתָּח שֶׁל הַכֹּל
שְׁנֵקְרָא יְהוָה, וְאִזּוּ נוֹטֵל אֶת כָּל הַצְּדָדִים,
מַעֲלָה וּמִטָּה, יָמִין וּשְׂמָאל, וְלִכְל הַצְּדָדִים
הָאַחֲרִים. וְלִכֵּן כְּשֶׁנִּשְׁתַּלֵּם מְסוּד שְׁנֵי הַצְּדָדִים,
מִיָּמִין וּשְׂמָאל, נִקְרָא אֱלֹהֵינוּ. הָרִי כָּאֵן יָמִין
וּשְׂמָאל וְאֲמִצָּע בְּכֻלָּל הַשֵּׁם הַזֶּה. וְזֶה נִרְאֶה
וְנִבְנֶה. הַסּוּד שֶׁהָאוֹתִיּוֹת יֵצְאוּ מִשָּׁם, כִּךְ נִבְנֶה
וְנִרְאֶה כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

הָרִי נִכְלָל יָמִין בְּשְׂמָאל, וְנוֹטֵל הַשְּׂמָאל אֶת שֵׁם
הַיָּמִין. אֵיפֹה כָּלוּל הַיָּמִין בְּתוֹךְ הַשְּׂמָאל,
שֶׁהַיָּמִין יֵטֵל אֶת סוּד הַשְּׂמָאל? אֵלֹא כְּשֶׁנִּכְלָל
יָמִין בְּשְׂמָאל וְנוֹטֵל הַשְּׂמָאל אֶת שֵׁם סוּד הַיָּמִין,
הַיָּמִין כּוֹלֵל בְּתוֹכּוֹ אֶת הַשְּׂמָאל, הַשֵּׁם א"ל.
וְהוּא הִי"ם.

לָמָּה כִּךְ? אֵלֹא בְּשַׁעַר שְׁנִבְנֶה אוֹתוֹ מְקוֹם
שִׁיֵּצְאוּ מִשָּׁם, נוֹטֵל הַשְּׂמָאל שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת.
הַיָּמִין נוֹטֵל אֶחָת מְסוּד הָעוֹלָם הַבָּא. הַשְּׂמָאל
שְׁתֵּים, וְהוּא הִי"ם. אִזּוּ הַיָּמִין כּוֹלֵל בְּתוֹכּוֹ אֶת
הַשְּׂמָאל, וְנוֹטֵל הָאוֹת הָאַחֲרוֹנָה ם, וְנוֹטֵל י'
שֶׁהִיָּתָה בְּשְׂמָאל. ם הִיא בְּשְׁלֵמוֹת מ"ם, וְכִךְ נִבְנֶה

מִיָּם בָּאוּתוֹ י' שְׁנוּטֵל יוֹתֵר. וְאִזּוֹ הַיָּמִין כּוֹלֵל אֶת
הַשְּׂמָאל בְּתוֹכוֹ.

אַחֲרֵי כֶּךָ נִבְנוּת הָאוֹתִיּוֹת. א' שֶׁהִיא בִּהְתַּחֲלָה
בְּצַד הַיָּמִין, הוֹלִידָה וְהוֹצִיָּאָה אֶת הָאוֹת
ש', כְּלוּלָה בְּשִׁלְשָׁה צְדָדִים, וּמִשְׁתַּתְּפָת עִם
הָאוֹת א', וְנִעֲשׂוֹת אֵשׁ. עוֹד זָזוֹת הָאוֹתִיּוֹת
הֶלְלוּ תוֹךְ הַפֶּאֶת שְׁנֵי הַצְּדָדִים הֶלְלוּ
וּמִתְקַרְבִּים כְּאַחַד בְּמַחֲלָקָת, וּמִתוֹךְ מַחֲלָקָת זוֹ
שֶׁל מַיִם בָּאֵשׁ וְאֵשׁ בְּמַיִם, מוֹלִידִים אוֹתִיּוֹת,
וּמוֹצִיָּאִים אוֹת ר' וְאוֹת ו' וְאוֹת ח' וְנִעֲשִׂים
רוּחַ. וְנִכְנָס בֵּין שְׁנֵי צְדָדִים, וְאִזּוֹ מִתִּישְׁבוֹת
הָאוֹתִיּוֹת הֶרָאשׁוֹנוֹת בְּמִקוֹמָן, כָּל אַחַת וְאַחַת
בְּשִׁלְמוֹת.

סדר הלימוד ליום ט שבט [יום 127 בשנה]

עוֹד זָזוֹת הָאוֹתִיּוֹת וּמִתְגַּלְגְּלוֹת כְּאַחַד, א'
מוֹצִיָּאָה מ', שֶׁהִיא מְצִדּוֹ בַּיָּמִין, שֶׁהִיא
בַּיָּמִין מִתִּישְׁבָּת. מ' מוֹצִיָּאָה ש', מִשּׁוּם שֶׁהִיא
מ' הִיא כְּלוּלָה, בְּרָאשׁוֹנָה הִיָּתָה מִשְׂמָאל,
וְנִכְלָלָת אַחֲרֵי כֶּךָ בַּיָּמִין וּמִשְׁתַּלְמֶת בְּשְׁנֵי צְדָדִים.
כֵּיוָן שֶׁהִשְׁתַּלְמָה, זָזוֹ וְהוֹלִידוֹ כְּאַחַד, וְנִכְלָלוּ
בְּשְׁנֵי צְדָדִים.

הַתְּחִיָּזְקוּ הָאוֹתִיּוֹת אִמ"ש שֶׁלֹּשׁ אֱלֹהִים, וְהִתְעַבְּרוּ
וְהוֹלִידוּ שֶׁלֹּשׁ אַחֲרוֹת תּוֹךְ הַגְּלָגוּל. מ'
הַתְּתִקְנָה וְהִתְעַבְּרָה וְהוֹלִידָה ר'. א' הִתְעַבְּרָה
וְהוֹלִידָה ו'. ש' הִתְעַבְּרָה וְהוֹלִידָה ח', וְהַכֹּל
נִתְקַן. עוֹד הִתְעַבְּרוּ הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ סוּד אִמ"ש,
וְהִתְגַּלְגְּלוּ כְּמִקְדָּם. א' הִתְעַבְּרָה וְהוֹלִידָה
וְהוֹצִיָּאָה אֶת הָאוֹת ב' בְּצַד מַעְרָב, וְאִזּוּ הָיָא
מִתִּישְׁבֶּת בְּצַד הַדְּרוֹם. מ' הִתְעַבְּרָה וְהוֹלִידָה
וְהוֹצִיָּאָה אֶת הָאוֹת ד' בְּצַד הַצָּפוֹן, וְאִזּוּ הָיָא
מִתְעַלָּה בֵּין צָפוֹן וְדְרוֹם וְתִלּוּיָהּ בְּאוּרִי. ש'
הִתְעַבְּרָה וְהוֹלִידָה וְהוֹצִיָּאָה אוֹת ג', וּמִתִּישְׁבֶּת
בְּצַד הַמְּזֻרָח, וּמִתְעַלָּה בֵּין מַעְרָב וּמְזֻרָח וְתִלּוּיָהּ
בְּאוּרִי. נִמְצְאוּ שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת מ"ש תִּלּוּיּוֹת בְּאוּרִי.
א' שֶׁנִּשְׁאַרָה הִתְעַלָּתָה בְּמִקְוֶמָה, וְעִלָּתָה לְמַעְלָה,
וְהִתְעַטֵּר בָּהּ י"ה. בְּאֵלֶּה הַתְּחִיָּזְקָה וְהִתְעַבְּרָה
וְהוֹלִידָה ה"ו וְעִמְדָה בְּמִקְוֶמָה. אִזּוּ מִתְעַטֵּרָת
וּמְאִירָה וּפּוֹשֶׁטֶת אוֹר, וּמוֹלִידָה אוֹר, וְהוֹצִיָּאָה
אֶת הָאוֹת ט', הַמִּכָּה שֶׁהִכָּה וְהָאִיר סוּד הָעוֹלָם
הָעֲלִיּוֹן בְּאוֹר.

אִזּוּ מִתְעַלָּה א' וְנוֹטֶלֶת מִתּוֹךְ הָאוֹר אֶת מ"ש,
וְהִתְחַבְּרוּ עִמָּהּ, וְנִהְיִית אִמ"ש כְּמִקְדָּם,
וּמִתִּישְׁבֶּת א' בְּצַד דְּרוֹם, ש' בְּצַד מְזֻרָח, מ' בְּצַד

צפון. עולה ג' שהיתה בצד מזרח, ומתעברת ומולידה צ"ת. באה ב' שהיתה בצד מערב, ועולה ומתחברת בין צ"ת. עולות א' ו', זו מצד מערב (דרום) וזו מצד מזרח, ומתחברות שתיהן עם ב' בין צ"ת, ומאיר השם צבאות. כשמאיר השם הזה בתוך המשכן, מתעברות האותיות ומולידות ז' ב' (ג) נ. עולות אמ"ש כמקדם, ומתעברות ומולידות ס' ע' פ'.

נשארה ק' יחידה, ועולה ויורדת, ועומדת בתוך נקב תהום רבה. רואה אותה הקדוש ברוך הוא שמתערבבת בלי גוף ולא ציור ולא נכנסת למשכן, עשה אותה חפה וכסוי למשכן. ומהי? יריעות עזים לאהל על המשכן, כמו שנאמר ועשית יריעת עזים לאהל על המשכן, לאהל ולא אהל. קו"ף ולא אדם.

עוד התגלגלו האותיות כמקדם בתוך מעשה המשכן, אמ"ש. ש' התגלגלה והתישבה בצד מזרח, ונשארה ג' תלויה באויר. מ' התגלגלה והתישבה בצד צפון, ויצאה ד' והתחברה בתוך ש' באותו צד. א' התגלגלה והתישבה ועלתה ל', ועלתה והחזיקה עמו ונטלה אותו, והתחברה בתוכו בחבור אחד

שד"י. כְּשֶׁהָשֵׁם הָזֶה נִתְתַּקֵּן בְּתוֹךְ הַמִּשְׁכָּן, אָז
קִיּוֹם וְעִמִּידָה הוּא מִתּוֹךְ הַמִּשְׁכָּן שְׁלֵמָטָה.

עוֹד הַתְגַּלְגְּלוֹ הָאוֹתִיּוֹת כְּמִקְדָּם לְהִתְיַשֵּׁב
בַּמִּשְׁכָּן, וְעָלוּ הָאוֹתִיּוֹת – א' בְּרֹאשׁ, ת'
אֲחֵר כֶּךָ, א"ת. ב' בְּרֹאשׁ, ש' אֲחֵר כֶּךָ. הַתְחַלְפוּ
הָאוֹתִיּוֹת אב"ג ית"ץ, הַתְגַּלְגְּלוּ בַּחֲקִיקוֹת קֹדֶשׁ
א' ק'. א' הוֹצִיָּאָה ק' לְשֹׁמֵר אֶת הַמִּשְׁכָּן. ק'
הוֹצִיָּאָה ר'. ר' הוֹצִיעָה ע' קר"ע.

הַפּוֹד הָזֶה – וְאֵת עֶרְת גְּדִיִּי הָעֲזִים הַלְבִּישָׁה עַל
יָדָיו וְעַל חֻלְקַת צֹאנָיו. כִּמוֹ זֶה, וְעָשִׂיתָ
יְרִיעַת עֲזִים לְאַהֲלֵ עַל הַמִּשְׁכָּן. שֶׁהָרִי הַחֹלֶק הָזֶה
הַצֵּטְרֵךְ לְהִרְאוֹת בַּחוּץ לְשֹׁמֵר אֶת אוֹתוֹ פָּנִים.
וְעַל סוּד זֶה הַלְבִּישָׁה אֶת יַעֲקֹב בַּחוּץ. שֵׁט"ן
קר"ע, אוֹתָן אוֹתִיּוֹת רְשׁוּמוֹת בַּחוּץ בְּשִׁבְלִי
שְׁמִירַת הַמִּשְׁכָּן, שֶׁהוּא סוּד הַבְּרִית הַקְּדוּשָׁה,
וְנִפְרָעָה הָעֶרְלָה אֲחֵר כֶּךָ עַל יְדֵי הַכִּסּוּי הָזֶה.

עוֹד הַתְגַּלְגְּלוֹ הָאוֹתִיּוֹת וְהוֹצִיָּאוּ א"ת ב"ש,
שְׁקוֹצִי"ת בְּרֹאשִׁית בְּרֹא אֱלֹהִים אֵת
הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וְהָאָרֶץ הָיְתָה תְּהוֹ וּבְהוֹ וְגו'.

בְּגִלְגּוֹל זֶה וְהָאָרֶץ הָיְתָה תְּהוֹ וּבְהוֹ, בְּאוֹתִיּוֹת
קר"ע שֵׁט"ן. וְחֻשֵּׁךְ עַל פָּנֵי תְּהוֹם – ג' הוֹצִיָּאָה

ר', ד' ק'. עד כאן התגלגלו האותיות והכו זו בזו לתקון בתוך המשכן. אותן אמ"ש הוציאו תולדות, (ת) ה' צ' ו' ה' אותיות התלויות בתוך האויר, והכו באותן אחרות והוציאו את ציור המשכן ז' ע'. עד כאן עומד וחשך על פני תהום, כלם בצדו, ח' באה ס' והתחברה עמו, אז יהי אור ויהי אור.

התגלגלו האותיות כמקדם אב"ג ית"ץ, התעברו והולידו והוציאו ציור תוך סודות המשכן (בכללות) התגלגלו אחד בסוד א' ל' ב' ס', שהרי האות א' התעברה והולידה בסוד של כח ותקף את האות ל'. התגבר בתקפו והתעלה בכבודו, והוליד את האות ב'. אז התעברו והולידו האותיות והתחברו אחרות אלו, א' התחברה בחקיקתה באות ב'. אז ט"ר בחבור ט"ת, להיות האותיות עולות למקומן, תוך צרופ של סוד המשכן. את הכיור ואת כנו. יהי רקיע בתוך המים, שהרי המים עלו ויָרְדוּ בסוד של האותיות א"ל. א' הוציאה ו'. ו' הוציאה ק'. האות ל' עולה, ונחקקו האותיות בחקיקותיהן בחבור אחד. קול ה' על המים א"ל וכו'. אלו אותיות א"ל, שהרי אלה התעברו

והולידו והוציאו אותיות תוך ציורי המִשְׁכָּן.
 אמ"ש התעברו והולידו ונחקקו בחקיקות של
 סודות האותיות להוציא את ציורי המִשְׁכָּן. א'
 הוציאה ג', ש' הוציאה ו', לְחַבֵּר תוך האות ג'
 בסוד גן. תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׂב וְגו'. התגלגלו
 האותיות כמקדם אמ"ש, בסוד ב"ם באלה נכנסו
 המים למקום אחד, שכתוב יָקוּוּ הַמֵּיִם מִתַּחַת
 הַשָּׁמַיִם אֶל מָקוֹם אֶחָד.

רבי חייא ורבי יוסי היו הולכים בדרך. עד שהיו
 הולכים, אמר רבי יוסי, נפתח בעדוניהם
 (במלאכים ובזמנים) ונאמר דברי תורה. פתח רבי יוסי
 בדברי קריאת שמע ואמר, כתוב (דברים ו) שְׁמַע
 יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. וכתוב (שם כז) שְׁמַע
 יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיִיתָ לְעַם. וכתוב (שם ט) שְׁמַע
 יִשְׂרָאֵל אַתָּה עֹבֵר הַיּוֹם אֶת הַיַּרְדֵּן. כָּל הַשְּׁמַע
 שְׁמַע הָלָלוּ שָׁאֵמַר מֹשֶׁה לְשֵׁם מָה, שִׁהְרֵי שְׁמַע
 יִשְׂרָאֵל שֶׁל הַיַּחֲוֹד הוּא נֶאֱמָר, (שִׁהְרֵי לְדִרְשָׁה הוּא בָּא)
 והאחרים הללו למה?

אָמַר כָּלֶם בָּאִים לְדִרְשָׁה. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל שֶׁל
 הַיַּחֲוֹד וְדָאִי שְׁזָה בָּא לְדִרְשָׁה, וְכָאֵן רְמוּז
 וְנִרְאָה הַיַּחֲוֹד שֶׁל הַחֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה. שְׁמַע – ע'
 היא מהאותיות הגדולות, למה? אלא רמז הוא

רומז בכלל אחד, לכלל מעלה ומטה כאחד
 ביחוד אחד. שמע – שם ע'. כאן נכלל השם הזה
 באותם שבעים שמות עליונים להכלילם, שהרי
 השם מתברך מהם ונכלל בהם, וצריך להכלילם
 כאחד ביחוד אחד, ולשים רצונו בהם.

שהרי ודאי שבעים שמות הם בסוד המרכבה
 העליונה, ומהמרכבה העליונה הזו
 מתברך השם הזה ונכלל בתוכם, ואחר כך
 ישראל בכלל. אבל הרי שנינו, זה ישראל סבא,
 להיות ישראל בכלל אחד, אותו מקום של
 דבקות הכל. ועל זה שמע ישראל. עכשו נדבקה
 האשה בבעלה, ונהיה הכל בכלל אחד, וזה שמע
 ישראל של היחוד. (ישראל) אחר כך מיחד שלשה
 צדדים, ה' אלהינו ה' אחד, להיות הכל אחד.

שמע ישראל של כל השאר אינם כמו זה,
 אבל כל האחרים באו לדרש, וכלם
 במקום אחר נדבקו. שמע ישראל אתה עבר
 היום. שמע ישראל היום הזה נהיית לעם.
 וכלם בדרגה תחתונה נדבקו.

שמע ישראל היום הזה נהיית לעם – שמע
 ישראל נאה הוא, אבל היום הזה נהיית

לְעַם מָהוּ? הֲיָה צָרִיךְ לִהְיוֹת הָיִיתָ! מַה זֶה נִהְיִיתָ?
 אֲלֵא בְּכָל מָקוֹם עִם, כְּשֶׁנִּשְׁכְּרוּ לְבוֹתֵיהֶם
 לְעִבּוּדָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דניאל ח) נִהְיִיתִי וְנִחַלִּיתִי.
 וְזֶהוּ שֶׁכְּתוּב שֶׁמַּעֲוֹנֵי אַחֵי וְעַמִּי. אִם אַחֵי, לָמָּה
 עַמִּי? וְאִם עַמִּי, לָמָּה אַחֵי? אֲלֵא, אָמַר דָּוִד, אִם
 בְּרָצוֹן – אַתָּם אַחֵי. וְאִם לֹא – אַתָּם עַמִּי, לְשֹׁכֵר
 לְבַכְּם לְעִבּוּדָתִי. כֹּךְ הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיִיתָ לְעַם –
 שְׂבִרְתָּ לְבָךְ לְעִבּוּדַת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתָּה עֵבֶר הַיּוֹם אֶת הַיִּרְדֵּן, הַכֹּל
 הוּא בְּדֶרֶגָה תַּחְתּוֹנָה, וְשָׁמַע יִשְׂרָאֵל שֶׁל
 הַיַּחֲדוּד הוּא בְּדֶרֶגָה עֲלִיוֹנָה. מַה בֵּין זֶה לָזֶה? אֲלֵא
 אוֹתוֹ שָׁמַע יִשְׂרָאֵל שֶׁל הַיַּחֲדוּד לֹא הָיָה בְּכָלֶם כְּמוֹ
 זֶה, שֶׁהָיָה הוּא הָיָה סוּד שֶׁל מַעֲלָה וּמַטָּה (כְּרָאוּי),
 (וּבְכָל מָקוֹם הַסוּד לְקַבֵּל) וְהוּא סוּד לְקַבֵּל עֲלֵיהֶם עַל
 מַלְכוּת שָׁמַיִם בְּכָל צַד, כְּדֵי שֶׁיִּצְטָרֵךְ לְאָדָם
 לִהְיוֹת מְזַמֵּן (בְּאוֹתוֹ שֵׁם) בְּאוֹתָהּ שָׁעָה לִיַּחַד אֶת שֵׁם
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּלְקַבֵּל עָלָיו עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם.
 וּבִשְׁעָה שֶׁבָּא אָדָם לְקַבֵּל עָלָיו עַל מַלְכוּת
 שָׁמַיִם, אָז הַשְׂכִּינָה בָּאָה וְשׁוֹרָה עַל
 רִאשׁוֹ, וְעוֹמֶדֶת עָלָיו כְּעֵד לְהַעֲיֵד יַעֲדוֹת לִפְנֵי
 הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ, שֶׁזֶהוּ מִי שֶׁמִּיַּחַד שְׁמוֹ פְּעֻמִּים
 בַּיּוֹם, וְשְׁמוֹ מִתְיַחַד מַעֲלָה וּמַטָּה כְּרָאוּי. וְלָכֵן ע’

מִשְׁמַע יִשְׂרָאֵל הִיא מֵהָאוֹתִיּוֹת הַגְּדוֹלוֹת, וְגַם ד' מֵהָאוֹתִיּוֹת הַגְּדוֹלוֹת, לִהְיוֹת עַד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ. וְהָרִי פָּרְשׁוּהָ, יְהוֹנָה אֱלֹהֵינוּ יְהוֹנָה, וְזֶהוּ סוּד הַיַּחֲוֹד בְּשִׁלְשָׁה צְדָדִים, כְּמוֹ שֶׁבָּאָרוֹ הַמְּנוּרָה הַקָּדוֹשָׁה וְהַתְּעוֹרָר בּוֹ בְּכִמָּה מְקוֹמוֹת, וְאֵין לָנוּ רִשּׁוֹת לְהַעֲרִיר בּוֹ יוֹתֵר.

וְדַאי הָאִישׁ הַזֶּה שְׁמִיחַד אֶת שֵׁם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַעֲלָה וּמַטָּה כְּרָאוּי, שֶׁשְׂכִּינָה בָּאָה וְשׁוֹרָה עַל רֹאשׁוֹ וּמְבָרַכַת אוֹתוֹ בְּשֶׁבַע בְּרָכוֹת, וְקוֹרֵאת עָלָיו, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.

רַבִּי חֵיִיא פָּתַח אַחֲרָיו וַאֲמַר, (דברים ד) אַתָּה הִרְאֵתָ לְדַעַת כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים וְגו'.

בְּפִסּוּק זֶה יֵשׁ לְהַתְּבוֹנֵן, אַתָּה הִרְאֵתָ – מַה הִרְאֵתָ? אֵלָּא כְּשִׁינְאוֹ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, לֹא הָיוּ מִכִּירִים אֶת סוּד הָאֱמוּנָה שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּלוּם, מִשּׁוֹם שֶׁכֻּלָּם הָיוּ עוֹבְדִים עֲבוּדָה זָרָה בַּגְּלוּת, וְשִׁכְחוּ אֶת כָּל עֶקֶר הָאֱמוּנָה שֶׁהָיָה בָּהֶם בְּרֹאשׁוֹנָה, שֶׁיִּרְשׁוּ כָּל אוֹתָם שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבָטִים מֵאַבְיָהֶם יַעֲקֹב.

וּכְשֶׁבֵּא מֹשֶׁה וּלְמַד אוֹתָם שֵׁשׁ אֱלֹהִים עָלֵיוֹן בְּעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁבָּאָרוֹהָ, וְאַחֵר כֶּךָ רָאוּ

כָּל אוֹתָם נִסִּים וּגְבוּרוֹת עַל הַיָּם וְכָל הַנִּסִּים
וְהַגְבוּרוֹת שֶׁעָשָׂה לָהֶם בְּמִצְרַיִם, וְאַחַר כֵּךְ רָאוּ
כַּמָּה גְבוּרוֹת בְּמֶזֶן וּבִמִּים, וְנִתְּנָה לָהֶם תּוֹרָה,
וּלְמַדּוּ אֶת דַּרְכֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, עַד שֶׁהִגִּיעוּ
לְזֶמֶן הַזֶּה.

אָמַר לָהֶם מֹשֶׁה: עַד כָּאן הִצְטַרְכְּתִי לְלַמְדְּכֶם
כִּמוֹ שֶׁמְלַמְדִּים תִּינוּק. (מִכָּאן וְלִהְלָאָה) וְזֶהוּ
אַתָּה הָרֵאָתָ לְדַעַת, וְלַמְדָּתָ עַד כָּאן לְדַעַת
וְלִהְתְּבוֹנֵן וְלִהְכָּנֵס לְסוּד הָאֱמוּנָה, וּמַהִי? כִּי ה'
הוּא הָאֱלֹהִים.

אָם תֹּאמַר, דְּבַר קָטָן הוּא לְדַעַת – הָרִי
כְּתוּב, וַיִּדְעָתָ הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לְבַבְךָ
כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ
מִתַּחַת אֵין עוֹד. כָּאן תִּלּוּי כָּל סוּד הָאֱמוּנָה
לְדַעַת מִתּוֹךְ זֶה סוּד כָּל הַסּוּדוֹת, לְדַעַת סֵתֶר
(סוּד שֶׁל כָּל) כָּל הַנִּסְתָּרִים, יְהוָה אֱלֹהִים שֵׁם
מָלֵא, וְהַכֹּל אֶחָד. אַתָּה הָרֵאָתָ לְדַעַת – כָּאן
סוּד הַסּוּדוֹת לְיִוְדָעִי מִדִּין.

אֲשֵׁרֵיהֶם כָּל אֵלּוּ שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה,
וּבִגְלָל שֶׁכְּשֶׁפָּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֶת הָעוֹלָם, הִתְבוֹנֵן בַּתּוֹרָה וּבָרָא אֶת

הָעוֹלָם, וּבִתְּוֵרָה נִבְרָא הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוֹהַ,
שְׁכָתוֹב (משלי ח) וְאֵהִיָּה אֶצְלוֹ אֲמוֹן. אֶל תִּקְרִי
אֲמוֹן אֶלָּא אֲמֵן.

וְכִי הַתּוֹרָה הִיְתָה אֲמֵן? כֵּן. לְמַלְךְ שְׂרָצָה
לַעֲשׂוֹת פְּלִטְרִין. אִם לֹא שָׁם אֵלָיו אֲמֵן, לֹא
יְכוּל לַעֲשׂוֹת הַפְּלִטְרִין. כִּיּוֹן שֶׁנַּעֲשֶׂה הָאֲרָמוֹן,
לֹא עוֹלָה אֶלָּא בְּשֵׁמוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ. בְּאוֹתָם
אֲרָמוֹנוֹת שֶׁעָשָׂה הַמֶּלֶךְ, מִשְׁקִיעַ הַמֶּלֶךְ מִחֲשָׁבָה
בְּאוֹתָם אֲרָמוֹנוֹת.

כִּךְ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה לִבְרֹא אֶת הָעוֹלָם,
הַסֹּתְכָל בְּאֲמֵן. וְאֵף עַל גִּב שֶׁהָאֲמֵן עָשָׂה אֶת
הָאֲרָמוֹן, לֹא עוֹלָה אֶלָּא בְּשֵׁמוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ: אֵלוֹ
הָאֲרָמוֹנוֹת שֶׁעָשָׂה הַמֶּלֶךְ; וְדַאי הַמֶּלֶךְ בָּנָה
הָאֲרָמוֹנוֹת. הַתּוֹרָה צוֹנַחַת: וְאֵהִיָּה אֶצְלוֹ אֲמוֹן,
בִּי בְּרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם! שְׁטָרָם (אֵלָּא
עַד) (לֹא נִבְרָא) נִבְרָא הָעוֹלָם הַקָּדִימָתוֹ הַתּוֹרָה אֶלְפִים
שָׁנִים לָעוֹלָם, וְכִשְׂרָצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לִבְרֹא
אֶת הָעוֹלָם, הִיְתָה מִתְּבוּנָן בַּתּוֹרָה בְּכָל דָּבָר וְדָבָר,
וְעָשָׂה כְּנִגְדָּהּ אֲמָנוֹתוֹ שֶׁל עוֹלָם, מַשּׁוּם שֶׁכָּל
הַדְּבָרִים וְהַמַּעֲשִׂים שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת הֵם בַּתּוֹרָה,
וְלִכֵּן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִיְתָה מִתְּבוּנָן בָּהּ וּבִוְרָא
אֶת הָעוֹלָם.

לא שֶׁהַתּוֹרָה בִּרְאָה אֶת הָעוֹלָם, אֲלֵא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּהֲתַבּוֹנָנוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה בִּרְאָה אֶת הָעוֹלָם. נִמְצָא שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵמֵן, וְהַתּוֹרָה כִּנְגְדּוֹ וְאֵלָיו אֵמֵן, שֶׁנֶּאֱמַר וְאֶהְיֶה אֵצֶל־אֲמוֹן. וְאֶהְיֶה אֲמוֹן לֹא כְּתוּב, אֲלֵא אֵצֶל־הוּאִיל וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הִתְבּוֹנֵן בָּהּ, אֵצֶל־הִיְתָה אֵמֵן. **וְאִם** תֹּאמַר, מִי יָכוֹל לִהְיוֹת אֵמֵן אֵלָיו? אֲלֵא הַתְּבּוֹנָנוֹת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בִּגְנוּן זֶה (נַעֲשֶׂה

הַכֹּל בְּלֹא עֲמָל וְיִגִיעָה, שֶׁכְּתוּב בְּדָבָר ה' שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וְגו'. בְּצוּרָה זוֹ בַּהֲסַתְּכֵלּוֹת שֶׁלֹּוּ זוֹ אֲמָנוֹת) בַּתּוֹרָה, כְּתוּב בָּהּ, (בְּרֵאשִׁית א) בִּרְאשִׁית בִּרְאָה אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. הַסֵּתִפֵּל בְּדָבָר זֶה וּבִרְאָה אֶת הַשָּׁמַיִם. בַּתּוֹרָה כְּתוּב בָּהּ, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר – בְּדָבָר הַזֶּה הִתְבּוֹנֵן וּבִרְאָה אֶת הָאוֹר. וְכֵן בְּכָל דָּבָר וְדָבָר שֶׁכְּתוּב בַּתּוֹרָה, הִתְבּוֹנֵן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וַעֲשֶׂה אוֹתוֹ הַדָּבָר. וְלִכֵּן כְּתוּב וְאֶהְיֶה אֵצֶל־אֲמוֹן. כְּמוֹ כֵּן נִבְרָא כָּל הָעוֹלָם.

כִּיּוֹן שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם בְּכָל דָּבָר וְדָבָר, לֹא הִתְקַיֵּם עַד שֶׁעָלָה בְּרִצּוֹן לִבְרֵא אָדָם שִׁיְהִיָּה מִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, וּבִגְלָלָהּ הִתְקַיֵּם הָעוֹלָם. כַּעַתָּה, כָּל מִי שֶׁמִּסְתַּכֵּל בַּתּוֹרָה וּמִשְׁתַּדֵּל בָּהּ, כִּבְיָכוֹל הוּא מְקַיֵּם אֶת הָעוֹלָם. הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַסֵּתִפֵּל

בַּתּוֹרָה וּבָרָא אֶת הָעוֹלָם. אָדָם מִתְּבוּנָן בַּתּוֹרָה
וּמִקְיָם אֶת הָעוֹלָם. נִמְצָא שְׁכָל מַעֲשֵׂה וְקִיּוּמוֹ שֶׁל
עוֹלָם הִיא הַתּוֹרָה. מִשּׁוּם כֵּךְ אֲשָׁרִי הָאִישׁ
שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, שֶׁהָרִי הוּא מְקִיָּם אֶת הָעוֹלָם.

בַּשְּׁעָה שֶׁעָלָה בְּרָצוֹנוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְבָרָא אֶת הָאָדָם, עָמַד לִפְנֵי בְּדַמּוֹתוֹ
וְקִיּוּמוֹ כִּמוֹ שֶׁהוּא בָּעוֹלָם הַזֶּה. וְאִפְּלוּ כָּל אוֹתָם
בְּנֵי הָעוֹלָם, טָרָם בּוֹאִם לְעוֹלָם הַזֶּה, כָּלֵם
עוֹמְדִים בְּתַקּוּנָם וְקִיּוּמָם כִּמוֹ שֶׁעוֹמְדִים בָּעוֹלָם
הַזֶּה בְּאוֹצָר אֶחָד שֶׁשֵּׁם כָּל נִשְׁמוֹת הָעוֹלָם
מִתְּלַבְּשׁוֹת בְּדַמְיוֹתֵיהֶן.

וּבַשְּׁעָה שֶׁמִּזְמָנִים לָרַדְתָּ לְעוֹלָם הַזֶּה, קוֹרָא
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַמְנָה אֶחָד שֶׁמִּנָּה
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרִשּׁוֹתוֹ אֶת כָּל הַנִּשְׁמוֹת
הַעֲתִידוֹת לָרַדְתָּ לְעוֹלָם הַזֶּה, וְאוֹמֵר לוֹ: לֵךְ תָּבִיא
לִי רוּחוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי. בְּאוֹתָהּ שַׁעָה בָּאָה אוֹתָהּ
נִשְׁמָה מְלַבֶּשֶׁת בְּדַמּוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאוֹתוֹ
מְמַנָּה מֵרָאָה אוֹתָהּ לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר לוֹ וּמִשְׁבִּיעַ אוֹתָהּ,
שֶׁכִּשְׁתִּרְדַּל לְעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁתִּשְׁתַּדֵּל
בַּתּוֹרָה לְדַעַת אוֹתוֹ וּלְדַעַת אֶת סוֹד הָאֱמוּנָה.

שְׁכַל מִי שֶׁהָיָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא הִשְׁתַּדֵּל לְדַעַת
אוֹתוֹ – טוֹב לוֹ שֶׁלֹא יִבְרָא. מִשּׁוּם כֵּךְ נִרְאָה לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ, לְדַעַת אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה, וְלִהְיוֹת
בְּקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּסוּד הָאֱמוּנָה.

זֶהוּ שְׁכָתוֹב (דברים ד) אֶתְּהָרָאֵת לְדַעַת. הָרָאִיתָ
עַל יְדֵי אוֹתוֹ הַמִּמְנָה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא. לְדַעַת – לְדַעַת וְלִהְיוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּסוּד
הָאֱמוּנָה וּבְסוּד הַתּוֹרָה. וְכָל מִי שֶׁהָיָה בְּעוֹלָם
הַזֶּה וְלֹא הִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה לְהַפִּירוֹ, טוֹב לוֹ שֶׁלֹא
נִבְרָא, שֶׁהָיָה בְּשִׁבְלֵי זֶה הֵבִיאוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
אֶת הָאָדָם לְעוֹלָם הַזֶּה.

לְדַעַת כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים. זֶהוּ הַכָּלֵל שֶׁל כָּל
סוּד הָאֱמוּנָה, (כָּלֵל) שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה, כָּלֵל
שְׁלֵמָעֵלָה וּמַטָּה. וְסוּד זֶה הוּא הַכָּלֵל שֶׁל כָּל סוּד
הָאֱמוּנָה, וְכֵן זֶה וְדָאִי. הַכָּלֵל שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה זֶהוּ
סוּד הַתּוֹרָה שֶׁבְּכָתָב, וְזֶהוּ סוּד הַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה,
וְהַכָּל אֶחָד, הַכָּלֵל שֶׁל סוּד הָאֱמוּנָה, בְּשִׁבְלֵי
שֶׁהוּא שֵׁם מְלֵא, שֶׁהוּא סוּד הָאֱמוּנָה, וּמִיָּהוּ? ה'
אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד. ה' אֶחָד – שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה'
אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. זֶהוּ יְחִוּד אֶחָד. וּשְׁמוֹ אֶחָד,
בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד – הָרִי יְחִוּד

אַחַר לְהִיּוֹת שְׁמוֹ אֶחָד. וְסוּד זֶה – ה' הוּא
הָאֱלֹהִים, זֶה כְּתוּב כְּשֵׁהֶם בְּיַחְדּוֹ אֶחָד.

וְאֵם תֹּאמַר, אִם כֵּן, כַּדְּגַמְתָּ מֵה שְׁכָתוּב (זכריה יד)
ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד, לֹא הוּא ה' הוּא
הָאֱלֹהִים, שְׁאֵם הִיָּה כְּתוּב (ה' הוּא וְשְׁמוֹ אֶחָד) ה' אֶחָד
וְשְׁמוֹ הוּא אֶחָד, הִיִּיתִי אוֹמֵר כֵּן. אָבֹל לֹא כְּתוּב
אֶלָּא ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד, וְצָרִיךְ לוֹמַר, כַּדְּגַמְתָּ זֶה
ה' הוּא הָאֱלֹהִים הוּא, וְנִרְאָה ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד.

אֵלָּא הַכֹּל אֶחָד. שְׁכַשְׁמַתִּיחֲדִים שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת
הֵלְלוּ, זֶה בְּיַחְדּוֹ אֶחָד וְזֶה בְּיַחְדּוֹ אֶחָד, אֲזִ
שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת הֵלְלוּ נַעֲשִׂים אֶחָד וְנִכְלָלִים זֶה בְּזֶה,
וְנִהְיָה הַכֹּל שֵׁם שְׁלָם בְּיַחְדּוֹ אֶחָד, וּבִכֵּן ה' הוּא
הָאֱלֹהִים, שֶׁהָרִי אֲזִ הַכֹּל נִכְלָל זֶה בְּזֶה לְהִיּוֹת
אֶחָד. וְטָרַם שְׁמַתִּיחֲדִים כָּל אֶחָד, זֶה בְּלִבְדּוֹ וְזֶה
בְּלִבְדּוֹ, לֹא נִכְלָלִים זֶה בְּזֶה לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד.

הַכֹּלָל שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה כֵּן הוּא וְדַאי. שֶׁהָרִי
הַתּוֹרָה הִיא תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְהוּא תּוֹרָה
שְׁבַעֲל פֹּה. תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, זֶהוּ שְׁכָתוּב ה'. תּוֹרָה
שְׁבַעֲל פֹּה, זֶהוּ שְׁכָתוּב הָאֱלֹהִים. וּמִשּׁוֹם
שֶׁהַתּוֹרָה הִיא סוּד שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, נִקְרָאת כֵּן
– תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתּוֹרָה שְׁבַעֲל פֹּה, זֶה כָּלֵל וְזֶה

פָּרַט. הַכָּלָל צָרִיךְ אֶת הַפָּרַט, וְהַפָּרַט צָרִיךְ אֶת הַכָּלָל, וּמִתְיַחֲדִים זֶה עִם זֶה לֵהִיּוֹת הַכָּל אֶחָד.

וְעַל זֶה הַכָּלָל שֶׁל הַתּוֹרָה הוּא הַכָּלָל שֶׁל מַעֲלָה וּמִטָּה, מִשּׁוּם שֶׁשָּׁם זֶה לְמַעֲלָה וְשָׁם זֶה לְמִטָּה זֶה סוּד שֶׁל הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן, וְזֶה סוּד שֶׁל הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן, וְעַל זֶה כָּתוּב אֲתָה הָרֵאָתָ לְדַעַת כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים. זֶהוּ הַכָּלָל שֶׁל הַכָּל, וְזֶה צָרִיךְ אָדָם לְדַעַת בַּעֲוֹלָם הַזֶּה.

וְאִם תֹּאמַר, אֵיפֹה הֵן מִצְוֹת הַתּוֹרָה כָּאֵן בַּכָּלָל הַזֶּה? אֲלֹא זֶהוּ זְכוֹר וְזֶהוּ שְׁמוֹר, וְכָל מִצְוֹת הַתּוֹרָה כְּלוּלִים בָּאֵלֶּה, בְּסוּד שֶׁל זְכוֹר וּשְׁמוֹר, וְהַכָּל הוּא אֶחָד.

כִּתְחַ רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, זֶה שֶׁשָּׁנִינוּ שֶׁתְּפַלֵּת עֲרֵבִית חוּבָה – חוּבָה הִיא וְדָאִי, מִשּׁוּם שֶׁקְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל עֲרֵבִית חוּבָה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְיַחַד בְּלִילָה כְּמוֹ שֶׁמִּתְיַחַד בַּיּוֹם, וּמִדַּת לִילָה נִכְלָלָת בַּיּוֹם, וּמִדַּת יוֹם נִכְלָלָת בְּלִילָה, וְנַעֲשֶׂה יַחֲוֹד אֶחָד. וּמִי שֶׁאָמַר רְשׁוּת – מִשּׁוּם אֲמוּרִים וּפְדָרִים שֶׁמִּתְאַכְלִים בְּלִילָה, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ.

כִּתְּוֹב, (דְּבָרִים ו') וְאֶהְבֵּת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּגְו'. פָּסוּק זֶה בְּאַרְנוֹהוּ

וּפְרָשׁוּהוּ הַחֲבֵרִים, אֲבָל יֵשׁ לְשָׁאֵל, אִם בִּיחוד
הַזֶּה שֶׁל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל נִכְלָל הַכֹּל – יָמִין וּשְׂמָאל,
לְמָה (כְּתוּב) אַחֲרֵי כֵךְ וְאַהֲבָתָה, (שם יא) וְהִיא אִם
שְׁמוּעָה, שֶׁהִיא בִּיחוד נִכְלָלוּ? אֲבָל שֵׁם בְּכָלֵל,
וְכָאן בִּפְרָט, וְכֵךְ צָרִיךְ.

וּבְסוּד הַיִּחוד הַזֶּה הֵעֲרָנוּ בּוֹ, הַיִּחוד הַזֶּה הוּא
כְּמוֹ שֶׁל הַתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ וְתְּפִלִּין שֶׁל
זְרוּעַ. בְּתְּפִלֵי הָרֹאשׁ אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת, וְהִיא נִתְּבָאָר,
וְכָאן שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת הֵם. שֵׁם בְּתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ,
אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת, כָּל אַחַת וְאַחַת לְבִדָּה, וְכָאן
שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת. מַה בֵּין זֶה לָזֶה?

אָמַר, אוֹתָן אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת הָיָה הֵעִירוּ בָהֶן, אַחַת
נִקְדָּה רֵאשׁוֹנָה עֲלִיוֹנָה, וְאַחַת סוּד הָעוֹלָם
הַבָּא, וְאַחַת יָמִין, וְאַחַת שְׂמָאל. אֵלּוּ סוּד תְּפִלִּין
שֶׁל רֹאשׁ. וְכָאן בְּסוּד הַיִּחוד הַזֶּה שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת,
וְהֵם כְּמוֹ שְׁאוֹתָן אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת. ה' הָרֵאשׁוֹן זו
נִקְדָּה עֲלִיוֹנָה, רֵאשִׁית הַכֹּל. אֵלֶּהֵינוּ – סוּד הָעוֹלָם
הַבָּא. ה' הָאַחֲרוֹן – כָּלֵל שֶׁל יָמִין וּשְׂמָאל כְּאַחַד
בְּכָלֵל אֶחָד, וְאַלֶּה הֵן תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, וְזֶהוּ
הַיִּחוד הָרֵאשׁוֹן.

תְּפִלִּין שֶׁל זְרוּעַ, הַכָּלֵל שֶׁל כָּל אֶלֶּה כְּאַחַד, וְזֶהוּ
סוּד בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

כָּאן הַכָּלל שֶׁל אוֹתָן תְּפִלִּין שֶׁל ראש שְׁנִכְלָלוּ
בְּתוֹךְ תְּפִלִּין שֶׁל זְרוּעַ.

וְסוּד זֶה, בְּרוּךְ – זֶה סוּד הַנִּקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה, שֶׁהוא
בְּרוּךְ, שֶׁכָּל הַבְּרָכוֹת נוֹבְעוֹת מִשָּׁם. וְאִם
תֹּאמַר, הָעוֹלָם הַבָּא הוּא שְׁנִקְרָא בְּרוּךְ – לֹא כֵךְ!
שֶׁהָרִי הַנִּקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה הִיא זָכַר, הָעוֹלָם הַבָּא
נִקְבָּה. הוּא בְּרוּךְ וְהִיא בְּרָכָה. בְּרוּךְ זָכַר, בְּרָכָה
נִקְבָּה. וְלִכֵּן בְּרוּךְ הוּא נִקְדָּה עֲלִיוֹנָה. שֵׁם – זֶה
הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהוּא שֵׁם גָּדוֹל, כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יהושע
ז) וְמָה תַעֲשֶׂה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. כְּבוֹד – זֶה הַכְּבוֹד
הָעֲלִיוֹן שֶׁהוּא יָמִין וְשְׂמָאל.

וְכֵּן כָּלּוּלִים בְּתִפְלָה זוֹ שֶׁל יָד, שֶׁהִיא מְלָכוּתוֹ,
וְנוֹטָלֶת הַכָּל לְתוֹכָהּ. וּבְמַלְכוּתוֹ הַזֶּה
נִכְלָלִים כָּל הָעוֹלָמוֹת לְזוֹן אוֹתָם וּלְסַפֵּק לָהֶם
בְּכָל מָה שֶׁצָּרִיכִים, וְעַל זֶה לְעוֹלָם וָעֶד.

וְזֶהוּ הַיַּחֲדוּד שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל ראש וְתְּפִלִּין שֶׁל
זְרוּעַ, וְכִמוֹ שֶׁסוּד הַיַּחֲדוּד שֶׁל הַתְּפִלִּין –
כֵּךְ הוּא הַיַּחֲדוּד שֶׁל הַכָּל, וְזֶהוּ בְּרוּר הַדְּבָר.
וְהָרִי סִדְרָנוּ הַיַּחֲדוּד הַזֶּה לִפְנֵי הַמְּנוּרָה
הַקְּדוּשָׁה, וְאָמַר לִי, שֶׁהָרִי בְּאַרְבָּעָה גֻּנָּיִם
הַסְּתִידֵי הַיַּחֲדוּד, וְזֶהוּ הַמַּבְחָר מִכָּלֶם, וְכֵךְ הוּא

וְדַאי, וְכֹלָם סוּד הָאֱמוּנָה. אֲבָל סְדוּר הַתַּפְּלִין
זֶהוּ הַיַּחֲוּד הָעֲלִיּוֹן כְּרֹאזִי.

וּמִתּוֹךְ שְׁנִכְלָלוּ יָמִין וּשְׂמָאל בְּסוּד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ
בְּדֶרֶךְ כָּלֵל, צָרִיךְ אַחֵר כֶּךָ לְהוֹצִיאָם
בְּדֶרֶךְ פָּרֹט, אֲבָל לֹא בְּדֶרֶךְ יַחֲוּד, שֶׁהָרִי הַיַּחֲוּד
בְּפֶסוּק הוּא רֹאשׁוֹן, לְהִיּוֹת יְהוָה אֶחָד בַּתַּפְּלִין
שֶׁל רֹאשׁ, וּשְׁמוֹ אֶחָד בַּתַּפְּלִין שֶׁל זְרוּעַ, וְנִהְיָה
הַכֹּל אֶחָד. כִּיּוֹן שֶׁהַיַּחֲוּד הַזֶּה מְסַתֵּדֵר הַכֹּל בְּכָלֵל
מִהָרָאשׁ שֶׁל הַנִּקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה, (שֶׁהוּא רֹאשִׁית הַכֹּל) צָרִיךְ
אַחֵר כֶּךָ לְהַעֲרִיךְ מִהָרָאשׁ (מִהַסּוּד) שֶׁל הָאוּר
הָרֹאשׁוֹן, שֶׁהוּא רֹאשׁ הַכֹּל.

וְאַהֲבָתָה – זֶה רֹאשִׁית הַיָּמִין, לְאַהֲבָתָה אֶת הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּאַהֲבָה שֶׁל הַדְּבָקוּת שְׁלוֹ,
וּמִיָּהוּ? (הַאֲהָבָה שֶׁל הַתְּעוֹרְרוֹת הַיָּמִין) שֶׁהוּא מְעוֹרֵר
הָאַהֲבָה. מִי שְׂאוּהֵב אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוּא
מַעֲרִיךְ אֶת יָמִינוֹ אֵלָיו וּמְקַבְּלוֹ בְּאַהֲבָה. כָּל דְּבָרֵי
הָעוֹלָם לֹא תְלוּיִים אֶלָּא בְּרָצוֹן, רוּחַ מְמַשִּׁיכָה
רוּחַ וּמְבִיאָה רוּחַ, וְסִימָנָךְ זֶה – (אִיּוֹב לֵד) אִם יֵשִׁים
אֵלָיו לְבוֹ רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יֵאָסֵף.

כְּשֶׁמְעוֹרֵר הָאָדָם אֲהָבָה לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
הַתְּעוֹרְרוֹת הַיָּמִין לֹא נִעוֹרָה אֶלָּא

בְּשִׁלְשָׁה גִּוְנִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ו) בְּכָל לְבָבְךָ
 וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ. הָרִי כָּאֵן שִׁלְשָׁה גִּוְנִים.
 שְׁלֹא תֹאמַר אוֹ זֶה אוֹ זֶה, שְׁהָרִי לֹא כָּתוּב אוֹ
 בְּכָל לְבָבְךָ אוֹ בְּכָל נַפְשְׁךָ אוֹ בְּכָל מְאֹדְךָ. אֲלֹא
 צָרִיךְ אֶת כָּלם, לֵב וְנַפֶּשׁ וּמָמוֹן. וְאִזּוּ הַקְדּוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא מַעִיר אֶת יְמִינוֹ אֵלָיו, וּפּוֹשֵׁט אוֹתָהּ
 כְּנֻגְדּוֹ וּמַקְבֵּל אוֹתוֹ.

וַעֲלֵ זֶה כְּתוּב, (תהלים קו) נֶאֱמַר ה' לֹאדְנִי שֶׁב לִימִינִי.
 וְסוּד הַכְּתוּב הַזֶּה הָרִי הָעֲרֵנוּ בּוֹ, שְׁדוּד
 הַמֶּלֶךְ עַל דִּרְגָּתוֹ אֹמַר, כְּשֶׁנֶּקְשָׁר בְּיָמִין. שִׁלְשׁ
 עֶשְׂרֵה מִצְוֹת כָּאֵן בְּיָמִין: וְאַהֲבַת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ
 - הָרִי אַחַת. בְּכָל לְבָבְךָ - שְׁתֵּים. וּבְכָל נַפְשְׁךָ -
 שְׁלֹשׁ. וּבְכָל מְאֹדְךָ - אַרְבַּע. וְשִׁנְנָתָם לְבָנִיךָ -
 חֲמִשׁ. וְדִבְרָתָ בָּם - הָרִי שֵׁשׁ. בְּשִׁכְתָּךְ בְּבִיתְךָ -
 הָרִי שִׁבְעָה. וּבְלִכְתָּךְ בְּדֶרֶךְ - שְׁמוֹנֶה. וּבְשִׁכְבְּךָ -
 הָרִי תִשְׁעָה. וּבִקְוֹמָךְ - הָרִי עֶשְׂרִי. וּקְשָׁרְתָם לְאוֹת
 עַל יָדְךָ - הָרִי אַחַת עֶשְׂרֵה. וְהָיוּ לְטִטְפַת בֵּין
 עֵינֶיךָ - הָרִי שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה. וּכְתִבְתָּם עַל מְזוֹזֹת
 בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ - הָרִי שִׁלְשׁ עֶשְׂרֵה.

שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה הַמִּצְוֹת הֵלְלוּ תְּלוּיוֹת בְּיָמִין,
 וְהַשְׁמָאל נִכְלָל בְּיָמִין, וְכֵן צָרִיךְ. וּבְכָל
 זְמַן שְׁמַתְעוֹרֵר הַשְׁמָאל, הַיָּמִין מִתְחִיל בְּרֹאשׁ.

וְלִכְּנָן אִם יִזְכּוּ, הַשְׁמָאל נִכְלָל בְּיָמִין. וְאִם לֹא, הַיָּמִין נִכְלָל בַּשְּׁמָאל, וְשׁוּלֵט הַשְׁמָאל. וְסִימָן לָזֶה, אִם בְּרֹאשׁ, כָּמוֹ אִם בְּחֻקְתִּי תֵּלְכוּ. וּבְכָל מָקוֹם הַשְׁמָאל מִתְעוֹרֵר בְּאַהֲבָה בְּסוּד הַיָּמִין, אַחֵר כֵּךְ מִתְחַזֵּק דִּינוֹ כָּמוֹ שְׁצָרִיךְ, וְכֵךְ צָרִיךְ בְּכָל מָקוֹם, וְזֶה הַעִירוּ הַחֲבָרִים בַּדְּבָרִים הַלָּלוּ. בָּא רַבִּי חֲיִיא וּנְשָׁקוּ.

פֶּתַח וְאָמַר, וְאַתְּ הַמְּשַׁכֵּן תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יָרִיעַת וְגו'. הֵרִי כָּאֵן סוּד הַיְחוד, שֶׁהֵרִי תִקְוֹנוֹ שֶׁל הַמְּשַׁכֵּן הוּא מִכְּמָה דְּרָגוֹת, שֶׁכְּתוּב בּוֹ וְהָיָה הַמְּשַׁכֵּן אֶחָד. לְהִרְאוֹת שֶׁכָּל הָאֵיבָרִים שֶׁל הַגּוֹף כֻּלָּם בְּסוּד שֶׁל גּוֹף אֶחָד. בְּאָדָם יֵשׁ כְּמָה אֵיבָרִים עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, אֵלֶּה פְּנִימִיִּים לַפְּנִים, וְאֵלֶּה בְּגִלּוּי לַחוּץ, וְכֻלָּם נִקְרָאִים גּוֹף אֶחָד, וְנִקְרָא אָדָם אֶחָד בְּחִבּוּר אֶחָד. אִף כֵּךְ הַמְּשַׁכֵּן כָּל הָאֵיבָרִים כָּמוֹ שֶׁלְמַעַלָּה, וְכִשְׁכֻּלָּם מִתְחַבְּרִים כְּאַחַד, אִזְכָּתוּב וְהָיָה הַמְּשַׁכֵּן אֶחָד. (פְּדֻגְמַת הָאָדָם).

מִצְוֹת הַתּוֹרָה כֻּלָּם אֵיבָרִים בְּסוּד שֶׁל מַעַלָּה. וְכִשְׁכֻּלָּם מִתְחַבְּרִים כְּאַחַד, אִזְכָּתוּב עוֹלָם לְסוּד אֶחָד. סוּד הַמְּשַׁכֵּן, שֶׁהוּא פְּרָקִים וְאֵיבָרִים, כֻּלָּם עוֹלָם לְסוּד שֶׁל אָדָם, כָּמוֹ שֶׁמִּצְוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהֵרִי מִצְוֹת הַתּוֹרָה כֻּלָּם בְּסוּד

שֶׁל אָדָם, זָכָר וּנְקֵבָה, שְׁכַשְׁמַת־חֲבָרִים כְּאַחַד הֵם
אֶחָד בְּסוּד שֶׁל אָדָם. מִי שְׁפּוּגִם אֶפְלוּ מִצּוּה אַחַת
שֶׁל הַתּוֹרָה, כְּאִלוּ פָּגַם בְּדַמוֹת הָאֱמוּנָה, שְׁהָרִי כָּל
הַפְּרָקִים וְהָאִיבָרִים בְּדַמוֹת אָדָם, וְלִכֵּן הִכָּל עוֹלָה
בְּסוּד הַיְחוד. וְעַל זֶה יִשְׂרָאֵל הֵם גּוֹי אֶחָד,
שְׁכָתוֹב (יחזקאל לד) וְאַתָּן צֹאנִי צֹאן מִרְעִיתִי אָדָם
אַתֶּם. וְכָתוֹב (שמואל-ב ז) מִי כַעֲמֹךָ כִּי־יִשְׂרָאֵל וְגו'.

רַבִּי יִצְחָק הָיָה מְצוּי לִפְנֵי רַבִּי אֱלֶעָזָר, אָמַר לוֹ,
וְדַאי שְׁאַהֲבַת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂאָדָם
אוֹהֵב אוֹתוֹ לֹא מִתְעוֹרְרֶת אֲלֵא מֵהֵלֵב, מִשּׁוֹם
שֶׁלֵּב הוּא הַתְּעוֹרְרוֹת לְהַעִיר אֵלָיו אֶהְבָּה. (והקדוש
בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה אֶת הֵלֵב) אִם כֵּן, לָמָּה כָּתוּב בְּכָל לְבַבְךָ
וְאַחֵר כֵּן וּבְכָל נִפְשְׁךָ, שְׁמַשְׁמַע שֶׁהֵם שְׁנֵי גּוּנִים,
אֶחָד הֵלֵב וְאַחַד הַנֶּפֶשׁ? אִם הֵלֵב עָקָר – מֵה צָרִיךְ
נֶפֶשׁ? אָמַר לוֹ, וְדַאי שֶׁלֵּב וְנֶפֶשׁ הֵם שְׁנֵים,
וּמִתְאַחֲדִים לְאַחַד. שְׁהָרִי לֵב וְנֶפֶשׁ וּמִמּוֹן, כָּלֵם
אַחֻזִּים זֶה בָּזֶה, וְהֵלֵב הוּא עָקָר וַיְסוּד הַכָּל.

סדר הלימוד ליום י שבט [יום 128 בשנה]

יִזְדָּה שְׁנֵאֱמַר בְּכָל לְבַבְךָ, בְּשְׁנֵי לְבָבוֹת הוּא, שֶׁהֵם
שְׁנֵי יִצְרִים, אֶחָד יֵצֵר טוֹב וְאַחַד יֵצֵר רָע.
וּשְׁנֵי אֵלֶּה, כָּל אֶחָד וְאַחַד נִקְרָא לֵב. זֶה נִקְרָא לֵב

טוב, וְזֶה נִקְרָא לֵב רַע. וּמִשּׁוּם כֵּךְ הוּא לְבַבְךָ, שֶׁהֵם שְׁנַיִם, יֵצֵר הַטּוֹב וַיֵּצֵר הָרַע.

וּבְכָךְ נִפְשֶׁךָ? וּבִנְפִשְׁךָ הִיא צָרִיךְ לִהְיוֹת! מַה זֶה וּבְכָל נִפְשֶׁךָ? הַבְּכָל הַזֶּה לְשֵׁם מַה? אֲלֹא לְהַכְלִיל נִפְ"ש וְרוּחַ וּנְשָׁמָ"ה. זֶהוּ וּבְכָל נִפְשֶׁךָ, בְּכָל מַה שְׁאוּחָזֶת הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת. וּבְכָל מְאֻדְךָ, אִף כֵּךְ כַּמָּה מִיָּנִים הֵם שֶׁל מָמוֹן, כָּלֵם מִשְׁנֵים אֵלֶּה מֵאַלֶּה, וְעַל זֶה כָּתוּב בְּכָל. אֶהְבֵּת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִסֵּר לוֹ כָּל זֶה, לְאַהֲב אוֹתוֹ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד.

וְאִם תֹּאמַר, בַּיֵּצֵר הָרַע אֵיךְ אָדָם יָכוֹל לְאַהֲב אוֹתוֹ, שֶׁהָרִי יֵצֵר הָרַע הוּא מְקַטְרֵג שְׁלֹא יִקְרַב אָדָם לַעֲבוֹדַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאֵיךְ יֵאָהֵב אוֹתוֹ בּוֹ? אֲלֹא זֹהִי עֲבוֹדַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹתֵר, כְּשֶׁהֵיֵצֵר הַזֶּה נִכְנָע לוֹ מִשּׁוּם הָאֶהְבָּה שְׁאוּהֵב אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שְׁכֻשֵׁהֵצֵר הָרַע הַזֶּה נִכְנָע וְהָאָדָם הַזֶּה שׁוֹבֵר אוֹתוֹ, זֹהִי אֶהְבֵּת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִשּׁוּם שִׂידֵעַ לְקַרֵּב אֶת אוֹתוֹ יֵצֵר הָרַע לַעֲבוֹדַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

כָּאן הוּא סוֹד לְבַעֲלֵי הַדִּין. כָּל מַה שְׁעוֹשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַעֲלָה וּמַטָּה, הַכֹּל הוּא

כְּדִי לְהִרְאוֹת כְּבוֹדוֹ, וְהַכֵּל הוּא לַעֲבוֹדָתוֹ. וְכִי מִי רָאָה עֶבֶד שְׁמֻקְטָרְג אֶת אֲדוֹנּוֹ, וּבְכָל מָה שֶׁרָצוֹן אֲדוֹנּוֹ נַעֲשֶׂה הוּא מְקֻטָּרְג?! רָצוֹן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא שִׁיחֵיו הָאֲנָשִׁים תָּמִיד בַּעֲבוֹדָתוֹ וַיֵּלְכוּ בְּדֶרֶךְ אֱמֶת כְּדִי לְזַכּוֹתָם בְּכֻמָּה טוֹבוֹת. הוּאִיל וּרְצוֹנוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּזָה, אֵיךְ בָּא עֶבֶד רַע וְנִמְצָא מְקֻטָּרְג מִתּוֹךְ רָצוֹן אֲדוֹנּוֹ וּמִסֻּטָּה אֶת בְּנֵי הָאָדָם לְדֶרֶךְ רָעָה, וְדוּחָה אוֹתָם מִדֶּרֶךְ טוֹבָה, וְעוֹשֶׂה לָהֶם שְׁלֹא יַעֲשׂוּ אֶת רָצוֹן אֲדוֹנָם וּמִסֻּטָּה אֶת בְּנֵי הָאָדָם לְדֶרֶךְ רָעָה?

אַלֵּף וַדַּאי שֶׁרָצוֹן אֲדוֹנּוֹ הוּא עוֹשֶׂה. לְמֶלֶךְ שֶׁהִיָּה לוֹ בֶּן יְחִידִי וְהִיָּה אוֹהֵב אוֹתוֹ בְּיוֹתֵר, וְצוּהָ עָלָיו בְּאַהֲבָה שְׁלֹא יִקְרִיב אֶת עַצְמוֹ לְאַשֶׁה רָעָה, מִשּׁוּם שֶׁכָּל מִי שֶׁקָּרַב אֵלָיָה, אֵינוֹ כְּדַאי לְהַכְנִס לְהִיכַל הַמֶּלֶךְ. הוֹדָה לוֹ אוֹתוֹ הַבֶּן לַעֲשׂוֹת רָצוֹן אָבִיו בְּאַהֲבָה.

בְּבֵית הַמֶּלֶךְ בַּחוּץ הָיָה זוֹנָה אַחַת נָאָה לְמִרְאָה וַיִּפֹּת תֹּאֵר. לְיָמִים אָמַר הַמֶּלֶךְ, אֲנִי רוֹצֶה לְרַאוֹת אֶת רְצוֹנוֹ שֶׁל בְּנִי אֵלִי. קָרָא לְאוֹתָהּ הַזּוֹנָה וְאָמַר לָהּ: לְכִי וּתְפַתִּי אֶת בְּנִי, כְּדִי לְרַאוֹת אֶת רָצוֹן בְּנִי אֵלִי. מָה עָשְׂתָה אוֹתָהּ זּוֹנָה? הִלְכָה אַחֵר בֶּן הַמֶּלֶךְ וְהִתְחִילָה לְחַבֵּק וּלְנַשֵּׁק אוֹתוֹ

וּלְפִתּוֹתָו בְּכֶמֶה פְּתוּיִים. אִם אוֹתוֹ בֶּן יָאָה וּמִצִּית
לְמִצּוֹת אָבִיו – גּוֹעֵר בָּהּ וְלֹא מִצִּית לָהּ וְדוּחָהּ
אוֹתָהּ מִמֶּנּוּ. וְאִז אָבִיו שָׂמַח בְּבָנּוֹ וּמִכְנִיסוֹ לְתוֹךְ
הַפְּרָגוֹד שֶׁל הַיִּכְלוֹ, וְנוֹתֵן לוֹ מִתְּנוּת וְאוֹצְרוֹת
וְכָבוֹד רַב. מִי גֵרַם אֶת כָּל הַכְּבוֹד הַזֶּה לְבֶן הַזֶּה?
הִנֵּה אוֹמֵר, אוֹתָהּ הַזּוֹנָה.

וְאוֹתָהּ הַזּוֹנָה יֵשׁ לָהּ בָּזָה שֶׁבַח אוֹ לֹא? וְדַאי
שֵׁישׁ לָהּ שֶׁבַח מִכָּל הַצְּדָדִים. אֶחָד –
שֶׁעָשְׂתָה אֶת רְצוֹן הַמֶּלֶךְ. וְאַחַד – שֶׁגִּרְמָה לְאוֹתוֹ
הַבֶּן כָּל אוֹתוֹ הַטּוֹב וְלִכְלֹל הָאֱהָבָה הַזֹּאת שֶׁל הַמֶּלֶךְ
אֵלָיו. וְעַל זֶה כָּתוּב (בראשית א) וַהֲנִה טוֹב מְאֹד.
וַהֲנִה טוֹב – זֶה מִלְּאֹךְ הַחַיִּים. מְאֹד – זֶה מִלְּאֹךְ
הַמּוֹת, שֶׁהוּא וְדַאי טוֹב מְאֹד לְמִי שֶׁמִּצִּית
לְמִצּוֹת רַבּוֹנּוֹ. וּבֹא רְאֵה, אִם לֹא יִהְיֶה הַמְּקַטְרֵג
הַזֶּה, לֹא הָיוּ יוֹרְשִׁים הַצְּדִיקִים אֶת הַגְּנוֹזִים
הָעֲלִיוֲנִים הַלָּלוּ, שֶׁעֲתִידִים לָרֶשֶׁת עוֹלָם הַבָּא.

אֲשֶׁרֵיהֶם שֶׁנִּפְגְּשׁוּ בַּמְּקַטְרֵג הַזֶּה, וְאֲשֶׁרֵיהֶם
שֶׁלֹּא פָּגְשׁוּ בוֹ. אֲשֶׁרֵיהֶם שֶׁפָּגְשׁוּ בוֹ
וְנִצְלוּ מִמֶּנּוּ, שֶׁבִּשְׂבִּילוֹ יוֹרְשִׁים כָּל אוֹתָן טוֹבוֹת
וְכָל אוֹתָם עֲדוֹנִים וְכָל אוֹתָן תְּשׁוּקוֹת שֶׁל
הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁעָלִיו כָּתוּב (ישעיה סד) עֵינַי לֹא
רָאִיתָ אֱלֹהִים זולָתָךְ.

וְאִשְׁרֵי אוֹתָם שָׁלֹא פָגְשׁוּ בּוֹ, שֶׁבְּשִׁבְלֵו
 יוֹרְשִׁים גִּיהֶנֶם וְנִטְרְדוּ מֵאֶרֶץ הַחַיִּים,
 שֶׁהָרִי אוֹתָם הִרְשָׁעִים שֶׁפָּגְשׁוּ אוֹתוֹ, הָיוּ
 מְצִיתִים לוֹ וְנִמְשְׁכוּ אַחֲרָיו, וְעַל זֶה יֵשׁ
 לְצַדִּיקִים לְהַחֲזִיק לוֹ טוֹבָה, שֶׁהָרִי בִּגְלָלוֹ
 יוֹרְשִׁים כָּל אוֹתָן הַטּוֹבוֹת וְעִדּוּנִים וּתְשׁוּקוֹת
 לְעוֹלָם הַבָּא.

מִהִי תוֹעֲלָתוֹ שֶׁל הַמְּקַטְרֵג הַזֶּה כִּאֲשֶׁר הִרְשָׁעִים
 מְצִיתִים לוֹ? אֵלֹא אִף עַל גֵּב שְׂאִין בּוֹ
 תוֹעֲלָת, מְצוֹת אֲדוֹנוֹ הוּא עוֹשֶׂה. וְעוֹד, שֶׁהָרִי
 מִתְחַזֵּק בְּשִׁבְלֵו זֶה. הוּאִיל וְהוּא רַע, הוּא מִתְחַזֵּק
 כִּשֶׁהוּא עוֹשֶׂה רַע. הִרְשָׁע אֵינוֹ מִתְחַזֵּק, עַד
 שֶׁהוֹרֵג אָדָם. כִּיּוֹן שֶׁהִרְג בְּנֵי אָדָם, אִזּוֹ מִתְחַזֵּק
 וּמִתְגַּבֵּר בְּכַחוֹ וַיֵּשׁ לוֹ נַחַת. כִּךָּ אוֹתוֹ מְקַטְרֵג
 שֶׁנִּקְרָא מִלֶּאךְ הַמּוֹת לֹא מִתְגַּבֵּר בְּכַחוֹ, עַד
 שֶׁמִּסְטָה אֶת בְּנֵי הָאָדָם וּמְקַטְרֵג לָהֶם וְהוֹרֵג
 אוֹתָם, וְאִזּוֹ יֵשׁ לוֹ נַחַת וּמִתְחַזֵּק וּמִתְגַּבֵּר בְּכַחוֹ.
כְּמוֹ שֶׁמִּתְחַזֵּק צַד הַחַיִּים כִּשְׁפָנִי אָדָם הֵם טוֹבִים
 וַיִּלְכוּ בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, אִף כִּךָּ הַמְּקַטְרֵג הַזֶּה
 מִתְחַזֵּק וּמִתְגַּבֵּר כִּשֶׁהִרְשָׁעִים מְצִיתִים לוֹ, וְהוּא
 שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם. הִרְחַמָּן יַצִּילֵנוּ. וְאִשְׁרֵי אוֹתָם
 שֶׁזוֹכִים לְנִצָּחוֹ וּלְהַכְנִיעוֹ וּלְזִכּוֹת בְּשִׁבְלֵו לְעוֹלָם

הבא, ומתחזק אדם במלך הקדוש תמיד. על זה ודאי נאמר, (תהלים פד) אֲשֶׁרִי אָדָם עֹז לוֹ בְּךָ מְסֻלוֹת בְּלִבָּכֶם. אֲשֶׁרִיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

רבי יוסי ורבי יהודה ורבי חייא היו הולכים בדרך. פגש בהם רבי אלעזר. עד שראו אותו, ירדו כלם מן החמורים. אמר רבי אלעזר, ודאי פני השכינה ראיתי, שהרי כשרואה אדם צדיקים או זכאים שבדור ופוגש בהם, ודאי הם פני השכינה. ולמה נקראו פני השכינה? משום שהשכינה מסתתרת בתוכם, היא בסתר, והם בגלוי. משום שהם קרובים של השכינה, הם נקראים פנים שלה. ומי הם? אותם שהיא התתקנה עמם להראות אצל המלך העליון. והואיל ואתם כאן, ודאי שהשכינה התתקנה עליכם ואתם פניה. (ופגש בהם ודאי רואה פני השכינה, משום

שהשכינה מסתתרת בתוכם, היא בסתר והם בגלוי, והיא נתקנת עמם להראות לפני המלך. והואיל ואתם כאן שלשה, ודאי שהשכינה נתקנה עליכם ואתם פניה ושווה בתוכם).

פתח ואמר, (בראשית לג) קח נא את ברכתי אשר הבאת לך וגו'. כשראה יעקב את סמאל מקטרג באותו לילה, ראה אותו בדמות עשו, ולא הכיר בו עד שעלה הבקר. כיון שעלה

הבְּקָר וְהַשְּׁגִיחַ בּוֹ, רָאָה אוֹתוֹ בְּפָנִים נִסְתָּרִים
וּגְלוּיִים. הִתְבוּנָן בְּאוֹתָהּ דְּמוּת שְׁהִיתָה כְּדָמוֹת
עָשׂוּ, מִיַּד הַשְּׁגִיחַ וַיֵּדַע שְׁהָיָה מְמַנָּה שֶׁל עָשׂוּ
וְהַחֲזִיק בּוֹ. מָה כָּתוּב? (שם לד) וַיֹּאמֶר שְׁלַחְנִי כִּי
עָלָה הַשָּׁחַר. וְהַחֲבָרִים הֵעִירוּ, שֶׁבְּשִׁבִיל שְׁהִיָּע
זְמַנּוֹ לְזַמֵּר וּלְשַׁבַּח אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְעַל
זֶה כִּי עָלָה הַשָּׁחַר.

וּכְאֵן יֵשׁ לְהַסְתַּכֵּל, שְׂוֹדָאֵי שְׁלִטוֹנוֹ אֵינּוּ אֶלָּא
בְּלִילָה בְּתוֹךְ הַחֲשֶׁכָה, וְסוּד זֶה – מִפְּחַד
בְּלִילוֹת, זֶה פְּחַד הַגִּיהֶנֶם. וּמָה שְׂאֵמֶר בְּלִילוֹת,
רָצָה לוֹמַר הוּא וּנְקַבְתּוּ. וּבְשִׁבִיל כֵּךְ לֹא שׁוֹלֵט
אֶלָּא בְּלִילָה.

וְזֶה שְׂאֵמֶר וַיֹּאמֶר שְׁלַחְנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר. מָה זֶה
כִּי עָלָה הַשָּׁחַר? מִשּׁוֹם שֶׁכְּשִׁמְגִיעַ הַבְּקָר
וְעוֹבֵר שְׁלִטוֹנוֹ שֶׁל הַחֲשֶׁךְ שֶׁל הַלֵּילָה, אִזּוֹ נִכְנָס
הוּא וְאוֹכְלוֹסָיו בְּנִקְבַּ תְּהוֹם רַבָּה שֶׁלְצַד צָפוֹן, עַד
שֶׁנִּכְנָס הַלֵּילָה, וְנִשְׁאַרִים הַכְּלָבִים, וְשׁוֹלֵטִים
וּמְשׁוֹטְטִים בְּלִילָה (בְּעוֹלָם) עַד שֶׁבָּא הַבְּקָר. וְלִכְן
הָיָה דוֹחֵק לוֹמַר, שְׁלַחְנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר, שְׁהָרִי
לֹא שׁוֹלֵט בַּיּוֹם.

כְּמוֹ זֶה גְּלוּתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שְׁהִיא בְּלִילָה
וּנִקְרָאת לֵילָה. מֶלֶךְ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים

וּמְזֻלוֹת רָשָׁע שׁוֹלֵט עַל יִשְׂרָאֵל, עַד שְׂיָבֹא הַבֶּקֶר
וַיֵּאִיר לָהֶם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וַיַּעֲבֹר שְׁלֹטוֹנָם,
וְעַל זֶה כִּי עָלָה הַשָּׁחַר. דְּחוּק הָיָה בִּידוֹ וַתִּשָּׂשׂ
כָּחוֹ, שֶׁהָרִי עָבַר הַלֵּילָה. וְעַל זֶה יַעֲקֹב הִחֲזִיק בּוֹ
וַרְאָה דְּיוֹקְנּוֹ כְּדִיוֹקְנּוֹ שֶׁל עֲשׂוֹ, אֲבָל לֹא כָּל כָּךְ
בְּגִלּוּי, וְאֵז הוֹדָה לוֹ עַל הַבְּרָכוֹת.

מִה כָּתוּב אַחֲרֵי זֶה? (שם לג) כִּי עַל כֵּן רָאִיתִי
פָּנֶיךָ כְּרֹאֶת פְּנֵי אֱלֹהִים וַתִּרְצָנִי. שְׂרָאָה
בְּאוֹתָם הַפָּנִים שֶׁל עֲשׂוֹ כְּדַמוֹת שְׁנִירָאָה לוֹ
סִמָּאֵל מִמֶּשׁ, שֶׁהָרִי בְּכָל מְקוֹם שְׂאֲדָם נִקְשָׁר, כָּךְ
נִרְאִים פָּנָיו. וְאַתֶּם קְדוֹשִׁים עֲלִיוֹנִים, שְׂכִינָה
עִמָּכֶם, וּפְנִיכֶם כְּאוֹתָם הַפָּנִים שְׁלָה, אֲשֶׁרִיכֶם!
אָמַר, אִם בְּדֶרֶךְ הַזֶּה הָיִיתִי הוֹלֵךְ עִמָּכֶם, הָיִיתִי
יוֹשֵׁב עִמָּכֶם. כָּעֵת שְׂאֲתֶם לְדֶרֶכְכֶם וְאֲנִי לְדֶרֶכִּי,
אֶפְרַד מִכֶּם בְּדַבְּרֵי תוֹרָה.

פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים קכז) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְשִׁלְמָה אִם
ה' לֹא יִבְנֶה בֵּית שׁוּא עֲמָלוֹ בּוֹנִיו בּוֹ אִם
ה' לֹא יִשְׁמַר עִיר שׁוּא שָׁקֵד שׁוֹמֵר. וְכִי שְׁלֹמָה
אָמַר הַתִּשְׁבָּחַת הַזֶּה כְּשֶׁבְּנָה אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ?
לֹא כָךְ, שֶׁהָרִי דָּוִד הִמְלִיךְ אָמַר לוֹ בְּשִׁבִּיל שְׁלֹמָה
בָּנוּ, כְּשֶׁבָּא נִתֵּן אֶצְלוֹ וְאָמַר לוֹ עַל שְׁלֹמָה שֶׁהוּא
יִבְנֶה אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וְאַחֲרַי כָּךְ דָּוִד הִמְלִיךְ

הָרָאָה לְשִׁלְמָה בָּנוּ אֶת דְּיוֹקָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. כִּיּוֹן
שָׂרָאָה דָּוִד אֶת דְּיוֹקָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְכָל תְּקוּנָיו,
אָמַר שִׁירָה עַל שְׁלֹמָה בָּנוּ, וְאָמַר אִם ה' לֹא יִבְנֶה
בֵּית וְגו'.

דְּבַר אַחֵר שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְשִׁלְמָה – לַמֶּלֶךְ
שֶׁהַשְּׁלוֹם שָׁלוּ. וְשִׁירָה זֹה הִיא שִׁירָה
וְתִשְׁבַּחַת עַל כָּל שְׂאֵר הַשִּׁירָה, וְשִׁירָה זֹה עוֹלָה
עַל כָּלָן. אִם ה' לֹא יִבְנֶה בֵּית – שָׂרָאָה דָּוִד
הַמֶּלֶךְ אֶת כָּל אוֹתָם שִׁבְעַת הָעֲמוּדִים שֶׁהַבֵּית
הַזֶּה עוֹמֵד עָלֵיהֶם שְׁעוּמָדִים שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת
לְבָנוֹת אֶת הַבֵּית הַזֶּה. מַעַל כָּלָם עוֹמֵד בְּעַל
הַבֵּית שֶׁהוּלֵךְ עַל גְּבִיֵּיהֶם, וְנוֹתֵן לָהֶם כֹּחַ וְתִקְוָה
לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּרָאוּי.

וְעַל זֶה אָמַר דָּוִד, אִם הַמֶּלֶךְ הַזֶּה שָׁכַל הַשְּׁלוֹם
שָׁלוּ, שֶׁהוּא בְּעַל הַבֵּית, לֹא בּוֹנֶה אֶת הַבֵּית
הַזֶּה – שָׂוֹא עֲמָלוֹ בּוֹנֵיו בּוּ, אוֹתָם עֲמוּדִים
שְׁעוּמָדִים לְבָנוֹת עַל הַבֵּית הַזֶּה. אִם ה' לֹא יִשְׁמַר
עִיר – זֶה הַמֶּלֶךְ שָׁכַל הַשְּׁלוֹם שָׁלוּ. שָׂוֹא שָׁקֵד
שׁוֹמֵר – זֶהוּ עֲמוּד אֶחָד שֶׁהָעוֹלָם הִתְתַּקֵּן עָלָיו,
וּמִיָּהוּ? צָדִיק, שֶׁהָרִי הוּא שׁוֹמֵר אֶת אוֹתָהּ הָעִיר.
הַמְשִׁכֵּן שֶׁעָשָׂה מַעֲשֵׂה, תָּמִיד הָיָה יְהוֹשֵׁעַ עוֹמֵד
וְשׁוֹמֵר אוֹתוֹ, שֶׁהָרִי אֵין שְׁמִירָתוֹ – רַק

בְּזֶה שֶׁנִּקְרָא נֶעַר, שְׁכָתוֹב (שמות לג) וּמִשְׁרְתּוֹ יְהוֹשֻׁעַ
 בֶּן נֹנִן נֶעַר לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֵהָל. אַחֵר כֹּךְ מִשְׁכָּן
 זֶה לֹא הָיָה שָׁמּוֹר אֲלָא בְּשִׁבִיל נֶעַר אַחֵר, שְׁכָתוֹב
 (שמואל-א ג) וְהַנֶּעַר שְׁמוּאֵל מִשְׁרָת. (וְהָיָה מְסֻדָּר שָׁם)
 מִשּׁוֹם שָׁאִין שְׁמִירַת הַמִּשְׁכָּן אֲלָא בְּנֶעַר. (אָבֵל בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ אֵינוֹ כֹּךְ, שָׁאִין שְׁמִירָתוֹ אֲלָא בְּקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָתוֹב אִם ה' לֹא
 יִשְׁמַר עִיר שְׁוֹא שָׁקֵד שׁוֹמֵר) וּמִיָּהוּ הַשׁוֹמֵר הַזֶּה? אוֹתוֹ
 שְׁשׁוֹמֵר הַמִּשְׁכָּן שֶׁנִּקְרָא כֹּךְ: נֶעַר מְטִטְרוּ"ן.

אָבֵל אַתֶּם קְדוֹשִׁים עֲלִיוֹנִים, אֵין שְׁמִירַתְכֶם
 כְּמוֹ שְׁמִירַת הַמִּשְׁכָּן, אֲלָא שְׁמִירַתְכֶם
 כְּשְׁמִירַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבִדּוֹ,
 שְׁכָתוֹב אִם ה' לֹא יִשְׁמַר עִיר שְׁוֹא שָׁקֵד שׁוֹמֵר.
 שְׁהָרִי בְּכָל זְמַן שְׁצַדִּיקִים הוֹלְכִים בַּדֶּרֶךְ, הַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵר אוֹתָם תָּמִיד, שְׁכָתוֹב ה' יִשְׁמַר
 צֵאתָךְ וּבֹאָךְ.

הֶלְכוּ אַחֲרָיו, וְלוּוּ אוֹתוֹ שְׁלֹשָׁה מִיָּלִים, וְחָזְרוּ
 לְדֶרֶכְכֶם. קִרְאוּ עָלָיו, (תהלים צא) כִּי מִלֹּאכֵיו
 יִצְוֶה לָךְ לְשִׁמְרֶךְ בְּכָל דְּרָכֶיךָ, עַל כַּפִּים יִשְׁאוּנֶךָ
 וְגו' (משלי כג) יִשְׁמַח אָבִיךָ וְאִמְךָ וְתִגַּל יוֹלְדֶתְךָ.

וְאַתָּה הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יְרִיעַת וְגו'. רַבִּי
 יְהוֹדָה פָּתַח, (שם יד) בָּרַב עִם הַדֶּרֶת מֶלֶךְ

וּבְאַפֶּס לְאִם מַחֲתַת רְזוּן. בָּרַב עִם הַדֶּרֶת מֶלֶךְ –
 אֵלֶּה הֵם יִשְׂרָאֵל, שְׁכָתוּב בָּהֶם (דברים ז) כִּי עִם
 קָדוֹשׁ אַתָּה לֵה' אֱלֹהֶיךָ. וְהֵם עִם שְׁעוּלִים לְכֻמָּה
 אֲלָפִים וּלְכֻמָּה רַבָּבוֹת, וּכְשֵׁהֶם רַבִּים בְּחֻשְׁבוֹנָם,
 זֶהוּ כְבוֹדוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהָרִי
 עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים מְשַׁבְּחִים אֶת שְׁמוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ
 הָעֲלִיוֹן וּמְשַׁבְּחִים אוֹתוֹ בְּשִׁבְלֵי הָעַם הַקָּדוֹשׁ
 הַזֶּה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שם ד) רַק עִם חָכֵם וְנִבּוֹן הַגּוֹי
 הַגָּדוֹל הַזֶּה.

וְאִם תֹּאמַר, הָרִי כְתוּב (שם ז) כִּי אַתֶּם הַמַּעֲט מִכָּל
 הָעַמִּים – אֲלֵא, מִכָּל הָעַמִּים וְדָאִי, אֲבָל
 מִעַם אֶחָד הֵם יוֹתֵר רַבִּים. שֶׁהָרִי אֵין עִם בְּכָל
 הָעוֹלָם גָּדוֹל וָרַב כִּי־יִשְׂרָאֵל. וְאִם תֹּאמַר, הָרִי בְּנֵי
 יִשְׁמַעֲאֵל וְהָרִי בְּנֵי אֲדוֹם הָרִי כָּמָה הֵם – וְדָאִי כֹף
 רַבִּים הֵם, אֲבָל כָּל שְׂאֵר הָעַמִּים, כָּלָם מַעֲרָבִים
 אֵלֶּה בְּאֵלֶּה, בְּנִים יֵשׁ לָעַם זֶה בְּעַם זֶה, וּלְאֵלֶּה
 בְּנִים בְּעַם אֲחֵר וּלְאֵלֶּה בְּאֲחֵר. וּמִשּׁוּם כֹּף אֵין עִם
 בְּכָל הָעוֹלָם גָּדוֹל וָרַב כִּי־יִשְׂרָאֵל, עִם נִבְחָר וַיִּחֲיֶדִי,
 אֵלֶּה בְּאֵלֶּה בְּלִי עֲרֻבוּבִיָּה אַחֲרַת כָּלָל, שְׁכָתוּב כִּי
 עִם קָדוֹשׁ אַתָּה לֵה' אֱלֹהֶיךָ וּבָךְ בָּחַר ה', וְעַל זֶה
 בָּרַב עִם הַדֶּרֶת מֶלֶךְ, הַדּוֹר הוּא לְמֶלֶךְ הָעֲלִיוֹן
 בְּקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

עוד, בְּזִמְנֵי שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּא לְבֵית
הַכְּנֶסֶת (שהוא מְקַדֵּשׁ מַעֲטָה) וְכָל הָעָם הוֹלְכִים
כְּאַחַד וּמִתְפַּלְלִים וּמוֹדִים וּמִשְׁבַּחִים אֶת הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, אַזִּי הוּא הַדּוֹרוֹ שֶׁל מֶלֶךְ, שֶׁמֶלֶךְ סֵתָם
זֶה מֶלֶךְ הַקְדוֹשׁ (הַמְשִׁיחַ), שֶׁהִתְתַּקֵּן בְּיָפִי וְתִקּוֹן
לְעֹלֹת לְמַעְלָה.

וּבְאַפִּם לֹא־מִחַתַּת רְזוּן – וּכְשֶׁהוּא מְקַדֵּם
לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְהָעָם לֹא בָּאִים לְהִתְפַּלֵּל
וּלְשַׁבַּח אֶת הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲזִי כָּל אוֹתוֹ
שֶׁל טוֹן שֶׁל מַעְלָה וְכָל אוֹתָם מְמַנִּים וּמַחֲנֹת
עֲלִיּוֹנִים, כָּלֵם נִשְׁבָּרִים (מַעְבָּרִים) מֵאוֹתוֹ עֲלֹוֹי
שֶׁמִּתְתַּקְּנִים בְּתִקְוֵי אוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ.

מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁבְּאוֹתָהּ שָׁעָה שִׁישְׁרָאֵל
לְמַטָּה מִסְדָּרִים תְּפִלוֹתֵיהֶם וּבִקְשׁוֹתֵיהֶם
וּמִשְׁבַּחִים אֶת הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, כָּל אוֹתָם מַחֲנֹת
עֲלִיּוֹנִים מִסְדָּרִים שְׂבָחִים וּמִתְתַּקְּנִים בְּאוֹתוֹ תִּקּוֹן
קְדוֹשׁ, מִשּׁוּם שֶׁכָּל הַמַּחֲנֹת הָעֲלִיּוֹנִים כָּלֵם
חֲבָרִים עִם יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה לְשַׁבַּח אֶת הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא כְּאַחַד, לְהִיּוֹת עֲלִיתוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מַעְלָה וּמַטָּה כְּאַחַד.

וּכְשֶׁהֵם מְזַדְמָנִים לְהִיּוֹת חֲבָרִים עִם יִשְׂרָאֵל,
וְיִשְׂרָאֵל לְמַטָּה לֹא בָּאִים לְסִדֵּר

תִּפְלְתֶם וּבִקְשֶׁתֶם וּלְשַׁבַּח אֶת אֲדוֹנֵם – כָּל
הַמַּחֲנוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַשְּׁלֵטוֹן הָעֲלִיוֹן נִשְׁבָּרִים
(מַעֲבָרִים) מִתְקוּנֵיהֶם, שֶׁהָרִי לֹא עוֹלִים בַּעֲלֶיהָ וְלֹא
יְכוּלִים לְשַׁבַּח אֶת רַבּוֹנָם כָּרְאוּי. מִשּׁוּם שֶׁשִּׁבְּחִי
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא צְרִיכִים לִהְיוֹת כְּאַחַד מֵעֲלָה
וּמִטָּה, עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים בְּשַׁעַה אַחַת, וְעַל זֶה
מַחֲתֵת רְזוֹן וְלֹא מַחֲתֵת מֶלֶךְ.

וְאִפְּלוּ שֶׁלֹא הִתְרַבּוּ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת אֲלֹא עֲשָׂרָה,
בְּאוֹתָם הָעֲשָׂרָה מִזִּדְּמָנִים הַמַּחֲנוֹת
הָעֲלִיוֹנִים לִהְיוֹת עִמָּהֶם חֲבָרִים. מָה הַטַּעַם?
מִשּׁוּם שֶׁכָּל תְּקוּנֵי אוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ הֵם בַּעֲשָׂרָה, וְלִכְן
דִּי בַּעֲשָׂרָה, אִם אֵינָם יוֹתֵר.

וּבֹא רֵאֶה, בְּמִשְׁכַּן מָה כָּתוּב? וְאֵת הַמִּשְׁכָּן
תַּעֲשֶׂה עֹשֶׁר יִרְיעַת. עֹשֶׁר, מִשּׁוּם שֶׁתִּקּוֹן
הַמִּשְׁכָּן (הַשְּׂכִינָה) הוּא בַּעֲשָׂרָה לִהְיוֹת כָּרְאוּי. עֹשֶׁר,
מָה הַטַּעַם עֹשֶׁר וְלֹא עֲשָׂרָה? אֲלֹא עֹשֶׁר בְּכָל
מָקוֹם הוּא בְּלִי שְׂכִינָה, שְׂאִינָה בַּחֲשֻׁבּוֹן, כְּגוֹן זֶה
(מַלְכִּים-א ז) עֲמִיד עַל שְׁנֵי עֹשֶׁר בָּקָר. הַשְּׂכִינָה אֵינָה
בַּחֲשֻׁבּוֹן, שֶׁהָרִי הִיא עוֹמֶדֶת לְמַעְלָה, שְׂכָתוּב (שס)
וְהֵיטָב עֲלֵיהֶם מְלָמְעָלָה. וּבְמִקְוֹמוֹת הַלָּלוּ שֶׁל
רְמָזִים לְסוּד שְׁלֹמֶעָלָה שְׁחָסֵר מֵהֶם (ה), הָרִי
שְׂכִינָה יִתְרָה עַל אוֹתוֹ חֲשֻׁבּוֹן, שְׂאִינָה בַּחֲשֻׁבּוֹן.

לַצֵּד הָאֲחֵר נֹתְנִים חֶשְׁבוֹן יוֹתֵר. וְהִיא בְּמִנְיָן

בַּגְרִיעוֹת (לא תאמר חשבון יותר, אלא תוספת אות, והחשבון

בַּגְרִיעוֹת) **כָּמוֹ עָשִׂתִּי, וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ. וּבְכָל מָקוֹם**

שְׁנוֹסְפוֹת אוֹתִיּוֹת כְּגוֹן זֶה, זֶה לַגְרִיעוֹת. כָּמוֹ

הָאֲמִינוֹן אַחִיד, שְׁמִסְפִּיק אֲמָנוֹן. וּבַצֵּד הַקֶּדֶשׁ

גֹּרֵעַ אוֹת, וְהִיא תוֹסֶפֶת.

רַבִּי חִיָּא פָתַח וְאָמַר, (תהלים קד) עֲטָה אוֹר כְּשִׁלְמָה

נוֹטָה שָׁמַיִם כִּירִיעָה. פָּסוּק זֶה פִּרְשׁוּהוּ,

שְׁכִשְׁבָרָא הַקֶּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם, הִתְעַטֵּף

בְּאוֹתוֹ אוֹר קֶדְמוֹן וּבָרָא בּוֹ שָׁמַיִם.

וּבֵא רְאֵה, אוֹר וְחֹשֶׁךְ (לא) הָיוּ כְּאַחַד. אוֹר מֵצֵד

הַיָּמִין, וְחֹשֶׁךְ מֵצֵד הַשְּׂמָאל. מָה עָשָׂה

הַקֶּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? שֶׁתָּפַס כְּאַחַד וּבָרָא מֵהֶם

שָׁמַיִם. מָה זֶה שָׁמַיִם? אֵשׁ וַיִּמֵּם שֶׁתָּפַס כְּאַחַד

וְעָשָׂה שְׁלוֹם בִּינִיָּהֶם. וּכְשֶׁנִּתְקַנוּ כְּאַחַד וּמִתַּח

אוֹתָם, מִתַּח אוֹתָם כִּירִיעָה וְעָשָׂה מֵהֶם אוֹת ו',

וְזוֹ נִקְרְאת יְרִיעָה. יְרִיעוֹת, שֶׁהָרִי מְאוֹת זוֹ

הִתְפַּשֵּׁט אוֹר וְנִעְשׂוּ יְרִיעוֹת. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב וְאֵת

הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יְרִיעוֹת.

וְשִׁבְעָה רִקִּיעִים הֵם מִתּוֹחִים, גְּנוּזִים בַּגְּנִיזָה

עֲלִיוֹנָה, כָּמוֹ שֶׁבְּאֲרוּהָ, וְרִקִּיעַ אֶחָד

שְׁעוּמַד עֲלֵיהֶם. וְלֹאֹתוֹ רָקִיעַ אֵין גִּזָּן וְאֵין לוֹ
מָקוֹם בְּגִלּוּי, וְלֹא עוּמַד לְהִתְבּוֹנֵן בּוֹ (אֵלֹא בְּתַבּוּנָה),
וְהִרְקִיעַ הַזֶּה גִּנּוּז וּמֵאִיר לְכָלֶם, וּמַסִּיעַ אוֹתָם
לְמַסְעֵיהֶם, כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּרָאוּי לוֹ. אֵלֹא
עוּמַד בְּהִשְׁכָּל.

מִהִרְקִיעַ הַזֶּה וְהִלָּאָה אֵין מִי שִׁידַע וַיִּשְׁגִּיחַ, וַיֵּשׁ
לְאָדָם לְסִתָּם פִּיּוֹ וְלֹא לְדַבֵּר וְלְהִתְבּוֹנֵן
בְּהִשְׁכָּל. מִי שִׁסְתַּפֵּל חוּזֵר לְאַחֹר, שָׂאֵין מִי
שִׁיכּוֹל לְדַעַת.

עֶשְׂרִי יְרִיעוֹת הֵן, שֶׁהֵם עֲשָׂרָה רְקִיעִים. וּמִי הֵם
יְרִיעוֹת הַמִּשְׁכָּן שֶׁהֵן עֶשְׂרִי וְעוּמָדוֹת
לְהוֹדַע לְחֻכְמֵי הַלֵּב? מִי שִׁידַע בָּהֶן, מְסַתַּפֵּל
בְּחֻכְמָה רַבָּה וּבִסְדוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, וּמְסַתַּפֵּל
לְמַעַלָּה בְּאוֹתוֹ מָקוֹם, שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד נִדְבָק בּוֹ,
פָּרַט לְשְׁנֵי אֵלֶּה שְׁעוּמָדִים בְּיָמִין וּבְשְׂמָאל, וְהֵם
גִּנּוּזִים עִם הַשְּׂכִינָה.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, תִּשְׁעָה רְקִיעִים הֵם, וּשְׂכִינָה הִיא
עֲשִׂירִית. שְׂאֵם תֹּאמַר בְּשִׁבְלִי שְׂכָתוֹב עֶשְׂרִי
– הוּא חוּץ מִהַשְּׂכִינָה. אִם כֵּן, הַשְּׂכִינָה הִיא אַחַת
עֲשָׂרָה שְׁעוּמָדָת עַל עֶשְׂרִי. אֵלֹא וּדְאִי שֶׁתִּשְׁעָה הֵן,
וְהֵם תִּשְׁעָה יָמִים שְׁבִין רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְיוֹם

הַכַּפּוּרִים, וְהִיא הָעֲשִׁירִית. כִּמוּ זֶה הַמִּשְׁכָּן הוּא
עֶשֶׂר יָרִיעוֹת.

אוֹתָם עֲשָׂרָה רְקִיעִים סוּד הַסּוּדוֹת שֶׁלֹא נִמְסָר,
רַק לְיִדְעֵי הַחֲכָמָה, וְהַכֹּל הוּא בַּסּוּדוֹת
שֶׁל הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא גִלָּה סוּד כָּל רְקִיעַ
וְרִקִּיעַ, וְהֵם שְׁמֵשִׁים שְׁמֵשִׁמֵּשִׁים בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד.
שְׁבַעַה רְקִיעִים הֵם לְמַעְלָה, וְשְׁבַעַה רְקִיעִים הֵם
לְמַטָּה, כִּמוּ שֶׁלְּמַעְלָה. שְׁבַעַה רְקִיעִים הֵם שְׁבָהֶם
כּוֹכָבִים וּמִזְלֹת לְהִנָּהִיג הָעוֹלָם הַזֶּה כְּפִי דְרָכּוֹ
וּכְמוֹ שֶׁצָּרִיךְ לוֹ.

בְּכָלָם הַשְּׁבִיעִי עֲדִיף, חוּץ מִן הַשְּׁמִינִי שֶׁמִּנְהִיג
אֶת כָּלָם וְעוֹמֵד עַל כָּלָם. כְּתוּב סֵלּוֹ לְרוֹכֵב
בְּעֲרָבוֹת. מִי רוֹכֵב בְּעֲרָבוֹת, וּמִי הֵן הָעֲרָבוֹת?
אֵלָּא עֲרָבוֹת זֶה הָרִקִּיעַ הַשְּׁבִיעִי, וְלָמָּה נִקְרָא
עֲרָבוֹת? עַל שֶׁהוּא כָּלוּל מֵאֵשׁ וּמִיָּם כְּאֶחָד, וּמֵצֶד
הַדָּרוֹם, וּמֵצֶד הַצָּפוֹן, וְהוּא מְעַרֵּב מִשְׁנֵי צַדִּדִּים.

וְאֵם תֹּאמַר, אִם כֵּן, שְׁתֵּי הָעֲרָבוֹת שֶׁמִּתְחַבְּרוֹת
בְּלוּלָב, וְשְׁנֵינוּ עֲרָבוֹת? זֶהוּ שְׁכָתוּב (תהלים
סח) סֵלּוֹ לְרוֹכֵב בְּעֲרָבוֹת. אִם כֵּן, מִי נוֹתֵן יָרִיכִים
בַּגּוֹף, אוֹ גּוֹף בְּיָרִיכִים? שֶׁהֲרִי זֶה עוֹשֶׂה פְרוֹת
וְנִצָּנִים, וְזֶה לֹא עוֹשֶׂה פְרוֹת וְנִצָּנִים.

אָאָא וְדַאי שֶׁהַכֹּל הוּא סוּד שֶׁל עֲרֻבוֹת שְׁבִלּוּלָב.
 אוֹתָם עֲרֻבוֹת שְׁבִלּוּלָב, אֶחָד אֵשׁ וְאֶחָד
 מִים. בְּסוּד הַזֶּה שֶׁל כָּלָם, וְהוּא שְׁבִיעִי, הוּא אֵשׁ
 וּמִים כְּלוּלִים כָּאֶחָד בְּסוּד אֶחָד, וּמִשּׁוּם שֶׁעֲרֻבוֹת
 הוּא סוּד הַכָּלָל שֶׁל כָּל שֵׁשֶׁת הָאַחֲרוֹנִים, הוּא סוּד
 הַמְרַכְּבָה הָעֲלִיוֹנָה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֶה
 בְּרָקִיעַ הַזֶּה יוֹתֵר מִכָּל הָרָקִיעִים, וּתְשׁוּקָתוֹ תָּמִיד
 לְתַקֵּן אוֹתוֹ הָרָקִיעַ בִּיפִי עֲלִיוֹן. וְעַל זֶה סָלוּ לָרֹכֵב
 בְּעֲרֻבוֹת, לְאוֹתוֹ שָׂרוּכִב בְּעֲרֻבוֹת, וּמִיָּהוּ? אוֹתוֹ
 הָרָקִיעַ טָמִיר וְגִנּוּז שְׁעוֹמֵד עַל גִּב הַחַיּוֹת, שֶׁהוּא
 רוֹכֵב בְּעֲרֻבוֹת.

וְעֲלִיזוּ לְפָנָיו. לֹא כְּתוּב מִלְּפָנָיו, אֲלָא לְפָנָיו,
 שֶׁהָרִי אֵין מִי שְׂיִדַּע בּוֹ כָּלוּם. אֲבָל לְפָנָיו,
 מִי שֶׁנִּכְנָס אֶצֶל הָרָקִיעַ הַזֶּה, צָרִיךְ לְהַכְנִס
 בְּשִׂמְחָה וְלֹא בַּעֲצָב כָּלָל, מִשּׁוּם שֶׁהָרָקִיעַ הַזֶּה
 גּוֹרֵם, שֶׁשֶּׁם לֹא שׁוֹרָה עֲצָב וְרִגְז כָּלָל, שֶׁהָרִי שֵׁם
 הַכֹּל בְּשִׂמְחָה.

וְעַל זֶה, כִּהֵן גָּדוֹל שְׁעוֹמֵד לְפָנָיו לֹא הָיָה נִכְנָס
 לְבֵית הַקֹּדֶשׁ – רַק בְּשִׂמְחָה וּלְהִרְאוֹת
 שִׂמְחָה, שֶׁהָרִי הַמָּקוֹם גּוֹרֵם. וְעַל זֶה כְּתוּב (תהלים
 ק) עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה בְּאוֹ לְפָנָיו בְּרִנָּה. שֶׁהָרִי
 צָרִיךְ שְׁלֹא לְהִרְאוֹת בּוֹ עֲצָב.

וְאִם תֹּאמַר, אִם כֹּה, מִי שֶׁהוּא בְּצַעַר וְדַחַק, שֶׁלֹּא יִכּוֹל לְשַׁמַּח אֶת לְבוּ, וּמִתּוֹךְ דְּחָקוֹ יֵשׁ לוֹ לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הָעֶלְיוֹן. אִם כֹּה, לֹא יִתְפַּלֵּל תְּפִלָּה כָּלֵל, וְלֹא יִכְנֹס בְּעֶצֶב כָּלֵל, שֶׁהָרִי לֹא יִכּוֹל לְשַׁמַּח אֶת לְבוּ וּלְהַכְנִס לִפְנֵיו בְּשִׂמְחָה. מָה הַתְּקוּנָה שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם הַזֶּה?

אָז וְדַאי הָרִי שְׁנִינוּ, כָּל הַשְּׁעָרִים נִנְעָלוּ וְנִסְגְּרוּ, וְשַׁעְרֵי דְמָעוֹת לֹא נִסְגְּרוּ, וְאִין דְּמָעָה אֲלֵא מִתּוֹךְ צַעַר וְעֶצֶב, וְכָל אוֹתָם הַמִּמְנִים עַל אוֹתָם הַשְּׁעָרִים, כָּלֵם מְשַׁבְּרִים חֲתִיכוֹת קִשּׁוֹת וּמִנְעוּלִים וּמִכְנִיסִים אוֹתָן דְּמָעוֹת, וְאוֹתָהּ תְּפִלָּה נִכְנָסֶת לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ.

וְאִז לְאוֹתוֹ מָקוֹם יֵשׁ דַּחַק מֵאוֹתוֹ עֶצֶב וְדַחַק שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה סג) בְּכָל צָרָתָם לֹא (לו) צָר. תִּשְׁוֹקֵת אוֹתוֹ הָעוֹלָם הָעֶלְיוֹן לְמָקוֹם הַזֶּה, כְּזֹכֵר שֶׁתִּשְׁוֹקֵתוֹ תָּמִיד אֶל הַנִּקְבָּה. כְּשֶׁנִּכְנָס הַמֶּלֶךְ לְגִבְיָהּ וּמוֹצֵא אוֹתָהּ בְּעֶצֶב, אִז כָּל מָה שֶׁהִיא רוֹצֶה, נִמְסָר בִּידֶיהָ, וְאוֹתוֹ אָדָם וְאוֹתָהּ תְּפִלָּה לֹא חוֹזֶרֶת רִיקָם, וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חָס עָלָיו. אֲשֶׁרִי חָלְקוֹ שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם שֶׁשׁוּפָךְ דְּמָעוֹת לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתִפְלָתוֹ.

כְּמוֹ זֶה בְּשִׁבְתָּ, מִי שִׁיּוֹשֵׁב בְּתַעֲנִית בְּשִׁבְתָּ, מִתּוֹךְ
צָעְרוּ מֵרָאֵה עֶצֶב, וּבְשִׁבְתָּ שׁוֹלֵט אוֹתוֹ רָקִיעַ
עָלְיוֹן, אוֹתוֹ שֶׁנִּרְאָה בְּשִׁמְחָה, שֶׁהוּא שִׁמְחָה
וּמְשִׁימָח לְכָל. אוֹתוֹ שִׁיּוֹשֵׁב בְּעֶצֶב, מִשּׁוּם שֶׁהוּא
שׁוֹלֵט, מוֹצִיא אֶת אוֹתוֹ הָאָדָם מֵאוֹתוֹ הָעֲנָשׁ
שֶׁנִּגְזַר עָלָיו, וְהָרִי נֹאמֵר סָלוּ – הָבוּ כְבוֹד
וְרוּמָמוֹת לְאוֹתוֹ שְׂרוּכֵב בְּעֶרְבוֹת, שֶׁהוּא שִׁמְחָה
וּמְשִׁימָח לְכָל, הָרָקִיעַ שֶׁעַל גְּבִי הַחַיּוֹת בִּי"ה שְׁמוֹ
וְדָאִי, שֶׁהָרִי בְּאוֹתוֹ מְקוֹם הַשֵּׁם הַזֶּה נִכְלָל. וְעַלְזוֹ
לְפָנָיו – מִשּׁוּם שֶׁלֹא צָרִיךְ לְהִרְאוֹת לְפָנָיו עֶצֶב,
כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, פָּסוּק זֶה כֶּף צָרִיךְ לוֹמַר: סָלוּ
לָרֵכֵב עַל עֶרְבוֹת. מַה זֶה בְּעֶרְבוֹת? בִּיָּה
שְׁמוֹ, בִּיָּה הוּא הִיָּה צָרִיךְ לִהְיוֹת! מַה זֶה שְׁמוֹ?
אֶלֶּא פָּסוּק זֶה עַל נִסְתָּר כָּל הַנִּסְתָּרִים, עֲתִיק כָּל
הָעֲתִיקִים נֹאמֵר, אוֹתוֹ שֶׁלֹא הִתְגַּלָּה וְלֹא נִודַע
כָּלֵל שֶׁהוּא רוֹכֵב בְּעֶרְבוֹת. וְאִם תֹּאמַר שֶׁהוּא בָּא
וְרוֹכֵב בּוֹ, אִם כֶּף, אֵף עַל גֵּב שֶׁהוּא נִסְתָּר, בְּמָקוֹם
הַזֶּה עוֹמֵד לְהִתְגַּלּוֹת.

אַתָּא סָלוּ לָרֵכֵב בְּעֶרְבוֹת, זֶהוּ עֲתִיק שֶׁל כָּל
הָעֲתִיקִים, נִסְתָּר כָּל הַנִּסְתָּרִים, שֶׁלֹא יָדוּעַ.
וּבִמָּה הוּא רוֹכֵב? בְּעֶרְבוֹת, בִּי"ה, שֶׁהוּא סוֹד

קִדְמוֹן שִׁיצָא לְפָנָיו (מִמֶּנּוּ), וְזֶהוּ שְׁמוֹ. מֵאוֹתוֹ נִסְתָּר
שְׁלֹא יָדוּעַ שְׁמוֹ הוּא י"ה. לֹא שֶׁהוּא הוּא, אֲלֵא
הוּא הוּא, בְּשִׁבִּיל שְׁאוֹתָהּ פְּרֻכַּת שְׁנִפְרָסָה וַיִּצָּאָהּ
מִלְּפָנָיו. אֲבָל הַפְּרֻכַּת הַזֹּאת הִיא שְׁמוֹ, וְזֶהִי
מִרְכַּבָּתוֹ, וְלֹא נוֹדָע כָּלָל.

וְזֶהוּ שְׁמוֹ הַגָּדוֹל, מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ שְׁמוֹ שְׁאִינוֹ כָּל כָּךְ
גָּדוֹל כְּמוֹ זֶה אִף עַל גַּב שֶׁיֵּשׁ בּוֹ תוֹסֶפֶת
אוֹתִיּוֹת. זֶהוּ הַשֵּׁם הַגָּדוֹל, וְלִכְן בְּשֵׁם הַזֶּה אָנוּ
מוֹצִיאִים אָמֵן, שֶׁהוּא מִמֶּנּוּ. בְּזֶה הוֹלֵךְ אָמֵן בְּכָל
הַזְמָן, וּבְשֵׁם אַחֵר לֹא כָךְ.

אָמֵן יְהִי שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ, שֶׁכָּאֲשֶׁר הַשֵּׁם הַזֶּה
מִתְתַּקֵּן – הַכֹּל בְּשִׁלְמוֹת, וְכָל הָעוֹלָמוֹת
שְׂמִיחִים בְּשִׂמְחָה. בְּשֵׁם הַזֶּה כְּלוּלִים עֲלִיּוֹנִים
וְתַחְתּוֹנִים. בְּשֵׁם הַזֶּה כְּלוּלִים שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשׁ
עֶשְׂרֵה מִצְוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁהֵן הַכָּלָל שֶׁל כָּל
הַסּוּדוֹת הָעֲלִיּוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים. הַכָּלָל שֶׁל עוֹלָם
הַזֵּכֶר לְמַעְלָה, וְהַכָּלָל שֶׁל עוֹלָם הַנִּקְבָּה לְמַטָּה.

וְכָל הַמִּצְוֹת כֻּלָּן פְּרָקִים וְאִיבָרִים, לְהִרְאוֹת בְּהֵן
אֶת סוֹד הָאֱמוּנָה. מִי שֶׁלֹּא יִשְׁגִּיחַ וְלֹא
יִתְבוּנֵן בַּסּוּדוֹת שֶׁל מִצְוֹת הַתּוֹרָה, לֹא יֵדַע וְלֹא
יִתְבוּנֵן אִיךְ מִתְקַנְנִים הָאִיבָרִים בַּסּוּד עֲלִיּוֹן. כָּל

איברי הגוף מתקנים על הסוד של מצוות התורה, ואף על גב שיש איברים שהם גדולים ועליונים, כלם קטנים וגדולים, אם נטל מהם אחד, אפלו הקטן ביותר של האדם, הוא נקרא בעל מום. כל שכן וכל שכן אותו שפוגם אפלו מצוה אחת מאותן מצוות התורה, שמטיל מום במקום שלא צריך.

בא וראה מה כתוב, (בראשית ב) ויקח ה' אלהים את האדם וינחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה. ושנינו, לעבדה ולשמרה – אלו קרבנות, והכל אחד. אבל הסוד הזה של מצוות התורה, לעבדה – אלו רמ"ח איברים עליונים. ולשמרה – אלו שלש מאות וששים וחמשה איברים תחתונים. אלה העליונים של זכור, ואלה התחתונים של שמור, והכל אחד.

אשרי מי שזוכה להשלים אותם. מצוות התורה גורמות לאדם להשלים רוחו ונשמתו בעולם הזה ובעולם הבא. התורה מזכה את האדם לרשת שני עולמות, עולם הזה ועולם הבא. כל מי שמשתדל בתורה, משתדל בחיים. חיים בעולם הזה, וחיים בעולם הבא. נצול מכל

הַעֲנָשִׁים הָרָעִים שֶׁלֹּא יְכוּלִים לְשַׁלֵּט עָלָיו. אִם
בְּהַשְׁתַּדְּלוּת כָּךְ, כָּל שָׁכֵן מִי שֶׁעוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה.

רַבִּי חֲזִיא וְרַבִּי אָבָא הָיוּ שְׂרוּיִים בְּבֵית
מְאָרְחֵיהֶם, וְקָמוּ בַחצוֹת הַלַּיְלָה לְהַשְׁתַּדֵּל
בַּתּוֹרָה. בֵּת הַמְּאָרֶחַ קָמָה וְהָאִירָה לָהֶם נֵר, וְאַחַר
כֵּן עָמְדָה אַחֲרֵיהֶם לְשִׁמְעַ דְּבָרֵי תּוֹרָה.

פֶּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (משלי ו) כִּי נֵר מְצוּה וְתוֹרָה
אוֹר וְדֶרֶךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוֹסֵר. כִּי נֵר
מְצוּה – כָּל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּאוֹתָן
מְצוֹת הַתּוֹרָה, מִסְתַּדֵּר לְפָנָיו בְּכָל מְצוּה וּמְצוּה
נֵר אֶחָד לְהָאִיר לוֹ בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם. וְתוֹרָה אוֹר –
מִי שֶׁמִּתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה, זוֹכֶה לְאוֹתוֹ אוֹר עָלְיוֹן
שֶׁנִּדְּלָק מִמֶּנּוּ הַנֵּר, שֶׁהָרִי נֵר בְּלִי אוֹר אֵינוֹ כָּלוּם.
אוֹר בְּלִי נֵר אֵף כֵּן לֹא יְכוּל לְהָאִיר. נִמְצָא שְׂכָלֻם
צָרִיכִים זֶה אֶת זֶה. צָרִיךְ מַעֲשֶׂה לְתַקֵּן הַנֵּר, וְצָרִיךְ
לְלַמֵּד תּוֹרָה לְהָאִיר הַנֵּר. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִּתְעַסֵּק בָּהּ
בְּאוֹר וּבְנֵר.

וְדֶרֶךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוֹסֵר – דֶּרֶךְ חַיִּים לְהַכְנִס
בָּהּ לְעוֹלָם הַבָּא, אוֹתָן תּוֹכְחוֹת שֶׁמְקַבֵּל
אָדָם לְהַסִּיר אֶת עֲצָמוֹ מִדֶּרֶךְ רָעָה וּלְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ
טוֹבָה. עוֹד וְדֶרֶךְ חַיִּים – אוֹתָם תּוֹכְחוֹת מוֹסֵר,

שְׁמַבִּיא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הָאָדָם לְטַהֵרוֹ
מִחַטָּאֵיו בְּאוֹתָן תּוֹכָחוֹת. אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַקְבֵּל אוֹתָן
בְּרָצוֹן הֵלֵב.

דְּבַר אַחֵר כִּי נֵר מְצוּה – (תקון הנר) זֶה נֵר הַמְּנוֹרָה
שֶׁל דָּוִד, שֶׁהוּא נֵר מְצוּה תּוֹרָה שְׁבַעַל
פֶּה, שְׁעָרִיכָה לְהִתְתַּקֵּן תָּמִיד, וְאִינָה מְאִירָה
אֶלָּא מִתּוֹךְ תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, שֶׁהִרִי אֵין לְתוֹרָה
שְׁבַעַל פֶּה אֹר אֶלָּא מִתּוֹךְ תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, שֶׁהִיא
הָאֹר לְהָאִיר.

הַסֵּתֵכֵל לְאַחוּרָיו וְרָאָה אֶת הַמְּאָרֶחַ עוֹמֶדֶת
מֵאַחֲרֵיהֶם. אָמַר, כִּי נֵר מְצוּה, מֶה זֶה
נֵר? זֶה הֵנֶר שֶׁהִיא מְצוּה שְׁנַנְשִׁים זּוֹכוֹת בָּהּ, וְהִיא
נֵר שְׁבַת. שְׁאָף עַל גֵּב שְׁנַנְשִׁים לֹא זּוֹכוֹת בְּתוֹרָה,
הִרִי הַגְּבָרִים זּוֹכִים בְּתוֹרָה וּמְאִירִים אֶת הֵנֶר הַזֶּה
שֶׁהַנְּשִׁים מִתְקַנּוֹת בְּמְצוּה הַזֹּו. הַנְּשִׁים בְּתַקּוֹן שֶׁל
הֵנֶר הַזֶּה – וְהַגְּבָרִים בְּתוֹרָה לְהָאִיר לְנֵר הַזֶּה,
תַּקּוֹן הַמְּצוּה שֶׁהַנְּשִׁים הִתְחַיְּבוּ בָּהֶם.

שְׁמַעֲנָה אוֹתָהּ אִשָּׁה וּבְכָתָהּ. בֵּין כֶּךָ קָם אָבִי
הָאִשָּׁה שֶׁהִיא שֵׁם וְנִכְנַס בֵּינֵיהֶם, וְרָאָה
אֶת בֵּתוֹ עוֹמֶדֶת מֵאַחֲרֵיהֶם וּבּוֹכָה. שָׁאַל אוֹתָהּ
אָבִיהָ, וְהִיא סָתָה לוֹ (רַבִּי אֲבָא) אֶת הַמַּעֲשֶׂה. הִתְחִיל

אָבִי הָאֵשָׁה אָף הוּא לְבָכוֹת. אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי,
אוּלִּי חֲתַנְךָ בַּעֲלָהּ שֶׁל בִּתְךָ לֹא זָכָה בַּתּוֹרָה? אָמַר
לוֹ, וְדַאי כָךְ זֶה, וְעַל זֶה וְדַאי אָנוּ בּוֹכִים אָנִי
וּבִתִּי תַמִּיד.

וּבְשִׁבִיל שְׂרָאִיתִי אוֹתוֹ יוֹם אֶחָד שְׁמַדְלָג
מִהָעֲלִיָּה הַזֹּאת לְשִׁמְעֵי קַדִּישׁ עִם
הַצָּבוּר, עָלָה בְּרָצוֹנִי לָתֵת לוֹ אֶת בִּתִּי, וְתַכְּף
שְׁהַצָּבוּר יֵצֵא מִבֵּית הַכִּנְסָה נִתְּתִי לוֹ אֶת בִּתִּי.
שְׂאִמְרָתִי, שְׁבַדְלוּג הַזֶּה שָׁבָא לְשִׁמְעֵי קַדִּישׁ,
הוּא יִהְיֶה אָדָם גָּדוֹל בַּתּוֹרָה, וְאָף עַל גַּב שֶׁהוּא
תִּינוּק וְלֹא הַכְרָתִי אוֹתוֹ מִקֶּדֶם לָכֵן. וְעַכְשָׁיו
אֶפְלוּ בְּרַכַּת הַמְּזוֹן אֵינוּ יוֹדְעִים, וְלֹא יִכְלְתִי לְלַמֵּד
עִמּוֹ בֵּין הַחֲבֵרִים שְׁיִלְמַד קְרִיאַת שְׁמַע אוֹ
בְּרַכַּת הַמְּזוֹן.

אָמַר לוֹ, הַעֲבִירֵנוּ בְּאַחֵר, אוֹ אוּלִּי יוֹלִיד בֵּין
שְׁיִהְיֶה אִישׁ גָּדוֹל. בֵּינָתִים הוּא קָם וְדָלַג
עָלֵיהֶם וַיָּשֶׁב לַפְּנִיָּהֶם. הִסְתַּכַּל בּוֹ רַבִּי יוֹסִי, אָמַר,
וְדַאי אָנִי רוֹאֶה בִּילָד הַזֶּה שְׂאוֹר הַתּוֹרָה יֵצֵא
מִמֶּנּוּ לְעוֹלָם, אוֹ בֵּין שְׁיָקוּם מִמֶּנּוּ. צָחַק אוֹתוֹ יֶלֶד
וְאָמַר, רַבּוֹתִי, אָמַר לַפְּנִיָּכֶם דָּבָר אֶחָד.

פִּתְחָה וְאָמַר, (אִיּוֹב לב) צָעִיר אָנִי לַיָּמִים וְאַתֶּם
יֹשִׁישִׁים, עַל כֵּן זָחַלְתִּי וְאִירָא מִחַוֹת דַּעֲיָה

אֲתֶכֶם. בְּפֶסוּק זֶה הֶעִירוּ עֲמוּדֵי עוֹלָם, אֲבָל
אֱלִיהוּא שִׁכְתוֹב בּוֹ מִמְשַׁפַּחַת רָם, הֶעִירוּ, שֶׁהָרִי
מִזְרַע אֲבָרָהֶם הוּא בָּא, וַיִּפֹּה. אֲבָל אֱלִיהוּא הָיָה
כֹּהֵן, וּמִזְרָעוֹ שֶׁל יִחְזָקָאל הִנָּבִיא הָיָה. כְּתוּב
כָּאן בֶּן בִּרְכָאֵל הַבּוּזִי, וְכְתוּב שָׁם (יחזקאל א')

יִחְזָקָאל בֶּן בּוּזִי הַכֹּהֵן.

וְאִם תֹּאמַר, מִשּׁוּם שִׁכְתוֹב בּוּזִי, בּוּז מְשַׁפְּחוֹת
הָיָה – לֹא כֵן! חֲזֹר וְאָמַר מִמְשַׁפַּחַת רָם,
עֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל. לָמָּה נִקְרָא בּוּזִי? עַל שֶׁמִּבְּזָה
עֲצָמוֹ לְמִי שֶׁגָּדוֹל מִמֶּנּוּ, וְלִכֵּן עָלָה בְּשֵׁם עֲלִיּוֹן.
בּוּזִי – זֶה שֶׁנִּקְרָא אָדָם שָׁלֵם בְּכָל מָה שֶׁלֹּא
נִקְרָא כֵן אָדָם אֲחֵר. זֶהוּ שִׁכְתוֹב וְאַתָּה בֶּן
אָדָם, וְעַל שֶׁעָלָה בְּשֵׁם הַזֶּה נִקְרָא רָם, עֲלִיּוֹן
עַל הַכֹּל.

וְעַל זֶה אָמַר צָעִיר אֲנִי לְיָמִים. לְיָמִים, מִיָּמִים
הָיָה צָרִיךְ לִהְיוֹת! מָה זֶה לְיָמִים? אֵלָּא
אָמַר, צָעִיר אֲנִי וְהִקְטַנְתִּי עֲצָמֵי לְיָמִים, לְגַבִּי
אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ יָמִים רַבִּים. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם
שֶׁאֲמַרְתִּי שִׁימִים יִדְבְּרוּ, וְעַל זֶה אֲנִי צָעִיר
וְהִקְטַנְתִּי אֶת עֲצָמֵי אֵל יָמִים. וְאַתָּם יְשִׁישִׁים,
רְאִיתִי אֲתֶכֶם יְשִׁישִׁים עַל כֵּן זָחַלְתִּי וְאִירָא.
וְאִירָא מִחֻזַּת דְּעֵי אֲתֶכֶם. אֵף אֲנִי אֲמַרְתִּי יָמִים

יִדְבְּרוּ וְרַב שָׁנִים יִדְעוּ חֲכָמָה, וְדַאי. אֲכֵן רוּחַ
הַיָּא בְּאֵנוּשׁ וְנִשְׁמַת שְׂדֵי תְּבִינִם. וְלִכֵּן מְשׁוּם
שְׂאֲנִי יֶלֶד, שְׁמַתִּי בְּרִצּוֹנִי שְׁלֹא לְדַבֵּר עַד שְׁנֵי
חֻדָּשִׁים, וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה הֵם נִשְׁלָמוּ. וְעַכְשָׁו
שְׂאֲתָם כָּאֵן, יֵשׁ לִפְתּוֹחַ בַּתּוֹרָה לִפְנֵיכֶם.

סדר הלימוד ליום יא שבט [יום 129 בשנה]

פְּתַח וְאָמַר, (משלי ו) כִּי גֵר מִצּוּהַ וְתוֹרָה אֹר וְדֶרֶךְ
חַיִּים תּוֹכַחוֹת מוֹסֵר. כִּי גֵר מִצּוּהַ – זֹהִי
מִשְׁנָה, כִּמּוֹ שְׁנֵאמַר (שמות כד) וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה.
וְהַתּוֹרָה – זֹה תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב. וְהַמִּצְוָה – זֹה מִשְׁנָה,
שֶׁהִיא גֵר שְׁעוֹמֵד לְהִדְלָקָה.

גַּר, לָמָּה נִקְרָא גֵר? אֵלָּא כְּשֶׁמִּקְבֵּל מִבֵּין שְׁתֵּי
זְרוּעוֹת, רמ"ח אֵיבָרִים עֲלִיוֹנִים, הִיא
פּוֹתַחַת אֲלֵיהֶם שְׁתֵּי זְרוּעוֹת שְׁלֵה, וְאִזּוֹ נִכְלָלוֹת
שְׁתֵּי הַזְרוּעוֹת הֵלְלוּ בָהֶם וְנִקְרָאִים גֵּר. וְתוֹרָה
אֹר, שְׁמַאִיר לְאוֹתוֹ גֵּר וְנִדְלָקַת מִמֶּנּוּ מִצַּד
הָאֹר הָרֵאשׁוֹן שֶׁהוּא יָמִין, שֶׁהִרִי הַתּוֹרָה נִתְּנָה
מֵאוֹתוֹ צֵד הַיָּמִין שֶׁל הָאֹר הָרֵאשׁוֹן, שְׁכַתּוֹב
(דברים לג) מִיָּמִינוֹ אֵשׁ דָּת לָמוּ, שֶׁנִּתְּנָה מִצַּד
הַיָּמִין, וְאָף עַל גֵּב שְׁנִכְלָל בָּהּ שְׁמַאֲל, שֶׁהִרִי אִזּוֹ
הִיא שְׁלֵמוֹת הַכֹּל.

הָאוֹר הַזֶּה נִכְלָל בְּמֵאֲתִים וְשִׁבְעָה עוֹלָמוֹת
 שְׁגָנוּזִים בְּצַד שֶׁל אוֹתוֹ הָאוֹר וּמִתְפַּשֵּׁט
 בְּכָלֶם. תַּחַת הַכֶּסֶּא הַטָּמִיר הָעֲלִיּוֹן שׁוֹרִים אוֹתָם
 עוֹלָמוֹת מֵצַד אוֹתוֹ הַיָּמִין. שֶׁלֹּשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרֵה
 הֵם. מֵאֲתִים וְשִׁבְעָה הֵם בְּצַד הַיָּמִין, וּמֵאַה
 וְשִׁלְשָׁה הֵם בְּצַד הַשְּׂמָאל. וְהֵם שֶׁלֹּשׁ מֵאוֹת
 וְעֶשְׂרֵה. וְאֵלוּ הֵם שְׁמֵתָנָן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 תָּמִיד לְצַדִּיקִים. וּמֵאַלֶּה מִתְפַּשְּׁטִים כַּמָּה וְכַמָּה
 אוֹצְרוֹת הַחֲמֻדָּה, וְכָלֶם גְּנוּזִים כְּדִי לְהִתְעַדָּן
 מֵהֶם הַצַּדִּיקִים בְּעוֹלָם הַבָּא, וְעַל אֵלֶּה כָּתוּב
 (משלי ח) לְהִנָּחִיל אֶהְיֶה יֵשׁ וְאַצְרִיתֵיהֶם אֲמַלֵּא,
 וְעַל אֵלֶּה כָּתוּב (ישעיה סד) עֵינִי לֹא רָאִתָּה אֱלֹהִים
 זולָתָךְ וְגו'.

י"ש – אֵלֶּה שֶׁלֹּשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרֵה עוֹלָמוֹת
 שְׁגָנוּזִים תַּחַת הָעוֹלָם הַבָּא, (ועל) אוֹתָם
 מֵאֲתִים וְשִׁבְעָה שֶׁהֵם מֵצַד הַיָּמִין נִקְרָאִים אוֹר
 ראשון, מִשּׁוּם שֶׁאֶפְלוּ אוֹר הַשְּׂמָאל נִקְרָא אוֹר.
 אֲבָל הָאוֹר הָרִאשׁוֹן עֲתִיד לַעֲשׂוֹת תּוֹלָדוֹת לְעוֹלָם
 הַבָּא. וְאִם תֹּאמַר, לְעוֹלָם הַבָּא וְלֹא יוֹתֵר? אֵלֶּה
 אֶפְלוּ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם שֶׁאִם הָאוֹר הַזֶּה לֹא הָיָה,
 הָעוֹלָם לֹא יוּכַל לְהִתְקַיֵּם, שְׁכָתוּב (תהלים פט)
 אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֹסֶד יִבְנֶה.

הָאוֹר הַזֶּה זָרַע אוֹתוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בִּגְן
עֵדֶנוּ, וַעֲשֵׂה אוֹתוֹ שׁוֹרֹת שׁוֹרֹת עַל יְדֵי
הַצָּדִיק הַזֶּה, שֶׁהוּא הַגִּנֵּן שֶׁל הַגֵּן, וְנִטֵּל אֶת הָאוֹר
הַזֶּה וְזָרַע אוֹתוֹ זָרַע אֱמֶת, וַעֲשֵׂה אוֹתוֹ שׁוֹרֹת
שׁוֹרֹת בִּגְן, וְהוֹלִיד וְהַצְמִיחַ וַעֲשֵׂה פְרוֹת, וּמֵהֶם
נִזְוֶן הָעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכָתוּב אוֹר זָרַע לַצָּדִיק וְגו'.

וְכָתוּב, (ישעיה סא) וּכְגִנָּה זְרוּעֶיהָ תִצְמִיחַ. מִי הֵם
זְרוּעֶיהָ? אֵלֶּה הֵם הַזְּרָעִים שֶׁל הָאוֹר
הָרָאוּשׁוֹן שֶׁהוּא תָמִיד זָרוּעַ, וַעֲכָשׁוּ מוֹלִיד וַעֲשֵׂה
פְרוֹת, וַעֲכָשׁוּ הוּא זָרוּעַ. כְּבָרָאוֹנָה, בְּטָרֵם
שִׂיאֲכֵל הָעוֹלָם אֶת הַפְּרִי הַזֶּה, הוֹלִיד הַזְּרוּעַ הַזֶּה
וְנוֹתֵן פְּרִי וְלֹא שׁוֹכֵךְ. וְלִכֵּן כָּל הָעוֹלָמוֹת נִזְוֶנוּ
בְּסִפּוּקוֹ שֶׁל אוֹתוֹ הַגִּנֵּן שֶׁנִּקְרָא צָדִיק, שִׂיאִינוּ
שׁוֹכֵךְ וְלֹא פּוֹסֵק לְעוֹלָמִים.

פָּרָט לְזִמֵּן שִׁשְׁרָאֵל בְּגִלוֹת. וְאִם תֹּאמַר, בְּזִמֵּן
הַגִּלוֹת כָּתוּב, (איוב יד) אֲזָלוּ מַיִם מִנִּי יָם
וְנָהָר יִיחָרֵב וַיִּבֶשׁ, וְאֵיךְ עָשָׂה תוֹלְדוֹת? אֵלֶּה
כָּתוּב זָרַע, וְהוּא תָמִיד זָרוּעַ, וּמִיּוֹם שֶׁנִּפְסַק אוֹתוֹ
נָהָר לֹא נִכְנַס לִגְן (בִּגְן) אוֹתוֹ הַגִּנֵּן. וְאוֹתוֹ אוֹר
שֶׁהוּא תָמִיד זָרוּעַ, עוֹשֵׂה פְרוֹת, וּמִמֶּנּוּ וּמֵעֲצָמוֹ
נִזְרַע כְּבָרָאוֹנָה וְלֹא שׁוֹכֵךְ תָמִיד, כְּמוֹ גֵן
שֶׁעוֹשֵׂה תוֹלְדוֹת, וּמֵאוֹתוֹ הַזְּרוּעַ נוֹפֵל בּוֹ

במקומו, ומעצמו עושה תולדות כבראשונה.
ואם תאמר שאותם תולדות ופרות היו כמו
שהיה בזמן שהגנן שם – לא כן, אבל לא נמנע
הזרוע הזה לעולמים.

כמו זה ותורה אור. התורה שנתנה מצד אותו
האור הראשון, כן נזרע תמיד בעולם
ועושה תולדות ופרות ולא שוכך לעולמים,
ומאותו הפרי שלו נזון העולם.

ידרך חיים תוכחות מוסר. שני דרכים הם, אחד
דרך החיים, ואחד בהפך ממנו. מהו
הסימן של דרך חיים? תוכחות מוסר. שכאשר
רצה הקדוש ברוך הוא לשמר את דרך החיים
הזו, הוא שם עליו אותו המלקה ועושה תוכחות
מוסר לבני אדם, ומיהו? זה שכתוב (בראשית ג) ואת
להט החרב המתהפכת לשמר את דרך החיים.
ולכן דרך חיים היא תוכחות מוסר. ומי שיש בו
תוכחות, ודאי שמעירים אותו ללכת באותה דרך
חיים ששם מתחיל תוכחות מוסר.

הפסוק הזה אין ראשו סופו, ואין סופו ראשו,
אלא הכל הוא סוד האמונה של הפסוק
הזה. כי נר מצוה – זה סוד של שמור. ותורה

אור – זֶה סוּד שֶׁל זְכוּר. וְדֶרֶךְ חַיִּים תּוֹכָחוֹת
מוֹסֵר – אֵלֶּה גְּזֵרוֹת וְעֲנָשִׁים שֶׁל הַתּוֹרָה, וְהַכֹּל
סוּד הָאֱמוּנָה. וְצָרִיךְ זֶה אֶת זֶה, וְלִהְיוֹת סוּד שֶׁל
הַכֹּל כָּרְאוּי.

וְעַל הַסּוּד הַזֶּה שֶׁל הָאוֹר הַזֶּה שְׂדוּלָק וּמַאִיר לְגֵר
הַזֶּה, כָּתוּב בּוֹ בְּאַהֲרֹן (במדבר ה) בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת
הַנֵּרֹת, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא בָּא מִצַּד הָאוֹר הַזֶּה. בָּאוֹר
הַזֶּה כָּתוּב (בראשית א) יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר. כִּיּוֹן שֶׁאִמֵּר
יְהִי אוֹר, לָמָּה כָּתוּב וַיְהִי אוֹר, שֶׁהָרִי בּוֹיְהִי כֵן
מִסְפִּיק? אֵלֹא יְהִי אוֹר – זֶה הָאוֹר הָרִאשׁוֹן, שֶׁהוּא
יָמִין, וְהוּא לְקֵץ הַיָּמִין. וַיְהִי אוֹר – שְׁמִימִין יוֹצֵא
שְׂמָאל, וּמִסּוּד הַיָּמִין יוֹצֵא שְׂמָאל, וְעַל זֶה וַיְהִי
אוֹר, זֶה שְׂמָאל.

מִכָּאן שׁוֹיְהִי הָרִאשׁוֹן שֶׁל הַתּוֹרָה הִיא בְּצַד
הַשְּׂמָאל, וְלָכֵן אֵינוֹ סִימָן בְּרָכָה. מָה
הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁבּוֹ (שְׁמִימִין) יֵצֵא אוֹתוֹ חֶשֶׁךְ
שֶׁהַחֶשֶׁךְ אֶת פְּנֵי הָעוֹלָם. וְסִימָן זֶה כְּאֲשֶׁר
הַתְּגִלָּה הַסּוּד שֶׁל עֲשׂוֹ וּמַעֲשָׂהוּ, זֶה הִיא בּוֹיְהִי
הַזֶּה, שֶׁכָּתוּב (שם כה) וַיְהִי עֲשׂוֹ אִישׁ יָדַע צִיד.
הַתְּקִיָּם בּוֹיְהִי אִישׁ יָדַע צִיד, לְפָתוֹת אֶת בְּנֵי
הָעוֹלָם שֶׁלֹּא יִלְכוּ בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל.

וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב – זֶהוּ הָעֲמוּד
שְׁעוֹמֵד בְּאֲמָצֵעַ, וְעוֹמֵד וְאוֹחֵז בְּצַד זֶה
וּבְצַד זֶה. כְּשֶׁהִיָּתָה שְׁלֵמוֹת שֶׁל שְׁלֹשֶׁת הַצְּדָדִים,
כְּתוּב בּוֹ כִּי טוֹב, מֵה שֶׁלֹּא הָיָה בְּאַחֲרִים הִלְלוּ,
מִשּׁוּם שֶׁלֹּא הִיָּתָה שְׁלֵמוֹת עַד הָאוֹר הַשְּׁלִישִׁי
שֶׁהַשְּׁלִים אֶת כָּל הַצְּדָדִים, וְכִיּוֹן שֶׁבֹא הַשְּׁלִישִׁי
הַזֶּה, אֲזַי הִפְרִיד מַחְלָקַת שֶׁל יָמִין וּשְׂמָאל, שֶׁכְּתוּב
וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

וַעֲלֵה שֶׁהֵן חֲמֵשׁ דְּרָגוֹת שֶׁנִּפְרְדּוּ וְנִמְשְׁכוּ מֵהָאוֹר
הָרָאשׁוֹן הַזֶּה, כְּתוּב חֲמֵשׁ פְּעָמִים אוֹר,
וְכֻלָּם הָיוּ מֵצֵד הַיָּמִין וְנִכְלְלוּ בּוֹ. וְכִשְׁנִכְלְלוּ בְּצַד
שְׂמָאל, נִכְלְלוּ בְּסוּד שֶׁל מִים שֶׁנּוּטֵל בְּיָמִין (מִיָּמִין),
וְלָכֵן כְּתוּב מִים חֲמֵשׁ פְּעָמִים. וְכִשְׁנִשְׁלְמוּ בְּסוּד
הָאֲמָצֵעַ, כְּתוּב רְקִיעַ חֲמֵשׁ פְּעָמִים, וְעַל זֶה
שֶׁלְּשָׁה הֵם: אוֹר, מִים, רְקִיעַ. כִּנְגִיד שֶׁלֹּשׁ הַדְּרָגוֹת
הִלְלוּ, שֶׁכָּלֵן חֲמֵשׁ דְּרָגוֹת נִכְלְלוּ בָהֶם, וְעַל זֶה
בְּכֻלָּם כְּתוּב חֲמֵשׁ פְּעָמִים בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד.

כָּאֵן סוּד הַסּוּדוֹת בְּאֵלוֹ הַשְּׁלֹשָׁה, הַצִּטִּיר
וְנִחְזַק בְּחֻקֵּי הַסּוּד שֶׁל דִּמּוֹת הָאָדָם,
שֶׁהוּא אוֹר בְּרָאשׁוֹנָה, וְאַחֵר כֶּךָ מִים. וְאַחֵר כֶּךָ
מִתְפַּשֵּׁט בְּתוֹכָם רְקִיעַ, שֶׁהוּא חֻקֵּי שֶׁל חֻקֵּי
דִּמּוֹת הָאָדָם.

כְּמוֹ שֶׁחֲקוּק צִיּוֹר שֶׁל דְּמוּת אָדָם בְּתוֹלְדוֹתוֹ,
 שֶׁהָרִי בְּתוֹלְדוֹת הָאָדָם בִּהְתַּחֲלָה זָרַע,
 שֶׁהוּא אוֹר, שֶׁהָרִי הָאוֹר שֶׁל כָּל אֵיבָרֵי הַגּוּף הוּא
 אוֹתוֹ זָרַע, וְלָכֵן הוּא אוֹר, וְאוֹתוֹ אוֹר נִקְרָא זָרַע,
 שֶׁכְּתוּב אוֹר זָרַע, אוֹתוֹ זָרַע מִמֶּשׁ. אַחֵר כֵּךְ אוֹתוֹ
 זָרַע, שֶׁהוּא אוֹר, מִתְפַּשֵּׁט וְנִעְשֶׂה מִים, בְּלִחוֹת
 שְׁלוֹ נַחֲקָק יוֹתֵר, וּמִתְפַּשֵּׁט הִתְפַּשְּׁטוֹת בְּתוֹךְ
 אוֹתָם הַמִּים הִתְפַּשְּׁטוֹת הַגּוּף לְכָל הַצְּדִידִים. כִּיּוֹן
 שֶׁמֶצִיּוֹר וְנַחֲקָק צִיּוֹר וְדְמוּת הַגּוּף, נִקְרָא אוֹתָהּ
 הִתְפַּשְּׁטוֹת וְנִקְרָאת רְקִיעַ, וְזֶהוּ רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמִּים.
 וְאַחֵר שֶׁהִקְרִישׁ, כְּתוּב וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָרְקִיעַ
 שָׁמַיִם. שֶׁהָרִי הִקְרִישָׁהּ אוֹתָהּ הַלִּחוֹת (שֶׁהִשְׁפִּיעַ וְנִשְׁאַרָה
 אוֹתָהּ הַפְּסָלֹת) שֶׁל הַגּוּף שֶׁהִיא בְּתוֹךְ אוֹתָם הַמִּים.

כִּיּוֹן שֶׁנִּבְרַר הַגּוּף וְהִתְנַקָּה בְּנִקְיוֹן, אוֹתָהּ לִחוֹת
 שֶׁשֻׁפְּעָה וְנִשְׁאַרָה, הִיָּתָה פְּסָלֹת שֶׁנִּעְשֶׂתָה
 תוֹךְ הַהִתְנַקָּה, וְהֵם מִים הָרָעִים הָעֲכוּרִים, וְהֵם
 נִעְשֶׂה פְּסָלֹת, מְקַטְרֵג לְכָל הָעוֹלָם, זָכָר וּנְקֵבָה.
 אַחֵר כֵּךְ כְּשֶׁיִּרְדּוּ אוֹתָם מִים עֲכוּרִים וְהִתְהַתְּכוּ
 לְמִטָּה בְּצַד שְׂמָאל, יֵצְאוּ (שֶׁשֻׁפְּעַ וְנִשְׁאַר, נִעְשֶׂה פְּסָלֹת מְקַטְרֵג
 לְכָל הָעוֹלָם, זָכָר וּנְקֵבָה, וְהֵם הַמִּים הָרָעִים הָעֲכוּרִים. וְאַחֵר כֵּךְ כְּאִשֶּׁר יִרְדּוּ
 אוֹתָם מִים עֲכוּרִים וְהִתְהַתְּכוּ לְמִטָּה בְּצַד שְׂמָאל וַיֵּצְאוּ) לְקַטְרֵג לְכָל
 הָעוֹלָם. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁנִּצָּל מֵהֶם.

כִּיּוֹן שְׂיוּצָא הַמִּקְטָרְג, כְּתוּב יְהִי מְאֹרֶת חֶסֶד ו',
וְנִמְשָׁכָה אֶסְכָּרָה לְתִינוּקוֹת, וְחֶסֶד אֹר
הַלְבָּנָה. אַחֲרַי כֶּן, וְהָיוּ לְמְאֹרֶת, בְּשִׁלְמוֹת שֶׁל
שְׁנֵיהֶם כְּאַחַד. בְּמִי? בְּאוֹתוֹ רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם, שֶׁהָרִי
כְּשֶׁעוֹלָה וּמִתְחַבֶּרֶת בְּאוֹתוֹ רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם, אֲזִי
וְהָיוּ לְמְאֹרֶת, אֹרֹת שְׁלֵמִים שְׁנֵיהֶם כְּאַחַד שֶׁלֹּא
פְּגוּמִים כָּלֵל.

הַתְּחִילִי לְצַחֵק הַיָּלֵד הַזֶּה וְשִׂמַּח. אָמַר לָהֶם, זֶה
שְׂאֵמְרֵתִי שֶׁנִּבְרַר כָּאֵן סוּד שֶׁל אָדָם
בְּאוֹר שֶׁל אוֹתוֹ (שְׁהוּא) הַזֶּרַע, וְאַחֲרַי כֶּן נַעֲשֶׂה
מִים, וּמִתּוֹךְ אוֹתָם הַמִּים מִתְּפַשֵּׁט רְקִיעַ, דִּיּוֹקָן
שֶׁל אָדָם, כְּמוֹ שֶׁעוֹרְרָנוּ. מִיֵּלָא כְּשֶׁזֶה נַעֲשֶׂה
בְּתוֹךְ מְעֵי הָאִשָּׁה, שֶׁהָרִי לֹא מְצִטִּיר הַזֶּרַע אֶלָּא
בְּתוֹךְ מְעֵי הַנִּקְבָּה לְהִתְפַּשֵּׁט בָּהּ דִּיּוֹקָן שֶׁל אָדָם,
וְכֵאֵן אִם אֵלֶּה חֲמֵשׁ דְּרָגוֹת הֵם דִּיּוֹקָן שֶׁל אָדָם,
בְּאִיזָה מְקוֹם מְצִטִּיר וּמִתְפַּשֵּׁט הַדִּיּוֹקָן הַזֶּה
בְּתוֹךְ הַמִּים הַלָּלוּ?

אִם תֹּאמַר בְּתוֹךְ הַנִּקְבָּה הֵם הָיוּ, זֶה הָעוֹלָם הַבָּא
– לֹא כֶּן! שֶׁהָרִי לֹא הִצְטִיר צִיּוֹר וּדְמוּת עַד
שְׂיוּצָאוֹת הָאוֹתִיּוֹת לַחוּץ, וְאַחֲרַי כֶּן נִגְלָמוּ. וְעוֹד,
שֶׁהָרִי הָעוֹלָם הַבָּא הָיָה הָאֵמֶן, שֶׁכְּתוּב וַיֹּאמֶר

אֱלֹהִים יְהִי אֹר וְיְהִי אֹר. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי
רָקִיעַ. הָרִי הָאָמֶן הוּא הָיָה.

אם תֹּאמַר בְּנִקְבָּה שְׁלֹמֶטָה – לֹא כֵן, שֶׁהָרִי
טָרַם הָיָתָה! וְכִשְׂיִצָּאָה דְמוּת אָדָם, נִקְבְּתוּ
יִצָּאָה עִמּוֹ. הָרִי לֹא הִצְטִיר דְיוֹקָן שֶׁל אָדָם בָּה.
אִם כֵּן, בְּאִיזָה מָקוֹם הִצְטִיר וְנִחְקַק הַזָּרַע הַזֶּה
לְהִיּוֹת חִקִּיקָתוֹ שֶׁל דְמוּת אָדָם? אֲלֹא זֶה סוּד
עֲלִיוֹן. אָדָם הִרְאִשׁוֹן הִצְטִיר וְנִחְקַק בְּלִי נִקְבָּה.
הָאָדָם הַשֵּׁנִי מִכָּח וְזָרַע שֶׁל זֶה נִחְקַק וְהִצְטִיר
בְּתוֹךְ הַנִּקְבָּה.

אָדָם הִרְאִשׁוֹן, חִקִּיקָה שֶׁל צִיּוֹר וְדְמוּת הַגּוֹף,
לֹא הָיָה בְּנִקְבָּה, וּבְלִי צִיּוֹר כָּלֵל הָיָה.
וְהִצְטִיר וְנִחְקַק לְמֶטָה מֵהָעוֹלָם הַבֹּא, בְּלִי זָכָר
וּבְלִי נִקְבָּה, אוֹתָן אוֹתִיּוֹת נִגְלְמוּ בְּתוֹךְ הַמֶּדָּה,
וְהִצְטִיר וְנִחְקַק בָּהֶן סוּד שֶׁל אָדָם. וְהָאוֹתִיּוֹת
בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל בְּסִדּוֹר שְׁלֵהֶן, מְסוּד שֶׁל הָאֹר
הִרְאִשׁוֹן, הִתְחִילוּ לְהַחֲקִיק וְלְהִצְטִיר (אוֹתִיּוֹת), וְנִזְרַע
הָאֹר הַזֶּה בְּתוֹכּוֹ תוֹךְ הַמֶּדָּה. כְּשֶׁהִגִּיעַ לְתוֹךְ
הַמֶּדָּה וְהִפָּךְ לְמִים בְּתוֹךְ מִים, הִתְפַּשֵּׁט הָרָקִיעַ
בְּצִיּוֹר שֶׁל אָדָם דְמוּת כְּרָאוֹי.

לְאַחֵר שֶׁהִתְקַשְׁטָה הַנִּקְבָּה אֵלָיו וְחִזְרוּ לְהִיּוֹת
פָּנִים בְּפָנִים, הַדְמוּת הַזֹּאת שֶׁל אָדָם נִכְנָסָה

בְּתִשּׁוּקָה אֶצֶל הַנִּקְבָּה, וְשֵׁם נִחְקֵק וְהֶצְטִיר כְּמוֹ
הַצּוּרָה שְׁלוֹ, וְעָלָיו כָּתוּב (בראשית ה) וַיּוֹלֵד בְּדַמּוּתוֹ
כְּצִלְמוֹ וְגו'. זֶה הֶצְטִיר בְּתוֹךְ הַנִּקְבָּה מֵהַ שְׁלֹא
הָיָה אוֹתוֹ הָרָאשׁוֹן, שֶׁהֶצְטִיר אוֹתוֹ רָאשׁוֹן בְּתוֹכוֹ
בְּמִדְיָה בְּתוֹךְ הַמִּדָּה, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר.

כְּמוֹ זֶה לְמִטָּה. מֵהַ כָּתוּב לְמִטָּה? (שם ב) וְהָאָדָם
יָדַע אֶת חָוָה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת קַיִן.
הַתְּחִילָה לְהוֹלִיד קוֹף בְּמַעֲיָה בְּכַח וְסִיוֹעַ שֶׁל
אָדָם, אַחֵר שֶׁקִּבְּלָה זְהֵמָה מִהַקּוֹף הַזֶּה, וְלִכְּנֹן לֹא
כָּתוּב כָּאֵן וַיּוֹלֵד, אֲלָא יָדַע וַתַּהַר וַתֵּלֶד, וַיִּצְאָה
הַפִּסְלֹת בְּתוֹךְ הַנִּקְבָּה.

וַתוֹסֶף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הָבֶל, וּבָזָה גַּם לֹא
כָּתוּב וַיּוֹלֵד, וְאָף עַל גִּבּ שֶׁמִּצַּד הַזְכָּר
הוּא הָיָה. אֲבָל הַמִּקְטָרֵג תִּשְׁשׁ וְשִׁבְרָה אֶת כָּחוֹ,
שֶׁהָיָה בָּאוֹת קוֹף הַתְּחִילוֹת הָאוֹתִיּוֹת לְהוֹלִיד.

כִּיּוֹן שֶׁנִּבְרָרָה הַפִּסְלֹת, הַתְּחִילוֹת הָאוֹתִיּוֹת לְהוֹלִיד
מִסּוּד הָאוֹת שׁ"ת תְּקוּן שֶׁל זָכָר וּנְקֵבָה
בְּהִסְכָּמָה כְּאַחֵד. וְאִזּוֹ כָּתוּב, וַיּוֹלֵד בְּדַמּוּתוֹ
כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת, וְלֹא כָּתוּב וַתִּקְרָא.
וַיִּקְרָא הוּא, וְלֹא הִיא. הוּא קָרָא שְׁמוֹ שֵׁת. תְּקוּן
זָכָר וּנְקֵבָה כְּאַחֵד שֶׁהָיוּ בְּהִסְכָּמָה אַחַת.

עוֹד הִתְגַּלְגְּלוּ הָאוֹתִיּוֹת, וַחֲזְרוּ לְהוֹלִיד אֶלְךָ שֶׁל
אָדָם, וְהֵם אוֹתִיּוֹת בְּמָקוֹם שֶׁהוּא הַסִּיּוֹם שֶׁל
שְׁמוֹ, וּמִיָּהוּ? נ'. וְאַחַר כָּךְ ו' וְלֹא ה', שֶׁהִרִי
הִתְעַבְּרָה (הוֹלִידָה) בְּהֶבֶל. וְלִכֵּן נָטַל אוֹת אַחֶרֶת
אַחֲרָיו ו', סִיִּים בְּרֵאשִׁית שֶׁל שֵׁת ש', וְנִקְרָא אֲנוּשׁ.

אֲנוּשׁ, מֶה בֵּין הַשֵּׁם הַזֶּה לַשֵּׁם שֶׁל אָדָם? אֵלֶּא
אֲנוּשׁ לֹא הָיָה בְּתַקָּף, הוּא הָיָה בְּתַקּוּנָם
שֶׁל הָרָאשׁוֹנִים, (תהלים ח) מָה אֲנוּשׁ כִּי תִזְכְּרֶנּוּ.
וְכָתוּב (איוב ז) מָה אֲנוּשׁ כִּי תִגְדְּלֶנּוּ וְגו', וְתִפְקְדֶנּוּ
לְבָקָרִים לְרֹגְעִים תִּבְחָנֶנּוּ. וְעַל זֶה כָּתוּב (ישעיה נג)
וְה' חָפֵץ דַּכָּאוֹ הִחֲלִי, שֶׁבֶר הַגּוֹף וְכַח הַנֶּפֶשׁ
הוֹרִישׁ שֵׁת לְאֲנוּשׁ יִרְשָׁה שְׁהִיתָה לוֹ לְקַבֵּל. וְאַף
הוּא הוֹרִישׁ לְבָנּוֹ כָּךְ.

עוֹד הִתְגַּלְגְּלוּ הָאוֹתִיּוֹת לְתַקֵּן אֶת הָעֵקֶם, וַחֲזְרוּ
לְהוֹלִיד אֶת קִינָן, זֶה הַתְּקוּן שֶׁל קִין וְהַתְּתִקָּן
תַּחֲתָיו, וַחֲזְרוּ הָאוֹתִיּוֹת לְבִשְׁם אֶת הָעוֹלָמוֹת
מִהָעֵקֶמִימוֹת שְׁהִיתָה. מִהֲלֵלָל, מ' סוּף שֶׁל
אוֹתִיּוֹת אָדָם, ה' וְל' תְּקוּן שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הֶבֶל,
וּמִשּׁוֹם שֶׁלֹּא הִרְשִׁיעַ כְּמוֹ קִין, לֹא הִתְחַלְפוּ
הָאוֹתִיּוֹת מִשְׁמוֹ פָּרַט לְאַחַת, שֶׁבְּמָקוֹם ב' הִיָּתָה
א' לְהִיּוֹת תְּקוּן יוֹתֵר.

עַד כָּאֵן הַתְּבִשָּׁם הָעוֹלָם וְהַתְּתָקֵן הָעֵקֶם
 מִהָרָאשִׁית שֶׁל אָנוּשׁ, פָּרֵט לַחֲטָאוֹ שֶׁל
 אָדָם שֶׁלֹּא הַתְּבִשָּׁם עַד שֶׁעָמְדוּ יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינִי.
 אֲבָל הַתְּקוּן שֶׁל הָעֵקֶמִימוֹת שֶׁל קִיָּן וְהֶבֶל הַתְּתָקֵן
 וְהַתְּבִשָּׁם, אֲבָל הָעוֹלָם הָיָה בְּצֶעֶר וְעֶצְבוֹן עַד
 שֶׁבָּא נֹחַ, שִׁפְתוֹב (בראשית ה) זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ
 וּמִעֶצְבוֹן יְדִינוּ מִן הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אָרְרָה ה'. וְחֲטָאוֹ
 שֶׁל אָדָם לֹא הַתְּבִשָּׁם עַד שֶׁעָמְדוּ יִשְׂרָאֵל עַל הַר
 סִינִי וְקִבְּלוּ תוֹרָה, וּכְשֵׁי־יִשְׂרָאֵל קִבְּלוּ תוֹרָה, אָזִי
 הֵנֵר וְהָאוֹר הַתְּתָקֵנוּ כְּאֶחָד.

וְעַכְשָׁיו רַבּוּתִי, אֲנִי מִבְּבֶל, וּבָנוּ שֶׁל רַב סִפְרָא
 אֲנִי, וְלֹא זָכִיתִי לְהוֹדֵעַ לְאָבִי, וּנְטַרְדְּתִי
 לְכָאֵן וּפְחַדְתִּי, שֶׁהָרִי יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֶּה אֲרִיּוֹת
 בַּתּוֹרָה, וְקִבְּלָתִי עָלַי שֶׁלֹּא אֶמַר דְּבָרֵי תּוֹרָה לְפָנַי
 אִישׁ עַד שְׁנֵי חֲדָשִׁים, וְהַיּוֹם הַזֶּה הֵם נִשְׁלָמוּ.
 אֲשֶׁרִי חֲלָקִי שֶׁנִּפְגַּשְׁנוּ פַּה. הָרִים רַבִּי יוֹסִי אֶת
 קוּלוֹ וּבִכָּה, וְקָמוּ כֻלָּם וּנְשָׁקוּהוּ בְּרֹאשׁוֹ. אֶמַר
 רַבִּי יוֹסִי, אֲשֶׁרִי חֲלָקֵנוּ שֶׁזָּכִינוּ בְּדֶרֶךְ הַזֶּה לְשִׁמְעַ
 דְּבָרֵי עֲתִיק הַיָּמִים מִפִּיךָ, מָה שֶׁלֹּא זָכִינוּ לְשִׁמְעַ
 עַד עַכְשָׁיו.

יֵשְׁבוּ כֻלָּם. אֶמַר לָהֶם, רַבּוּתִי, מִשְׁרָאִיתִי אֶת
 הַצֶּעֶר שֶׁל חָמִי וּבִתּוֹ שְׁדַחוּקִים

וּמִצְטָעֲרִים בְּנִפְשָׁם שְׁלֹא יִדְעָתִי אֶת בְּרַכַּת הַמְּזוֹן,
אֲמַרְתִּי לָהֶם, שְׁעַד שְׁאֲדַע אֶת בְּרַכַּת הַמְּזוֹן לֹא
אֶתְחַבֵּר עִם אֲשֶׁתִּי כְּדֶרֶךְ כָּל הָעוֹלָם, וְאִף עַל גִּב
שִׁיכְלָתִי לְשִׁמֵּשׁ בָּהּ בְּלִי חֲטָא, אֵינִי רוֹצֶה לַעֲבֹר
עַל דְּעָתָם, הוֹאִיל וְלֹא יִכְלָתִי לוֹמַר דְּבָר עַד שְׁנֵי
חֲדָשִׁים. שְׁמַחוּ רַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי וְחֲמִיו וּבִתּוֹ,
וּבְכוּ מֵרַב שְׂמִיחָה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּבִקְשָׁה מִמֶּנּוּ,
כִּיּוֹן שֶׁהִתְחַלֵּת, הָאֵר לָנוּ אֶת הַיּוֹם. אֲשֶׁרִי חֲלָקְנוּ
בְּדֶרֶךְ הַזֶּה!

פְּתַח אוֹתוֹ יֵלֵד בְּבְרַכַּת הַמְּזוֹן וְאָמַר, כָּתוּב אֶחָד
אוֹמֵר וְאֶכְלָתָ לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ, וְכָתוּב אֶחָד
אוֹמֵר (דְּבָרִים יד) וְשִׂמַּחְתָּ לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ. הַפְּסוּקִים
הֵלָלוּ כְּשִׁישְׁרָאֵל הָיוּ שְׂרוּיִים בְּאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה
וְנִרְאוּ לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, הָיוּ
מִתְקַיְּמִים. עֲכָשׁוּ אֵיךְ מִתְקַיְּמִים? מִי יָכוֹל לֶאֱכֹל
לִפְנֵי ה' וּלְשִׂמַּח לִפְנֵי ה'?

אַתָּא וְדָאִי כֵן הוּא. בְּרֵאשׁוֹנָה כְּשִׁישֵׁב אָדָם עַל
שֻׁלְחָנוֹ לֶאֱכֹל, מְבָרַךְ עַל הַלֶּחֶם הַמוֹצִיא.
מָה הַטַּעַם הַמוֹצִיא וְלֹא מוֹצִיא, שֶׁהָרִי כָּתוּב
בוֹרָא הַשָּׁמַיִם, וְלֹא כָּתוּב הַבוֹרָא. עוֹשֶׂה אֶרֶץ,
וְלֹא כָּתוּב הָעוֹשֶׂה אֶרֶץ. מָה הַטַּעַם כָּאן הַמוֹצִיא?

אָאָר כָּל הַדְּבָרִים שֶׁהֵם מְסוּד הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן
הַנִּסְתָּר, מִסְתַּתֶּרֶת ה' מִשָּׁם, לְהִרְאוֹת שֶׁהִי
מַעֲוֹלָם גָּנוּז וְנִסְתָּר הוּא. וְכָל הַדְּבָרִים שֶׁהֵם
מִהָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן שֶׁנִּתְגַּלָּה יוֹתֵר כָּתוּב בָּה',
שֶׁכָּתוּב (ישעיה מ) הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צָבָאָם, (עמוס ט)
הַקָּרָא לְמִי הֵיִם. כֻּלָּם הֵם מְסוּד הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן,
וְאִם נִכְתָּב בְּשֵׁם הוּא בָּה', כָּמוֹ הָאֵל הַגָּדוֹל. וְכֵאֵן
שֶׁהוּא בְּדֶרֶךְ נִסְתָּר (בגלוי) מְסוּד הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן
הוּא, כִּיּוֹן שֶׁמִּבְּרֶךְ אָדָם, שֶׁכִּינָה בָּאָה לְפָנָיו.
וְכֵּן שָׁאֵמַר וְאֶכְלֶתָּ לְפָנָי ה' אֱלֹהֶיךָ, כָּאֵן נִכְלָל
לְדַבֵּר בְּדְבָרֵי תוֹרָה, שֶׁכֶּךָ צָרִיךְ, הוֹאִיל
וְהַקְדוּשׁ בָּרוּךְ הוּא לְפָנָיו, לְקַיֵּם אֶת הַכָּתוּב,
(יחזקאל מא) זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לְפָנָי ה'. וְכָתוּב (דברים יד)
וְאֶכְלֶתָּ שָׁם לְפָנָי ה' אֱלֹהֶיךָ.

הוֹאִיל וְעוֹמֵד אָדָם לְפָנָי רְבוּנוֹ, צָרִיךְ גַּם לְרַחֵם
עַל הָעֲנִיִּים, לָתֵת לָהֶם כָּמוֹ שֶׁהוּא נָתַן לוֹ
לְאֹכֶל, (ומי שאוכל לפני המלך הקדוש, צריך) כְּמִי שֶׁאוֹכֵל לְפָנָי
הַמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ, וְצָרִיךְ שְׁלֹא יִמָּצֵא בִלְעָזָן עַל
שְׁלַחָנוֹ, שֶׁהִי בִלְעָנוֹת הִיא מֵהַצֵּד הָאַחֵר, וְסוּד
זֶה – (בראשית כה) הִלְעִיטָנִי נָא, דֶּרֶךְ בִלְעָנוֹת, וְכֶךָ
צָרִיךְ לְצַד הָאַחֵר, וְכָתוּב (משלי יג) וּבִטָּן רִשְׁעִים
תִּתְחַסֵּר. וְעַל זֶה וְאֶכְלֶתָּ לְפָנָי ה' אֱלֹהֶיךָ כָּתוּב, וְלֹא

לפני הצד האחר. וצריך שלא יתעסק בדברים
בטלים ובצרכי סעודה (יפה), וצריך להתעסק
בדברי תורה, שהרי כשדברי תורה נאמרים על
שלחן, נותן אותו האדם כח לרבנו.

ישמחה לפני ה' אלהיו – זוהי כוס של
ברכה. כשמברך אדם בכוס של
ברכה, צריך לשמח ולהראות שמחה ולא עצב
כלל. כיון שנוטל אדם כוס של ברכה, הקדוש
ברוך הוא עומד על גבו, והוא צריך לעטף
ראשו בשמחה ולברך על הכוס במושב
שלשה: נברך שאכלנו משלו.

ובטובו חיינו, זה צריך רצון למעלה אל עתיד
העתיקים, ועל זה היא בדרך נסתר.
ובטובו, ולא בטובו. ובטובו, זה הימין (מינו)
העליון, ומטובו זו דרגה אחרת שבאה מצד
הימין, והיא דרגה למטה ממנו, משום שבאותו
הטוב נבנה העולם ובו גזון.

למה נקרא טוב ולמה נקרא חסד? הטוב הוא
כשכולל הכל בתוכו ולא מתפשט לרדת
למטה. חסד – כשיוֹרד למטה ועושה טוב בכל
הבריות, בצדיקים וברשעים, ולא חושש, ואף

עַל גַּב שְׂדֵרְגָה אַחַת הִיא. מִנֵּין לָנוּ? שְׁכָתוֹב (תהלים
 סג) אַךְ טוֹב וְחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי. אִם טוֹב, לָמָּה חֶסֶד?
 וְאִם חֶסֶד, לָמָּה טוֹב, שְׁהִירִי בְּאַחַד מִסְפִּיק? אֲלֹא
 טוֹב כּוֹלֵל הַכֹּל בְּתוֹכוֹ, וְלֹא הִתְפַּשֵּׁט לְמַטָּה. חֶסֶד
 יוֹרֵד וּמִתְפַּשֵּׁט לְמַטָּה וְזֵן לְכָל הַצְדִּיקִים
 וְהַרְשָׁעִים כְּאַחַד.

וּבְאֵן, כִּיּוֹן שְׁאֵמַר וּבְטוֹבוֹ חֲיִינוּ, חֲזֹר וְאָמַר,
 הֵזֵן אֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּטוֹבוֹ בְּחֶסֶד, זֶהוּ
 שְׁכָתוֹב (תהלים קלו) נוֹתֵן לָחֶם לְכָל בֶּשֶׂר כִּי לְעוֹלָם
 חֶסֶדוֹ. וְעַל זֶה הֵזֵן אֶת הַכֹּל, לַצְדִּיקִים וְלַרְשָׁעִים,
 לְכָל. זֶה נִקְרָא בְּרַכַּת יְמִין. הַשְּׂמָאל אֵינוֹ בְּבִרְכַּת
 הַמְּזוֹן, וְלָכֵן שְׂמָאל לֹא תִסַּיעַ לְיְמִין.

שְׁכִיּוֹן שְׁבִרָה בְּרַכָּה, יְמִין (הַיָּמִין), צָרִיף לְדַבֵּק אֶת
 אֶרֶץ הַחַיִּים בְּיְמִין, לְהֵזֵן מִשָּׁם וּלְפָרֵס
 וְלָתֵת מְזוֹן לְכָל, וְלָכֵן הַשְּׂנִיָּה בְּרַכַּת הָאֶרֶץ, וְצָרִיף
 לְהִזְכִּיר בָּהּ בְּרִית וְתוֹרָה: וְעַל בְּרִיתָהּ שְׁחַתְמָתָהּ
 בְּבִשְׂרָנוּ, וְעַל תּוֹרָתָהּ שְׁלַמְדָּתָנוּ. לְהִרְאוֹת
 שְׂמֵאוֹתוֹ טוֹב נִזּוֹן בְּרִית וְתוֹרָה, שֶׁהוּא הַתְּקוּן שֶׁל
 הַטוֹב הַזֶּה.

מִכָּאֵן לְמַדְנוּ שְׁנַשִּׁים פְּטוּרוֹת מִבְּרַכַּת הַמְּזוֹן
 לְצֵאת יְדֵי חוּבָה, שְׁהִירִי אֵין בָּהֶן תּוֹרָה

ובְּרִית. וְלַחֲתֹם עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמְּזוֹן, זֶה שְׂדֵבְקוֹת כְּאַחַד בְּחֶסֶד. עַל הָאָרֶץ – זֶהִי אָרֶץ הַחַיִּים. וְעַל הַמְּזוֹן – זֶהוּ חֶסֶד. הֵרִי כְּלוּלִים זֶה בְּזֶה בְּדִבְקוֹת אַחַת.

הַתַּפְּשׁוּטוֹת הַטּוֹב הִיא הוֹדָאָה שֶׁנִּקְרְאת חֶסֶד, וְעַל זֶה הוּא אוֹמֵר נוֹדָה לָךְ עַל כֶּךָ וְעַל כֶּךָ נְסִים וְאוֹתוֹת שֶׁנַּעֲשׂוּ מֵצֵד הַטּוֹב. וְאִם תֹּאמַר, וְהֵרִי כְּתוֹב נַעֲמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח, זֶהוּ מֵצֵד הַיָּמִין – לֹא כֶּךָ, אֲלֵא כָּל אֶחָד וְאַחַד מֵרְאֵה עַל אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁיֵּצֵא מִמֶּנּוּ.

וְאִם תֹּאמַר, נֶצַח בִּימִין – הֵרִי כְּתוֹב נַעֲמוֹת, וְכְּתוֹב (שְׁמוּאל-ב כג) וְנָעִים זְמֵרוֹת יִשְׂרָאֵל, (בִּימִינְךָ נֶצַח) וְזֶה שְׁמָאֵל, וְכָל שְׁמָאֵל נִכְלָל בְּסוֹד הַיָּמִין. אֲבָל הוֹדָאָה, מוֹדָה עַל הַיָּמִין, לְהִרְאוֹת שְׁהֵרִי מִמֶּנּוּ יֵצֵא, וְזוֹ הַתַּפְּשׁוּטוֹת הַטּוֹב שֶׁהַתַּפְּשׁוּט בְּאָרֶץ הַחַיִּים.

מִדָּה הַטַּעַם אֵין כָּאֵין שְׁמָאֵל? מִשּׁוֹם שֶׁאֵין לוֹ חֵלֶק לִצֵּד הָאַחֵר בְּמִזְוֹנָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְאִם מִתְעוֹרֵר שְׁמָאֵל, יִתְעוֹרֵר עִמּוֹ הַצֵּד הָאַחֵר, וְהֵרִי הוּא מְכַר בְּכוֹרְתּוֹ וְחֵלְקוֹ לִיעֶקֶב אָבִינוּ. וְהֵרִינוּ נוֹתָנִים לוֹ חֵלְקוֹ לְאוֹתוֹ מִקְטָרֵג בְּזִהְמָה שֶׁל מַיִם

אחרונים, ואם אין זהמה, הרי חלקו באותו מאכל שקרבו בו ידים.

וְלִבָּן אין לו חלק עמנו. והואיל ואין לו חלק עמנו, שהרי נטל חלקו, אין לנו להעיר השמאל כלל, שלא יתעורר המקטרג לטל שני חלקים, אחד למטה ואחד למעלה, כמו בכור. שהרי מכר את בכורתו ליעקב אבינו – חלקו למטה, ואין לו למעלה כלום. ישראל נוטלים למעלה, ועשו נוטל למטה, ועל זה לא יקרב השמאל כלל בברכת המזון.

כִּיּוֹן שמתברכת ארץ החיים הזו מצד הימין ומקבלת מזון, אזי מבקשים רחמים על הכל. רחם ה' אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך וגו'. שהרי מאותו מזון וספוק של ארץ החיים נזכה בה אנחנו ובית המקדש, שיבנה בית המקדש למטה באותם רחמים.

ובשבת, כשהדין לא נמצא להיות נצח והוד כלל החסדים, אומר רצה והחליצנו, להיות שניהם, (ישעיה נד) חסדי דוד הנאמנים, ועל זה אל תהי צרה ויגון וכו', שהרי רצה ומודים הם חסדי דוד, ושים שלום שאמרנו בתפלה

בְּבִרְכַּת עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה
שְׁלוֹם עָלֵינוּ.

הַפּוֹב וְהַמְטִיב, שֶׁהַכֹּל בָּא מִצַּד הַיָּמִין וְלֹא
מִצַּד הַשְּׂמָאל כָּלוּם. מִי שֶׁמְבָרֵךְ בְּרִכַּת
הַמְּזוֹן, הוּא נוֹטֵל בְּרִכּוֹת בְּרֹאשׁוֹנָה מִכָּלֶם,
וּמִתְבָּרֵךְ בְּכָלֶל שֶׁל בְּרִכַּת הַמְּזוֹן, וְעַל זֶה יֵשׁ
לוֹ אֲרֶךְ חַיִּים. מִי שֶׁנוֹטֵל כּוֹס שֶׁל בְּרִכָּה
וּמְבָרֵךְ עָלָיו, כָּתוּב (תהלים קטז) כּוֹס יִשׁוּעוֹת
אֶשָּׂא. מִי הַיִּשׁוּעוֹת? זֶה הַיָּמִין, שֶׁהוּא מוֹשִׁיעַ
מִכָּל הַמְקַטְרָגִים שֶׁל הָעוֹלָם, שֶׁכָּתוּב (הוֹשִׁיעַה לּוֹ
יְמִינוֹ) וְתוֹשַׁע לוֹ יְמִינוֹ, וְכָתוּב (תהלים ס) הוֹשִׁיעָה
יְמִינֶךָ וְעֲנֵנִי.

בֵּין כֶּף הָאִיר הַיּוֹם, קָמוּ כָלֶם וּנְשָׁקוּהוּ. אָמַר רַבִּי
יוֹסִי, וְדַאי יוֹם מְשֻׁתָּה הוּא הַיּוֹם הַזֶּה, וְלֹא
נִצָּא מִכָּאן עַד שֶׁיַּעֲשֶׂה מְשֻׁתָּה לְכָל הָעִיר. זֶהוּ
מְשֻׁתָּה שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֶה בּוֹ. לְקַחוּ אֶת
אֲשֵׁתוֹ וּבִרְכוּ אוֹתָהּ בְּכֻמָּה בְּרִכּוֹת. עָשׂוּ שְׂאֲבִיָּה
יִתְקַן בֵּית אַחֵר לְשִׁמְחָה, כִּנְסוּ אֶת כָּל אֲנָשֵׁי הָעִיר
לְאוֹתָהּ שִׁמְחָה, וְקָרְאוּ לָהּ כָּלָה, וְשִׁמְחוּ עִמָּם כָּל
אוֹתוֹ הַיּוֹם, וְהוּא שִׁמַּח עִמָּם בְּדִבְרֵי תוֹרָה.

פֶּתַח הוּא עַל הַשְּׁלָחַן וְאָמַר, וְעָשִׂיתָ אֶת
הַקֶּרְשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֲצֵי שִׁטִּים עֲמֻדִים.

כְּתוּב כָּאן עֲמָדִים, וְכְתוּב שָׁם (ישעיה ו) שְׂרָפִים
עֲמָדִים. מֵה לְהֵלֵךְ שְׂרָפִים, אִף כָּאן גַּם שְׂרָפִים.
אֵלּוּ הַקֶּרְשִׁים עוֹמְדִים בְּתִקּוּנֵי כָּלָה וְסוּבְבִים
סְבִיב הַחֲפָה, לְהַשְׁרוֹת בְּאוֹתָהּ חֲפָה רוּחַ עֲלִיּוֹנָה
(סוד עֲלִיּוֹן). כִּמוֹ כֵּן הַכֹּלָה לְמַטָּה צָרִיךְ לְתַקֵּן חֲפָה
לְכִסּוֹתָהּ בְּתִקּוּנֵי יָפִי לְכַבּוֹד כָּלָה אַחֲרֵת שֶׁבָּאָה
לְשָׁרוֹת שָׁם בְּשִׁמְחָה לְכֹלָה הַתַּחְתּוֹנָה.

וּמִשּׁוּם כְּבוֹד אוֹתָהּ הַכֹּלָה הָעֲלִיּוֹנָה צָרִיךְ
לַעֲשׂוֹת כִּסּוּי שֶׁל יָפִי בְּכָל תִּקּוּנֵי יָפִי,
לְזַמֵּן אֶת הַכֹּלָה הָעֲלִיּוֹנָה לְאוֹתָהּ שִׁמְחָה. כִּמוֹ זֶה
בְּכָל מִילָה שֶׁל הַבְּרִית לְמַטָּה צָרִיךְ לְתַקֵּן כִּסּוּי
אַחֵר בְּיָפִי לְבַעַל הַקִּנְיָאָה שֶׁל אוֹת הַבְּרִית שֶׁבָּא
לְשֵׁם. אִף כָּאן בְּכָל חֲפָה צָרִיךְ תִּקּוּנֵי יָפִי לְכִסּוֹת
אֶת הַחֲפָה לְכַבּוֹד הַכֹּלָה סֵתֶם.

שִׁהְרִי זֶה כִּמוֹ שֶׁזֶּה עוֹמֶדֶת. זֶה עוֹלָה בְּשִׁבְעַת
בְּרָכוֹת, וְזֶה עוֹלָה בְּשִׁבְעַת בְּרָכוֹת.
וְכִשְׁעוֹלָה בְּשִׁבְעַת בְּרָכוֹת, אָז נִקְרָאת כָּלָה. וְלִכֵּן
אֲסוּר לְשִׁמֵּשׁ בָּהּ עַד שֶׁנִּכְלָלָת בְּאוֹתָן שִׁבְעַת בְּרָכוֹת
כִּמוֹ שֶׁלְמַעֲלָה.

אוֹתָן שִׁבְעַת בְּרָכוֹת יוֹרֶשֶׁת הַכֹּלָה מִרוּחַ (מסוד)
עֲלִיּוֹנָה, מְקוֹם שֶׁכָּל הַבְּרָכוֹת שׁוֹפְעוֹת

מַשֵּׁם. שֶׁשׁ בְּרָכוֹת הֵן שֶׁהַכֹּלָה מִתְבָּרַכַת מִהֵן, וְאַתָּה אָמַרְתָּ שֶׁהֵן שֶׁבַע? אֵלָּא הַשְּׁבִיעִית הִיא שֶׁמְקַיֶּמֶת אֶת כָּלָן.

רַב הַבְּרָכוֹת עַל הַיֵּין לָמָּה? אֵלָּא שֶׁהוּא הַצַּד שֶׁמְשַׁמַּח אֶת הַכֹּל עַל אוֹתוֹ יֵין שֶׁמְשַׁמֵּר בְּעֶנְבָיו תָּמִיד. וּמִשּׁוֹם כֵּן הַבְּרָכָה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל אוֹתָן הַשֶּׁבַע הִיא סוּד שֶׁל הַיֵּין, יֵין עוֹשֶׂה פְּרִי (שְׁמָחָה) בֵּין לְמַעֲלָה בֵּין לְמַטָּה. גִּפֶּן נוֹטֶלֶת הַכֹּל, וּמוֹצִיָּאָה פְּרִי לְעוֹלָם, וְהַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁל שְׁמָחָה הִיא מְשַׁמָּאל, שֶׁכָּתוּב (שִׁיר ב) שִׁמְאֵלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי וַיְמִינִי תַּחְבֶּקֶנִי. וְאוֹתוֹ עֵץ חַיִּים עוֹשֶׂה פְּרוֹת וְנִצָּנִים (בְּאוֹתָהּ גִּפֶּן) בְּהַתְּעוֹרְרוֹת הַזֶּה, וְזוֹהִי הַבְּרָכָה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל הַכֹּל. (בּוֹרַא פְּרִי הַגִּפֶּן).

הַשְּׁנִיָּה, שֶׁהַכֹּל בָּרָא לְכָבוֹדוֹ, הַסוּד שֶׁל הַבְּרִית הַקְּדוּשָׁה, שְׁמַחַת הַחֲבוּר, שֶׁנוֹטֵל אֶת כָּל הַבְּרָכוֹת מִסוּד הַיְּמִין לַעֲשׂוֹת פְּרוֹת בְּאוֹתָהּ גִּפֶּן, שֶׁהָרִי בָּרִאשׁוֹנָה אוֹתוֹ פְּרִי (שְׁמָחָה) יוֹרֵד מְלַמְעָלָה דֶּרֶךְ הָאֵיבָרִים, וְשׁוֹפֵעַ לְבְרִית הַקְּדוּשָׁה לְהַשְׁפִּיעָהּ בְּאוֹתָהּ הַגִּפֶּן, וְזֶה מַצַּד הַיְּמִין, שֶׁהָרִי אֵין פְּרִי נִמְצָא אֵלָּא בַּיְמִין. הַשְּׁמָאל מִתְּעוֹרֵר וְהַיְּמִין עוֹשֶׂה.

אַחַר כִּךְ נִכְלָל הַשְּׂמַאל בַּיָּמִין וְהַיָּמִין בַּשְּׂמַאל
לְהִיּוֹת סוּד שֶׁל אָדָם, וְלִכֵּן הַשְּׁלִישִׁית הִיא
יוֹצֵר הָאָדָם. וְעַל זֶה יַעֲקֹב, שֶׁהוּא עֲמוּד הָאֱמֻצָּעִי,
דְּמוּתוֹ שֶׁל אָדָם הוּא הָיָה.

הַרְבִּיעִית הִיא עֲמוּד אֶחָד שֶׁל יָרֵךְ יָמִין.
הַחֲמִישִׁית – שׁוֹשׁ תְּשִׁישׁ וְתַגִּיל
עֲקֶרֶת הַבֵּית בַּשְּׂמֶחָה בְּקִבּוּץ וְכִנוּס בְּנֵיהָ
מֵאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם, וְזֶה סוּד שֶׁל יָרֵךְ
אַחֶרֶת שֶׁמִּתְחַבֵּרֶת בְּיָרֵךְ שְׂמַאל לְלָכֶת וְלִכְנֹס
אֶת כָּל הַצְּדָדִים, וְכִנוּס הַבָּנִים, וְאַהֲבָה
לְהַכְנִיסֵם בֵּין הַבְּרָכִים.

וּבְאוֹתָם הַשָּׁנִים שֶׁהַנְּבִיאִים שׁוֹרִים בְּתוֹכָם,
שֶׁמִּחַת עֲקֶרֶת הַבֵּית. מָה הַטַּעַם?
מִשּׁוּם שֶׁהָרִי שְׁתֵּי עֲרֻבוֹת לֹא עוֹשׂוֹת נִצָּנִים וּפְרוֹת,
וְכִנוּס הַבָּנִים אֵלֵיהֶם הֵם פְּרוֹת וְנִצָּנִים שְׁלֵהֶם, וְלֹא
מְעִירִים כִּנוּס שֶׁל בְּנֵיהָ אֵלֵיהָ, רַק בְּנִיּוֹתֵיהֶם.

בְּרָכָה שְׁשִׁית – שִׁמְחַת תְּשִׁמַּח רַעִים הָאֲהוּבִים,
מְקוֹם שֶׁל רִצּוֹן וְשִׂמְחָה וְאַחֻוָּה נִמְצָאִים,
הָעֲמוּד שֶׁל כָּל הָעוֹלָם שֶׁנִּקְרָא צְדִיק, וְצְדִיק וְצָדֵק
הֵם רַעִים וְאַהוּבִים שֶׁלֹּא זִזִּים זֶה מִזֶּה. עַד כָּאן
שֶׁשׁ בְּרָכוֹת שֶׁכֻּלָּה מִתְבָּרְכַת מֵהֵן.

הַבְּרָכָה הַשְּׁבִיעִית מְקִיַּמַת הַכֹּל, וּמַהֲשִׁיעִית
הַזֶּה הַכֹּל מִתְּבָרְכִים וְדָאִי, כָּלֵל שֶׁל
עֶשֶׂר אֲמִירוֹת, מִשּׁוּם שֶׁזֶּה כּוֹלֵל מַעֲלָה וּמַטָּה,
וְלִכֵּן כָּלּוּלִים בְּזֶה עֲשָׂרָה מִיָּנִי שְׁמֻחָה: שְׁשׁוֹן,
שְׁמֻחָה, חֲתָן, (וְכֵלָה, גִּילָה, דִּיצָה, אֶהְבָּה, וְאַחֲוָה, שְׁלוֹם) וְכֵלָה,
אֶהְבָּה, אֲחֻוָּה, גִּילָה, רִנָּה, דִּיצָה, חֲדוּוּה, שְׁלוֹם
וְרַעוּת. לַהֲיוֹת הַכֵּלָה שְׁלֵמוֹת הַכֹּל.

אֲשִׁרְיָהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם זָכוּ לְמַטָּה כְּמוֹ
שְׁלֵמַעֲלָה, עָלִיהֶם כָּתוּב (שְׁמוּאֵל-ב ז)
וּמִי כַעֲמֹךָ כִּי־יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ. שְׁמַחוּ כָּלֵם
כָּל אוֹתוֹ יוֹם בְּדַבְּרֵי תוֹרָה, וְכָל בְּנֵי הָעִיר עָשׂוּ
אוֹתוֹ רֹאשׁ עָלִיהֶם. לְיוֹם אַחֵר קָמוּ רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי
חֲזִיָּא, וּבִבְרָכוּ אוֹתָם וְהִלְכוּ לְדַרְכָּם.

בְּשִׁהְגִיעוֹ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, הָרִים עֵינָיו וַרְאָה
אוֹתָם. אָמַר, מִסְתַּכֵּל הָיִיתִי בָכֶם
הַיּוֹם הַזֶּה, וַרְאִיתִי אֶתְכֶם שְׁנֵי יָמִים וְלִילָה
שֶׁהָיִיתֶם בְּמִשְׁכְּנֵנו שֶׁל אוֹתוֹ נֶעַר מְטַטְרוֹן, וְאוֹתוֹ
נֶעַר הָיָה מְלִמֵּד אֶתְכֶם סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים בְּשִׁמְחַת
הַתּוֹרָה. אֲשִׁרִי חֲלָקְכֶם בְּנֵי!

סְדָרוֹ כָּלֵם אֶת הַדְּבָרִים לְפָנָיו, וְסָחוּ לוֹ אֶת
הַמַּעֲשֶׂה. אָמַר לָהֶם, אֲשִׁרְיָכֶם וְאֲשִׁרִי

חֲלָקִי, שֶׁהֲרִינִי נִזְכָּר יוֹם אֶחָד שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ עִמִּי
בְּדֶרֶךְ רַב סִפְרָא אָבִיו, וּבִרְכָתִי אוֹתוֹ כְּאֲשֶׁר נִפְרַד
מִמֶּנִּי שִׁיחָיָה לוֹ בֶּן אֲרִיָּה בְּתוֹרָה, וְלֹא בִּרְכָתִי
אוֹתוֹ שֶׁהוּא יִזְכֶּה בּוֹ. אֲשֶׁרִי חֲלָקְכֶם בְּנִי, עֲלִיכֶם
כְּתוּב (ישעיה נד) וְכָל בְּנֵיךְ לְמוֹדֵי ה'.

דְּבַר אַחֵר וְכָל בְּנֵיךְ לְמוֹדֵי ה' – וְכִי כָּל הַבָּנִים
שֶׁהֵם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אֶת כָּלֶם מְלִמֵּד הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא תוֹרָה? כֵּן. שֶׁהֲרִי בִשְׂעָה שְׁאוֹתָם
תִּינּוּקוֹת לּוֹמְדִים תוֹרָה, הַשְׂכִּינָה בָּאָה וְנוֹתַנָּת
לָהֶם כַּח וְחֹזֵק לְלַמֵּד תוֹרָה. שְׁאֵלְמָלָא סִיּוּעוֹ
שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵין אוֹתָם הַתִּינּוּקוֹת
יְכוּלִים לְסַבֵּל.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָיָה מְצוּי יוֹם אֶחָד לַיָּד הַפֶּתַח שֶׁל
לוֹד, וְרַבִּי חֲזִיָּא עִמּוֹ. פָּגַשׁ בּוֹ תִּינּוּק אֶחָד.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדַאי שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִתְרַצָּה (יעזרר) בְּעוֹלָם עֲכָשׁוּ לְיָמִים מְעַטִּים
גִּלְגּוּל גָּדוֹל לְמַלְכֵי הָאָרֶץ אֵלֶּה בְּאֵלֶּה. וְדַאי
שֶׁבְּעוֹד שֶׁהֵם מְצִיקִים אֵלֶּה לְאֵלֶּה, יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ
בְּתוֹךְ רְוָחָה.

אָמַר אוֹתוֹ תִּינּוּק, וְהֲרִי בְיוֹם זֶה הַתַּחֲלִילָה
הַתְּעוֹרְרוֹת זֶה, שֶׁהֲרִי בְיוֹם זֶה דְּמִים

רבים נשפכים בעולם. אמר לו רבי חייא, מנין
לו לזה התינוק? אמר רבי שמעון, לפעמים
נבואה נופלת בפני התינוקות ומתנבאים יותר
מאחד הנביאים.

אמר אותו תינוק, וכי תמיהה היא שתהיה
לתינוקות נבואה?! והרי הוא פסוק שלם.
מנין לנו? שכתוב וכל בניך למודי ה'. הם ודאי
למודי ה', ונבואה יוצאת מהם, מה שאין כן לכל
העולם, אלא לישראל לבדם, שכתוב בהם וכל
בניך למודי ה', ומשום כך יוצאת מהם נבואה.
בא רבי שמעון ונשקו. אמר, מימי לא שמעתי
את זה, רק עכשו.

זו מצות הקדוש ברוך הוא למשה, ועשית את
הקרשים למשכן עצי שטים עמדים. (הכל כדגמא
העליונה) (פתח רבי יצחק) וכתוב (ישעיה ו) שרפים עמדים
ממעל לו שש כנפים וגו'. מעשה המשכן באותם
קרשים כמו אותם השרפים, (במקום זה) אלה
עומדים ואלה עומדים.

ואם תאמר, והרי כל חילות השמים כלם
עומדים, כמו שנאמר ונתתי לך מהלכים
בין העמדים האלה, וכתוב וכל צבא השמים

עֲמָדִים עָלָיו וְגו', שְׁהָרִי כָּל הַמַּחֲנוֹת הָעֲלִיּוֹנִים
 אֵין לָהֶם כְּרַעִים, וְכָלֶם עוֹמְדִים בְּקִימָה? אֵלֹא
 וְדַאי כָּלֶם עוֹמְדִים, וְלִפְעָמִים אֵלֹה נִקְרָאִים
 שְׂרָפִים, וְלִפְעָמִים עוֹלִים בְּשֵׁם אַחֵר, אָבֵל אֵלֹה
 כָּלֶם עוֹמְדִים בְּשֵׁם אֶחָד.

וּפְסוּק זֶה פִּרְשׁוּהוּ, (רבי יצחק פתח) כְּתוּב (תהלים כג)
 מִזְמוֹר לְדָוִד ה' רָעִי לֹא אֶחָסֵר. הָרִי
 נִתְבָּאֵר, מַה בֵּין מִזְמוֹר לְדָוִד וּבֵין לְדָוִד מִזְמוֹר?
 וְכֵאן שְׂכִינָה קִדְמָה וּבָאָה וְשָׂרְתָה עָלָיו בְּרֵאשׁוֹנָה.
 ה' רָעִי, וְכִי לָמָּה שְׂכִינָה קִדְמָה לְכֵאן, וְהָרִי דָּוִד
 צָרִיךְ לְהִקְדִּים (לְעוֹרֵר) בְּרֵאשׁוֹנָה, הוֹאִיל וּמִבְקֵשׁ
 מִזּוֹנוֹ מַעַם הַקְדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא?

אֵלֹא וְדַאי שְׂכִינָה קִדְמָה וּבָאָה וְשָׂרְתָה עָלָיו
 וְהִעִירָה אוֹתוֹ לְשַׁבַּח לַמֶּלֶךְ אֶת הַשִּׁבְחָ
 הַזֶּה וּלְבַקֵּשׁ מִזּוֹנוֹת מִלְפָּנֵי הַמֶּלֶךְ, שְׁהָרִי כֵּן
 צָרִיךְ עַל דְּבַר שֶׁל מִזּוֹן שֶׁהִיא רוּצָה וְהָרָצוֹן
 שָׁלָה, שְׁכָל בְּנֵי הָעוֹלָם יִבְקְשׁוּ מִזּוֹנוֹת. מִשּׁוֹם
 שְׂכַאֲשֶׁר הַקְדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוּצָה לְהוֹרִיד מִזּוֹנוֹת
 לְעוֹלָם, הִיא נוֹטֶלֶת בְּרֵאשׁוֹנָה, וְעָלֶיהָ יוֹרְדִים
 מִזּוֹנוֹת לְכָל הָעוֹלָמוֹת. וּמִשּׁוֹם כֵּן הִיא הַקְדִּימָה
 לְדַבֵּר זֶה שֶׁל מִזּוֹנוֹת, וְשָׂרְתָה עַל דָּוִד.

סדר הלימוד ליום יב שבט [יום 130 בשנה]

ה' רעי - ה' הרועה שלי. כרועה הזה שמנהיג צאנו במקום של דשאים ועשבים שלא חסרו דבר, אף כף הקדוש ברוך הוא הוא הרועה שלי לזון אותי בכל מה שאני צריך. דבר אחר ה' רעי - שנינו שקשים מזונות של אדם לפני הקדוש ברוך הוא כמו קריעת ים סוף. כאן הם שני גוונים, ושניהם בדרך אמת.

אחד בשביל שכל מעשיו של הקדוש ברוך הוא בדין ואמת, ועל הדין והאמת מתקים כל העולם, ובכל יום ויום ובכל זמן וזמן דן את כל העולם בדין, את הצדיקים ואת הרשעים ואת כל בני העולם, כמו שנאמר (תהלים יא) כי צדיק ה' צדקות אהב. וכשהוא דן בני אדם ורואה בני אדם כמה רשעים וכמה חטאים לפניו, אז קשה בעיניו לתת להם מזון בכל זמן, כי יש לו לזון את הרשעים ואת אותם שחוטאים.

והוא עושה עמהם לפני משורת הדין, וזן ומפרנס אותה כפי החסד העליון שנמשך ונשפע על כל (העמים ובני) בני העולם, ובו הוא זן ומפרנס את הכל, את הצדיקים ואת החסידים

וְאֵת הָרָשָׁעִים, וְאֵת כָּל אוֹתָם בְּנֵי הָעוֹלָם, וְאֵת כָּל
הַחַיּוֹת וּבְהֵמֹת הַשָּׂדֶה וְעוֹפוֹת הַשָּׁמַיִם, מִקְרָנִי
רָאִמִּים וְעַד בִּיצֵי כְנִים, וְלֹא נִשְׁאָר בָּעוֹלָם מִי
שְׂאִינוֹ זֶן וּמִפְרָנֶם אֶת הַכֹּל, אִף עַל גַּב שְׂקָשָׁה
לְפָנָיו, לְפִי מַעֲשֵׂי בְנֵי הָעוֹלָם, כְּקָרִיעַת יָם סוּף.

וְכִי קָרִיעַת יָם סוּף קָשָׁה לְפָנָיו, וַהֲרִי כָתוּב (נחום
א) גּוֹעֵר בָּיָם וַיִּבְשֶׁהוּ, (עמוס ט) הַקִּרָּא לְמִי הֵיִם
וַיִּשְׁפְּכֶם עַל פְּנֵי הָאָרֶץ, וַהֲרִי כִּיּוֹן שְׂעָלָה רָצוֹן
לְפָנָיו, הַכֹּל לְפָנָיו כֹּאֵין הוּא חָשׁוּב, וְאַתָּה אִמְרָתָ
שְׂקָרִיעַת יָם סוּף קָשָׁה לְפָנָיו?!

אָלֵא, בְּזִמָּן שִׁישְׁרָאֵל עָבְרוּ לַיָּם וְרָצָה הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְקַרְעַ לָהֶם אֶת יָם סוּף, בְּאֵ
רֶהֱב, אוֹתוֹ מְמַנֶּה עַל מִצְרִים, וּבִקֵּשׁ דִּין מִלְּפָנֵי
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אָמַר לְפָנָיו, רַבּוֹן הָעוֹלָם,
לָמָּה אַתָּה רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת דִּין עַל מִצְרִים וְלִקְרַע
אֶת הַיָּם לְיִשְׂרָאֵל, הֲרִי כָלֶם רָשָׁעִים לְפָנֶיךָ, וְכָל
דִּרְכְּךָ בְּדִין וְאַמֶּת? אֵלֶּה עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת,
וְאֵלֶּה עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת. אֵלֹה בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת,
וְאֵלֹה בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת. אֵלֹה שׁוֹפְכֵי דָמִים, וְאֵלֹה
שׁוֹפְכֵי דָמִים.

בְּאוֹתָהּ שְׂעָה הָיָה קָשָׁה לְפָנָיו לַעֲבֹר עַל דֶּרֶךְ
הַדִּין. וַהֲרִי יִשְׂרָאֵל הָיוּ נוֹסְעִים עַל

הַיִּם, שְׁכָתוֹב (שמות יד) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה מֶה תַּצַּעַק אֵלַי דִּבֶּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ. וְהָיָה קָשָׁה לְפָנָיו לַעֲבֹר עַל הַדִּין וּלְקַרְעַ לָהֶם אֶת יַם סוּף, וְאַלְמָלָא שְׁהַשְׁגִּיחַ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּזִכּוֹת אַבְרָהָם שְׁהַקָּדִים בִּבְקָר לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ וּרְצוֹנוֹ, כְּכָתוּב (בראשית כב) וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בִּבְקָר – כָּלֵם הָיוּ אוֹבְדִים בֵּינָם, מִשּׁוּם שֶׁכָּל אוֹתוֹ הַלִּילָה הָיָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּדִין עַל יִשְׂרָאֵל.

שְׁשָׁנִינוּ, מֶה שְׁכָתוֹב וְלֹא קָרַב זֶה אֶל זֶה כָּל הַלִּילָה, מִלְּמַד שֶׁבָּאוּ מִלְּאָכִים עֲלִיוֹנִים לְשַׁבַּח בְּאוֹתוֹ לִילָה לְפָנָי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וַאֲמַר לָהֶם: וְכִי (בְּנִי) מַעֲשֵׂי יָדַי טוֹבְעִים בֵּינָם וְאַתֶּם מְשַׁבְּחִים לְפָנָי?! מִיָּד – וְלֹא קָרַב זֶה אֶל זֶה כָּל הַלִּילָה. מֶה כָּתוּב? וַיְהִי בְּאַשְׁמֶרֶת הַבֹּקֶר. הַשְׁגִּיחַ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּזִכּוֹת אַבְרָהָם שְׁהַקָּדִים בִּבְקָר לַעֲשׂוֹת רְצוֹן רַבּוֹנוֹ, כְּכָתוּב וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בִּבְקָר. אֲזַי חָזַר הַיָּם, וּבִרְחוּ הַמַּיִם מִלְּפָנָי יִשְׂרָאֵל.

שְׁכָתוֹב, וַיֵּשֶׁב הַיָּם לְפָנוֹת בְּקָר לְאִיתָנוּ. וְשָׁנִינוּ, לְאִיתָנוּ – לְתַנְאוּ, לְאוֹתוֹ תִּנְאִי שֶׁהַתְּנָה עָמָּו הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּשֶׁבָּרָא אֶת הָעוֹלָם. לְאִיתָנוּ, כָּתוּב כָּאֵן לְאִיתָנוּ, וְכָתוּב שָׁם (תהלים פט)

משכיל לאיתן האזרחי, ועל זה לפנות בקר,
באותו זמן שהקדים אברהם לעשות רצון רבונו
אז נקרא הים, (כאן ניהם את מחנה מצרים) ולכן קשה היה
לפניו קריעת ים סוף.

כמו כן קשים הזווגים לפני הקדוש ברוך הוא
בקריעת ים סוף. מה קריעת ים סוף הרג
את אלה בצד הזה, וקיים את אלה בצד ההוא
- אף כאן בזווגים, כתוב (תהלים סח) מוציא
אסירים בכושרות, ושנינו - בכי ושירות. ממית
את זה, ונותן את אשתו לזה, ולפעמים לרשע
מזדמנת אשה מעלה. אבל סודות נסתרים הם
בכל, והכל הוא בדין. ומה שהעירו החברים
בזה, ודאי כך הוא.

ומה שהעירו לפני ולא מלפני - לפני אותו
שעומד לפני, לפניו של הקדוש ברוך
הוא, ושמש לפניו. ועל כך לא אמרו שקשים
הזווגים לקדוש - ברוך - הוא, וכן קשים מזונותיו
של אדם לקדוש ברוך הוא, אלא לפני, ולזה
קשים כל אלה, שהרי לא ברשותם הם עומדים.
אף על גב שהוא עושה, (אבל אף על גב שהוא עושה)
ברשות אחרת הוא עושה.

כתוב (ויקרא כב) וּנְכַרְתָּהּ הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת מִלִּפְנֵי. מה זה מִלִּפְנֵי? אֵלָּא זֶה הָעוֹלָם הַבָּא, הַהוּא שְׁכָל הַחַיִּים עוֹמְדִים שָׁם. דְּבַר אַחֵר, זֶה צְנוּר עֲלִיּוֹן, נִהָר שְׂאִין מִימּוֹ פּוֹסְקִים לְעוֹלָמִים, וְהַכֹּל אַחֵר. וְזֶהוּ שְׁנוּטֵל אֶת כָּל הָעֲדוּנִים שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא, וּמֵאוֹתָם עֲדוּנִים עֲלִיּוֹנִים תִּתְּכֶלֶה (הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת), מִמָּקוֹם שֶׁשָּׁם אוֹתוֹ נָעַם ה', וְזֶהוּ מִלִּפְנֵי.

ואם תֹּאמַר, אִם כֵּן, הֲרִי כָתוּב (יונה א) וַיִּקָּם יוֹנָה לְבָרַח תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי ה'. כִּי יִדְעוּ הָאֲנָשִׁים כִּי מִלִּפְנֵי ה' הוּא בָרַח. וְשָׁנִינוּ, מֶה הִטְעָם הֵלֶךְ יוֹנָה וּבָרַח? וְכִי מִי יָכוֹל לְבָרַח מִלִּפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא?! אֵלָּא הִיא הוֹלֶךְ וּבוֹרַח לְצֵאת מִהָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה אֵינָה שׁוֹרָה מִחוּץ לָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּמִשּׁוֹם שֶׁלֹּא תִשָּׁרֶה עָלֶיהָ הַשְּׂכִינָה, הִיא בּוֹרַח מֵאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה שָׁם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קכח) אֲשַׁתֵּף בְּגִפְנֵי פְרִיָּה בִּירְכְתִי בֵיתָהּ. גִּפְנֵי פְרִיָּה – זֶה שְׂכִינָה. מֶה שְּׂכִינָה הִיָּתָה נִסְתָּרָה בְּתוֹךְ בֵּית קִדְשֵׁי הַקְּדוֹשִׁים, אֵף כֵּן אִשָּׁה צְנוּעָה לֹא יוֹצֵאת מִשְׁעַר בֵּיתָהּ הַחוּצָה. וּמִשּׁוֹם כֵּן הִיא בּוֹרַח יוֹנָה מִחוּץ לָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה, וְהִיא כָּאֵן כָּתוּב מִלִּפְנֵי, וְלֹא כָתוּב לִפְנֵי.

אָלֵא וְדַאי כֶּךָ הוּא – מִלְפָּנֵי, שְׁהָרִי רוּחַ נְבוּאָה
 לֹא בָאָה מִתּוֹךְ שְׂכִינָה אֶלָּא מִלְפָּנֵי. אוֹתָן
 שְׁתֵּי דִרְגוֹת הַנְּבִיאִים שְׁשׁוּרִים עַל הַשְּׂכִינָה,
 וּמֵאוֹתוֹ מָקוֹם פָּחוֹד לְהִיּוֹת שָׁם בְּאַרְץ הַקְּדוּשָׁה,
 וְעַל זֶה מִלְפָּנֵי. כִּי מִלְפָּנֵי ה' הוּא בֵּרַח, וְלֹא לִפְנֵי
 ה', שְׁהָרִי הִיָּה יוֹדֵעַ שֶׁנְּבוּאָה לֹא הִיָּתָה בָּאָה
 אֶלָּא מִלְפָּנֵי.

וּמִשּׁוּם כֶּךָ קָשִׁים זְווגִים, קָשִׁים מְזוֹנוֹתָיו שֶׁל
 אָדָם לִפְנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלִכְן דָּוִד
 הַמֶּלֶךְ תָּלָה מְזוֹנוֹתָיו לְמַעַלָּה, מִשּׁוּם שְׁלִמְעָלָה
 לֹא פוֹסֵק לְעוֹלָמִים. אֲבָל כָּאֵן פּוֹסֵק, שְׁהָרִי לֹא
 תְלוּיִים בּוֹ מְזוֹנוֹת. לְמַעַלָּה הֵם. וְעַל זֶה כָּתוּב
 (תהלים כג) ה' רֹעִי לֹא אֶחָסֵר, לֹא יִפְסְקוּ מְזוֹנוֹת מִמֶּנִּי
 לְעוֹלָמִים, מִשּׁוּם שְׁאוֹתוֹ נִהָר שְׁשׁוּפֵעַ וְיוֹצֵא
 מִעֵדֶן לֹא פוֹסֵק לְעוֹלָמִים, וּמִשּׁוּם זֶה קוֹדֶמֶת
 שְׂכִינָה עַל זֶה.

בֵּא וּרְאָה, בְּשַׁעָה שְׁאוֹתוֹ מָקוֹם מְקַבֵּל מְזוֹנוֹת
 מְלִמְעָלָה, כֹּל הַמְּקַדְּשִׁים אֶת רִבּוֹנָם, כָּל־
 מִתְעַדְּנִים וּמִתְעוֹרְרִים וּמַעֲלִים כְּנָפִים כְּשֶׁבָּאָה
 שְׂכִינָה עִם אוֹתוֹ מְזוֹן, כִּדִּי שְׁלֹא יִסְתַּכְּלוּ בָּהּ.
וְאוֹתָן שְׁלֹשׁ מַחֲנוֹת בְּעִלְיָה אַחַת קוֹרְאִים
 וְאוֹמְרִים קְדוּשׁ. אֵלָּה קוֹרְאִים לְמַחֲנֶה

שְׁנֵי, וּמַעֲלִים כְּנָפִים אֵלֶּה הָרָאוּשׁוּנִים וְאֵלֶּה
הַשְּׁנֵיִים, וְאוֹמְרִים הַשְּׁנֵיִים הִלְלוּ קְדוּשָׁה. אֵלֶּה
קוֹרְאִים לְמַחְנָה שְׁלִישִׁי וּמַעֲלִים כְּנָפִים שֶׁלֹּשׁ
הַמַּחְנוֹת כָּאֶחָד, וְכֻלָּם אוֹמְרִים: קְדוּשָׁה ה' צְבָאוֹת
מָלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וְעַל זֶה כָּלֵם מְשֻׁלָּבִים זֶה
בָּזֶה, אֵלֶּה נִכְנָסִים לְתוֹךְ אֵלֶּה, וְאֵלֶּה נִכְנָסִים לְתוֹךְ
אֵלֶּה, מְשֻׁלָּבִים זֶה בָּזֶה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר מְשֻׁלָּבִת
אִשָּׁה אֶל אַחֲתָהּ כֵּן תַּעֲשֶׂה לְכָל קָרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן.

הַקָּרְשִׁים עוֹמְדִים תָּמִיד בְּקִיּוּמָם וְלֹא
מִתְּכוּפְפִים, כְּמוֹ שֶׁהֵם עוֹמְדִים,
שֶׁלֹּא מִתְּכוּפְפִים, שְׂאִין לָהֶם כָּרְעִים, וְעוֹמְדִים
תָּמִיד בְּלִי יְשִׁיבָה, וְעַל זֶה כָּתוּב בַּקָּרְשִׁים, עוֹמְדִים.
מָה כָּתוּב? שְׁתֵּי יָדוֹת לְקָרֵשׁ הָאֶחָד. אֵף כֵּן
בְּשְׁנֵי גֻּוֹנִים הֵם כְּלוּלִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד
מֵהֶם, אוֹתוֹ שְׁלוֹ וְשֶׁל חֲבֵרוֹ, וְחֲבֵרוֹ אֵף כֵּן יֵשׁ
בוֹ, וְעַל זֶה מְשֻׁלָּבִים זֶה עִם זֶה. (זֶה נוֹטֵל שְׁלוֹ וְשֶׁל חֲבֵרוֹ,
זֶה נוֹטֵל שְׁלוֹ וְשֶׁל חֲבֵרוֹ).

כְּדָגְמָת זֶה כָּתוּב בַּתּוֹרָה, (משלי ג) כִּי טוֹב סִחָרָה
מִסֹּחֵר כֶּסֶף וּמִחֲרוֹץ תְּבוּאַתָּהּ. זֶה
מְלַמֵּד לָזֶה, וְזֶה מְלַמֵּד לָזֶה. נַעֲשׂוּ מְשֻׁלָּבִים זֶה
עִם זֶה. זֶה נוֹטֵל שְׁלוֹ וְשֶׁל חֲבֵרוֹ, וְזֶה נוֹטֵל שְׁלוֹ
וְשֶׁל חֲבֵרוֹ, וּמְשֻׁלָּבִים זֶה בָּזֶה.

כְּתוּב, בְּנֵאוֹת דָּשָׁא יִרְבִּיצְנִי עַל מִי מְנַחוֹת
 יְנַהֲלֵנִי. נֵאוֹת דָּשָׁא – אֵלֶּה הֵם הַמְּקוֹרוֹת
 הָעֲלִיּוֹנִים שְׁכָל הַמְּזוֹן וְהַסִּפָּקָה בָּאִים מֵהֶם.
 הַנֵּאוֹת הֵלְלוּ נִקְרָאִים נֵאוֹת יַעֲקֹב, נֵאוֹת דָּשָׁא,
 מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ נֵאוֹת בַּחוּץ שֶׁנִּקְרָאִים נֵאוֹת מִדְּבָר,
 וְעַל זֶה בְּנֵאוֹת דָּשָׁא. וְאִם תֹּאמַר, הֲרִי כְּתוּב
 תִּדְשֵׁא הָאָרֶץ דָּשָׁא, שֶׁהֲרִי הוּא לְמַטָּה? אֲלָא דָּשָׁא
 מֵאוֹתָן נֵאוֹת בָּא, שֶׁנוֹלָד וְצוּמַח מֵהֶם, וְעַל זֶה
 בְּנֵאוֹת דָּשָׁא יִרְבִּיצְנִי.

עַל מִי מְנַחוֹת יְנַהֲלֵנִי – אֵלֶּה הַמֵּיִם שֶׁל מְנוּחָה,
 שְׁשׁוּפָעִים מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁשׁוּפֵעַ וְיוֹצֵא
 מֵעֵדֶן, וְאוֹתָם הַמֵּיִם נִקְרָאִים מִי מְנַחוֹת. נִפְשִׁי
 יִשׁוּבֵב – זוֹהִי נֶפֶשׁ דָּוִד, וְלֹא רָצָה דָּוִד לְתַקֵּן אֶלָּא
 אֶת אוֹתָהּ הַדֶּרֶגָה שֶׁלּוֹ כְּרָאוּי. בְּמִי הַמְּנוּחוֹת
 הֵלְלוּ עֲתִידִים הַצְּדִיקִים לְנוּחַ לְעוֹלָם הַבָּא,
 שְׁכְּתוּב (ישעיה נח) וְנִחַךְ ה' תָּמִיד וְגו'.

וַעֲשִׂיתָ קִרְסִי נִחַשְׁתָּ חֲמִשִּׁים וְגו'. רַבִּי אֶלְעָזָר
 וְרַבִּי אֲבָא הָיוּ יוֹשְׁבִים לִילָה אַחַד.
 כְּשִׁירַד הַלִּילָה, נִכְנְסוּ לְתוֹךְ גֵּן שֶׁעַל יָם טְבֵרְיָה,
 וּבֵין כֶּף רָאוּ שְׁנֵי כּוֹכָבִים שְׁנוֹסְעִים, זֶה מִכָּאן וְזֶה
 מִכָּאן, וְנִפְגְּשׁוּ זֶה בְּזֶה וְהִסְתַּתְּרוּ.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, כַּמָּה גְדוּלִים מַעֲשִׂיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּשָּׁמַיִם מְלַמֵּעֶלָה וּבָאָרֶץ מְלַמֵּטָה. מִי יָכוֹל לַדַּעַת בַּשָּׁנִי הַכּוֹכָבִים הִלְלוּ שִׁיזָּאוּ אֶחָד מִכָּאן וְאֶחָד מִכָּאן, וְנִפְגְּשׁוּ זֶה בָּזֶה וְהִסְתַּתְּרוּ. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְכִי לֹא רָאִינוּ אוֹתָם?! הֲרֵי הִשְׁגַּחְנוּ בָּהֶם וְהִשְׁגַּחְנוּ בְכַמָּה מַעֲשִׂים אֲחֵרִים שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה תָמִיד. **פֶּתַח וְאָמַר**, (תהלים קמז) גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ וְגו'. גְּדוֹל וְרַב וְעֲלִיּוֹן הוּא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְכִי לֹא יִדְעָנוּ שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא גְּדוֹל וְרַב כֹּחַ? מֶהוּ שִׁבְחוֹ שֶׁל דָּוִד כָּאן?

אָמַר בְּכָל מָקוֹם הוּא אוֹמֵר גְּדוֹל ה', וְכָאן אָמַר גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ. מָה הַטֵּעַם? אֵלָּא שֶׁמֶּהוּ אוֹמֵר (שם מא) גְּדוֹל ה' וּמֶהֱלֵל מְאֹד, בְּדִרְגָּה עֲלִיּוֹנָה הוּא אוֹמֵר. וְכָאן שֶׁכָּתוּב גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ, בְּדִרְגָּה תַּחְתּוֹנָה הוּא אוֹמֵר, שֶׁהוּא אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. מֶה כָּתוּב לְמַעַלָּה מִפָּסוּק זֶה? מוֹנֶה מִסְפָּר לְכּוֹכָבִים לְכָל שְׁמוֹת יְקָרָא. אִם כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא אָדָם, יִתְכַּנְּסוּ לְמִנּוֹת אֶת הַכּוֹכָבִים, לֹא יוּכְלוּ, כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית טו) וּסְפָר הַכּוֹכָבִים אִם תּוּכַל לְסַפֵּר אוֹתָם. וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מֶה כָּתוּב בּוֹ? מוֹנֶה מִסְפָּר לְכּוֹכָבִים לְכָל שְׁמוֹת יְקָרָא.

מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁכָתוֹב גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ
וְגו'. כִּמוֹ שְׂאִין מִסְפָּר לְכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם פָּרַט אֵלָיו,
אֵף כֵּן הוּא כָתוֹב בּוֹ, וְלִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר.

בא וְרָאָה, כָּתוֹב (ישעיה מ) הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צָבָאם
וְגו'. אֵת כָּל הַחִילּוֹת וְהַמַּחֲנוֹת וְהַכוֹכָבִים
הוֹצִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשֵׁם כָּל אֶחָד וְאֶחָד,
וְלֹא גָרַע אֶפְלוֹ אֶחָד. בְּכָל הַכוֹכָבִים וְהַמַּזְלוֹת שֶׁל
כָּל הָרַקִּיעִים נִתְמַנּוּ שָׂרִים וּפְקִידִים לְשֹׁמֵשׁ אֵת
הָעוֹלָם כָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּרְאוּ לוֹ, וְאֵין לָךְ עֶשֶׂב
קִטָּן בְּכָל הָעוֹלָם שֶׁלֹּא שׁוֹלֵט עָלָיו מִזֵּל וְכוֹכֵב
בְּרַקִּיעַ, וְעַל אוֹתוֹ כּוֹכֵב מְמַנֶּה אֶחָד שֶׁמְשַׁמֵּשׁ
לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּרְאוּ לוֹ.

כל הַכוֹכָבִים שֶׁבְּרַקִּיעִים, כָּלֵם מְשַׁמְשִׁים עַל
הָעוֹלָם הַזֶּה, וְכָלֵם מְפַקְדִים לְשֹׁמֵשׁ כָּל
דָּבָר וְדָבָר לְאוֹתָם שֶׁבְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא צוּמְחִים
וְלֹא מְגַדְלִים עֲשָׂבִים וְאֵילָנוֹת וּדְשָׁאִים וְעֵשְׂבֵי
הַשָּׂדֶה, רַק לְמַרְאֵה הַכוֹכָבִים שְׁעוּמָדִים עֲלֵיהֶם
וְנִרְאִים עֲלֵיהֶם פָּנִים בְּפָנִים, כָּל אֶחָד וְאֶחָד כִּמוֹ
שֶׁרְאוּ לוֹ.

רב הַמַּחֲנוֹת שֶׁל הַכוֹכָבִים וְהַמַּזְלוֹת, כָּלֵם
יוֹצְאִים בְּרֵאשִׁית הַלַּיְלָה עַד שֶׁלֵּשׁ שְׁעוֹת

חָסַר רַבֵּעַ. מִשֵּׁם וְהִלָּאָה לֹא יוֹצְאִים, רַק מַעֲטִים.
 וְכָל אוֹתָם הַכּוֹכָבִים לֹא מִשְׁמָשִׁים לְבִטְלָה וְלֹא
 נִרְאִים לְבִטְלָה. וַיֵּשׁ כּוֹכָבִים שְׁמִשְׁמָשִׁים כָּל
 לַיְלָה כְּדִי לְהַצְמִיחַ וּלְגַדֵּל אֶת כָּל אוֹתָם דְּבָרִים
 שֶׁהַצֵּטוּוּ עֲלֵיהֶם. וַיֵּשׁ כּוֹכָבִים שְׁמִשְׁמָשִׁים עַד
 חֲצוֹת הַלַּיְלָה, וְצוּמָחִים וּמַגְדִּילִים מֵרֵאשִׁית
 הַלַּיְלָה עַד אוֹתָהּ שָׁעָה כָּל אוֹתָם דְּבָרִים שֶׁהַפְּקָדוֹ
 עֲלֵיהֶם. וַיֵּשׁ כּוֹכָבִים שְׁמִשְׁמָשִׁים מֵעַט מֵהַלַּיְלָה,
 שֶׁכִּיּוֹן שֶׁנִּרְאָה עִם אוֹתוֹ הָעֵשֶׁב אוֹ אוֹתוֹ הַדָּשָׁא,
 מִיָּד הַשָּׁלִים שְׁמוּשׁוֹ, וְלֹא צָרִיךְ יוֹתֵר בְּאוֹתוֹ
 לַיְלָה, וְהָרִי הֵם אֵינָם עוֹמְדִים לְבִטְלָה. כִּיּוֹן
 שֶׁהַשְּׁלִימוֹ אֶת שְׁמוּשׁוֹ, אֵינָם נִרְאִים יוֹתֵר בְּעוֹלָם
 הַזֶּה, וְנִכְנָסִים לְמָקוֹמָם.

בַּסֵּפֶר הַחֲכָמָה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁל בְּנֵי קָדָם אוֹמְרִים
 עַל כָּל אוֹתָם כּוֹכָבֵי הַשָּׁרְבִיט,
 שְׁמִשְׁלָחִים שָׁרְבִיט בָּרַקִּיעַ, אוֹמְרִים שֶׁהָעֲשָׂבִים
 הֵם בְּאֶרֶץ מֵאוֹתָם שֶׁנִּקְרְאִים סַמֵּי הַחַיִּים,
 וְאַבְנֵי יָקָר יֵשׁ בְּאֶרֶץ, וְזֶהָב שְׁחוּט שֶׁל הַמַּגְדֵּל
 בְּתוֹךְ הָרִים רָמִים בְּמַעַט הַמַּיִם שֶׁמְכַסִּים
 עֲלֵיהֶם, וְלֹא מְכַסֶּה, אֲלָא שְׁשׁוּפֵעַ עָלָיו,
 וְשׁוֹלְטִים עַל כָּל אֵלָה אוֹתָם כּוֹכָבֵי הַשָּׁרְבִיט
 וּמַגְדִּילִים הִלְלוּ בְּשִׁבְלָם.

וכָּל תְּקוּנָם וּגְדֻלָּתָם אֵינוֹ אֶלָּא בְּמֵרָאָה וְנִגְהַ
שֶׁל אוֹתוֹ שֶׁרְבִיט שְׁשׁוּלָח אוֹתוֹ הַכּוֹכָב
לְתוֹךְ הָרָקִיעַ, וְאִזּוּ מִתְתַּקְּנִים וּמִתְגַּדְּלִים כָּל
אוֹתָם דְּבָרִים.

מַחֲלֹת יֵשׁ בְּבִנְיַ אָדָם כְּמוֹ יָרָקִים וְחוּלֵי רוּחַ,
שֶׁהֲרִפּוּאָה שְׁלָהֶם לֹא תִלוּיָהּ כִּי אִם
בְּמֵרָאָה אֶחָד שֶׁל בְּרוֹזֶל קָלִיל הַנוֹצֵץ לְעֵינַיִם, וְיֵשׁ
לוֹ לִבְעַל הַחֲלִי לְהִסְתַּכֵּל בּוֹ. וְלֹא (שׁוֹכֵךְ) שִׁיף (נִרְפָּא)
בְּזָה, עַד שֶׁעוֹבֵר אוֹתוֹ מֵרָאָה לְצַד זֶה וּלְצַד זֶה
כְּמוֹ הַשֶּׁרְבִיט שִׁיּוֹשִׁיט הַתְּנוּצָצוֹת שֶׁל בֶּרֶק לְפָנָיו.
וּבְאוֹתָהּ הוֹשָׁטָה שֶׁל בֶּרֶק שְׁנוּצֵץ לְעֵינַיִם, בָּאָה לוֹ
הֲרִפּוּאָה. אֵף כֵּן כָּל אוֹתָם שְׁשׁוּלָטִים עֲלֵיהֶם
אוֹתָם כּוֹכָבִים, אֵין לָהֶם תְּקוּן וּגְדֻלָּה בְּמָה
שֶׁנִּרְאָה, פָּרִט לְאוֹתָהּ הַתְּפִשָּׁטוֹת הַשֶּׁרְבִיט, וּבְזָה
מִתְתַּקְּנִים בְּמֵרָאָה, בְּגֻזֵּן, בִּפְתָח, כְּמוֹ שֶׁנִּרְאָה.

וַיִּפָּהּ הוּא, שֶׁהָרִי כְּמוֹ זֶה רָמוּז בְּסִפְרוֹ שֶׁל שְׁלֹמֹה
הַמֶּלֶךְ בְּחֻכְמַת הָאֲבָנִים הַיְקָרוֹת, שָׁאֵם
חֶסֶד מֵהֶם נִגְהַ שֶׁל הַתְּנוּצָצוֹת וְלֵהִט הַכּוֹכָבִים
הַיְדוּעִים, לֹא מְגִדְלִים וְלֹא (מִתְתַּקְּנִים לְעוֹלָמִים) מִתְתַּקְּנִים
אוֹתָם לְעוֹלָמִים, וְהַכֹּל תִּקְּן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְתִקּוּן הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית א) לְהָאִיר עַל
הָאָרֶץ, בְּכֹל מָה שֶׁצָּרִיךְ בְּעוֹלָם הַזֶּה לְתִקּוּן אוֹתוֹ.

כְּתוּב וְעָשִׂיתָ קְרִסֵּי נְחֹשֶׁת חֲמִשִּׁים, וְכָתוּב
וְעָשִׂיתָ חֲמִשִּׁים קְרִסֵּי זָהָב, וְשָׁנִינוּ, מִי
שֶׁלֹּא רָאָה אוֹתָם הַקְּרִסִּים בַּמֶּשְׁכָּן, לֹא רָאָה אוֹר
שֶׁל כּוֹכָבִים בָּרָקִיעַ, מְשׁוּם שֶׁבָּאוּתוֹ מֵרָאָה
וּבָאוּתוֹ גִּזְוֹן דּוֹמִים לְכָל מִי שֶׁמִּסְתַּכֵּל בָּהֶם.

יֵשׁ כּוֹכָבִים בָּרָקִיעַ, שְׂאֵלָה יוֹצְאִים מֵאוֹתוֹ
הַרְקִיעַ שֶׁכָּל הַכּוֹכָבִים הַדּוֹקִים שָׁם. בָּאוּתוֹ
הַרְקִיעַ יֵשׁ מֵאָה חֲלוֹנוֹת שְׁקוּפִים, מֵהֶם לְצַד
מִזְרָח, וּמֵהֶם לְצַד דָּרוֹם, וּבְכָל חֲלוֹן וְחֲלוֹן יֵשׁ
כּוֹכָב אֶחָד.

וּבְשֵׁה־שֶׁמֶשׁ הוֹלֶכֶת בָּאוֹתָם חֲלוֹנוֹת וְשְׁקוּעִים
שֶׁבָּרָקִיעַ, הוּא נוֹצֵץ בְּהִתְנוּצָצוֹת,
וְהַכּוֹכָבִים הֵלְלוּ יוֹצְאִים לְהִתְנוּצֵץ מֵאוֹתָהּ
הַתְּנוּצָצוֹת שֶׁל הַשֶּׁמֶשׁ וְנִצְבָּעִים, מֵהֶם אֲדָמִים
כְּגוֹן הַנְּחֹשֶׁת, מֵהֶם יִרְקִים כְּגוֹן הַזָּהָב, וְלִכְן אֵלֶּה
אֲדָמִים וְאֵלֶּה יִרְקִים. חֲמִשִּׁים הֵם בָּאוֹתָם חֲמִשִּׁים
חֲלוֹנוֹת, (וְחִמִּשִּׁים הֵם בָּאוֹתָם הַחֲלוֹנוֹת) הָאֲחֵרִים. שֶׁל צֶד
מִזְרָח הֵם יִרְקִים, שֶׁל צֶד דָּרוֹם הֵם אֲדָמִים, בָּהֶם
אֶחָד סִיּוֹם הַמֶּשְׁכָּן.

בְּכָל אוֹתָם הַכּוֹכָבִים שִׁיוּצְאִים מֵאוֹתוֹ רָקִיעַ
מִתְעַרְבִים אוֹתָם כּוֹכָבִים בְּלִילָה, וְנוֹצְצִים

וְלוֹהֵטִים וְשׁוֹלְטִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, מֵהֶם עַל נַחֲשֵׁת,
מֵהֶם עַל זָהָב יִרְקָרָק, וּמִתַּתְּקָנִים וּגְדִלִים עַל
הַכַּח שְׁלָהֶם.

אֵלֶּה הַכּוֹכָבִים שׁוֹלְטִים בְּכ"ה וַחֲצֵי הַנִּקְדּוֹת שֶׁל
הַלֵּילָה, שֶׁהֵם רְגָעִים שֶׁל שְׁעָה, וְהֵם
שְׁמֹנְדָלִים נַחֲשֵׁת, שֶׁהֵם אֲדָמִים וְלוֹהֵטִים
וְנוֹצְצִים. וְכִשְׁמוֹשִׁיטִים שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים הַתְּנוּצָצוֹת
לְצַד הַמְּזֻרָח, אוֹ חֲמֵשׁ אוֹ שֶׁבַע, מַלְכֵי הָעַמִּים
יָבֹאוּ עַל אוֹתוֹ צַד, וְכָל הָעֶשֶׂר וְהַזָּהָב יִסְתַּלֵּק
מֵאוֹתוֹ מְקוֹם. וְאֵם הַתְּנוּצָצוֹת אַחַת, שְׁתֵּים,
אַרְבַּע, שֵׁשׁ, זוֹ אַחֵר זוֹ, אֵימָה וּפְחַד יִפֹּל וַיִּשְׁרַה
עַל אוֹתוֹ הַצַּד. מִכָּה הַתְּנוּצָצוֹת וְשׁוֹכְכָת, מִכָּה
הַתְּנוּצָצוֹת וְשׁוֹכְכָת – יִתְעוֹרְרוּ קְרִבּוֹת וְלֹא
יַעֲשׂוּ (בְּעוֹלָם בָּאוֹתוֹ צַד), שֶׁהָרִי בָּאוֹתוֹ זְמַן הַתְּעוֹרְרוֹת
לְמַעַלָּה הֵיא לְפָנֶי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּאוֹתָם
הַמִּמָּנִים שֶׁל הָעוֹלָם שְׁשׁוֹלְטִים עַל שְׁאָר הָעַמִּים,
וְכֵן כְּמוֹ זֶה בְּצַד אַחֵר.

פֶּתַח וְאָמַר, (דניאל ב) יְהִי שֵׁם הָאֱלֹהִים מְבָרַךְ מִן
הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם, שֶׁהַחֲכָמָה וְהַגְּבוּרָה
שֶׁלוֹ הֵיא. וְהוּא מְשַׁנֶּה עֲדָנִים וְזִמְנִים. וְהַכֹּל הוּא
בְּרִשּׁוֹתוֹ, וְהוֹצִיא אֶת עַמּוֹ הַקָּדוֹשׁ מֵהַכַּח וְהִרְשׁוֹת
שֶׁל כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת, מִשּׁוּם שֶׁהֵם אֱלִילִים

אַחֲרֵים, וְלֹא בְּאַלֶּה חֶלְקוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, כִּי אִם בְּיוֹצֵר
הַכֹּל הוּא.

רְקִיעַ יֵשׁ לְמַעַלָּה עַל כָּל הָרְקִיעִים הַלָּלוּ, וְהוּא
טָמִיר וְגָנוּז, וְחוּתָם טַבַּעַת הַמְּשָׁכָן שׁוֹלֵט
עַל הָרְקִיעַ הַזֶּה, וְהָרְקִיעַ הַזֶּה נִקְרָא הַחֹדֶר שֶׁל
הַמְּשָׁכָן, וּבְרָקִיעַ הַזֶּה כָּל אוֹתָם חֲלוֹנוֹת מְצַד זֶה
וּמְצַד זֶה, וְאוֹחוֹז אֶת כָּל אוֹתָם הַסְּדוּרִים שֶׁל
הַמְּשָׁכָן. שֶׁשֶּׁה חֲלוֹנוֹת הֵם גְּדוֹלִים מְכֻלָּם, וְאַחַד
נִסְתָּר שֶׁשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם.

חֲלוֹן אֶחָד נִקְרָא חֲלוֹן הַזֹּהַר, וּבוּ יוֹצֵא כּוֹכָב
אֶחָד שֶׁנִּקְרָא לְחַכְמִים י"ד, וְזֶהוּ הַתּוֹף
שֶׁמֵּהִתּוֹף לְמִטָּה בְּשִׁלְטוֹן שֶׁל יְהוּדָה. לֹא שָׂאִין
לוֹ חֶלֶק בּוֹ, שֶׁהָרִי אֵין לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל חֶלֶק
וְנִחְלָה בָּהֶם, אֲלֹא שֶׁשִּׁבְטֵי יְהוּדָה שׁוֹלֵט עַל זֶה,
וְאֵינוֹ עָלָיו.

וּבְשֶׁהִסִּיטוּ בְּנֵי יְהוּדָה אֶת דִּרְכָּם מֵאַחֲרֵי
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הָלְכוּ לְדַעַת
אַחֵר הַחֲלוֹן הַזֶּה וְהַכּוֹכָב הַזֶּה, וְאָמְרוּ (שְׁהָרִי יָדַע)
שֶׁזֶּה הֵיךְ הַמִּנְצָחַת אֶת שְׂאֵר הָעַמִּים, שֶׁכָּתוּב בּוֹ
(בְּרֵאשִׁית מ"ט) יָדָךְ בְּעֶרְףְּ אִיִּבֶיךָ, וְהָלְכוּ אַחֲרָיו וְעוֹשִׂים
לוֹ שְׁמוּשׁ וּפְלִחָן, וְעַל זֶה כָּתוּב, (מְלָכִים א' יד) וַיַּעַשׂ
יְהוּדָה הָרַע בְּעֵינֵי ה'.

בְּשֵׁהכּוֹכַב הִזָּה יוֹצֵא, פּוֹשֵׁט יָד אַחַת בְּחֻמֶּשׁ
אָצְבָּעוֹת, מֵאִיר וְנוֹצֵץ בְּאוֹתוֹ חֲלוֹן.
בְּעָלֵי הַקְּסָמִים וְהַכְּשָׁפִים פּוֹחֲדִים מֵהַמָּקוֹם הַזֶּה,
מִשּׁוּם שֶׁבִּשְׂעָה שָׁזָה שׁוֹלֵט, כָּל הַקְּסָמִים
וְהַכְּשָׁפִים מִתְּבַלְבְּלִים וְלֹא מַצְלִיחִים בִּידֵיהֶם.

וְאִם תֹּאמַר, הוּאִיל וְהִרְקִיעַ הִזָּה טָמִיר, וְאִיךָ
יִוָּדְעִים אוֹתוֹ? אֲלֹא סִימָן חִיצוֹן יֵשׁ לָהֶם,
וְיִוָּדְעִים שֶׁהֲרִי שׁוֹלֵט הַכּוֹכַב הַזֶּה, וּפּוֹחֲדִים תָּמִיד
מִמֶּנּוּ, וְלֹא מַצְלִיחִים בִּידֵיהֶם אוֹתָם קְסָמִים
וּכְשָׁפִים. וְלָכֵן יֵשׁ פְּעָמִים שֶׁמַּצְלִיחִים בּוֹ בְּנֵי
אָדָם, וְיֵשׁ פְּעָמִים שֶׁלֹּא מַצְלִיחִים בּוֹ. וְלָכֵן אוֹתָם
בְּעָלֵי קְסָמִים וּכְשָׁפִים מִתְּמַעְטִים מִהָעוֹלָם, כִּי הֵם
לֹא יִוָּדְעִים אֶת הָעֶקֶר לָמָּה לֹא מַצְלִיחַ בִּידֵיהֶם.
וְעַל זֶה אוֹתָם הָרֵאשׁוֹנִים הָיוּ יִוָּדְעִים וּמִסְתַּכְּלִים
בַּחוּץ בְּאוֹתוֹ סִימָן שִׁיּוּדְעִים.

חֲלוֹן שְׁנֵי נִקְרָא חֲלוֹן הַצִּפְרָן, מִשּׁוּם שֶׁהוּא כְּעֵין
הַצִּפְרָן, וּבּוֹ יוֹצֵא כּוֹכַב אֶחָד שֶׁנִּקְרָא
לַחֲכָמִים צִפְעוֹן, שֶׁהֲרִי זֶה שׁוֹלֵט בְּשִׁלְטוֹן חֲזָק
בְּדִין בְּרֹאשׁ וְזָנָב, יֵשׁ לוֹ כְּמוֹ צִפְעוֹן אוֹרֵב לַהֲרָג.

מֵאוֹתוֹ חֲלוֹן יוֹצֵאִים שֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף רַבּוֹא שֶׁל
רוּחוֹת שְׁשׁוּלְטוֹת עַל אוֹתָן הַצִּפְרָנִים שֶׁל

בְּנֵי אָדָם כְּשֶׁהֵן נִזְרָקוֹת בְּגִלּוּי, וּבִזְזָה עוֹשִׁים
 כְּשָׁפִים וּקְסָמִים כָּל אוֹתָם שְׁמִכִּירִים אוֹתָם.
 בְּאוֹתָהּ שָׁעָה שֶׁהַכּוֹכָב הַזֶּה שׁוֹלֵט, כָּל אוֹתָם
 שְׁזוֹרְקִים צְפָרְנִים, (אם עֲשֶׂה) אוֹ עוֹשִׁים בָּהֶם כְּשָׁפִים,
 גּוֹרָמִים מָוֶת לְכָל הָעוֹלָם, וְהַכְּשָׁפִים עוֹלִים בִּידֵי
 אוֹתָם שְׁעוֹשִׁים אוֹתָם.

הַחֲלוֹן הַשְּׁלִישִׁי נִקְרָא חֲלוֹן הַחֲשֵׁן, וְבוֹ יוֹצֵא
 כּוֹכָב אֶחָד שֶׁנִּקְרָא נִגְהָ"ה דְּבוֹסִי"נָא (אור
 הַנֵּר). זוֹהִי הַתְּנוּצָצוֹת שֶׁנּוֹצֵצֶת וְעוֹמֶדֶת עַל כָּל
 רוּחַ, וּמְנוּחָהּ וְהַצֵּלָה (וְטוֹב) בָּהּ, אֵין בָּהּ כָּלָל
 קְטָרוֹג. כְּשֶׁהוּא שׁוֹלֵט, כָּל הַמְּנוּחָה וְכָל הָאוֹר
 שׁוֹלֵט בְּעוֹלָם, שְׁלוֹה וְשַׁבַּע, וְהַכָּל שׁוֹלֵט בְּעוֹלָם.
 חֲלוֹן רְבִיעִי הוּא חֲלוֹן שֶׁנִּקְרָא גְּבִיעַ, וְבוֹ יוֹצֵא
 כּוֹכָב אֶחָד שֶׁנִּקְרָא לַחֲכָמִים אֲשָׁכּוּל
 הַכֶּפֶר, מִשּׁוּם שֶׁכֶּן יוֹצֵא כָּמוֹ אֲשָׁכּוּל, נוֹצֵץ
 נִצְנוּצִים כָּמוֹ עֲנָבִים בְּכֶפֶר, וּבִזְזָה הַתְּעוֹרְרוֹת
 הַרְחָמִים מִתְּעוֹרְרִים בְּעוֹלָם, מִרְחִיק וּמִקְרָב,
 תּוֹלְדוֹת רַבּוֹת מִתְּרַבּוֹת בְּעוֹלָם, וּבְנֵי הָעוֹלָם לֹא
 מִקְפִּידִים כְּשֶׁצָּרִיכִים זֶה אֶת זֶה, שְׁלוֹם וְשִׁמְחָה
 מִתְּעוֹרְרִים בְּעוֹלָם.

חֲלוֹן חֲמִישִׁי הוּא חֲלוֹן שֶׁנִּקְרָא בְּאֵר עַל שֵׁם
 הַכּוֹכָב שֶׁיוֹצֵא בוֹ, נִכְנָס וְיוֹצֵא וְשׁוֹאֵב

כדלי, לא שוכך לעולמים. בזה חכמי הלב לא יכולים לעמד בדרך אמת, משום שאינו עומד בקיום ולא שוכך לעולמים, ועל כך דוחקים את עצמם לעיין במקום הזה ולדון דין.

חלון ששי הוא החלון שנקרא נגה, ויוצא בו כוכב אחד שנקרא גזרון, משום שכאשר זה שולט, העולם עומד בדין בכמה גזרות ובכמה ענשים, ובכל יום ויום מתחדשות גזרות על העולם, וטרם שאלה מסתימות, מתחדשות אחרות, וזה לא כל כך שולט בעולם.

אבל סמוך לימות המשיח ישלט החלון הזה בכוכב הזה על העולם, ועל כן ישלטו חיות רעות על העולם, ויתחדשו מינים רבים זה אחר זה, וישראל יהיו בצרה. וכשידחקו בתוך חשכת הגלות, אז הקדוש ברוך הוא יאיר להם את אור היום, ויקבלו המלכות קדושים עליונים, ותתבטל המלכות מידם של העמים עובדי כוכבים, וישלטו עליהם ישראל, ויתקיים והיה אור הלבנה וגו'.

ואז יפתח החלון השביעי בכל העולם, וכוכבו הוא הכוכב של יעקב, וזהו שאמר בלעם,

דִּרְךְ כּוֹכֵב מִיַּעֲקֹב. וְהַכּוֹכֵב הַזֶּה יֵאִיר (אֲרַבְעָה יָמִים
וְאֲרַבְעָה לַיְלֹת) אֲרַבְעִים יוֹם (וְאֲרַבְעִים לַיְלָה). וְכִשְׁתִּגְלֶה
מֶלֶךְ הַמַּשִּׁיחַ וְיִתְפַּנֵּסוּ לְמֶלֶךְ הַמַּשִּׁיחַ כָּל הָעַמִּים
שֶׁל הָעוֹלָם, אֲזִי יִתְקַיֵּם הַפֶּסוּק שְׁכַתוֹב, (יִשְׁעִיהָ יֵא)
שָׂרֵשׁ יִשִּׁי אֲשֶׁר עֶמֶד לְנֶס עַמִּים אֱלִיוֹ גּוֹיִם יִדְרֹשׁוּ
וְהִיְתָה מְנַחְתּוֹ כְּבוֹד.

פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (אִיּוֹב לֵה) וְלֹא אָמַר אֵיִה
אֱלֹהֵי עֲשִׂי נָתַן זְמֵרוֹת בְּלִילָה. הַפֶּסוּק הַזֶּה
פֶּרֶשׁוֹהוּ וְנִתְבָּאֵר, אָבֵל עֲשִׂי?! עוֹשֵׂי הִיָּה צָרִיךְ
לְהִיּוֹת! מַה זֶּה עֲשִׂי? אֵלֹא שֵׁם הָאֱלֹהִים הוּא שֵׁם
כָּלּוֹל שֶׁנִּרְאָה הוּא וּבֵית דִּינּוֹ. זֶהוּ שֵׁם שְׁלֵם שְׁכּוֹלֵל
זָכַר וְנִקְבָּה: א"ל ו"ה, וּמִשּׁוֹם כֶּף עֲשִׂי.

נִתֵּן זְמֵרוֹת בְּלִילָה, מִשּׁוֹם שֶׁזֶהוּ שְׁמִשְׁבַּח תָּמִיד
אֶל הַמֶּלֶךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם שָׁלוֹ, כְּמוֹ שֶׁהַמְּנוּחָה
לֹא שׁוֹקֵט תָּמִיד לְקַבֵּל אוֹר הַשְּׁמִיכָה הָעֲלִיּוֹנָה
מִרַב הַשְּׁמִיכָה שָׁלוֹ, וְלָכֵן נָתַן זְמֵרוֹת בְּלִילָה.

כָּל אוֹתָם כּוֹכְבִּים שְׁמֵאִירִים בִּרְקִיעַ, כָּלָם מוֹדִים
וּמִשְׁבַּחִים לְקִדּוּשׁ – בְּרוּךְ – הוּא בְּכָל אוֹתוֹ
זְמַן שֶׁנִּרְאִים בִּרְקִיעַ, מִשּׁוֹם שֶׁהַמְּלָאכִים
הָעֲלִיּוֹנִים כָּלָם מוֹדִים וּמִשְׁבַּחִים אֲשֶׁמוֹרוֹת
אֲשֶׁמוֹרוֹת, בְּשִׁלְשֶׁת חֳלָקֵי הַלֵּילָה.

בַּלֵּילָה נַחֲלָקִים כַּמָּה צַדִּידִים. בְּרֵאשִׁית הַלֵּילָה, כְּשִׁיורֵד הַלֵּילָה וּמַחֲשִׁיךְ, כָּל אוֹתָן רוּחוֹת רָעוֹת וּמִינִים רָעִים, כָּל־מַתְפָּזְרִים וּמְשׁוֹטְטִים בְּכָל הָעוֹלָם, וְנִפְרָד הַצַּד הָאֲחֵר, וְתוֹכְעִים דְּרָכֵי בֵּית הַמֶּלֶךְ מְכַל אוֹתָם הַצַּדִּידִים הַקְּדוּשִׁים.

כִּיּוֹן שְׂמַתְעוּרֵר אוֹתוֹ הַצַּד הָאֲחֵר, כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם טוֹעֲמִים טַעַם הַמּוֹת, (הַשְּׁנָה) אֶחָת מִשְׁשִׁים בַּמּוֹת, וְשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם. אֲזִי כִיּוֹן שֶׁהִטְמָאָה נִפְרָדָה מִלְּמַעְלָה וְשׁוֹלֵטָת וְיורֶדֶת לְמַטָּה, אֲזִי נִפְרָדִים שְׁלֹשָׁה מַחֲנוֹת לְשִׁבְחָ אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁלְשָׁה צַדִּידִים (מִשְׁמְרוֹת) שֶׁל הַלֵּילָה, כִּמּוֹ שֶׁהֵעִירוּ בָּזָה הַחֲבָרִים.

בְּעוֹד שֶׁהֵם מְשַׁבְּחִים אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַצַּד הָאֲחֵר הוֹלֵךְ וּמְשׁוֹטֵט לְמַטָּה בְּכָל צַדִּידֵי הָעוֹלָם. וְעַד שֶׁהַצַּד הָאֲחֵר אֵינוֹ עוֹבֵר מִשָּׁם, הֵם לֹא יְכוּלִים לְהִתְיַחַד עִם רַבּוֹנָם.

סוּד לַחֲכָמִים, מְלֹאכִים עֲלִיוֹנִים וְיִשְׂרָאֵל לְמַטָּה, כָּל־דּוֹחֲקִים בְּאוֹתוֹ הַצַּד הָאֲחֵר. כְּשֶׁרוֹצִים הַמְּלֹאכִים הָעֲלִיוֹנִים לְהִתְיַחַד עִם רַבּוֹנָם, לֹא יְכוּלִים, עַד שֶׁדוֹחִים אוֹתוֹ הַחוּצָה. מָה עוֹשִׂים?

יורדים ששים רבוא של מלאכים קדושים ומפילים שנה על כל בני העולם. כיון שהיא יורדת, שדוחים אותה החוצה, ונותנים לה כל העולם הזה באותה שנה, אז היא שולטת עליהם ומקבלים ממנו טמאה, פרט לארץ ישראל לבדה ששם אינה שולטת. כיון שנפרדה מהם, הם נכנסים לרבונם, ומשבחים ומודים לפניו.

כמו זה ישראל למטה לא יכולים להתיחד עם רבונם עד שדוחים אותו הצד האחר מהם, ונותנים לו חלק במה שיתעסק, ואחר כך הם מתקרבים לרבונם, ולא נמצא מקטרג למעלה ולמטה.

ואם תאמר, מילא למטה, אבל למעלה מה הקטרוג שם? אלא למעלה, משום שהיא רוח טמאה והם רוחות קדושות, עד שמשלחים רוח טמאה מביניהם לא יכולים לקרב אל רבונם, שהרי קדשה בתוך טמאה לא מתערבות לעולמים. וכן כמו זה ישראל למטה לא מתערבים באמות עובדי כוכבים ומזלות של העולם. ושני צדדים, עליונים ותחתונים, כפשוטים לקרב למלך הקדוש, דוחים אותה החוצה.

וְלִבְּךָ כְּשֶׁנִּכְנַס הַלֵּילָה, וּמִלְאָכִים קְדוֹשִׁים
עֲלִיּוֹנִים כְּשֶׁמִּסְתַּדְרִים שׁוּרוֹת שׁוּרוֹת
לְקֶרֶב (לְשֹׁכֵה) לְרַבּוֹנָם, דּוֹחִים אֶת אוֹתוֹ צַד הַחוּצָה
בְּרֹאשׁוֹנָה, וְאַחֵר כֶּךָ נִכְנָסִים לְקֶדֶשׁ. (וְעַל זֶה, כְּשֶׁנִּכְנָס
הַלֵּילָה, כָּל רוּחוֹת רָעוֹת וּמִינִים רָעִים וְרוּחוֹת טְמֵאָה נִדְּחוֹת לַחוּץ, וְשִׁמְשִׁי
הַמֶּלֶךְ נִכְנָסִים לַתּוֹךְ הַקִּדְשָׁה).

לְמַלְךְ שֶׁהָיוּ לוֹ אֲבָנִים יְקָרוֹת בְּתִבָּה אַחַת
חֲקוּקָה בְּהִיכָלוֹ, וְאוֹתוֹ מֶלֶךְ הָיָה חָכֵם,
וְכִדִּי שֶׁלֹּא יִתְקַרֵּב כָּל מִי שֶׁרוּצֶה לְאוֹתָהּ תִּבָּה שֶׁל
אֲבָנִים יְקָרוֹת וּמִרְגְּלִיּוֹת שֶׁל שָׁם, נִטֵּל בְּחֻכְמָתוֹ
נֶחֱשׁ חֲזָק אֶחָד וְכָרֶךְ אוֹתוֹ סָבִיב אוֹתָהּ תִּבָּה. כָּל
מִי שֶׁרוּצֶה לְהוֹשִׁיט יָדוֹ לַתִּבָּה, הָרִי הַנֶּחֱשׁ קוֹפֵץ
עָלָיו וְהוֹרְגוֹ.

אֱהוֹב אֶחָד הָיָה לְמֶלֶךְ. אָמַר לוֹ הַמֶּלֶךְ, כָּל פַּעַם
שֶׁאַתָּה רוּצֶה לְהִכָּנֵס וּלְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּתִבָּה,
תַּעֲשֶׂה כֶּךָ וְכָךְ לְאוֹתוֹ נֶחֱשׁ, וְתַפְתַּח אֶת הַתִּבָּה
וְתַשְׁתַּמֵּשׁ בַּגָּנָזִים שְׁלִי. כֶּךָ הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כָרֶךְ
נֶחֱשׁ סָבִיב הַקִּדְשָׁה, בָּאִים מִלְּאָכִים עֲלִיּוֹנִים
לַתּוֹךְ הַקִּדְשָׁה – הָרִי הַנֶּחֱשׁ שָׁם, וּפּוֹחֲדִים
לְהִטָּמֵא בּוֹ. (וְאִם תֹּאמַר, זֶה כָּלֵם אֵשׁ, וְאֵשׁ לֹא מִקְבֶּלֶת טְמֵאָה)

בֹּא וּרְאֵה, כְּתוּב (תְּהִלִּים קד) עֲשֵׂה מִלְּאָכִיו רוּחוֹת
מְשֻׁרְתֵּיו אֵשׁ לֵהֵט. עֲשֵׂה מִלְּאָכִיו רוּחוֹת –

אלו המלאכים שעומדים בחוץ. משרתיו אש להט – אלו מלאכים שעומדים בפנים. הוא רוח טמאה, והם רוח. רוח עם רוח לא נכנסות זו בזו. רוח טמאה ברוח קדשה לא מתערבות זו בזו. ומשום כך אותם שנקראו רוח לא יכולים להכנס לפנים משום אותה רוח טמאה. אותם שבפנים הם אש, ואותה אש דוחה את אותה רוח טמאה שלא נכנסת לפנים. ומשום כך הכל דוחים את הטמאה החוצה שלא תתערב עמם, ולכן המלאכים העליונים משבחים את הקדוש ברוך הוא אחר שדוחים את הטמאה החוצה.

סדר הלימוד ליום יג שבט (יום 131 בשנה)

שליש אשמורות הן בלילה כנגד שלש מחנות שנהלקים לשבח את הקדוש ברוך הוא, כמו שנתבאר. ועל זה זה הרבון של כלם, הוא נר (פנור) דוד שלא שוכן לעולמים, אלא תמיד מודה ומשבח את המלך העליון, ועל זה (איוב לה) נתן זמרות בלילה.

דבר אחר ולא אמר איה אלוה עשי – כמו שנאמר, משום שהרי האדם נכלל ממעלה וממטה, ונעשה כמו שהוא גוף משני צדדים,

מתוך זְכוֹר וּנְקָבָה. אַף כֶּךָ הָרוּחַ, הָרוּחַ כְּלוּלָה
 מִתּוֹךְ זְכוֹר וּנְקָבָה, וְעַל הַסּוּד הַזֶּה מִתְתַּקֵּן אָדָם
 בַּחֲקִיקוֹתָיו בְּגוּף וּבְרוּחַ, וּמִשּׁוּם שֶׁהוּא כָּלוּל
 בְּסוּד זֶה וּבִמְעֻשֵׁה זֶה כִּמוֹ שְׁנִתְבָּאָר, לָכֵן (וְדאי)
 כְּתוּב (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
 כְּדִמוֹתֵנוּ, וְהָרִי נִתְבָּאָר.

בַּלְיִילָה הָרִי אִמְרַת, שֶׁהָרִי בְּרֵאשִׁית הַלַּיְלָה כָּל
 אוֹתָם מִיָּנִים וְרוּחוֹת רָעוֹת מִתְעוֹרְרִים
 בְּעוֹלָם, אֵיךְ הוּא יָכוֹל לִהְיוֹת? שְׁאֵם כֶּךָ, הָרִי
 שְׁנִינוּ שֶׁמֶצֶד הַצָּפוֹן יוֹצְאִים כָּל אוֹתָם מִיָּנִים
 רָעִים, וְאַתָּה אִמְרַת (וּנִתְבָּאָר) שֶׁכֹּאֲשֶׁר מִתְעוֹרְרַת
 רוּחַ צָפוֹן בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה, שֶׁהָרִי אֵז כָּל אוֹתָן
 רוּחוֹת רָעוֹת וְצִדִּידִים רָעִים מִתְכַּנְּסִים מִהָעוֹלָם
 וּנִכְנָסִים לְתוֹךְ נֶקֶב תְּהוֹם רַבָּה, אִם כֶּךָ, הָרִי
 בְּצֵד הַדְּרוֹם, שֶׁהִיא יָמִין, לָמָּה הֵם מְשׁוֹטְטִים
 אוֹתָם הַמִּיָּנִים הָרָעִים בְּרֵאשִׁית הַלַּיְלָה, שֶׁהָרִי
 שׁוֹלֵט רוּחַ דְּרוֹם?

אָדָּא וְדאי, אֲלֵמְלָא אוֹתוֹ צֵד הַדְּרוֹם שֶׁמַּעֲכֵב
 וְדוּחָה צֵד הָרֶע, הִיָּה מְטַשְׁטֵשׁ אֶת כָּל
 הָעוֹלָם, וְלֹא יָכוֹל הָעוֹלָם לִסְבֹּל. אָבָל כְּשֶׁמִּתְעוֹרֵר
 אוֹתוֹ הַצֵּד הָאַחֵר, לֹא מִתְעוֹרֵר אֲלָא בְּצֵד רוּחַ
 מַעֲרֵב שֶׁשׁוֹלֵט בְּרֵאשִׁית הַלַּיְלָה, וְהָעוֹלָם כּוֹנֵס

את הכל. ולכן הקדוש ברוך הוא מקדים רפואה לעולם בגון זה, כמו שנתבאר. אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא, שהקדוש ברוך הוא מרצה בהם מכל שאר עמי העולם.

נכנסו לבית רבי אלעזר ורבי אבא. כשנחלק הלילה בחצות, קמו לעסק בתורה. אמר רבי אבא, עכשו ודאי היא עת רצון לקדוש ברוך הוא, והרי פעמים רבות הערנו את זה, שהקדוש ברוך הוא בשעה שנחלק הלילה, נכנס לתוך אותם הצדיקים בגן עדן ומשתעשע בהם. אשרי מי שמשתדל בתורה באותו זמן.

אמר רבי אלעזר, זה שמשתעשע הקדוש ברוך הוא בתוך הצדיקים בגן עדן, איך משתעשע? אלא באותו זמן שנחלק הלילה, הקדוש ברוך הוא מתעורר באהבה של השמאל אל כנסת ישראל, שהרי אין אהבה אלא מצד השמאל. ולכנסת ישראל אין דורון לקרב אל המלך או חשיבות מעלה אלא באותן רוחות הצדיקים שהקדוש ברוך הוא רואה אותן מעטרות בכמה מעשים טובים ובכמה זכיות שעשו באותו יום, ולקדוש ברוך הוא נוח מכל

הַקְרָבָנוֹת וְהָעוֹלוֹת, שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרִיחַ
בָּהֶם רִיחַ נִיחֹחַ שְׁעוֹשִׁים יִשְׂרָאֵל.

אז מֵאִיר אור, וְכָל עֲצֵי הַגֵּן עֵדֶן אוֹמְרִים שִׁירָה,
וְהַצְדִּיקִים מִתְעַדְנִים שֶׁם בְּאוֹתָם עֲדוּנִים שֶׁל
הָעוֹלָם הַבָּא. כְּשֶׁמִתְעוֹרֵר אָדָם בְּאוֹתָהּ שָׁעָה
לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה, נוֹטֵל חֶלְקוֹ עִם הַצְדִּיקִים שֶׁבִּגְן
עֵדֶן. שֶׁם אֶחָד שֶׁל שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת
חֲקוּק (מִתְעוֹרֵר) מִתְעַטֵּר בָּהֶם שֶׁם, וְהוּא בְּתוֹךְ
סוּדוֹת הַצְדִּיקִים.

פֶּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאַמֵּר, (תהלים קיא) הַלְלוּיָהּ אוֹדָה
ה' בְּכָל לַבָּב וְגו'. הַלְלוּיָהּ, הָרִי נִתְבָּאֵר
וְהִתְעוֹרְרוּ בּוֹ הַחֲבֵרִים, וְכַךְ הוּא, שֶׁזֶהוּ שֶׁבַח
שְׁעוֹלָה עַל כָּל אוֹתָן הַשִּׁירוֹת וְהַתְּשַׁבְּחוֹת שֶׁאָמַר
דָּוִד בַּעֲשָׂרָה מִיְּנֵי תְּשַׁבְּחוֹת שֶׁאָמַר, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא
כוֹלֵל שֶׁבַח וְשֵׁם בְּאֶחָד, וְהוּא כָּלֵל שֶׁל הַשֵּׁם
הַקְדוֹשׁ הָעֶלְיוֹן.

אוֹדָה ה' בְּכָל לַבָּב. בְּכָל מָקוֹם שֶׁאָמַר דָּוִד
הַמֶּלֶךְ סוּד שֶׁל אֶלְפָּא בֵּיתָא, הוּא סוּד
הָאוֹתִיּוֹת הַחֲקוּקוֹת שִׁיּוּצָאוֹת בַּחֲקִיקוֹת שֶׁל
שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם שְׁבִילִים. וַיֵּשׂ אוֹתִיּוֹת עֲלִיּוֹנוֹת
מִסוּד הָעוֹלָם הָעֶלְיוֹן, וַיֵּשׂ אוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹת שֶׁהֵן

אותיות קטנות. וכאן הוא סוד של אלפא ביתא של העולם (העליון נותן לעולם) התחתון.

אודה ה' בכל לבב - ביצר הטוב וביצר הרע
 שהוא שורה בתוכו. שהרי על הכל יש להודות לקדוש ברוך הוא - ביצר הטוב וביצר הרע. שהרי מצד של יצר הטוב בא טוב לאדם, ויש לברך את הקדוש ברוך הוא הטוב והמטיב. ובצד של יצר הרע בא קטרוג לאדם, ויש להודות לקדוש ברוך הוא (ביצר הטוב וביצר הרע) בכל מה שבא על האדם מצד זה ומצד זה.

בסוד ישרים ועדה. בסוד ישרים - באותם (מלאכים עליונים קדושים)
 שאת סוד הקדוש ברוך הוא הם יודעים, שהרי את כל סודות הקדוש ברוך הוא הם יודעים, והם הסוד שלו. ולכן בסוד ישרים ועדה - אלה הם ישראל, כשמתכנסים בעשרה להודות לקדוש ברוך הוא. ומשום כך יש להודות לקדוש ברוך הוא על טוב ועל רע ולפרסם לפני הכל. שאם תאמר, הרי הוא יודע, אז למה צריך לפרסם? אלא בזה מתכבד הקדוש ברוך הוא בעולם לפרסם את הניס, ועל זה כתוב בקדוש ברוך הוא, (יחזקאל לח) והתגדלתי והתקדשתי וגו'.

רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים קג) **כל הנשמה תהלל יה**. שנינו, כל הנשמות באו מהגוף הקדוש הזה ומתעוררות בבני אדם. ומאיזה מקום? מאותו מקום שנקרא יד (י"ה). מאיזה מקום זה? אמר רבי יהודה, שכתוב (שם קד) **מה רבו מעשיך ה' כלם בחכמה עשית**. שנינו, מהחכמה הזו שמבועיה יוצאים לשלשים ושנים שבילים הכל נתקן, וכל מה שיש למעלה ולמטה, והיא נקראת רוח קדושה שכל הרוחות נתקנו בה.

אמר רבי יצחק, ביום שהיה רבי שמעון מפרש דבר זה, היו עיניו נובעות מים, והיה אומר: כל גנזי המלך העליון נמסרו במפתח אחד, ומתגלה בהיכלות המצירים העליונים החקוקים.

אף כן שנינו, מי יכול לדעת ולהכליל מה שגנוז במבוע הזה, שהרי משה לא גלה את זה בימיו כשהיה מגלה סוד העמק לישראל, ואף על גב שהכל היה מתגלה על ידו. אלא באותה שעה שרצה הקדוש ברוך הוא להעלותו לישיבה הקדושה העליונה ולהטמינו מבני אדם, שכתוב (דברים לא) **בן מאה ועשרים שנה אנכי**

הַיּוֹם. הַיּוֹם מִמָּשׁ. שְׁאוֹתוֹ יוֹם נִשְׁלָמוּ יָמָיו
 לְהִתְקָרֵב לַמָּקוֹם הַזֶּה, שְׁכָתוֹב (שם) הֵן קָרְבוּ יָמָיו,
 קָרְבוּ מִמָּשׁ.

שִׁשְׁנִינוּ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מַעֲשֵׂה לֹא מַת. וְאִם
 תֹּאמַר, הֲרִי כָתוֹב (שם לה) וַיָּמַת שָׁם
 מַעֲשֵׂה? כֶּךָ בְּכָל מָקוֹם לְצַדִּיקִים קוֹרֵא בָהֶם מִיתָה.
 מָה הַמִּיתָה? מֵהַצַּד שֶׁלָּנוּ זֶה נִקְרָא כֶּךָ. שִׁשְׁנִינוּ,
 אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְכֵן שָׁנָה, שְׁמִי שְׁהוּא בְּשִׁלְמוֹת,
 שְׁהֶאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה תְלוּיָה בּוֹ – לֹא תְלוּיָה בּוֹ
 מִיתָה וְלֹא מַת. כְּמוֹ שֶׁהִיא בְּיַעֲקֹב שְׁהֶאֱמוּנָה
 הַשְּׁלֵמָה הִיָּתָה בּוֹ.

שֶׁאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, (בראשית לה) לֹא יִקְרָא שְׁמִי
 עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמִי
 וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל. מָה זֶה יִשְׂרָאֵל? שְׁלֵמוֹת
 הַכֹּל, שְׁכָתוֹב (ירמיה מו) וְאַתָּה אֵל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב
 וְאֵל תַּחַת יִשְׂרָאֵל כִּי הִנְנִי מוֹשַׁעְךָ מִרְחוֹק וְאַתָּה
 זֹרַעְךָ מֵאֶרֶץ שָׁבִים וְגו'.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מִכָּאן, כִּי אַתָּה אֲנִי, דּוֹקָא.
 אֲשֶׁרִי חֲלָקוֹ שְׁרַבּוֹנוֹ אָמַר לוֹ כֵּן. לֹא כָתוֹב
 כִּי אֲתִי אַתָּה, אֲלֵא כִּי אַתָּה אֲנִי, שְׁרַבּוֹנוֹ בָּא לְחַבֵּר
 אֶת דִּיּוּרוֹ עִמּוֹ.

אמר רבי שמעון, יפה אמר רבי אבא, שאמר
ושב יעקוב ושקט ושאנן ואין מחריד.
ושב יעקוב – להקרא בשם אחר, שכתוב לא
יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל.

דבר אחר ושב יעקב – למקום שנלקח משם.
ושקט – בעולם הזה. ושאנן – בעולם
הבא. ואין מחריד – ממלאך המות. שמשמע
שהכל היה בו. רבי יצחק אמר, הרי פרשה
החברים, שכתוב ואת זרעך מארץ שבים. מה
זרעו בחיים, אף הוא בחיים.

והבריך התיכן בתוך הקרשים מברח מן הקצה
אל הקצה. רבי יהודה פתח, (קהלת י')
אשריך ארץ שמלכך בן חורים ושריך בעת
יאכלו. וכתוב, אי לך ארץ שמלכך נער ושריך
בבקר יאכלו. (במה בארנו את הפסוקים הללו) אוי לעולם
שלא משגיחים בעבודת רבונם, שהרי רבונם
משגיח בגללם להיטיב להם, שהנניח לפניהם
דברי תורה, ולא משגיחים.

ששנינו, שלשה דברים צריך אדם לעשות
לבנו: מילה, ופדיון, ולהשיאו אשה.
והכל עשה הקדוש ברוך הוא לישראל. מילה –

שְׁכָתוֹב (יהושע ה) וְשׁוֹב מִלְּאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנִית,
 וְכָתוֹב (בראשית יז) וּבֶן שְׁמֹנֶת יָמִים יְמוֹל לָכֶם כָּל
 זָכָר. פְּדִיוֹן – שְׁכָתוֹב (דברים ז) וַיִּפְדֶּךָ (ה) אֱלֹהֶיךָ מִבֵּית
 עַבְדִּים) מִיַּד פְּרָעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם. לְהַשִּׁיאוּ אִשָּׁה –
 שְׁכָתוֹב (בראשית א) זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם, וְכָתוֹב
 וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ
 וּרְבוּ. עוֹד, נִשָּׂא אוֹתָם כְּמוֹ הַנָּשׁוּר הַזֶּה שֶׁמְטִיל
 אֶת בָּנָיו עַל כְּתָפָיו, שְׁכָתוֹב (שמות ט) וְאַשָּׂא אֶתְכֶם
 עַל כַּנְפֵי נְשָׁרִים.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הַכֹּל הוּא נֶאֱדָה, אֲבָל הַתּוֹרָה
 חֲזָרָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְמַדָּה אוֹתָם יוֹתֵר
 מִהַכֹּל. בֹּא וּרְאֵה, אֵין שְׂבַח שֶׁל אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וּבְעוֹלָם הַבָּא כְּמוֹ הַשְּׂבַח שֶׁל הַתּוֹרָה, שְׁכָתוֹב בָּהּ
 (משלי ח) בִּי מַלְכִּים יִמְלְכוּ.

שְׁהָרִי שְׁנִינוּ, כְּשֶׁעָלָה רַב הוֹנָא לְשָׁם, מָצָא אֶת
 הַחֲכָמִים שְׁעוֹסְקִים בַּפִּסּוּק הַזֶּה שְׁכָתוֹב,
 (ירמיה נא) וּפְקַדְתִּי עַל בָּל בְּבָבֶל וְהִצַּאתִי אֶת בָּלְעוּ
 מִפִּי וְלֹא יִנְהָרוּ אֵלָיו עוֹד גּוֹיִם. וְרַב הוֹנָא לֹא הָיוּ
 מְשֻׁגָּיחִים בּוֹ, שְׁהָרִי לֹא הִפִּירוּ אוֹתוֹ בְּרֹאשׁוֹנָה,
 מִשּׁוּם שֶׁהָיָה קָטָן. נִכְנָס לְבֵית הַמְּדָרֶשׁ, וּמָצָא אֶת
 הַחֲכָמִים שְׁהָיוּ אוֹמְרִים שֶׁבַּפִּסּוּק הַזֶּה יֵשׁ
 לְהִתְבּוֹנֵן, אִם יֵרָאֶתוּ וְאֵלִילוּ שֶׁל נְבוּכַדְנֶצַּר הָיָה

שְׁמוּ בַל – הָרִי כְּתוּב בּוּ, (דניאל ד) וְעַד אַחֲרִים נִכְנָס
דְּנִיאל שְׁשֻׁמוּ בַלְטָשְׁאֶצֶר כְּשֵׁם אֱלֹהֵי? וְעוֹד, מַה
זֶה וְהוֹצֵאתִי אֶת בַּלְעוּ מִפִּי?

עֲמַד רַב הוּנָא בֵּין הִיסוּדוֹת שֶׁל הָעַמּוּדִים וְאָמַר,
אֵלּוּ הָיִיתִי בַּמְּקוֹמִי, הָיִיתִי דוֹרֵשׁ אֶת
הַפְּסוּק הַזֶּה. לֹא הִתְבּוֹנְנֵנוּ בּוּ. קָם שְׁנִית וְאָמַר דְּבַר
זֶה. בָּא רַבִּי יוֹדָאי בַּר רַב וְהוֹשִׁיבּוּ לִפְנֵינוּ. אָמַר לוֹ,
אָמַר בְּנִי, אָמַר, שְׁבַדְבְּרִי תוֹרָה כְּתוּב בָּהֶם (משלי א)
בְּרֹאשׁ הַמִּיּוֹת תִּקְרָא וְגו'.

פְּתַח וְאָמַר, כֶּךָ שְׁנִינוּ, בִּימֵים הָרִאשׁוֹנִים טָרַם
בָּא יַעֲקֹב, הָיָה אָדָם שָׁלוֹ בְּבֵיתוֹ. הִגִּיעַ
זְמַנּוֹ – מֵת בְּלִי מַחְלוֹת. כִּיּוֹן שָׁבָא יַעֲקֹב, בִּקֵּשׁ
לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאָמַר לוֹ: רַבּוֹן הָעוֹלָם,
אִם נוֹחַ לִפְנִיךָ, שְׁיַפֵּל אָדָם בְּבֵית חָלְיוֹ שְׁנִים אוֹ
שְׁלֹשָׁה יָמִים, וְאַחֲרֵי כֵן יִתְכַּנֵּס לְעַמּוֹ, וַיִּצְוֶה אֶת
בֵּיתוֹ וַיָּשׁוּב מִחֻטְאָיו. אָמַר לוֹ: יָפָה, וְאַתָּה תִּהְיֶה
סִימָן בְּעוֹלָם. בָּא וַרְאָה מַה כְּתוּב בּוּ, (בראשית מח)
וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה
אֲבִיךָ חָלָה. כְּתוּב חָלָה, מַה שֶּׁלֹּא הָיָה לְאָדָם
מִקֵּדָם לָכֵן.

אַחֲרֵי שֶׁנִּפְטָר, לֹא הָיָה אָדָם שֶׁהָיוּ לוֹ מַחְלוֹת
שֶׁלֹּא מֵת, עַד שָׁבָא חֲזָקִיָּה. מַה כְּתוּב בּוּ?

(ישעיה לח) בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה חֲזַקְיָהוּ לְמוֹת וְגו'. בֹּא וּרְאֵה מָה כָּתוּב, וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל ה'. אָמַר לוֹ: אִם נֹחַ לְפָנֶיךָ שְׂיִתְרַפְּאוּ בְּנֵי אָדָם מִבֵּית חָלִים וַיּוֹדוּ לִשְׁמֶךָ, וַיִּכִּירוּ וַיֵּשׁוּבוּ אַחֵר כֶּךָ בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה, וַיִּמָּצְאוּ בְּנֵי הָעוֹלָם צַדִּיקִים לְפָנֶיךָ. אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: נֶאֱדָה הוּא, וְאַתָּה תִּהְיֶה סִימָן לָזֶה בְּעוֹלָם, וְכֵךְ הוּא מָה שְּׁלֹא הָיָה מִקֵּדָם לָכֵן. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שם) מִכְּתָב לְחֲזַקְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה בְּחִלָּתוֹ וַיַּחֲמִי מַחְלָיו. וְשָׁנִינוּ, אוֹתוֹ יוֹם חֲזָרָה הַשֶּׁמֶשׁ עָשָׂר דְּרָגוֹת.

וַיִּשְׁנִינוּ, מְרוֹדֵךְ בְּלֶאֱדָן הָיָה אוֹכֵל כָּל יוֹם בְּאַרְבַּע שָׁעוֹת וַיֵּשֶׁן עַד תִּשְׁעַ שָׁעוֹת, וְאוֹתוֹ יוֹם יֵשֶׁן עַד תִּשְׁעַ שָׁעוֹת. כְּשֶׁהִתְעוֹרֵר, רָאָה שֶׁשֶּׁמֶשׁ עוֹמֶדֶת בְּאַרְבַּע שָׁעוֹת. אָמַר, מָה זֶה? בִּהְרִיגָת הַכַּעַס קִנְטוֹר קִשְׁרָתָם עָלַי? אָמְרוּ לוֹ, לָמָּה? אָמַר, שְׂיִשְׁנָנִי יוֹם אֶחָד וּשְׁלִישׁ יוֹם. אָמְרוּ לוֹ, לֹא כֵךְ, אֲלֹא אֱלֹהֵי חֲזַקְיָהוּ עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה שְׁנֵי נִסִּים: רִפָּא אֶת חֲזַקְיָה מִבֵּית חָלָיו, וְהַחֲזִיר אֶת הַשֶּׁמֶשׁ לְזִמְן הַזֶּה. אָמַר, וְכִי יֵשׁ בְּעוֹלָם אֱלֹהֵי גָדוֹל יוֹתֵר חוּץ מֵאֱלֹהֵי?! אָמְרוּ, אֱלֹהֵי חֲזַקְיָהוּ. עֲמִיד וּכְתֹב כְּתָבוֹ: שְׁלוֹם לְחֲזַקְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וּשְׁלוֹם לְאֱלֹהָיו וּשְׁלוֹם לִירוּשָׁלַיִם עִיר

הַקִּדָּשׁ. אַחֲרֵי כֵן נִמְלָךְ, וְקָם מִכִּסְאוֹ, וּפָסַע שֶׁלֹּשׁ פְּסִיעוֹת וְכָתַב אַחֲרֵים: שְׁלוֹם לְאֱלוֹהֵי הַגָּדוֹל שְׁבִירוֹשָׁלַיִם וְשְׁלוֹם לְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יִהּוּדָה וְשְׁלוֹם לִירוּשָׁלַיִם עִיר הַקִּדָּשׁ. אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אַתָּה פָּסַעְתָּ בְּשִׁבִיל כְּבוֹדֵי שֶׁלֹּשׁ פְּסִיעוֹת, חֲיִיךָ מִמֶּךָ יֵצְאוּ שְׁלֹשָׁה מַלְכִים שְׁלִיטִים רוֹזְנִים וּמַצְבִּיאִים שְׁשׁוּלָטִים בְּכָל הָעוֹלָם, וְרֹאשׁוֹן מֵהֶם הָיָה נְבוּכַדְנֶצַּר.

בא וְרָאָה מָה אָמַר לוֹ דְּנִיָּאל, (דְּנִיָּאל ב) אַתָּה הוּא רֹאשׁ הַזָּהָב, וְאַחֲרָיֶךָ תִּקְוֹם מַלְכוּת אַחֲרֵת רָעָה מִמֶּךָ וּמַלְכוּת שְׁלִישִׁית אַחֲרֵת. מָה כָּתוּב? (שם ג) הַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶצַּר עָשָׂה צֶלֶם שֶׁל זָהָב. גָּבְהוּ שְׂשִׁים אַמּוֹת וְרָחְבוּ שֵׁשׁ אַמּוֹת. אָמַר נְבוּכַדְנֶצַּר, הַצֶּלֶם שֶׁרָאִיתִי הָיָה רֹאשׁוֹ שֶׁל זָהָב, מַעֲיוֹ שֶׁל כֶּסֶף. אֲנִי אֶעֱשֶׂה הַכֹּל שֶׁל זָהָב, וְשִׁתְּהִי עֲטֹרַת זָהָב בְּרֹאשׁוֹ.

וְשִׁנִּינוּ, אוֹתוֹ יוֹם כָּנַס אֶת כָּל הָאֻמּוֹת וְהָעַמִּים וְהִלְשׁוֹנוֹת לַעֲבֹד לְאוֹתוֹ הַצֶּלֶם, וְלָקַח כָּלִי מְכֻלֵּי הַמִּקְדָּשׁ שָׁבוּ הָיָה חֲקוּק הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ וְהִכְנִיסוּ בְּפִי אוֹתוֹ צֶלֶם. וּבְאוֹתָהּ שָׁעָה הָיָה מְדַבֵּר גְּדוּלוֹת, עַד שֶׁבָּא דְּנִיָּאל וְקָרַב לְאוֹתוֹ הַצֶּלֶם וְאָמַר: אֲנִי שְׁלִיחַ שֶׁל הָרַבּוֹן הָעֲלִיּוֹן, גּוֹזֵר אֲנִי

עָלֶיךָ לָצֵאת מִכָּאן. הַזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, וַיֵּצֵא
 אוֹתוֹ כָּלִי, וַנִּפֹּל הַצֶּלֶם וַנִּשְׁבֵּר. הֵינּוּ מֵה שְׁכֶתוֹב,
 וְהֵצֵאתִי אֶת בָּלְעוֹ מִפִּיו וְלֹא יִנְהָרוּ אֵלָיו עוֹד
 גּוֹיִם. קָם רַבִּי יְהוּדָה וַנִּשְׁקוּ עַל רֹאשׁוֹ. אָמַר, אִם
 לֹא שְׁקַרְבָּתִי אוֹתָךְ לַחֲבוּרָה כָּאן, לֹא הִכְרַנּוּ
 אוֹתָךְ. וּמֵאוֹתוֹ יוֹם הָיוּ פוֹחָדִים מִפָּנָיו.

שְׁנֵינּוּ, (קהלת י') אֲשֶׁרֶיךָ אֶרֶץ שְׁמֶלֶכְךָ בֵּין חוּרִים
 וְשֶׁרֶיךָ בָּעֵת יֹאכְלוּ. רַבִּי יוֹסִי בְּאֵר אֶת
 הַפֶּסוּק הַזֶּה בְּמִשָּׁה בְּשַׁעָה שֶׁהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל
 מִמִּצְרַיִם וַעֲשֶׂה אוֹתָם בְּנֵי חוּרִין. וְשֶׁרֶיךָ בָּעֵת
 יֹאכְלוּ, שְׁכֶתוֹב (שמות יב) וַאֲכַלְתֶּם אוֹתוֹ בַּחֲפֹזוֹן פֶּסַח
 הוּא לֵה'.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, וְכִי לֹא אָמַרְתִּי
 שְׁדִבְרֵי שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ, שְׁכָלָם בַּפָּנִים,
 לְתוֹךְ הַהִיכָל הַקָּדוֹשׁ הָיוּ. וְזֶה שְׁאֻמְרָתָם, הַכֹּל
 יָפָה הָיָה וְלִדְרָשָׁה הוּא בָּא, אֲבָל פֶּסוּק זֶה
 לְמַעַלָּה בַּהִיכָל הַקָּדוֹשׁ הוּא.

שְׁנֵינּוּ, אֲשֶׁרֶיךָ אֶרֶץ שְׁמֶלֶכְךָ בֵּין חוּרִים. מֵה זֶה
 אֶרֶץ? אֶרֶץ סֶתֶם, שְׁלֵמִדְנּוּ, מֵהוּ שְׁכֶתוֹב
 (איכה ב') הַשְּׁלִיךְ מִשְׁמִים אֶרֶץ תַּפְאָרַת יִשְׂרָאֵל? אֵלֹא
 הָאֶרֶץ הַזֹּאת הִיא סוּד בְּתוֹךְ כְּתָרֵי הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ,

שְׁכָתוֹב בּוֹ (בראשית ב) בְּיוֹם עֲשׂוֹת ה' אֱלֹהִים אֶרֶץ
וּשְׁמַיִם. וְהָאֶרֶץ הִזוּ וְכָל מֵה שְׁיוֹנֵק וְנִזּוֹן, הוּא
מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא שְׁמַיִם, וְלֹא נִזּוֹנִית הָאֶרֶץ
הִזוּ אֶלָּא מִשְׁלֵמוֹת הַקִּדְשָׁה שֶׁנִּקְרָאת שְׁמַיִם.

וּבִשְׁעָה שֶׁרָצָה הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַחֲרִיב אֶת
בֵּיתוֹ שֶׁלִּמְטָה וְהָאֶרֶץ הַקִּדּוּשָׁה
שֶׁלִּמְטָה, הֶעֱבִיר בְּרֹאשׁוֹנָה אֶת הָאֶרֶץ הַקִּדּוּשָׁה
שֶׁלִּמְעָלָה, וְהוֹרִידָהּ מֵאוֹתָהּ דִּרְגָה שֶׁהִיְתָה
יוֹנֶקֶת מִהַשְׁמַיִם הַקִּדּוּשִׁים, וְאַחֵר כֵּךְ הֶחֱרִיב
אֶת זוֹ שֶׁלִּמְטָה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב הַשְּׁלִיף מִשְׁמַיִם
אֶרֶץ – בְּרֹאשׁוֹנָה, וְאַחֵר כֵּךְ – וְלֹא זָכַר הַדָּם
רַגְלָיו. שְׁשָׁנִינוּ, כֵּךְ דִּרְכוֹ שֶׁל הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא: כְּשֶׁרוֹצֶה לָדוֹן אֶת הָעוֹלָם, בְּרֹאשׁוֹנָה
עוֹשֶׂה דִין לְמַעְלָה, וְאַחֵר כֵּךְ מִתְקִיִּם לְמַטָּה,
שְׁכָתוֹב (ישעיה כד) יִפְקֹד ה' עַל צָבָא הַמָּרוֹם
בְּמָרוֹם – בְּרֹאשׁוֹנָה. וְאַחֵר כֵּךְ – וְעַל מַלְכֵי
הָאָדָמָה עַל הָאָדָמָה.

אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, אֲשֶׁרִיף אֶרֶץ שְׁמִלְכָךְ בֵּין
חֹרִים – שֶׁזֶן אוֹתָךְ בָּרַב כָּל, בְּלִי פֶחַד שֶׁל
אַחֵר, וּמֵאוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן נִזּוֹן הַכֹּל. וְשֶׁרִיף
בְּעֵת יֹאכְלוּ – כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר כג) כָּעֵת יֵאָמֵר
לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מֵה פָעַל אֵל. אִי לָךְ אֶרֶץ

שְׁמִלְכָךְ נָעַר – כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה ג) וְנָתַתִּי נְעָרִים
שָׂרִיָּהֶם. שְׂאֵי לְאָרֶץ כְּשִׁיוֹנָקֶת מִשְׁמָאל. וְשָׂרִיךְ
בְּבֶקֶר יֹאכְלוּ – בְּאוֹתָהּ קְדֻרוֹת, וְעַד שֶׁלֹּא מֵאִיר
וְלֹא שׁוֹלֵט מֵה שְׁשׁוֹלֵט.

שְׁנִינּוּ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְהַבְּרִיחַ הִתִּיכֵן בְּתוֹךְ
הַקְּרָשִׁים מִבְּרַח מִן הַקֶּצֶה אֶל הַקֶּצֶה –
זֶהוּ יַעֲקֹב הַקְּדוֹשׁ הַשָּׁלֵם, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ, שֶׁכְּתוּב
(בראשית כה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב אֱהָלִים. לֹא כְּתוּב
יוֹשֵׁב אֱהָל, אֲלָא יוֹשֵׁב אֱהָלִים, שְׁנַיִם, שְׁאוּחֵז אֶת
זֶה וְאוּחֵז אֶת זֶה. אֵף כָּאֵן כְּתוּב וְהַבְּרִיחַ הִתִּיכֵן
בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מִבְּרַח מִן הַקֶּצֶה אֶל הַקֶּצֶה,
שְׁאוּחֵז אֶת זֶה וְאוּחֵז אֶת זֶה.

שְׁשִׁינּוּ, מֵהוּ אִישׁ תָּם? כְּתַרְגוּמוֹ – שָׁלֵם. שָׁלֵם
מֵהַכֹּל, שָׁלֵם לְשְׁנֵי צַדִּדִּים, לְעִתִּיקָא
קַדִּישָׁא וְלִזְעִיר אֲפִין. שָׁלֵם לְחֶסֶד עֲלִיוֹן וְלִגְבוּרָה
עֲלִיוֹנָה, וּמִשָּׁלִים לְזֶה וְלָזֶה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, רְאִיתִי שְׁהָרִי הַחֲכָמָה הַכָּלָל
שֶׁל הַכֹּל. וְחֶסֶד עֲלִיוֹן יוֹצֵא מִחֲכָמָה.
גְּבוּרָה שְׁהִיא דִּין הַקֶּשֶׁה יוֹצֵאת מִבִּינָה. יַעֲקֹב
מִשָּׁלִים לְשְׁנֵי הַצַּדִּדִּים, וְהָאֲבוֹת כָּלִל הַכֹּל, וַיַּעֲקֹב
כָּלִל שֶׁל הָאֲבוֹת.

שְׁנֵינּוּ, הִכָּה הַחֲכָמָה בַּשְּׁבִיל שְׁלוֹ, וְכֻנֵּס בְּרוּחַ
(מִים), וְהִתְכַּנְּסוּ הַמַּיִם לְמָקוֹם אֶחָד,
וּנְפָתְחוּ חֲמִשִּׁים שַׁעֲרֵי בִינָה. מִהַשְּׁבִילִים הָלְלוּ
יוֹצְאִים עֲשָׂרָה כְּתָרִים בְּקִרְנֵי זוֹהָרוֹת, וְנִשְׁאַרוּ
עֲשָׂרִים וּשְׁנָיִם שְׁבִילִים. הִכָּתָה אוֹתָהּ רוּחַ בְּאוֹתָם
שְׁבִילִים, וּנְפָתְחוּ חֲמִשִּׁים שַׁעֲרֵי בִינָה, וְנִחְקְקוּ
עֲשָׂרִים וּשְׁנָיִם בְּחֲמִשִּׁים שַׁעֲרֵי הַיּוֹבֵל, וְנִתְעַטְרוּ
בַּשְּׁבָעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ. אֵלּוּ
נִפְתְּחוּ לְצַדִּיקוֹ.

וְהִתְעַטְרוּ עֲשָׂרִים וּשְׁנָיִם כְּתָרֵי הַרְחֵמִים
שְׁכָלוּלִים בְּעֵתִיק הַיָּמִים (כְּתָר)
שֶׁמֶאִיר לָהֶם כָּל אֶחָד בְּצִדּוֹ. הִתְעַטְרוּ חֲמִשִּׁים
חֲקִיקוֹת בְּמִ"ב אוֹתִיּוֹת קְדוּשׁוֹת שֶׁל הַשֵּׁם
הַקָּדוֹשׁ, שֶׁבֶּהֱן נִבְרְאוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ. וְנִחְקְקוּ
בְּחֲקִיקוֹתֵיהֶם שְׁמוֹנָה שַׁעֲרִים, שֶׁהֵן שְׁמוֹנֶה
אוֹתִיּוֹת הַרְחֵמִים, שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת לד) ה' ה' אֵל רַחוּם
וְחַנּוּן, שִׁיּוּצָא מִהַעֲתִיק הַקָּדוֹשׁ לְזַעֲרָא,
וּמִתַּחֲבָרִים בְּכְתָרִים הַקְּדוּשִׁים הָלְלוּ, חֲכָמָה
וּבִינָה הָעֲלִיוֹנִים שְׁעוּלִים. יוֹצֵא חֶסֶד עֲלִיוֹן מֵצַד
זֶה, וְדִין הַגְּבוּרָה מֵצַד זֶה. בָּאָה זְכוּת שֶׁל יַעֲקֹב
וּמִשְׁלִימָה אֶת שְׁנֵיהֶם וְאוֹחֶזֶת אוֹתָם, שֶׁהָרִי הִיא
הַשְּׁלֵמוֹת הָעֲלִיוֹנָה.

שְׁנִינּוּ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִשּׁוּם כֶּךָ נִקְרָא יִשְׂרָאֵל. שְׁשִׁנּוּ, יַעֲקֹב הִתְחַתּוֹן, יִשְׂרָאֵל הֶעֱלִיֹן. יַעֲקֹב אֵינוֹ שְׁלָמוֹת, יִשְׂרָאֵל שְׁלָמוֹת הֵכֵל. וְכֵן שְׁנִינּוּ, נֶאֱמַר דָּוִד בֶּן יִשִּׁי – דָּוִד אֵינוֹ שְׁלָמוֹת, שְׁהָרִי אַחֲרוֹן הוּא. יִשִּׁי יְסוֹד עֲלִיֹן הוּא וְשְׁלָמוֹת. וְהֵינּוּ מֶה שְׁשִׁנּוּ, לֹא גָלוּ יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצָם עַד שֶׁכָּפְרוּ בְּקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד, שִׁכְתוּב (שְׁמוּאֵל – ב כ) אֵין לָנוּ חֵלֶק בְּדָוִד וְלֹא נַחֲלָה בְּכֵן יִשִּׁי אִישׁ לְאַהֲלֵיוֹ יִשְׂרָאֵל. מֶה זֶה אִישׁ לְאַהֲלֵיוֹ? מָקוֹם שְׁעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת שׁוֹרָה בְּתוֹכָם, הֵינּוּ לֹאֲלֵהִיו.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּשֶׁמִּתְחִילָה חֲכָמָה לַחֲקֹק חֲקִיקוֹת בְּכָל הַכְּתָרִים, מֵאִיזָה כְּתָר מִתְחִילָה? מֵאוֹתָהּ שֶׁנִּקְרָאת בִּינָה. בְּבִינָה הֵכֵל נִכְלָל, וּמִשּׁוּם כֶּךָ נִפְתָּחוּ בָּהּ חֲמִשִּׁים שְׁעָרִים, וְנִמְצָא שֶׁהֵכֵל נִחְקְקוּ בַּחֲכָמָה. זֶהוּ שִׁכְתוּב (תהלים קד) כָּלֶם בַּחֲכָמָה עָשִׂיתָ.

שְׁנִינּוּ, כְּתוּב (ישעיה מ) מִי מִדָּד בְּשַׁעֲלוֹ מִים וְגו'. בְּשַׁעֲלוֹ מִים, מָה הַמִּים? זֶהוּ בִּינָה. רַבִּי אֱלֶעָזָר שׁוֹנֶה כֶּךָ, זֶה חֶסֶד. אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן, הֵכֵל עוֹלָה (נִתְקַן) בְּמִשְׁקַל אֶחָד. וְשְׁמִים בְּזֵרֶת תִּכְּן, מִי הַשְּׁמִים? תִּפְאָרֶת, שִׁכְתוּב תִּפְאָרֶת

יִשְׂרָאֵל. וְכָל בְּשָׁלֵשׁ עֶפְרָה הָאֶרֶץ – זוֹהִי גְבוּרָה.
וְשָׁקֵל בַּפֶּלֶס הָרִים – אֵלֶּה הֵם שְׁאָר הַכְּתָרִים
שֶׁנִּקְרְאוּ הָרִי אֶפְרַסְמוֹן זָה. וּגְבֻעוֹת בְּמֵאזְנִים –
אֵלוּ שְׁאָר הַמְּרַכְבוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת מֵהֶם.

בא וְרָאָה, בְּשַׁעְלוֹ, מָה זֶה בְּשַׁעְלוֹ? זֶה רוּחַ
חֲכָמָה. שֶׁכֶּךָ שְׁנִינוּ, שֶׁעַל הַסֶּבֶךְ בְּאַפְרִיזֶן
שְׁקוּעִים. וְשָׁמַיִם בְּזֶרֶת תִּכְן, מִי הַזֶּרֶת? אֵלוּ אוֹתָם
(חֲמִשִּׁים) שְׁעָרִים שֶׁנִּפְתְּחוּ וְהִתְפָּזְרוּ לְכָל הַצְּדָדִים,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְזִרְתִּי פָּרֵשׁ עַל פְּנֵיכֶם וְגו'. וְכָל
בְּשָׁלֵשׁ, מִי הַשְּׁלִישׁ? רַחֲמִים, שְׁלֵמוֹת הַכֹּל. וְשָׁקֵל
בַּפֶּלֶס, מָה זֶה פֶּלֶס? אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׁכֵתוֹב
מֵאֲזִנֵּי צֶדֶק. אֲבִנֵּי צֶדֶק. עוֹד אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
הַדְּבָרִים הֵלְלוּ בְּשַׁעוֹר שֶׁל יוֹצֵר הַכֹּל בְּאַרְנוֹ.

אמר רַבִּי אֶלְעָזָר, מָזָה נִשְׁמָע שִׁיעָקֵב יֵצֵא מִתּוֹךְ
דִּין קָשָׁה, שֶׁהָרִי יִצְחָק דִּין קָשָׁה אַחֲזִי
לְחֵלְקוֹ. אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְזֶה הוּא לְבַדּוֹ?
וְהָרִי יִצְחָק יֵצֵא מִתּוֹךְ חֶסֶד, וְכֵךְ כָּלָם, דִּין יוֹצֵא
מִתּוֹךְ רַחֲמִים, וְרַחֲמִים מִדִּין. אֲבָרְהָם יִרְשֵׁת
חֶסֶד, וְיֵצֵא יִצְחָק בְּדִין מִתּוֹךְ חֶסֶד. יַעֲקֹב יֵצֵא
בְּרַחֲמִים מִתּוֹךְ הַדִּין הַקָּשָׁה, וְכֵךְ הוּא לְמַעְלָה זֶה
מָזָה, וְיוֹנֵק זֶה מָזָה, עַד שֶׁנוֹדַע שֶׁהַכֹּל הוּא אֶחָד,

וּמֵאַחַד תְּלוּיִים כָּלָם, וְהַכֹּל נִמְצָא אֶחָד. בָּרוּךְ
שְׁמוֹ לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

אָמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר, נוֹדַע שָׁאִין שְׁלֵמוֹת אֶלָּא
כְּשֶׁאוֹחִז זֶה מִזֶּה, (וְאַחֵר) וְזֶה אוֹחִז בְּשֵׁנִיהֶם
לְשַׁכֵּל אֶת הַכֹּל, כְּמוֹ יַעֲקֹב, וְהִינוּ שְׁכָתוּב מִבְּרַח
מִן הַקָּצָה אֶל הַקָּצָה.

שְׁנִינוּ, כֹּל זֶה לֹא נִקְרָא אֶלָּא מִצַּד שְׁלָנוּ, וּמִצַּד
שְׁלָנוּ הַכֹּל נוֹדַע. (שְׁהָרִי בָּזָה לְמַעֲלָה) וּלְמַעֲלָה
הַכֹּל עוֹלָה בְּמִשְׁקָל אֶחָד, לֹא שׁוֹנָה וְלֹא יִשְׁתַּנָּה,
כְּמוֹ שְׁכָתוּב (מִלֹּאכִי ג) אֲנִי ה' לֹא שְׁנִיתִי. **אָמַר** רַבִּי
יְהוּדָה, כֹּל הַמְּנוֹרוֹת מְאִירוֹת מֵאַחַד וּתְלוּיֹת
מֵאַחַד, וְהַמְּנוֹרוֹת הֵן הַכֹּל אֶחָד, שְׁהָרִי לֹא רָצוּ
לְהַפְרֹד, וּמִי שֶׁמִּפְרִידֶם כָּאֵלוּ נִפְרָד מִחַיֵּי הָעוֹלָם.
אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כָּתוּב (יִשְׁעִיָּה ג) וְנָתַתִּי נִעְרִים
שָׂרִיָּהֶם וְתַעֲלוּלִים יִמְשְׁלוּ בָם, הִינוּ

שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת כה) וְעָשִׂיתָ שָׁנִים כְּרָבִים זָהָב. כָּתוּב
(שְׁמוּאֵל-ב ו) יֵשֵׁב הַכְּרָבִים, וְכָתוּב (שִׁם כב) וַיִּרְכַּב עַל
כְּרוֹב וַיַּעַף. יֵשֵׁב הַכְּרָבִים – כְּשֶׁשׁוֹרָה לְהַתִּישֵׁב
בְּשְׁלֵמוֹת, כָּתוּב יֵשֵׁב הַכְּרָבִים. (כְּשֶׁנִּמְצָא בְּשְׁלֵמוֹת)
וְכִשְׁלֹא שׁוֹרָה וְלֹא מִתִּישֵׁב הַמֶּלֶךְ בְּכֶסֶּא, כָּתוּב
וַיִּרְכַּב עַל כְּרוֹב, אֶחָד, שְׁלֹא מִתִּישֵׁב הַמֶּלֶךְ
בְּכֶסֶּא. יֵשֵׁב הַכְּרָבִים – שָׁנִים.

אמר רבי יוסי, אוי לעולם כשכרוב אחד מחזיר פניו מחברו, שהרי כתוב ופניהם איש אל אחיו, כשהיה שלום בעולם. אמר רבי יצחק, הרי שנינו, (ויקרא יח) ערות אביך וערות אמך לא תגלה. אוי למי שמגלה ערותם. כמו זה כתוב ביעקב, מברח מן הקצה אל הקצה. אשרי חלקם של ישראל שהקדוש ברוך הוא משתבח בתשבחתם כמו שלמעלה, שכתוב (ישעיה מט) ישראל אשר בך אתפאר.

שנינו, אמר רבי יצחק, בימים הראשונים היה אדם אומר לחברו: אמר לי דבר אחד מהתורה וטל מנה כסף. עכשו אומר אדם לחברו: טל מנה כסף ועסק בתורה. ואין מי שישגיח, ואין מי שירכין אָזְנוֹ, פֶּרֶט לאותם מעטים (ורעם) קדושים עליונים שהקדוש ברוך הוא משתבח בהם, שכתוב (שם ס) ועמד כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר.

ווי העמדים וחשקיהם כסף. רבי יצחק אמר, ווי העמדים – הרי אמרנו, כל אותם שנאחזים מקשרים קימים עליונים, נקראים ווי העמדים. וכל אותם שלמטה תלויים מאותם

וּוִיִּם. מַה זֶה וּוִיִּם? שֵׁשׁ בְּתוֹךְ שֵׁשׁ, וְנֶאֱחָזִים
וּמוֹשָׁקִים מִחוּט הַשְּׂדֵרָה שְׁעוֹמֵד עֲלֵיהֶם. וּבִסְפָּר
הַצְּנִיעוּת לְמַדְנוּ, וּוִיִּם לְמַעְלָה, וּוִיִּם לְמַטָּה,
וְכֻלָּם עוֹלִים בְּמִשְׁקָל אֶחָד.

ספרא דצניעותא

מֵאֵן צְנִיעוּתָא דְסַפְרָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, חֲמִשָּׁה
פְּרָקִין אֵינּוֹן דְּכֻלִּילָן בְּהִיכָל רַב, וּמִלֵּיין כָּל
אַרְעָא. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִי כֻלִּילָן הָנִי, מְכַלְהוּ
עַדִּיפִי. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָכִי הוּא, לְמֵאֵן דְּעָאל
וְנִפְק, וּלְמֵאֵן דְּלֹא עָאל וְנִפְק לָאו הָכִי.

מִתְלָא, לְבַר נֶשׁ דְּהוּה דִּיּוּרִיָּה בִּינֵי טוּרִין, וְלֹא
יָדַע בְּדִיּוּרֵי מִתָּא. זָרַע חֲטִין וְאָכִיל חֲטִי
בְּגוּפֵיהּ. יוֹמָא חַד עָאל לְמִתָּא, אֶקְרִיבוּ לִיה
נְהָמָא טָבָא. אָמַר הֵהוּא בַר נֶשׁ, דִּנָּא לָמָּה. אָמְרוּ
נְהָמָא הוּא לְמִיכָל. אָכַל וְטַעַם לְחָדָא לְחִפְיָה.
אָמַר וּמָמָה אֲתַעְבִּיד דָּא. אָמְרוּ מַחֲטִין. לְבַתָּר
אֶקְרִיבוּ לִיה גְּרִיצִין דְּלִישִׁין בְּמִשְׁחָא. טַעַם
מִנֵּיהּ, אָמַר וְאַלִין מָמָה אֲתַעְבִּידוּ. אָמְרוּ מַחֲטִין.
לְבַתָּר אֶקְרִיבוּ לִיה טְרִיקֵי מִלְכִין, דְּלִישִׁין
בְּדוּבָשָׁא וּמִשְׁחָא. אָמַר וְאַלִין מָמָה אֲתַעְבִּידוּ.
אָמְרוּ מַחֲטִין. אָמַר וְדָאִי אָנָּא מְאָרִי דְּכָל אֲלִין,
דְּאָנָּא אָכִיל עֲקָרָא דְּכָל אֲלִין דְּאִיהוּ חֲטָה. בְּגִין (דף

קע"ו ע"ב) הֵהוּא דַעְתָּא מַעְדוּנִי עֲלָמָא לֹא יָדַע
וְאַתָּא בִידוּ מִנִּיהּ. כִּךְ, מָאן דְּנָקִיט כִּלְלָא, וְלֹא יָדַע
בְּכִלְהוּ עֲדוּנִין דְּמַהֲנִיין, דְּנִפְקִין מֵהֵהוּא כִּלְלָא

ספרא דצניעותא פרקא קדמאה

תאנא. ספרא דצניעותא, ספרא, דשקיל
במתקלא. (תאנא) דעד דלא הוה
מתקלא, לא הוה משגיחין אפין באפין, ומלכין
קדמאין מיתו, וזיוניהון לא אשתכחו, וארעא
אתבטלת. עד דרישא דכסופא דכל כסופין,
לבושי דיקר אתקין, ואחסין.

האי מתקלא תלי באתר דלא הוה, אתקלו ביה
אינון דלא אשתכחו. מתקלא קאים
בגופיה. לא אתאחד, ולא אתחזי. ביה סליקו,
וביה סלקין דלא הוו, והוו, ויהויין.

סתרא גו סתרא, אתתקן ואזדמן, בחד
גולגלתא, מלייא טלא דבדולחא.

קרומא דאזירא אזדכך וסתים, אינון עמר נקי
תליין בשקולא. רעוא דרעוין אתגליא בצלותא
דתתאי. אשגחא פקיחא דלא נאים, ונטיר
תדירא. אשגחותא דתתא באשגחותא דנהירו
דעלאה. (דביה) תרין נוקבין דפרדשקא, דאתער
רוחא לכלא.

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת
הָאָרֶץ שִׁיתָא, בְּרֵאשִׁית בָּרָא שִׁית
עֲלֵיהּ, כּוֹלְהוּ לְתַתָּא, וְתַלְיִין מְשַׁבְּעָה
דְּגוֹלְגֻלְתָּא עַד יְקִירוֹ דִּיקִירוֹתָא, וְהָאָרֶץ תְּנִינָא
לָאוּ בְּחוּשְׁבָן וְהָא אַתְמָר. וּמַהֲהִיא דְּאַתְלִטְיָא
נִפְקָא, דְּכְתִיב (בראשית ה) מִן הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֲרָרָה
יִי'. הֵיטָה תְּהוּ וְכֵהוּ וְחֻשְׁךָ עַל פְּנֵי תְּהוּם וְרוּחַ
אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. תְּלִיסֵר, תְּלִיִין
בְּתִלְיֵסֵר יְקִירוֹ דִּיקִירוֹתָא.

שִׁיתָא אֶלְפֵי שָׁנִין, תְּלִיִין בְּשִׁיתָא קְדָמָא,
שְׂבִיעָא עֲלֵיהּ, דְּאַתְתַּקֵּף בְּלַחוּדוּי.
וְאַתְתַּחֲרִיב כָּלָא בְּתִרְיֵסֵר שַׁעֲתֵי, דְּכְתִיב הֵיטָה תְּהוּ
וְכֵהוּ וְגו'. תְּלִיסֵר יְקִים לֹון בְּרַחֲמֵי, וּמַתְחַדְשֵׁן
בְּקִדְמִיתָא, וְקָמוּ (ס"י קמו) כָּל אֵינוֹן שִׁיתָא. בְּגִין
דְּכְתִיב בָּרָא, וּלְבַתֵּר כְּתִיב הֵיטָה, דְּהָא הֵוֹת וְדָא,
וּלְבִסוּף תְּהוּ וְכֵהוּ וְחֻשְׁךָ, (ישעיה ב) וְנִשְׁגָּב יִי לְבָדוּ
בְּיוֹם הַהוּא.

גְּלוּפֵי דְּגִלְפִין כְּחִזּוֹ דְּחוּיָא אָרִיךְ, וּמַתְפָּשֵׁט
לְכָאן וּלְכָאן, זִנְבָא בְּרִישָׁא. רִישָׁא (אַחוּרָא)
אַחִיד אַכְתָּפִין, אַעֲבַר וְזַעִים, נְטִיר וְגִנִּיז. חַד
לְאֵלָף יוֹמִין זַעֲרִין אַתְגְּלִיָּא, (נ"א אַתְמְלִיָּא) קוֹלְטָרָא
בְּקִטְרוּי, סְנַפִּירָא בְּעַדְבוּי, אַתְבַּר רִישִׁיה בְּמִיִין

דִּימָא רַבָּא, דְּכְתִיב (תהלים עד) שְׁפַרְתָּ רָאשֵׁי תַנִּינִים
עַל הַמַּיִם. תַּרְיֵן הוּוּ, חַד אֶתְחַזְרִי, תַנִּינִם כְּתִיב
חֶסֶר. רָאשֵׁי, כִּמָּה דָּאֵת אָמַר (יחזקאל א) וּדְמוֹת עַל
רָאשֵׁי הַחַיָּה רָקִיעַ.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר, הֵינְנוּ דְכְתִיב
(תהלים לג) כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי, הוּא
בְּלַחֲדוּי. לְבַתָּר אֶתְחַזְרוּ חַד יְהוּ"י יְהוּ"ו וַיִּי ו'
בְּתַרְאָה שְׁכִינְתָּא לְתַתָּא. כִּמָּה דְה' שְׁכִינְתָּא
אֲשַׁתְכַּח וּבַחַד מִתְקַלָּא אֶתְקַלָּו.

וְהַחַיּוֹת רְצוּא וְשׁוּב, דְּכְתִיב וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת
הָאֹר כִּי טוֹב. (ישעיה ג) אָמְרוּ צְדִיק כִּי
טוֹב. הָאִי, בְּמִתְקַלָּיה סֻלָּקָא. קְדַמָּא בְּלַחֲדוּי.
וְכָלָא לְחַד אֶתְחַזְרִי. אַחְתָּא וּמוֹדַעְתָּא כְּלִילָן דָּא
בְּדָא בְּיו"ד ה"א, כְּתַרְיֵן רַחֲמִין דְּמִתְחַבְּקֵן.

שִׁיתָא נִפְקִין מַעֲנַפָּא דְשִׁרְשָׁא דְגּוֹפָא, לִישָׁן
מְמַלֵּל רַבְּרַבְּן. לִישָׁן דָּא, סְתִים בֵּין יו"ד
וְה"א, דְּכְתִיב (ישעיה מד) זֶה יֹאמֶר לֵה' אֲנִי וְזֶה יִקְרָא
בְּשֵׁם יַעֲקֹב וְזֶה יִכְתֹּב יָדוֹ לֵי"י וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל
יִכְנֶה (יכנה) מִמָּשׁ. זֶה יֹאמֶר לֵה' אֲנִי: אַחְתָּא. וְכָלָא
אֶתְמַר בֵּיהּ"ו. כָּלָא כְּלִילָן בְּלִישָׁן סְתִים לְאִימָא.
דְּהָא אֶתְפַּתַּחַת לִיהּ דְּנִפְיָק מִינָּה. אַבָּא יְתִיב

בְּרִישָׁא, אִימָא בְּאַמְצַעִיתָא, וּמִתְכַּסֵּיָא מִכָּאן
וּמִכָּאן וְוִי לְמָאן דְּגַלִּי עַרְיִיתָהוּן.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מֵאֲרַת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם,

שְׁלִיט דְּכָר בְּנוֹקְבָא. (ס"י שְׁלִימוֹ דְּכָר וְנוֹקְבָא)

דְּכַתִּיב (משלי י) וְצַדִּיק יִסּוּד עוֹלָם, נָהִיר יו"ד

בְּתַרִּין, וְנָהִיר וּמַעֲבָר לְנוֹקְבָא. אֲתִיחַד יו"ד

בְּלַחֲדוּי, (ובתר כן) סָלִיק בְּדַרְגוּי לְעִילָא לְעִילָא.

אֲתַחְשָׁכָא נּוֹקְבָא, וְאֲתַנְהִירַת אִימָא וּמִתְפַּתְחָא (דף

קע"ז ע"א) בְּתַרְעוּי. אֲתָא מִפְּתַחָא דְכָלִּיל בְּשִׁית,

וּמִכְסִּיא פְתַחָא, וְאַחִיד לְתַתָּא לְהֵאִי וְלְהֵאִי, וְוִי

לְמָאן דְּגַלִּי פְתַחָא.

פְּרָקָא תַּנְיִין

דִּיקְנָא מְהִימְנוּתָא. (דִּיקְנָא) לָא אֲדַכֵּר בְּגִין דְּהִיא

יְקִירוּתָא דְּכָלָא מֵאֲדָנִין נַפְקַת,

בְּסַחְרָנְהָא דְּבִסִּיטָא, סָלִיק וְנַחֲת חוּטָא חוּוּרָא.

בְּתַלְיִסָר מִתְפָּרֵשׁ.

בִּיקוּרָא דְּבִיקוּרוּתָא הֵיא, כְּתִיב (ירמיה ב) לָא

עָבַר בָּהּ אִישׁ וְלֹא יָשָׁב אָדָם שָׁם. אָדָם

לְבַר הוּא. אָדָם לָא כָלִיל הָכָא. כָּל שְׁכָן אִישׁ.

בְּתַלְיִסָר נְבִיעִין מְבוּעִין מִתְפָּרֵשָׁן, אַרְבַּע בְּלַחֲדוּי

אֲסַתְמָרוּ. תַּשְׁעָה אֲשָׁקִיוֹן לְגוּפָא. (נ"א לְגַנְתָּא).

סדר הלימוד ליום יד שבט [יום 132 בשנה]

(תיקונא קדמא) מקמי פתחא דאדנין, שארי יקירו
 לאתתקן, (תניינא) נחית בשפירו ברישא דשפון.
 מהאי רישא להאי רישא קאים. (תליתא) ארחא
 דנפיק תחות תרין נוקבין דפרדשקא, לאעברא
 חובה, דכתיב (משלי יט) ותפארתו עבור על פשע.
 (רביעא) תחות שפון אסחר שערא לרישא
 אחרא. (חמישא) ארחא אחרא נפיק תחותי.
 (שתיתא) חפי תקרובתא דבוסמא, לרישא
 דלעילא. (שביעא) תרין תפוחין אתחזון לאנהרא
 בוצינין. (תמינא) מזלא דכלא, תלייא עד לבא,
 ביה תליין עלאין ותתאין.

(תשיעא) אינון דתליין לא נפקין דא מן דא. (עשירא)
 חפיין זעירין על גרונא (חד סר) דיקירו. רברבין,
 מתשערין בשיעורא שלים. (תריסר) וכד שפון
 אתפנון מכל סטריין, זכאה למאן דנשיק מאינון
 נשיקין. (תליסר) בההיא מזלא דכלא נגדין תליסר
 משיחין דאפרסמונא דכיא. כלא בהאי מזלא
 שכית, וסתיים.

בזמנא דמטא תשרי, ירחא שביעא, משתכחי
 (ירחי) אלין תריסר (ס"א תליסר) בעלמא עלאה

וּמִתְפַּתְחֵי תְּרִיסַר (ס"א תליסר) תְּרַעֵי דְרַחְמֵי, בְּהֵוֹא
זְמַנָּא (ישעיה נה) דְּרָשׁוּ יִי' בְּהַמָּצְאוֹ כְּתִיב.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ
זֶרַע עֵץ פְּרִי וְגו', (בראשית א) הֵינֵנו
דְּכְתִיב (ויקרא טז) וְעֲנִיתֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם בְּתַשְׁעָה
לַחֲדָשׁ בְּעֶרְב. (בְּהַאי זְמַנָּא) (דברים ג) אֲדֹנֵי יְהוָה אַתֶּה
הַחֲלוֹת לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ אֶת גְּדֻלָּךְ. יהו"ה
שְׁלִים בְּסִטְרוֹי. וְהִכָּא בְּרַחֲשׁוֹתָ דָּא דְאַרְעָא,
לֹא שְׁלִים.

יְהִי לֹא כְתִיב, קְרִינֵן יו"ד עֲלָאָה יו"ד תַּתָּאָה,
וַיִּצֹר י' עֲלָאָה י' תַּתָּאָה, (יְהִי) י' עֲלָאָה, י'
תַּתָּאָה. ה' בְּגוּוֹיֵיהּ. כָּלְלָא דְשְׁלִימוֹ. שְׁלִים, וְלֹא
לְכָל סֵטֶר. אַתְּעֵקֶר מֵהָאֵי אַתֵּר שְׁמָא דָּא, וְאַשְׁתִּיל
בְּאַחֲרָא, כְּתִיב וַיִּטַּע יִי' אֱלֹהִים.

ה' בֵּין יו"ד לְיו"ד דִּיהִי, נִשְׁבָּא דְפִרְדֵּשְׁקָא
דְּעִתִּיקָא, לְזַעִירָא דְאַנְפִּין בְּלֹא רוּחָא לֹא
אַתְקִיִּים. בְּהִיא, אֲשַׁתְּכָלֵל הִיא עֲלָאָה הִיא
תַּתָּאָה, דְּכְתִיב (ירמיה א) אֲהִיה אֲדֹנֵי אֱלֹהִים.

בְּקִיטְפוֹי דְקִטְפִין, (צִירָא) בְּרוּחָא דְמִתְקַלִּין,
יה"ו. י' עֲלָאָה דְאַתְעֵטֶר בְּקִטְרָא (ס"א
בְּעִטְרָא) דְּעִתִּיקָא, הִיא קְרוּמָא עֲלָאָה דְאַזְדִּיכָּ

וְסָתִים. ה"א עֲלָא, דְּאַתְעֵטֵר בְּרוּחָא דְנוֹקְבִין
 דְּפִרְדֵּשְׁקָא, דְּנִפְיָק לְאַחֵיא. ו' עֲלָא, בּוֹצִינָא
 דְּקִרְדִּינוּתָא דְּאַתְעֵטֵר בְּסֵטְרוֹי, (ס"א בְּעֵטְרוֹי)
 מִתְפַּשְׁטֵן אַתְוּוֹן לְבִתֵּר, וְאַתְכִּלְלוּ בְּזַעֲיָרָא דְאַפִּין.
 כָּמָה דְשָׂרְיָא בְּגוּלְגֻלְתָּא, אֲשֶׁתְּכַחוּ מִתְפַּשְׁטֵן בְּכָל
 גּוּפָא, לְשַׁכְּלָלָא כָּלָא. בַּעֲמֵר נִקָּא. כַּד תְּלִי תְלִיין
 אֵלִין אַתְוּוֹן. כַּד אַתְגְּלִי לְזַעֲיָרָא מִתִּישְׁבֵּן בֵּיה
 אֵלִין אַתְוּוֹן, וְאַתְקָרִי בַּהוֹן.

י"ד דַּעֲתִיקָא סָתִים בְּעֵטְרוֹי, בְּגִין שְׂמָאלָא
 אֲשֶׁתְּכַח ה"א אַתְפַּתַּח בְּאַחֲרָא וְאִינְקִיב
 בְּתֵרִין נּוֹקְבִין, וְאַשְׁתְּכַח בְּתַקּוּנֵין. ו' אַתְפַּתַּח
 בְּאַחֲרָא, דְּכִתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) הוֹלֵךְ לְדוּדֵי
 לְמִישָׁרִים. בְּבוֹצִינָא דְּקִרְדִּינוּתָא לְמַכְסִּיא פִתְחָא.
 ו' לְעִילָא ו' לְתַתָּא, ה' לְעִילָא ה' לְתַתָּא. י' לְעִילָא
 וְבָה לָא אֲשֶׁתְּתַף אַחֲרָא, וְלָא סָלִיק בְּהֶדְהָ, בַּר
 רְמִיזָא דְרְמִיז כַּד אַתְגְּלִיין תְּרִין (בְּאוּרִייתָא) וּמִתְחַבְּרֵן
 בְּחַד דְּרָגָא, חַד רְגָשָׁא בְּגִין לְאַתְפָּרָשָׁא, ו"ד
 כְּלִילֵן בִּיּו"ד ווי כַּד אַסְתֵּלֵק הָאִי, וְאַתְגְּלִיין.

אִינְוִן בּוֹסְמִין דְּטִיפְסָא שְׂרִיקִין, לָא עֲבָרִי (ס"א עֲבָד)
 לָא מִתְעַכְבִּי בְּדוּכְתָּא, וְהַחֲיוֹת רְצוּא
 וְשׁוּב. בְּרַח לָךְ אֶל מְקוֹמָךְ. אִם תִּגְבִּיהַ כְּנֶשֶׁר וְאִם
 בֵּין כּוֹכָבִים שִׁים קִנְךָ מִשָּׁם אוֹרִידְךָ.

וְתוֹצֵא הָאָרֶץ (דף קע"ז ע"ב) **דִּשָּׂא. אֵימָתִי, כִּד שָׁמַא**
אֲתַנְטַע. וְכִדִּין אֲוִירָא נָפִיק, וְנִצּוּצָא
אֲזִדְמָן. (תיקונא קדמא דרישא) **חַד גּוּלְגֻלְתָּא אֲתַפְשָׁט**
בְּסִטְרוֹי, טָלָא מְלִי עָלָה, דְּתַרִּי גּוּוֹי.

תִּלְת **חֲלָלִין דְּאֲתוּוֹן רְשִׁימִין, אֲתַגְלִיִּין בִּיה.**
אֲוִכְמִין (ס"א כעורבא) **כְּעֶרְבָא תִלְיִין**
עַל נוֹקְבִין עֲמִיקִין, דְּלָא יָכִיל לְמִשְׁמַע יְמִנָא
וּשְׁמָאלָא. הָכָא חַד אֲרַחָא לְעִילָא דְקִיק.

מִצָּחָא דְלָא נָהִיר, קְטָטוּתָא דְעֶלְמָא. בֶּר
כִּד רַעְוָא אֲשַׁגַּח בִּיה. עֵינִין דְּתִלְת גּוּוֹי,
לְמַרְתָּת קְמִייהו אֲתַסְחֹן בְּחֻלְבָּא דְנָהִיר. כְּתִיב
עֵינֶיךָ תִּרְאִינָה יְרוּשָׁלַיִם נוֹה שְׁאֲנָן, וְכְתִיב
צֶדֶק יֵלִין בָּה. נוֹה שְׁאֲנָן, עֲתִיקָא דְסֻתִּים,
עֵינֶךָ כְּתִיב.

חוּטְמָא פְּרָצוּפָא דְזַעִירָא, לְאַשְׁתְּמוּדְעָא.
תִּלְת שְׁלֵהוּבִין מִתּוֹקְדִין בְּנוֹקְבוֹי. (שְׁבִיעָא) **דְּרָגָא**
עֲקִימָא, לְמִשְׁמַע טָב וּבִישׁ. כְּתִיב (ישעיה מב) **אֲנִי יְיָ**
הוּא שְׁמִי. וְכְתִיב (דברים לב) **אֲנִי אֱמִית וְאֲחִיָּה.**
וְכְתִיב (ישעיה מו) **וְאֲנִי אֶשָּׂא וְאֲנִי אֶסְבּוֹל.** (תהלים ק)
הוּא עֲשָׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ. (איוב כג) וְהוּא בְּאֶחָד וּמִי
יְשִׁיבֵנוּ. הוּא אֶקְרִי מֵאֵן דְּסֻתִּים וְלָא שְׂכִיחַ, הוּא

מֵאֵן דְּלֹא אֶזְדָּמֵן לְעֵינָא. הוּא מֵאֵן דְּלֹא אֶקְרִי
בְּשֵׁמָא. (ה"א ה"י).

א' כָּלִיל (הוּא) ו'. ו' כָּלִיל א' וְלֹא כָּלִיל ה"ו. (ס"א
ה"י) א' אֶזִּיל לְאַלְף. אֶל"ף אֶזִּיל לִיו"ד, יו"ד
אֶזִּיל לִיו"ד, דְּסָתִים מְכַל סְתִימִין, דְּלֹא מִתְחַבְּרֵן
בֵּיהּ ו"ד. ווי כֵּד לֹא נִהִיר י' בּו"ד.

כַּד אֶסְתַּלַּק י' מִן ו"ד בְּחֻבֵּי עֲלָמָא, עֲרִיטָא
דְּכָלָא אֶשְׁתַּכַּח, עַל דָּא כְּתִיב (ויקרא יח) עֲרוֹת
אֲבִיךָ לֹא תִגְלֶה. וְכַד אֶסְתַּלַּק יו"ד מִן ה"א, עַל
דָּא כְּתִיב וְעֲרוֹת אִמְךָ לֹא תִגְלֶה אִמְךָ הִיא לֹא
תִגְלֶה עֲרוֹתָהּ. אִמְךָ הִיא וְדָא, (משלי ב) כִּי אִם
לְבִינָה תִקְרָא וְגו'.

פְּרָקָא תְּלִיתָא תִשְׁעָה תְּקוּנִין יְקִירִין אֶתְמַסְרוּ
לְדִיקְנָא כָּל מָה דְּאֶתְטַמַּר וְלֹא אֶתְגַּלְיָא
עֲלָאָה וַיִּקְרָא אֶשְׁתַּכַּח. (והוא) וְהָא (ס"א דִּיקְנָא) גְּנֻזָּה
(ס"א יְקִירָא) קָרָא.

תִּיקוּנָא קַדְמָאָה דְּדִיקְנָא, נִימִין עַל נִימִין מְקַמֵּי
פְּתַח דְּאֶדְנִין עַד רִישָׁא דְּפּוּמָא. (תְּנִינָא)
מִרִישָׁא הָא, עַד רִישָׁא אַחְרָא אֶשְׁתַּכַּח. (תְּלִיתָא)
מִתַּחוֹת תְּרִין נוֹקְבִין אֶרְחָא מְלִיָּא דְּלֹא אֶתְחַזֵּיָא.
(רְבִיעָא) עֲלֵעִין אֶתְחַפֵּיין מֵהָא גִיסָא וּמֵהָא גִיסָא.

(חמישאה) בְּהוּ אֶתְחַזֵּיין תְּפוּחִין סוּמְקִין כְּוּרְדָּא.
 (שתינאה) בְּחַד חוּטָא תְלִיין אוּכְמִין תְּקִיפִין עַד
 חַדְוִי. (שביעאה) שְׁפוּן סוּמְקִין כְּוּרְדָּא אֶתְפְּנוּן.

(תמינאה) זְעִירִין נַחְתִּין בְּגִרוּנָא, וּמַחְפִּיין קְדָלָא.
 (תשיעאה) רַבְרַבִּין וְזְעִירִין כְּגִידִין (ס"א נגדין) (ס"א נחתין)
 בְּשִׁקּוּלָא. בְּאֵלִין אֶשְׁתַּכַּח גִּיבָר וְתִקִּיף מָאן
 דְּאֶשְׁתַּכַּח.

בְּתִיב (תהלים קיח) מִן הַמִּצָּר קָרָאתִי יְהוָה. תִּשְׁעָה אָמַר
 דָּוִד עַד כָּל גּוֹיִם סָבְבוּנִי, לְאַסְחָרָא
 וּלְאַגָּנָא עָלוּי. וְתוֹצֵא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׁב מִזְרִיעַ
 זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עוֹשֶׂה פְרִי אֲשֶׁר זָרְעוּ בוֹ
 לְמִינֵהוּ. תִּשְׁעָה אֵלִין אֶתְעַקְרוּ מִשְׁמָא שְׁלִים,
 וְאֶשְׁתִּילוּ לְכַתֵּר בְּשִׁמְא שְׁלִים, דְּכַתִּיב וַיִּטַּע יי'
 אֱלֹהִים. תְּקוּנִין דְּדִיקְנָא בְּתִלְיָסָר אֶשְׁתַּכְּחַן אִיהִי,
 דְּהִיא עֲלָאָה. תַּתָּאָה, בְּתִשְׁעָה אֶתְחַזּוּן. כ"ב
 אֶתּוּן אֶתְגְּלִיפוּ בְּגוּוֹנִיָּהוּן (ס"א בְּגִינְהוּן).

עַל הָאֵי, (ס"א עַל הָאֵי מָאן דְּחִזִּי בְּחִלְמִיָּה דִּיקְנָא) חֶלְמָא דְּאֶחֶיד
 דִּיקְנָא דְּבֵר נֶשׁ עֲלָאָה בִּידִיָּה, (נ"א אוּ דְאוּשִׁיט יְדִיָּה
 לִיָּה יִנְדַּע דְּשְׁלִים בְּמִאֲרִיָּה) שְׁלִים בְּמִאֲרִיָּה. שְׁנַאִין תַּחוּתוּי
 יְכַנְעוּן. כָּל שְׁכָן דִּיקְנָא עֲלָאָה דְּנִהִירָא (ס"א לְתַתָּאָה)
 בְּתַתָּאָה, דְּעֲלָאָה רַב חֶסֶד אֶקְרִיָּה, בְּזַעִירָא חֶסֶד

סַתָּם, כִּד אַצְטְרִיךְ נְהִירוֹ אֲנֵהר וְאַקְרִי רַב חֶסֶד.

(ס"א בידיה הא מתרחיץ דהא בשלם עם מאריה ושנאוי יפנעון תחותי ודין הוא בדיל דחזא בחלמיה כל שכן אם זכה לאודעא מה היא דיקנא עלאה דהוא נהיר לתתאה ארים עלאה רב בחסד אקרי בזעירא חסד סתם).

כְּתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָאֵל הַמִּים שָׂרֵץ נֶפֶשׁ חַיָּה, כְּלוּמַר, (נ"א ח"י י"ה) י"ה אֶתְפַּשֵּׁט נְהִירוֹ דָּדָא בְּדָא, כִּלָּא אֶתְרַחֲשׁוֹן בְּזִמְנָא חָדָא, מִים טְבָאן מִים בִּישָׁן. בְּגִין דְּאָמַר יִשְׂרָאֵל, אֶתְכַלְלוּ דָּא בְּדָא. חַיָּה עֲלָאָה, חַיָּה תַתָּאָה. חַיָּה (דף קע"ח ע"א) טְבָא. חַיָּה בִישָׂא.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם. הָאָדָם לֹא כְּתִיב, אֶלָּא אָדָם סַתָּם, לְאַפְקָא אָדָם דְּלַעֲיֵלָא דְּאֶתְעֵבִיד בְּשִׂמְא שְׁלִים. כִּד אֲשַׁתְּלִים דָּא, אֲשַׁתְּלִים דָּא. אֲשַׁתְּלִים דְּכַר וְנוֹקְבָא לְאַשְׁלֵמָא כִּלָּא. יְהו"ה סְטָרָא דְדְּכַר. אֱלֹהִים סְטָרָא דְנוֹקְבָא. אֶתְפַּשֵּׁט דְּכוּרָא, וְאֶתְתַּקֵּן בְּתַקוּנוֹי כְּאֵמָא, בְּפוּמִיָּה דְּאֵמָה. מְלָכִין דְּאֶתְבְּטְלוּ, הֵכָא אֶתְקַיְּמוּ.

דִּינִין דְּדְּכוּרָא תְּקִיפִין בְּרִישָׂא, בְּסוּפָא נִיחִין. דְּנוֹקְבָא בְּאִיפְכָּא. וַי"ה קוֹנְטִירִין דְּקִיטוּרָא בְּעֵטְפוֹי שְׁקִיעִין. י' זַעֲרָא בְּגוּוּהָא אֲשַׁתְּכַח. אִי אֶתְבְּסְמוּ דִּינִין, בְּעָא עֲתִיקָא.

אַתָּא חוּיָא עַל נוֹקְבָא, וְקִינָא דְזוּהֵמָא אַתְתָּקֵן
בְּגוּוּה, לְמַעַבְד מְדוּרָא בִישָׁא. דְּכַתִּיב וַתֵּהָר
וַתֵּלֶד אֶת קַיִן. קִינָא דְּמְדוּרָא דְּרוּחִין בִּישִׁין
וְעֲלֵעוּלִין וְקֻטְפוּרִין.

אַתְתָּקִין בֵּיה בְּהַאי אָדָם, בְּתַרִּין, בְּכָלֵל וּפְרֵט,
אַתְכְּלָלוּ בְּפֵרט וּכְלָל, שׁוֹקִין וְדוּרְעִין,
יְמִינָא וּשְׂמָאלָא. דָּא אַתְפֻּלַּג בְּסִטְרוֹי אַתְתָּקֵן דְּכָר
וְנוֹקְבָא יְה"ו. י' דְּכָר. ה' נוֹקְבָא. ו' כְּתִיב זָכָר
וְנִקְבָּה בְּרָאם וַיְבָרֶךְ אוֹתָם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם.
דִּיּוֹקְנָא וּפְרָצוּפָא דָּאָדָם יְתִיב עַל כְּרִסְיָא, וְכַתִּיב
(יחזקאל א) וְעַל דְּמוֹת הַכֶּסֶּא דְּמוֹת כְּמֵרְאָה אָדָם
עָלְיוּ מְלַמְעָלָה.

דְּבָר אַחֵר יִשְׂרָצוּ הַמֵּיִם, תְּרַגּוּם יִרְחֵשׁוּן. כְּלוּמַר,
כַּד מְרַחֲשִׁין בְּשִׁפּוּתִיה פְּתַגְמֵי צְלוּתָא,
בְּזַכּוּתָא, וּבִנְקִיּוֹת דְּעֵתָא, וּבְמִיָּא הָוָה רַחֲשֵׁי
נִפְשָׁא חֵיתָא.

וְכַד בְּעֵי בַר נֶשׁ לְסִדְרָא צְלוּתִיה לְמַאֲרִיָּה,
וּשְׁפּוּתִיה מְרַחֲשֵׁן בְּהַאי גּוּוּנָא מִתְתָּא
לְעִילָא, לְסִלְקָא יְקָרָא דְּמַאֲרִיָּה, לְאַתָּר דְּשִׁקּוּ
דְּעִמִּיקוּ דְּבִירָא, נְגִיד וְנִפִּיק. לְבַתָּר יִנְגִּיד
לְאַמְשָׁכָא מְלַעִילָא לְתַתָּא, מַהֵהוּא שְׁקִיָּא דְּנַחֲלָא,

לְכָל דְּרָגָא וְדְרָגָא, עַד דְּרָגָא בְּתַרְאָה לְאַמְשָׁא
נִדְבָה לְכָלָא מְעִילָא לְתַתָּא. לְבַתָּר בְּעֵי לְקַשְׁרָא
קַשְׁרָא בְּכָלָא, קַשְׁרָא דְכּוֹנֵנָה דְמַהִימְנוּתָא וַיַּעֲבִדוּן
כָּל מְשֻׁאלוּהִי, בֵּין שְׁאֲלָתָא דְצַבּוּרָא, בֵּין
שְׁאֲלָתָא דִּיחִידָא.

וְשִׁשְׁלָתָא דְּאִית לְבָר נָש לְשִׁשְׁלָא מִמַּאֲרִיָּה, הֵן
מְסוּדְרוֹת בִּט' גּוּוּנִי, אִית בְּאַלְפָא
בֵּיתָא, וְאִית בְּאַדְכָּר מְכִילוּהִי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
רְחוּם וְחַנוּן וְגו'. אִית בְּשִׁמְהֵן יְקִירָן דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, כְּגוֹן אֱהִיָּה, יְהוּ, יְהוֹ, אֵל, אֱלֹהִים, יי'
צָבָאוֹת, שְׁדֵי, אֲדָנִי.

אִית בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת, כְּגוֹן: מַלְכוּת, יְסוֹד, הוֹד,
נֶצַח, תְּפָאֶרֶת, גְּבוּרָה, חֶסֶד, בִּינָה, חֻכְמָה,
קְטָר. אִית בְּאַדְכָּר צְדִיקֵיָא, כְּגוֹן הָאֲבוֹת
וְהַנְּבִיאִים וְהַמְּלָכִים. אִית בְּשִׁירֵי וּבְתוֹשֶׁבְתֵי,
דְּאִית בְּהוֹן קְבֻלָּה אֲמִיתִית. וְעִילָא מְנַהוֹן מֶאֱן
דִּידַע לְתַקֵּן תְּקוּנִין לְמַאֲרִיָּה, כְּדָקָא יָאוֹת. וְאִית
בִּידִיעָה סְלָקָא מִתַּתָּא לְעִילָא, וְאִית מֶאֱן דִּידַע
לְהַמְשִׁיךְ שְׁפַעָא מְעִילָא לְתַתָּא. וּבְכָל ט' גּוּוּנִי
אֲלִין, צְרִיכָא כּוֹנֵנָה גְּדוּלָּה, וְאִי לֹא עָלִיָּה קָרָא
דְּכַתִּיב, (שְׁמוּאֵל א ב) וּבִזִּי יִקְלוּ.

ובכוונת אמן, דהוא כליל תרין שמהן יהו"ה
 אדנ"י. והאחד גניז טוביה וברכוהי,
 באוצר הנקרא היכל, והוא רמוז בפסוק (חבקוק
 ב) וה' בהיכל קדשו הם מפניו ולדא רמזו
 רבותינו זכרונם לברכה, כל טוב האדם בביתו,
 שנאמר (במדבר יב) בכל ביתי נאמן הוא,
 ומתרגמינן בכל דעמי.

ואי מכוון בכל חד וחד מט' גוויי כדקא יאות,
 דא הוא בר נש דאוקיר לשמא דמאריה
 לשמא קדישא, ועל דא כתיב כי מכבדי אכבד
 ובזי יקלו, אכבד בעלמא דין, לקיים ולמעבד כל
 צרכוי. ויחזון כל עממי ארעא, ארי שמא דה'
 אתקרי עליה, וידחלון מניה. ובעלמא דאתי, יזפי
 למיקם במחיצת חסידים, אף על פי דלא קרי כל
 צורכיה, כיון דזכה לאשגחא ידיעת מאריה,
 ואיכוון ביה כדקא יאות.

מאי ובזי יקלו. דא הוא מאן דלא ידע לאחדא
 שמא קדישא, ולקשרא קשרא
 דמהימנותא, ולאמשכא לאתר דאצטריך,
 ולאוקיר שמא דמאריה טב ליה דלא אתברי. ופל
 שכן מאן דלא אתכוון באמן.

וַיֵּלֶךְ דָּא, כָּל מָאן דְּמִרְחִישׁ בְּשִׁפּוּתִיהּ בְּנִקְיוּתָא
 דְּלִבָּא, בְּמִיָּא דְּמִנְקִי, מָאִי כְּתִיב בְּהִדְיָה,
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם, כְּלוֹמֵר, בְּשָׂבִיל אָדָם
 דִּידַע לְאַחַדָּא צֶלֶם וְדַמּוּת כְּדָקָא יָאוּת, וַיֵּרְדּוּ
 בְּדַגַּת הַיָּם. (עד כאן ד"א)

פְּרָקָא רְבִיעָאָה. עֲתִיקָא, טָמִיר וְסָתִים. זַעִירָא
 דְּאַנְפִּין, אֲתַגְלִיָּא וְלֹא אֲתַגְלִיָּא.
 דְּאַתַּגְלִיָּא, בְּאַתּוּן כְּתִיב. דְּאַתַּכְסִּיָּא, סָתִים
 בְּאַתּוּן, דְּלֹא מִתִּישְׁבֵּן בְּאַתְרוּי, בְּגִין דְּאִיהוּ לֹא
 אֲתִישְׁבּוּ בֵּיהּ עֲלָאִין וְתַתָּאִין.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ
 בְּהֶמָּה וְרֶמֶשׂ וְגו', הֵינּוּ דְּכְתִיב, (תהלים לו')
 אָדָם וּבְהֶמָּה תִּשְׁעֶי יי'. חַד בְּכָלֶּלָא דְּאַחֲרָא
 מִשְׁתַּכְּחָא. בְּהֶמָּה בְּכָלֶּלָא דְּאָדָם, (ויקרא א') אָדָם כִּי
 יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַיהוָה מִן הַבְּהֵמָה, מִשּׁוּם
 דְּאַתַּכְלֵל בְּכָלֶּלָא דְּאָדָם.

כִּד נַחַת אָדָם דְּלִתַּתָּא (דף קע"ח ע"ב) בְּדִיוקְנָא עֲלָאָה,
 אֲשַׁתְּכַחוּ תָּרִין רוּחִין מִתָּרִין סְטָרִין, דִּימִינָא
 וּשְׁמָאֵלָא כְּלִיל אָדָם. דִּימִינָא, נִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא.
 דְּשְׁמָאֵלָא נֶפֶשׁ חַיָּה. חָב אָדָם אֲתַפְּשֵׁט שְׁמָאֵלָא,
 וְאַתַּפְּשֵׁטוּ אֵינוֹן בְּלֹא גּוּפָא.

כַּד מִתְדַבְּקִין דָּא בְדָא, אֲתִיילְדִין כְּהַאי חֵיה
 דְּאוּלִידֵת (רוחין) סְגִיאִין בְּקִטְרָא חָדָא. כ"ב
 אֲתוּנִין סְתִימִין, כ"ב אֲתוּנִין אֲתַגְלִיין, י' סְתִים, י'
 גְּלִיָּא. סְתִים גְּלִיָּא, בְּמִתְקֵלָא דְטַפְסִין, אֲתַקְלוּ.
 י' נִפְקִין מִנִּיה דְכָר וְנוֹקְבָא ו"ד, בְּהַאי אֲתָר, ו'
 דְכָר, ד' נִוְקָבָא. בְּגִין דָּא, ד"ו תְּרִין. ד"ו דְכָר
 וְנוֹקְבָא. ד"ו תְּרִין קְפִלִין. תְּרִין י' בְּלַחֲדוּי דְכָר.
 ה' נִוְקָבָא. ה' ד' הִוֵּת בְּקִדְמִיתָא, וּמִדְּאֲתַעֲבֵרֵת
 בִּי בְּגִיָּה, (אוּלִידֵת) אֲפִיקֵת ו', (הָרִי כִי בַה' אֵית ד"ו וּבִיָּה אֵית
 ה"ה הָרִי יֵה"ו) אֲתַחֲזִי יו"ד בְּחֻזִּיה כְּלָלָא דִּיה"ו.
 מִדְּאֲפִיקֵת יו"ד דְּהוּא דְכָר וְנוֹקְבָא, אֲתִישְׁבֵּת
 לְבִתָּר, וּמְכַסִּיָּא לְאַמָּא.

וַיֵּרְאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם, (בראשית ו)
 הָיִינוּ דְכֻתִּיב, (יהושע ב) שְׁנַיִם אָנָּשִׁים
 מְרַגְלִים חָרַשׁ לְאֹמֶר, מָאִי בְנוֹת הָאָדָם. דְכֻתִּיב,
 (מלכים א ג) אִזּוּ תְּבַאֲנָה שְׁתֵּים נָשִׁים זִנּוּת אֶל הַמֶּלֶךְ.
 בְּגִיָּהוֹן כְּתִיב, כִּי רָאוּ כִי חֲכַמַת אֱלֹהִים בְּקִרְבּוֹ
 וְגו'. אִזּוּ תְּבַאֲנָה וְלֹא בְּקִדְמִיתָא. בְּקִיסְטָרָא
 דְּקִיטוּרֵי דְפִיגְאֵן, תְּרִין מִתְחַבְּקִין הָווּ לְעִילָא,
 לְתַתָּא נְחָתוּ יָרְתוּ עַפְרָא, אֲבִדּוּ חוּלְקָא טְבָא
 דְּהוּא בָּהוּ. עֲטָרָא דְבוּמְלָא (ס"א דְחֻמְלָא) וְאַתְעֵטֵר
 בְּקוּסְטָא דְעִנְבָא.

וַיֹּאמֶר יי' אֶל מֹשֶׁה מַה תַּצַּעַק אֵלַי. (שמות יד) אֵלַי
 דִּיִּיקָא. דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ. וַיִּסְעוּ
 דִּיִּיקָא. בְּמִזְלָא הָוָה תְּלִי, דְּבָעָא לְאוּקִיר דְּקִנְיָה.
 (שמות טו) וְהִיָּשֶׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהֶאֱזַנְתָּ לְמִצְוֹתָיו
 וְשִׁמְרַתְּ כָּל חֻקָּיו עַד כָּאן. כִּי אָנִי יי' רַפְאִיךָ,
 לְהֵאֵי דוּקָא.

פְּרָקָא חֲמִישָׁאָה (ישעיה א) הוּי גוּי חוּטָא עִם כְּכַד
 עוֹן זָרַע מְרַעִים בָּנִים וְגו'. שְׁבָעָה דְּרַגִּין
 יו"ד ה"ה ו"ה ה"י ו"ו אֶפִּיק ד' ה"ה הו"י, ה"ה
 אֶפִּיק ו"ו ד"ו לְבַר אֶסְתִּיר אָדָם דְּכַר וְנוֹקְבָא
 דְּאֵינוֹן ד"ו דְּכָתִיב בָּנִים מְשַׁחִיתִים.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא. בְּרֵאשִׁית מֵאֲמַר. בְּרָא חֲצִי
 מֵאֲמַר. אָב וּבֶן. סְתִים וְגִלְיָא. עֵדָן
 עֲלָאָה דְּסְתִים וְגִנְיִז. עֵדָן תַּתְּאָה, נְפִיק לְמִטְלָטְלִי
 (ס"א לְמִטְלָנוֹי) וְאֶתְגִּלְיָא יְהוָה. יְהֵ. אֱלֹהִים. אֶת. אֲדָנִי
 אֱהִיָּה. יְמִינָא וְשְׁמָאֲלָא כַּחְדָּא אֶשְׁתַּתְּפוּ, הַשְּׁמִים.
 וְאֶת, דְּכָתִיב, (דְּבָרֵי הַיָּמִים א כט) וְהִתְפַּאֲרַת וְהִנְצַח
 אֵינוֹן כַּחְדָּא אֶשְׁתַּתְּפוּ. הָאֶרֶץ, דְּכָתִיב, (תהלים ח)
 מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאֶרֶץ. (ישעיה ו) מְלֵא כָּל
 הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ.

יְהִי רַקִּיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין
 קֹדֶשׁ הַקֹּדָשִׁים, עֲתִיקָא לְזַעִירָא, אֶתְפָּרַשׁ,

וְאֶתְדַבֵּק. לֹא אֶתְפָּרֵשׁ מִמֶּשׁ פּוֹמָא מִמְּלִל רַבְרָבָן.
 אֲנִיתִּיק וְאֶתְעַטֵּר בְּכֶתְרִין זַעִירִין, בְּחִמְשָׁה זִינִין
 מִים, וְכִתִּיב (במדבר יט) וְנָתַן עָלָיו מִים חַיִּים. (ירמיה
 י) הוּא אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם. (תהלים קטז)
 אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יי' בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים. (שמואל א כה)
 וְהִיתָה נֶפֶשׁ אֲדֹנִי צְרוּרָה וְגו'. וְעַן הַחַיִּים בְּתוֹךְ
 הַגֶּן. י"ה, יו"ד ה"א, אהי"י בֵּין מִים לְמִים. מִים
 שְׁלִימִין, וּמִים דְּלֹא שְׁלִימִין. רַחֲמִין שְׁלִימִין,
 רַחֲמִין דְּלֹא שְׁלִימִין.

וַיֹּאמֶר יי' לֹא יָדוֹן רוּחִי בָאָדָם לְעוֹלָם בְּשַׁגֵּם
 הוּא בָשָׂר. (בראשית ו) וַיֹּאמֶר יי', כִּד
 אֲתִישָׁבֵא בְּזַעִירָא. מִכָּאן (נ"א דְּכִד אֶמֶר בְּשֵׁם אֶמְרוּ) (לומר)
 דְּבַר. דְּעִתִּיקָא סְתִים קָאֶמֶר לֹא יָדוֹן רוּחִי בָאָדָם
 דְּלַעִילָא, מִשּׁוּם דְּבִהֵּוּא רוּחָא דְּאֶתְנַשְׁבָּא מִתְרִין
 נוֹקְבִין דְּפִרְדֵּשְׁקָא, מְשִׁיךְ לְתַתָּאי.

וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב (ימי עולם) וְהָיוּ יָמָיו מָאָה וְעֶשְׂרִים
 שָׁנָה. יו"ד שְׁלִים וְלֹא שְׁלִים. י' בְּלַחֲדוּי
 מָאָה. תְּרִין אֲתוּוֹן תְּרִין זְמָנִין, מָאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה.
 י' בְּלַחֲדוּי כִד (דף קע"ט ע"א) אֲתַגְלִיא בְּזַעִירָא,
 אֲתַמְשֵׁךְ בְּעֶשֶׂר אֲלָפִין שָׁנִין. מִכָּאן כְּתִיב, (תהלים
 קלט) וַתָּשֶׁת עָלַי כַּפְּכָה.

הַנְּפִילִים הָיוּ בְּאַרְץ, (בראשית ו) הֵייוֹנוּ דְכְתִיב
וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבַּעָה רָאשִׁים.
מֵאַתֵּר דְּאַתְפָּרֶשׁ גִּנְתָּא, אֶקְרִי הַנְּפִילִים, דְּכְתִיב
וּמִשָּׁם יִפְרֹד. הָיוּ בְּאַרְץ בֵּימֵי הָהֶם, וְלֹא לְבַתֵּר
זְמָנָא. עַד דְּאַתָּא יְהוֹשֻׁעַ, וּבְנֵי הָאֱלֹהִים אֶסְטָמְרוּ.

עַד דְּאַתָּא שְׁלֵמָה וּבְנוֹת הָאָדָם אֶתְכַלְלָא, הָדָא
הוּא דְכְתִיב, (קהלת ב) וְתַעֲנוּגוֹת. תַּעֲנוּגַת קְאָרִי
(תַּעֲנוּגִים לֹא קְאָרִי) בְּנֵי הָאָדָם (נ"א דְאַתְרֵמִיּוּ) דְּאַתְרֵמִיּוּ
מֵהָאִי רוֹחִין אַחֲרָנִין, דְּלֹא אֶתְכַלְלוּ בְּחֻכְמָה
עֲלָאָה, דְּכְתִיב, (מלכים א ה) וַיֵּי נָתַן חֻכְמָה לְשְׁלֵמָה,
וּכְתִיב (מלכים א ה) וַיַּחֲכֶם מֶכֶל הָאָדָם. מִשּׁוּם דְּהָנִי
לֹא אֶתְכַלְלוּ בְּאָדָם.

וַיֵּי נָתַן חֻכְמָה, ה' עֲלָאָה. וַיַּחֲכֶם, דְּמִינָה אֶתְחַכֵּם
לְתַתָּא. הֵמָּה הַגְּבוּרִים אֲשֶׁר מַעּוֹלָם, עוֹלָם
דְּלַעֲיִלָּא. אַנְשֵׁי הַשָּׁם, דְּאַתְנַהֲגִין בְּשִׁמְא. מָאִי
שְׁמָא. שְׁמָא קַדִּישָׁא, דְּאַתְנַהֲגִין בֵּיהּ דְּלֹא קַדִּישִׁין
לְתַתָּא, וְלֹא אֶתְנַהֲגִין אֱלָא בְּשִׁמְא. אַנְשֵׁי הַשָּׁם
סִתָּם, וְלֹא אַנְשֵׁי הוּי"ה. לָאוּ מִסִּתָּם סִתִּימָא, אֱלָא
גְּרִיעוּתָא, וְלֹא גְּרִיעוּתָא אַנְשֵׁי הַשָּׁם סִתָּם, מְכַלְלָא
דְּאָדָם נִפְקוּ, כְּתִיב (תהלים מט) אָדָם בִּיקָר בַּל יִלִּין,
אָדָם בִּיקָר, בִּיקִירוֹ דְּמִלְכָּא, בַּל יִלִּין, בַּל רֹחָא.

תַּלְיִסָּר מִלְכֵי קָרְבָּא, בְּשִׁבְעָה. שְׁבַעָה. מִלְכֵי
בְּאַרְעָא, אֶתְחַזִּיאוּ נְצַחֵי קָרְבָּא. תְּשַׁעָה
דְּסִלְקִין בְּדִרְגִין, דְּרַהֲטִין בְּרַעוּתָהוֹן, וְלִית דִּימְחֵי
בִּידֵיהוֹן. חֲמֵשָׁה מִלְכֵי קִיּוּמִין בְּבִהִילוֹ, לְקַמֵּי
אַרְבַּע לֹא יִכְלִין לְמִיקָם.

אַרְבַּע מִלְכֵי נִפְקִין לְקַדְמוֹת אַרְבַּע, בְּהוֹן תַּלְיִין
כַּעֲנַבִּין בְּאַתְכָּלָא צְרִירָן בְּהוֹ שְׁבַעָה
רַהֲטִין. סְהַדִּין סְהַדוּתָא וְלֹא קִיּוּמִין בְּדוּכְתִּיָּהוּ.
אֵילָנָא דְּמַבְסָם יְתִיב בְּגוֹ. בַּעֲנַפּוֹי אֶחָדִין וּמִקְנָנָן
צְפָרִין. תַּחֲוֹתוֹי תַּטְלִל חֲיוֹתָא דְּשְׁלִיטָא בְּהַהוּא
אֵילָנָא בְּתָרֵי כְּבִישִׁין, לְמִיָּהֶן בְּשִׁבְעָה סְמִכִין
סְחָרְגִיָּה, בְּאַרְבַּע חֲיוֹן, מִתְגַּלְגְּלִין בְּאַרְבַּע סְטָרִין.
חֲוִיָּא דְּרַהֲטֵי בִשׁ"ע דְּלוּגִין, דְּלִיג עַל טוּרִין,
מְקַפֵּץ עַל גְּבַעְתָּא, דְּכַתִּיב, (שיר השירים ב)
מְדַלֵּג עַל הַהָרִים מְקַפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת. זְנַבִּיָּה
בְּפוּמִיָּה, בְּשָׁנוּי, נָקִיב בְּתָרִין גִּיסִין. כִּד נָטִיל
גִּיסְטָרָא אֶתְעַבִּיד לְתַלַּת רוּחִין.

כְּתִיב וַיִּתְּהִלְךָ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים. וְכַתִּיב (משלי כב)
חֲנוּךְ לִנְעָר עַל פִּי דְרָכּוֹ. לִנְעָר הִידוּעָ. אֶת
הָאֱלֹהִים, וְלֹא אֶת יי'. וְאִינְנוּ, בְּשֵׁם זֶה, כִּי לְקַח
אוֹתוֹ אֱלֹהִים לְהַקְרָא בְּשֵׁמוֹ. תַּלַּת בְּתֵי דִינִין,

אַרְבַּע אֵינוֹן. אַרְבַּע בְּתֵי דִינִין דְּלַעֲיָלָא. אַרְבַּע
לְתַתָּא. דְּכְתִיב, (ויקרא יט) לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל בְּמִשְׁפַּט
בְּמִדָּה בְּמִשְׁקָל וּבְמִשׁוֹרָה. דִּינָא קְשִׁיָּא. דִּינָא דְּלֹא
קְשִׁיָּא, דִּינָא בְּשִׁקּוּלָא, דִּינָא דְּלֹא בְּשִׁקּוּלָא. דִּינָא
רְפִיָּא. (דִּינָא) דְּאַפִּילוּ לֹא הָיִי וְלֹא הָיִי.

וַיְהִי כִּי הֵחֵל הָאָדָם לָרֹב עַל פְּנֵי הָאָדָמָה. הֵחֵל
הָאָדָם לָרֹב. הֵינֵנו דְּכְתִיב בְּשָׁנִים וָגו',
הָאָדָם דְּלַעֲיָלָא. וְכְתִיב עַל פְּנֵי הָאָדָמָה. (שמות לד)
וּמָשָׁה לֹא יָדָע כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו, הֵינֵנו דְּכְתִיב,
(בראשית ג) כְּתָנוֹת עוֹר. קָרַן, דְּכְתִיב, (שמואל א טז) וַיִּקַּח
שְׁמוּאֵל אֶת קָרַן הַשֶּׁמֶן. לִית מְשִׁיחָא אֱלָא בְּקָרַן,
(תהלים פט) וּבְשִׁמְךָ תָּרוּם קִרְיָנוּ. (תהלים קלב) שֵׁם
אַצְמִיחַ קָרַן לְדָוִד. הֵינֵנו עֲשִׂירָא דְּמַלְכָּא. וְאַתְיָא
מִן יוֹבְלָא דְּהֵיא אִימָא, דְּכְתִיב, (יהושע ו) וְהָיָה
בְּמִשׁוֹף בְּקָרַן הַיּוֹבֵל. קָרַן בְּיוֹבְלָא אֲתַעֲטָר
עֲשִׂירָא בְּאִימָא. קָרַן, דְּנָטִיל קָרַן וְרִיחַ לְאַתְבָּא
רוּחִיָּה לִיהָ.

וְהָיִי קָרַן דְּיוֹבְלָא הוּא. וְיוֹבֵל ה'. וְה' נְשִׁיבָא
דְּרוּחָא לְכָלָא. וְכָלָא תִּיַּיבִין לְאַתְרֵיהּ,
דְּכְתִיב, (ירמיה א) אָהָה יְי' אֱלֹהִים, כֹּד אֲתַחֲזִי ה'
לֵה', יְי' אֱלֹהִים אֲתַקְרִי שֵׁם מְלֵא וְכְתִיב (ישעיה ב)
וּנְשָׁגֵב יְי' לְבָדּוּ בְּיוֹם הַהוּא. (ס"א כד אֲתַחֲזִיר ה' לֵה' וְאַסְתַּלַּק

י' פורענוּתָא אִתִּי לַעֲלֵמָא וְאִי לֹאוּ בְּשָׁבִיל אָדָם יְהוּ"ה לֹא אֲתָקִיִּים עֲלֵמָא וְכָלֹא
אֲתָחֶרֶב וְעַל דָּא כְּתִיב וְנִשְׁגָּב וְגו' עַל כֵּן סָתִים וְאֲתַעֲטָר
צְנִיעוּתָא דְּמִלְכָּא, דִּהֵיִינוּ סִפְרָא דְּצְנִיעוּתָא. וְכָפָה
(נ"א לְמָאן דְּנִפְק וְיִדַּע) לְמָאן דְּעָאֵל וְנִפְק וְיִדַּע שְׁבִילֵי
וְאַרְחוּי. (דף קע"ט ע"ב).

פְּרָשַׁת תְּצִוָּה (דף קע"ט ע"ב - דף קפ"ז ע"א)

וְאַתָּה תְּצִוָּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. וְאַתָּה הַקָּרֵב
אֵלֶיךָ אֶת אֶהֱרֹן אַחִיךָ וְגו' (שמות כז). אָמַר
רַבִּי חֲזִיָּא, מַה שׁוֹנָה כָּאן מִבְּכָל מְקוֹם, שְׁפָתוֹב
וְאַתָּה הַקָּרֵב אֵלֶיךָ, וְאַתָּה תְּדַבֵּר אֵל כָּל חֲכָמֵי לֵב,
וְאַתָּה תְּצִוָּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, (שמות ל) וְאַתָּה קַח לָךְ
בְּשָׂמִים רֹאשׁ מֶר דְּרוֹר? אֵלֹא הַכֹּל בְּסוֹד עֲלִיּוֹן
הוּא, לְכֹלֵל הַשְּׂכִינָה עִמּוֹ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אִיזֵן עֲלִיּוֹן וְאִיזֵן תַּחְתּוֹן כְּלוּלִים
כְּאַחַד, נִקְרָאִים וְאַתָּה, כְּמוֹ שְׁנֶאמַר (נחמיה ט)
וְאַתָּה מְחִיָּה אֶת כָּלָם. וְעַל כֵּן לֹא כָּתוּב וְהַקָּרֵב
אֶת אֶהֱרֹן אַחִיךָ. וְצִוִּיתָ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְדִבַּרְתָּ אֵל
כָּל חֲכָמֵי לֵב. מְשׁוּם שֶׁבְּזֶמַן הַהוּא מְאִירָה הַשֶּׁמֶשׁ
בִּירַח, וּמִשְׁתַּתֵּף הַכֹּל כְּאַחַד, לְשֵׁרוֹת עַל אֲמָנוֹת
מַעֲשֵׂה הַמֶּשֶׁכֶּן. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מִכָּאן (שמות לו)
אֲשֶׁר נָתַן ה' חֲכָמָה וּתְבוּנָה בְּהֵמָּה.

רבי שמעון אמר, מכאן, ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר מלאתיו רוח חכמה. אשר מלאתים צריך לומר! אלא אשר מלאתיו – ללב ההוא מלאתיו רוח חכמה, כמו שנאמר (ישעיה יא) ונחה עליו רוח ה' רוח חכמה וגו'. ועל זה צריך אשר מלאתיו רוח חכמה, ששורה השמש בירח בשלמות של הכל, ועל כן נרשמו הכל בכל מקום. אמר רבי אלעזר, אם כן, אלו ואתה ואתה, איך מתישבים בפסוקים?

אמר לו, כלם מתישבים הם. ואתה הקרב אליך – ליחד עמו ולקרב אצלו סוד השם הקדוש כמו שצריך. ואתה תדבר אל כל חכמי לב – לפי שכלם לא באו לעשות מעשה עד שרוח הקדש מדברת בתוכם ולוחשת להם בלחש, ואז עושים עבודתם. ואתה תצוה את בני ישראל – רוח הקדש מצוה עליהם ומאירה עליהם לעשות מעשה ברצון שלם. ואתה קח לך – כמו שפרשנו, (שכתוב) ואתה הקרב אליך. ואלה כלם כאן במעשה של המשכן. שהכל נעשה בסוד זה.

פתח רבי שמעון ואמר, (תהלים כב) ואתה ה' אל תרחק אילותי לעזרתי חושה. ואתה ה' –

הכל אחד. אל תרחק – להרחק מאתנו להיות
עולה האור העליון מלמטה. שהרי כאשר
מתעלה האור העליון מלמטה, אזי נחשף כל
האור ולא נמצא כלל בעולם.

ועל זה נחרב בית המקדש בימי ירמיהו. ואף על
גב שנבנה לבסוף, לא חזר האור למקומו
כמו שצריך. ועל סוד זה שם הנביא שהוא
שהתנבא על כך – ירמיהו. העלים של האור
העליון, שעלה למעלה למעלה ולא חזר להאיר
לבסוף כמו שצריך. ירמיהו – התעלה ולא חזר
למקומו, ונחרב בית המקדש ונחשכו המאורות.
אבל ישעיהו, השם גורם הישועה, ולהחזיר
האור העליון למקומו (ישעיהו, להאיר האור העליון

ולעשות ישועה) ולבנות בית המקדש, וכל הטובות
וכל האורות יחזרו כבראשונה. ועל זה שמותם
של שני הנביאים האלו עומדים זה לעמת זה,
בסבת השם שגורם, וצרוף האותיות זו בזו
גורמות מעשה, הן לטוב והן לרע. ועל סוד זה
צרוף האותיות של השמות הקדושים, וכן
האותיות בעצמן גורמות להראות סודות עליונים
כדגמת השם הקדוש, שהאותיות בעצמן גורמות
סודות עליונים קדושים להראות בהם.

סוד הראשון – יו"ד, נקדה ראשונה שעומדת על תשעה עמודים המעמידים אותה. והם עומדים לארבעת צדי העולם, כמו שהסוף של המחשבה, נקדה אחרונה, עומדת לארבעת צדי העולם. חוץ מזה שזה זכר, וזוהי נקבה.

וזו עומדת בלי גוף, וכאשר עומדת בלבושים שמתלבשת בהם, היא עומדת על תשעה עמודים, בסוד של האות ם בלי עגול. ואף על גב שאות ס' היא בעגול ועומדת בעגול, אבל בסוד של אותיות החקוקות תוך נקודות של אורות של מעלה, הם ברבוע, ושל מטה הוא בעגול.

זה הרבוע הוא עומד בשעור של תשע נקודות, שלש שלש לכל צד. והם בשעור של חשבון שמנה נקודות, והם תשע. ואלו הם שעומדים מסוד של הנר ברבוע בתשעה עמודים לאות יו"ד, נקדה אחת. ואלו התשעה הם שמונה בסוד של אות ם ברבוע, כמו זה: (ציור למעלה) שלש שלש לכל צד, וזהו סוד האות יו"ד, נקדה אחת. ואף אף גב שהיא נקדה אחת, הצורה שלה – ראש למעלה, וקוץ למטה. והשעור שלה שלש נקודות כדגמא זו: ועל כן התפשטותה לארבעה צדדים, שלש שלש לכל צד, היא תשע והיא שמונה. ואלו הם

הַעֲמוּדִים שְׂיוּצָאִים מִסּוּד הַנֵּר לְהִיּוֹת עֲמוּדִים
 לְאוֹת יו"ד, וְאֵלּוּ נִקְרָאִים מִרְכָּבָה שְׁלֵה. וְלֹא
 עֲמוּדִים בִּשְׁם, רַק בְּסוּד תַּשַּׁע נִקְדוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה.
 וּבִסּוּד שֶׁל סִפְרוֹ שֶׁל אָדָם נִחְלָקוּ אֵלּוּ הַתַּשַּׁע
 שֶׁהֵן שְׁמוֹנָה, בְּצִרוּף הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם
 הַקָּדוֹשׁ, כְּדִי לְצַרֵּף אוֹתָן וּלְיַחַד אוֹתָן בְּכָל אֵלּוּ
 הַצּוּרוֹת כַּאֲשֶׁר נוֹסְעוֹת אֵלּוּ הַשְּׁמוֹנָה שֶׁהֵן תַּשַּׁע,
 מְאִירוֹת בָּאוֹר שֶׁל אוֹת ׀ סְתוּמָה בְּרְבוּעַ, וּמוֹצִיא
 אוֹרוֹת שְׁמוֹנָה (שְׁמוֹנָה נִרְאִים) נִרְאִים וְאוֹתִיּוֹת תַּשַּׁע.
 וּמִתַּחֲלָקוֹת לְמַטָּה לְהִנְהִיג אֶת כָּל הַמַּשְׁכָּן.

וְאֵלּוּ הֵם צִרוּף שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ בְּסוּד שֶׁל
 שְׁבָעִים וּשְׁתֵּים אוֹתִיּוֹת מַחֲקָקוֹת
 שְׂיוּצָאוֹת מִסּוּד שֶׁל שְׁלֹשׁ צוּרוֹת, יָמִין וּשְׂמָאל
 וְאַמְצַע, וְהַכֹּל מִסּוּד שֶׁל שְׁלֹשׁ נִקְדוֹת (צִיּוּר לְמַעֲלָה).
 שְׁעוֹר שֶׁל אוֹת יו"ד, שֶׁהִיא לְאַרְבַּע צְדָדִים, וְהֵן
 שְׁמוֹנָה נִקְדוֹת, וְהֵם תַּשַּׁע נִקְדוֹת, וְהֵם שְׁתֵּים
 עָשָׂרָה נִקְדוֹת עֲלִיוֹנוֹת, שְׁלֹשׁ שְׁלֹשׁ לְכָל צֶדֶד
 וְצֶדֶד, וּמִכָּאֵן יוֹרְדוֹת לְמַטָּה בְּשְׁתֵּים עָשָׂרָה
 לְשִׁשָּׁה קְצוּוֹת. וְכַאֲשֶׁר נִחְקָקוֹת שְׁתֵּים עָשָׂרָה
 אֵלּוּ בִּשְׁשׁ קְצוּוֹת, הֵם שְׁבָעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת,
 סוּד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ שֶׁל שְׁבָעִים וּשְׁנַיִם שֶׁהֵם הַשֵּׁם
 הַזֶּה הַקָּדוֹשׁ.

תיקון הכללי

קודם אמירת תהלים ביום חול אומרים זה:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנֵהי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, הַבּוֹחֵר בְּדָוִד עַבְדּוֹ וּבִזְרָעוֹ אַחֲרָיו
וְהַבּוֹחֵר בְּשִׁירֹת וּתְשַׁבְּחוֹת שְׁתַּפֵּן בְּרַחֲמִים אֶל קְרִיאַת
מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שֶׁאֶקְרָא בָּאלוֹ אֲמָרם דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו
הַשְּׁלוֹם בְּעֶצְמוֹ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, וַיַּעֲמֵד לָנוּ זְכוּת פְּסוּקֵי
תְהִלִּים וּזְכוּת תְּבוּלֵיהֶם וְאוֹתֵייתֵיהֶם וּנְקֻדּוֹתֵיהֶם
וּמַעֲמֵיהֶם וְהַשְּׁמוֹת הַיּוֹצֵאִים מֵהֶם מְרָאשֵׁי תְבוּת
וּמִסּוֹפֵי תְבוּת, לְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ וְעֲוֹנוֹתֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ
וּלְזַמֵּר עֲרִיצִים וּלְהַכְרִית כָּל הַחוּחִים וְהַקּוֹצִים הַסּוֹכְבִּים
אֶת הַשּׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיוֹנָה וּלְחַבֵּר אִשָּׁת גְּעוּרִים עִם דּוֹדָהּ
בְּאַהֲבָה וְאַחֻזָּה וְרַעוּת וּמִשָּׁם יִמָּשֶׁךְ לָנוּ שְׁפַע לְנַפְשׁ
רוּחַ וּנְשָׁמָה לְמַהֲרָנוּ מֵעֲוֹנוֹתֵינוּ וּלְסִלּוֹחַ חַטָּאתֵינוּ
וּלְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ כְּמוֹ שֶׁסִּלַּחְתָּ לְדָוִד שֶׁאָמַר מִזְמוֹרִים אֵלּוֹ
לְפָנֶיךָ כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר גַּם יְהוָה יֵאָהֲדוּנֵהי הָעֶבֶר חַטָּאתֶךָ
לֹא תָמוּת. וְאֵל תִּקְחֵנוּ מִהָעוֹלָם הַזֶּה קֶדֶם זְמַנּוֹ עַד
מְלֹאֶת שְׁנוֹתֵינוּ בְּאִפֵּן שְׁנוֹכַל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שִׁחַתְנוּ.
וּזְכוּת דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם יִגַּן עָלֵינוּ וּבְעֶדְנוּ
שֶׁתֹּאֲרִיד אַפָּךְ עַד שׁוּבְנוּ אֵלֶיךָ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ

וּמֵאוֹצֵר מִתַּנַּת חֲנָם חֲנָנוּ כְּדִכְתִּיב וְחֲנוּתִי אֶת אֲשֶׁר אֲחֹן
וְרַחֲמֵי אֶת אֲשֶׁר אֲרַחֵם. וּכְשֶׁם שְׁאֲנוּ אוֹמְרִים לְפָנֶיךָ
שִׁירָה בְּעוֹלָם הִזָּה כִּךְ נִזְכָּה לֹאמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי
אֱלֹהֵינוּ שִׁיר וּשְׂבַחָה לְעוֹלָם הַבָּא. וְעַל יְדֵי אֲמִירַת
תְּהִלִּים תִּתְעוֹרֵר חֲבֻצַּלַת הַשְּׁרוּן וְלִשִׁיר בְּקוֹל נְעִים
בְּגִילַת וְרֵגֶן כְּבוֹד הַלְבָנוֹן נִתֵּן לָהּ הוֹד וְהָדָר בְּבֵית
אֱלֹהֵינוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן סָלָה:

תְּרִינִי מִזְמָן אֶת פִּי לַהֲדוּת וּלְהִלָּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי
לֵשֶׁם יְחֹד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינָתָה בְּדַחִילוֹ
וְרַחֲמֵינוּ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טוב לומר זאת קודם אמירת העשרה מזמורים:

תְּרִינִי מְקַשֵּׁר עֲצָמִי בְּאֲמִירַת הָעֲשָׂרָה מְזֻמָּרִים אֵלַי
לְכָל הַצַּדִּיקִים הָאֲמֵתִיִּם שֶׁבְּדוֹרֵנוּ וּלְכָל
הַצַּדִּיקִים הָאֲמֵתִיִּם שׁוֹכְנֵי עֶפְרָה קְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
הַמָּה, וּבִפְרֹט לְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם נֶחֱל נֹבֵעַ
מְקוֹר חַכְמָה רַבֵּנוּ נַחֲמָן בֶּן פִּיגָא שְׁגָלָה תַקוּן זֶה זְכוּתָם
יִגֵּן עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן.

לְבוֹ בְּרִנָּה לִיהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי נִרְיָעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ:
נִקְדָּמָה פָּנֵינוּ בְּתוֹדָה בְּזִמְרוֹת נִרְיָע לֹא: כִּי אֵל
גָּדוֹל יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

מִזֹּ « מִכְתָּם לְדוֹד, שְׁמֵרְנִי אֵל כִּי־חֲסִיתִי בְךָ: » אָמְרַת
לִיהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי, אֲדַנִּי אֶתָּה, טוֹבָתִי בַל־עֲלִיד:

ג לְקַדוּשִׁים אֲשֶׁר-בָּאֵרֶץ הַמָּה, וְאֲדִירִי, כָּל-חֲפָצֵי-בָם:
 ד יִרְבוּ עֲצָבוֹתָם, אַחֲרֵי מָהְרוּ, בִּלְאִסְיָה נִסְכֵּיהֶם מָדָם,
 וּבִלְאִשָּׂא אֶת-שְׁמוֹתָם עַל-שִׁפְתָּי: ה יְהוָה יֵאֱהֹדֶנִהי
 מִנֵּת-חֶלְקִי וְכוּסִי, אֶתָּה תוֹמִיד גּוֹרְלִי: ו חֲבָלִים נָפְלוּ-לִי
 בְּנַעֲמִים, אֶף-נִחַלְתָּ שִׁפְרָה עָלַי: ז אֲבָרַךְ אֶת-יְהוָה
 יֵאֱהֹדֶנִהי אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי, אֶף-לֵילוֹת יִסְרוּנִי כְלִיֹּתַי: ח שְׁוִיתִי
 יְהוָה יֵאֱהֹדֶנִהי לְנִגְדֵי תָמִיד, כִּי מִיְמִינִי בִלְאֻמוֹט: ט לָכֵן
 שָׂמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי, אֶף-בְּשָׂרִי יִשְׁכֵּן לְבִטָּח: י כִּי
 לֹא-תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשָׂאוֹל, לֹא-תִתֵּן חֲסִידְךָ חֲסִידֶיךָ כִּי לְרֹאוֹת
 שָׁחַת: יא תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים, שִׁבַּע שְׁמַחוֹת אֶת-פָּנֶיךָ,
 נַעֲמֹת בִּימִינְךָ נָצַח:

לב א לְדוֹד מִשְׁכִּיל, אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי-פֶשַׁע, כְּסוּי חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁרִי-אָדָם לֹא יִחַשֵׁב יְהוָה יֵאֱהֹדֶנִהי לוֹ עוֹן,
 וְאֵין בְּרוּחוֹ רַמְיָה: ג כִּי-הִחַרְשָׁתִּי בָּלוּ עֲצָמִי, בְּשִׂאֲגָתִי
 כָּל-הַיּוֹם: ד כִּי יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבֹּד עָלַי יָדְךָ, נִהַפְךָ
 לְשֹׂדֵי, בְּחִרְבִּנִי קִיץ סָלָה: ה חֲטָאתִי אֹדִיעָךָ, וְעוֹנִי
 לֹא-כִסִּיתִי, אָמַרְתִּי אוֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה יֵאֱהֹדֶנִהי,
 וְאַתָּה נִשְׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי סָלָה: ו עַל-זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל-חֲסִיד אֱלֹהֶיךָ לַעֲת מִצָּא, רַק לְשֹׁטֵף מִים רַבִּים אֱלֹהֵי
 לֹא יִגְיעוּ: ז אֶתָּה סֵתֵר לִי, מִצָּר תִּצְרֵנִי, רָנִי פֶלֶט
 תִּסּוּבְּנִי סָלָה: ח אֲשַׁכִּילְךָ, וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ-זוֹ תִּלְךָ,

אִיעָצָה עָלַיךְ עֵינַי: ט אֶל־תִּהְיוּ כְּסוּם כְּפָרֵד אֵין הָבִין,
בְּמַתַּג־וֹרְסֵן עֲדִיו לְבָלוּם, בַּל קָרַב אֵלַיךְ: י רַבִּים
מִכְּאוּבִים לָרָשָׁע, וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי חֶסֶד
יְסוּכְכֶנּוּ: יא שְׂמַחוּ בַּיהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי, וְגִילוּ צַדִּיקִים,
וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא * לְמַנְצָח מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל־דָּל,
בְּיוֹם רָעָה יִמְלֻטְהוּ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי: ג יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי
יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ, וְאֲשֶׁר יֵאָשֶׁר כ' בְּאַרְצֵךְ, וְאֶל־
תַּתְּנֵהוּ בְּנִפְשׁ אִיבִיו: ד יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי יִסְעֲדֶנּוּ עַל־עֵרֶשׁ
דָּוִי, כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הַפִּכָּת בַּחֲלִיו: ה אֲנִי־אִמְרָתִי יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי
יֵאָהֲדוּנְהִי חֲנֻנִי, רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי־חָטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ
רַע לִי, מָתִי יָמוּת וְאֶבֶד שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת, שָׂוֹא
יְדָבָר, לָבוֹ יִקְבֹּץ־אָוֶן לוֹ, יֵצֵא לַחוּץ יְדָבָר: ח יַחַד עָלִי
יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׁנְאֵי, עָלִי יַחֲשְׁבוּ רָעָה לִי: ט דְּבַר־כְּלִיעַל
יִצּוֹק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם: י גַּם־אִישׁ שְׁלוּמִי
אֲשֶׁר־בְּטַחְתִּי בּוֹ, אוֹכֵל לַחֲמִי, הַגְדִּיל עָלִי עֶקֶב:
יא וְאַתָּה יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאַשְׁלֹמָה לָהֶם:
יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי־חַפְצָתָ בִּי, כִּי לֹא־יִרְעֶה אוֹיְבִי עָלַי:
יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תַּמְכָּתָ בִּי, וְתַצִּיבֵנִי לִפְנֶיךָ לְעוֹלָם: יד בְּרוּךְ
יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם,
אָמֵן וְאָמֵן:

מב » לְמִנְצַח מִשְׁפִּיל, לְבְנֵי-קֶרֶח: ב פֶּאִיל תַּעֲרַג
עַל-אִפְקֵי-מַיִם, בֵּן נַפְשֵׁי תַעֲרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
ג צִמְאָה נַפְשֵׁי לְאֱלֹהִים לֹאֵל חו, מְתִי אָבּוֹא וְאַרְאָה
פְּנֵי אֱלֹהִים: ד הִיתָה-לִּי דְמַעְתִּי לֶחֶם יוֹמָם וּלְיָלָה,
בְּאֹמַר אֵלִי כָל-הַיּוֹם, אֵיזָה אֱלֹהֶיךָ: ה אֵלֶּה אֲזַכְּרָה
וְאִשְׁפָּכָה עָלַי נַפְשִׁי, כִּי אֶעֱכַר בְּסֶף, אֲדֹדִם עַד-בֵּית
אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה, הַמּוֹן חוּגֵג: ו מֵה-תִּשְׁתַּוְּחָחִי
נַפְשִׁי וְתַהֲמִי עָלַי, הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים, כִּי-עוֹד אֲדֹנּוּ
יִשְׁוּעוֹת פְּנִי: ז אֱלֹהִי, עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתַּוְּחָח, עַל-בֵּן
אֲזַכְּרָךְ מֵאֶרֶץ יִרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים, מֵהַר מִצְעָר: ח תַּהוֹם-
אֶל-תַּהוֹם קוֹרָא, לְקוֹל צְנוּרִיךָ, כָּל-מִשְׁבְּרִיךָ וְגִלְיָךְ עָלַי
עֲבְרוּ: ט יוֹמָם יִצְוָה יְהוָה יֵאֱהַדּוּנְהִי חֶסֶדּוֹ, וּבִלְיָלָה
שִׁירָה עָמִי, תִּפְּלָה לֹאֵל חַיִּי: י אֲמַרְהָ לֹאֵל סִלְעִי,
לָמָּה שְׂכַחְתָּנִי, לָמָּה-קָדַר אֵלֶיךָ בְּלַחֵץ אֹיִב: יא בְּרִצַּח
בְּעִצְמוֹתִי, חֲרַפּוֹנִי צוֹרְרִי, בְּאֹמְרָם אֵלִי כָל-הַיּוֹם אֵיזָה
אֱלֹהֶיךָ: יב מֵה-תִּשְׁתַּוְּחָחִי נַפְשִׁי, וּמֵה-תַהֲמִי עָלַי,
הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים, כִּי-עוֹד אֲדֹנּוּ יִשְׁוּעַת, פְּנִי וְאֱלֹהִי:

נב » לְמִנְצַח אֶל-תִּשְׁחָח, לְדוֹד מִכְתָּם, בְּשִׁלַּח שְׂאוּל
וַיִּשְׁמְרוּ אֶת-הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ: ג הִצִּילֵנִי מֵאִיבֵי אֱלֹהִי,
מִמִּתְקוֹמְמִי תִשְׁגְּבֵנִי: ג הִצִּילֵנִי מִפְּעָלִי אָוֶן, וּמֵאֲנָשִׁי
דְּמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי, יָגוּרוּ עָלַי עֲזִים,

לֹא-פִשְׁעִי וְלֹא-חַטָּאתִי יְהוָה יִאֱהוֹנֶנִּי: ה בְּלִי-עֹן
 יִרְצֹן וַיְכַוְנֶנּוּ, עֹדָה לְקִרְאתִי וּרְאָה: ו וְאַתָּה יְהוָה
 יִאֱהוֹנֶנִּי-אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, הַקִּיצָה לְפָקֶד
 כָּל-הַגּוֹיִם, אֶל-תַּחֲזֹן כָּל-בְּגָדֵי אֶן סֵלָה: ז יֵשׁוּבוּ לְעָרֵב,
 יִהְיוּ בְּכָלֵב, וַיִּסּוּכְבוּ עִיר: ח הִנֵּה יִבְעִיֹן בְּפִיהֶם, חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם, כִּי-מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוָה יִאֱהוֹנֶנִּי
 תִּשְׁחַק-לָמוֹ, תִּלְעַג לְכָל-גּוֹיִם: י עֲזֹז אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁמְרָה,
 כִּי-אֱלֹהִים מְשֻׁנָּבִי: יא אֱלֹהֵי חֲסִדֵי חֲסִדוֹ כ', יִקְדָּמֶנִּי,
 אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשֶׁרְרִי: יב אֶל-תַּהֲרִגֶם פֶּן-יִשְׁכְּחוּ עָמִי,
 הַנִּיעַמּוֹ בְּחִילָךְ וְהוֹרִידֵמוֹ, מִגִּנְנוֹ אֲדָנִי: יג חַטָּאת-פִּימוֹ,
 דַּבַּר-שִׁפְתֵימוֹ, וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם, וַיִּמְאֲלָה וַיִּמְכַּחֵשׁ יִסְפְּרוּ:
 יד כִּלָּה בַּחֲמָה, כִּלָּה וַאֲיַנְמוֹ, וַיִּדְעוּ כִּי-אֱלֹהִים מִשְׁלַל
 בִּיעֶקֶב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה: טו וַיֵּשְׁבוּ לְעָרֵב יִהְיוּ בְּכָלֵב,
 וַיִּסּוּכְבוּ עִיר: טז הִמָּה יִנְעִיֹן יִנְעִיֹן כ' לָאֵכֶל, אִם-לֹא
 יִשְׁכְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ: יז וַאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ, וְאַרְגֵּן לְבָקֶר חֲסִדָּךְ,
 כִּי-הָיִיתָ מְשֻׁנָּב לִי וּמְנוֹם, בְּיוֹם צָר-לִי: יח עֲזֹז אֱלֹהֶיךָ
 אֲזַמְרָה, כִּי-אֱלֹהִים מְשֻׁנָּבִי אֱלֹהֵי חֲסִדֵי:

עז א לְמַנְצָח עַל-יְדוּתוֹן יִדִּיתוֹן כ' לְאַסְף מְזִמּוֹר: ב קוֹלִי
 אֶל-אֱלֹהִים וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי:
 ג בְּיוֹם צָרָתִי אֲדַנִּי דְרָשְׁתִּי, יָדִי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תַפּוּג,
 מֵאַנְהָ הַנָּחִם נִפְשִׁי: ד אֲזַכָּרָה אֱלֹהִים וְאַהֲמִיָּה, אֲשִׁיחָה

וְתַתְּעַטֵּף רוּחִי סֵלָה: ^ה אֶחָזֶת שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא
 אֲדַבֵּר: ^ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ^ז אֶזְכְּרָה
 נִגְיַנְתִּי בַלִּילָה, עִם-לִבִּי אֲשִׁיחָה, וַיִּחַפֵּשׁ רוּחִי:
^ח הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדָנִי, וְלֹא-יִסִּיף לְרָצוֹת עוֹד: ^ט הָאִפֶּס
 לְנֶצַח חֲסִדוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדֹר וָדֹר: ^י הִשְׁכַּח חֲנוּת אֵל,
 אִם-קָפִץ בָּאֵף רַחֲמָיו סֵלָה: ^{יא} וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא, שָׁנוֹת
 יָמַי עָלְיוֹן: ^{יב} אֶזְכּוֹר אֲזִכִּיר ^כ מַעֲלִילִיָּהּ, כִּי-אֶזְכְּרָה מִקֶּדֶם
 פְּלִאָהּ: ^{יג} וְהִגִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּהּ, וּבַעֲלִילוֹתֶיהָ אֲשִׁיחָה:
^{יד} אֱלֹהִים בִּקְדָשׁ דִּרְכָּהּ, מִי־אֵל גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים: ^{טו} אַתָּה
 הָאֵל עֲשֵׂה פֶלֶא, הוֹדַעַת בְּעַמִּים עֶזְךָ: ^{טז} גָּאֻלְתָּ בְּזוֹרַע
 עֲמָהּ, בְּגִי־יַעֲקֹב וַיֹּסֶף סֵלָה: ^{יז} רָאוּךָ מַיִם אֱלֹהִים, רָאוּךָ
 מַיִם יַחִילוּ, אֵף יִרְגְּזוּ תַהֲמוֹת: ^{יח} זָרְמוּ מַיִם עֲבוֹת, קוֹל
 נִתְּנוּ שְׁחָקִים, אֶף-חֲצִצִּיף יִתְהַלְכוּ: ^{יט} קוֹל רַעֲמָךְ בַּגִּלְגָּל,
 הֵאִירוּ בְּרָקִים תִּבֵּל, רָגְזָה וַתִּרְעַשׂ הָאָרֶץ: ^כ בָּיִם דִּרְכָּהּ,
 וַשְּׁבִילָהּ וּשְׁבִילֶיהָ ^כ בְּמַיִם רַבִּים, וְעַקְבוֹתֶיהָ לֹא נִדְּעוּ:
^{כא} נָחִיתָ כִּצְאוֹן עֲמָהּ, בִּיד-מִשָּׁה וְאַהֲרֹן:

צ ^א תִּפְלָה לְמִשָּׁה אִישׁ-הָאֱלֹהִים, אֲדָנִי מַעֲזֵן אַתָּה
 הָיִיתָ לָנוּ בְּדֹר וָדֹר: ^ב בְּמַרְם הָרִים יִלְדוּ, וַתְּחַלֵּל
 אֶרֶץ וַתִּבֵּל, וּמַעֲזוֹלִם עַד-עוֹלָם אַתָּה אֵל: ^ג תֵּשֵׁב אֲנוֹשׁ
 עַד-דָּבָא, וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְּנֵי-אָדָם: ^ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים
 בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר, וְאַשְׁמוֹרָה בַּלִּילָה:

ה זרמתם שנה יהיו, בפקר כחציר יחלף: ו בפקר יציין
 וחלף, לערב ימולל ויבש: ז כיכלינו באפך, ובחמתך
 נבהלנו: ח שפה שט כ' עונתינו לנגדך, עלמנו למאור
 פניך: ט כי כל-ימינו פנו בעברתך, כלינו שנינו כמו-
 הקה: י ימי-שנותינו בהם שבעים שנה, ואם בגבורת
 שמונים שנה, ורהבם עמל ואון, פיגו חיש ונעפה:
 יא מי-יודע עז אפך, וכיראתך עברתך: יב למנות ימינו
 בן הודע, ונבא לבב חכמה: יג שובה יהוה יאהדונחי
 עד-מתי, והנחם על-עבדיך: יד שבענו בפקר חסדך,
 ונרגנה ונשמחה בכל-ימינו: טו שמוחנו פימות עניתנו,
 שנות ראינו רעה: טז יראה אל-עבדיך פעלך, והדרך
 על-בניהם: יז ויהי נעם אדני אלהינו עלינו, ומעשה
 ידינו בוננה עלינו, ומעשה ידינו בוננהו:

קה א הודו ליהוה יאהדונחי קראו בשמו, הודיעו
 בעמים עלילותיו: ב שירו-לו זמרו-לו, שיחו
 בכל-נפלאותיו: ג התהללו בשם קדשו, ישמח לב
 מבקשי יהוה יאהדונחי: ד דרשו יהוה יאהדונחי ועזו,
 בקשו פניו תמיד: ה זכרו נפלאותיו אשר-עשה, מפתיו
 ומשפטי-פיו: ו זרע אברהם עבדו, בני יעקב בחיריו:
 ז הוא יהוה יאהדונחי אלהינו, בכל-הארץ משפטיו:
 ח זכר לעולם בריתו, דבר צוה לאלף דור: ט אשר ברת

אֶת־אֲבֹרָהֶם, וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק: י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק,
 לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת־אֶרֶץ־כְּנָעַן,
 חֶבֶל נַחֲלָתְכֶם: יב בְּהֵיוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר, כְּמַעֲט וְגָרִים
 בָּהֶ: יג וַיִּתֶּהֱלְכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי, מִמַּמְלָכָה אֶל־עַם אֲחֵר:
 יד לֹא־הָנִיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקָם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
 טו אֶל־תִּגְעוּ בְּמִשְׁחִי, וּלְנִבְיָאֵי אֶל־תִּרְעוּ: טז וַיִּקְרָא רָעַב
 עַל־הָאָרֶץ, כָּל־מִטְהַלֵּחַ לֶחֶם שָׁבָר: יז שָׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ,
 לַעֲבֹד גִּמְכָר יוֹסֵף: יח עָנוּ בְּכָבֵל רִגְלָו רַגְלָיו כ', בְּרוֹזַל בָּאָה
 נַפְשׁוֹ: יט עַד־עַתָּה בֹּא־דְבָרוֹ, אִמְרַת יְהוָה יאהרונחי
 צִרְפָּתָהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירָהּ, מִשֵּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ:
 כא שָׁמוֹ אֲדוֹן לְבֵיתוֹ, וּמִשֵּׁל בְּכָל־קִנְיָנוֹ: כב לְאַסֹּר שָׂרָיו
 בְּגִפְשׁוֹ, וּזְקִנָיו יַחֲבִם: כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם, וַיַּעֲקֹב גָּר
 בְּאֶרֶץ־חָם: כד וַיִּפְרַר אֶת־עַמּוֹ מָאֵד, וַיַּעֲצִמְהוּ מִצְרָיו:
 כה הִפְךָ לָבָם לְשָׂנֵא עַמּוֹ, לְהִתְנַכֵּל בַּעֲבָדָיו: כו שָׁלַח
 מִטְּשֵׁה עֲבָדָיו, אֶהֱרֹן אֲשֶׁר בָּחַר־בוֹ: כז שָׁמוּ־בָם דְּבָרֵי
 אֱתוֹתָיו, וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח חֲשֹׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ,
 וְלֹא־מָרוּ אֶת־דְּבָרוֹ דְּבָרָיו כ': כט הִפְךָ אֶת־מִימֵיהֶם לָדָם,
 וַיָּמַת אֶת־דֹּגְתָם: ל שָׂרֵץ אֶרֶצָם צִפְרָדַיִם, בְּחֻדְרֵי
 מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עָרֹב, בָּנִים בְּכָל־גְּבוּלָם: לב נָתַן
 גִּשְׁמֵיהֶם בָּרָד, אִשׁ לְהַבּוֹת בְּאֶרֶצָם: לג וַיָּה, גִּפְגָּם
 וַתֵּאֱנָתָם, וַיִּשְׁבֵּר עֵץ גְּבוּלָם: לד אָמַר, וַיָּבֹא אֲרָבָה,

וַיֵּלֶק, וַאֲזַן מִסָּפֶר: לֹא וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֶרֶץ, וַיֹּאכַל
פְּרִי אֲדָמָתָם: לוֹ וַיֵּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֶרֶץ, רֵאשִׁית לְכָל-
אוֹנֶם: לוֹ וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב, וַאֲזַן בְּשִׁבְטָיו בּוֹשֵׁל:
לֹא שָׁמַח מְצֻרִים בְּצִאתָם, כִּי-נָפַל פֶּחָדִם עֲלֵיהֶם:
לֹא פָרַשׁ עֵנָן לְמַסָּךְ, וְאֵשׁ, לְהָאִיר לַיְלָה: מ שָׁאֵל וַיָּבֵא
עֲלָיו שְׁלוֹ כ', וְלָחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח צוּר, וַיּוֹצִי
מִיָּם, הֶלְכוּ בְּצִיּוֹת נָהָר: מב כִּי-זָכַר אֶת-דְּבַר קָדְשׁוֹ,
אֶת-אַבְרָהָם עַבְדּוֹ: מג וַיּוֹצֵא עִמּוֹ בְּשִׁשּׁוֹן, בְּרָנָה
אֶת-בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרֻצּוֹת גּוֹיִם, וַעֲמַל לְאֻמִּים
יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו, וְתוֹרָתוֹ יִנְצְרוּ, הַלְלוּהָ:

קלז א על נְהִירוֹת בָּבֶל שָׁם יִשְׁבְּנוּ, גַּם-בְּכִינוּ בְּזָכְרֵנוּ
אֶת-צִיּוֹן: ב על-עֶרְבִים בְּתוֹכָהּ, תָּלִינוּ בְּנֻרוֹתֵינוּ:
ג כִּי שָׁם שְׁאֵלוֹנוּ שׁוֹבֵינוּ דְּבַר-יְשִׁיר, וְתוֹלְלֵנוּ שְׁמֻחָה,
שִׁירוֹ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: ד אִיךְ נָשִׁיר אֶת-שִׁיר-יְהוָה
יֵאֱהֻדוּנָהּ, עַל אֲדָמַת גִּבֹּר: ה אִם-אֶשְׁכַּח יְרוּשָׁלַם,
תִּשְׁכַּח יְמִינִי: ו תִּדְבֹּק-לְשׁוֹנִי לְחִפִּי, אִם-לֹא אֶזְכְּרֶנּוּ,
אִם-לֹא אֶעֱלֶה אֶת-יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֻחָתִי: ז זָכַר
יְהוָה יֵאֱהֻדוּנָהּ לִבְנֵי אָדָם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם, הָאֻמִּים
עָרוּ עָרוּ עַד הַיָּסוֹד בָּהּ: ח בַּת-בָּבֶל הִשְׁדּוּדָהּ, אֲשֶׁרִי
שִׁישָׁלֶם-לָךְ אֶת-גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלֵת לָנוּ: ט אֲשֶׁרִי שִׁיאֲחֹז
וְנִפֹּץ אֶת-עַלְלֶיךָ אֶל-הַסָּלַע:

קנ « הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ-אֵל בְּקִדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקיעַ עֲזוֹ:
 ב הַלְלוּהוּ בַּגְּבוּרָתוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרֹב גְּדָלוֹ: ג הַלְלוּהוּ
 בְּתַקַּע שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בַּנִּבָּל וּבְנוֹר: ד הַלְלוּהוּ בְּתַף
 וּמְחוּל, הַלְלוּהוּ בַּמִּנִּים וְעֹגֵב: ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי-שְׁמַע,
 הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: ו כֹּל הַנִּשְׁמָה תְּהִלָּל יְהי,
 הַלְלוּ-יְהי:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יִשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בָּשׁוּב יְהוָה־יֵי יֵאֱהֲרֹנְהִי
 שְׁבוּת עַמּוֹ. יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל: וּתְשׁוּעַת
 צְדִיקִים מִיְהוָה־יֵי יֵאֱהֲרֹנְהִי מְעֹזָם בְּעַת צָרָה: וַיַּעֲזֹרֵם
 יְהוָה־יֵי יֵאֱהֲרֹנְהִי וַיַּפְלִטֵם וַיַּפְלִטֵם מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי
 חָסוּ בּוֹ:

רבנונו שֶׁל עוֹלָם, עֲלֵת הָעֲלֹת וְסִפַּת כָּל הַסְּבוּת, אֲנִתָּ
 לְעֵלָא, לְעֵלָא מִן כָּלָא, וְלִית לְעֵלָא מִנָּה, דְּלִית
 מִחֲשָׁבָה תְּפִיסָא בְּךָ כָּלָל, וְלָךְ דּוּמְיָה תְּהִלָּה, וּמִרְמָם
 עַל כָּל בְּרָכָה וְתְהִלָּה. אוֹתָךְ אֲדַרְשׁ, אוֹתָךְ אֲבַקֵּשׁ
 שְׁתַּחֲתֹר חֲתִירָה דְּרָךְ כְּבוֹשָׁה מֵאֲתָךְ, דְּרָךְ כָּל
 הָעוֹלָמוֹת, עַד הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת שְׁלִי בְּמָקוֹם שְׁאֲנִי עוֹמֵד,
 כְּפִי אֲשֶׁר נִגְלָה לָךְ, יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת, וּבְדֶרֶךְ וּנְתִיב הַזֶּה
 תֹּאִיר עָלַי אוֹרָךְ, לְהַחְזִירֵנִי בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ
 בְּאַמֶּת, כְּפִי רְצוֹנְךָ בְּאַמֶּת, כְּפִי רְצוֹן מְבַחַר הַבְּרוּאִים,
 לְבִלִּי לַחֲשֹׁב בְּמִחְשַׁבְתִּי שׁוּם מִחֲשַׁבַת חוּץ וְשׁוּם

מחשבה ובלבול שהוא נגד רצונה, רק לדבק במחשבות
 זכות צחות וקדושות בעבודתך באמת בהשגתך
 ובתורתך. הט לבי אל עדותיך, ותן לי לב מהור לעבדך
 באמת. וממצולות ים תוציאני לאור גדול חיש קל
 מהרה. תשועת יהוה יאהדונהי כהרף עין, לאור באור
 החיים כל ימי היותי על פני האדמה. ואזכה לחדש
 נעורי, הימים שעברו בחשך, להחזירם אל הקדשה,
 ותהיה יציאתי מן העולם כביאתי, בלא חטא. ואזכה
 לחזות בנעם יהוה יאהדונהי ולבקר בהיכלו, בלו אומר
 כבוד, אמן נצח סלה ועד:

דיני וסדר תפלת הדרך

לעירו או לעיר שרוצה ללון בה,
 רמשם ואילך יאמר אותה בלא
 חתימה. וטוב להסמיק תפלת הדרך
 לברכה אחרת כרי שתהא ברכה
 הסמוכה לחברתה. לכן כשיוצא
 בדרך בשחרית קודם התפלה כגון
 שהוא נחוץ, יאמר ברכת השחר על
 הדרך ויסמיק תפלת הדרך לברכת
 השחר, וביום יאכל איזה פרי ויסמיק
 תפלת הדרך לברכת הפרי, או
 כשמטיל מים יסמוך אותה לברכת
 אשר יצר.

היוצא לדרך מהלך שיעור פרסה
 (שבעים ושנים דקות) ויותר צריך
 להתפלל תפלת הדרך. אבל אם הוא
 צריך לילך רק פחות ממהלך שיעור
 פרסה, מתפלל בלא שם ומלכות.
 ובמקום סכנה אפילו בפחות ממהלך
 שיעור פרסה צריך להתפלל
 בחתימה בשם ומלכות. תיכף
 כשיוצא מעיבורה של עיר צריך
 להתפלל תפלה זו. ואם שכח מתפלל
 כל זמן שהוא בדרך, ובלבד שלא
 הגיע עדיין תוך פרסה הסמוכה

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתּוֹלִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַצְעִידֵנוּ לְשָׁלוֹם
 וְתַדְרִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַסְמְכֵנוּ לְשָׁלוֹם. (ואם חוזר באותו היום
 יאמר וְתַחֲזִירֵנוּ לְשָׁלוֹם) וְתַצִּילֵנוּ מִכָּף כָּל אוֹיֵב וְאוֹרֵב
 בְּדֶרֶךְ, וְתַשְׁלַח בְּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. וְתַתֵּנּוּ לַחַן וּלְחֶסֶד
 וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רוֹאֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 יֵאָהֲדוּנָהי, שׁוֹמֵעַ תַּפִּלָּה:

ויש מוסיפים פסוקים אלו לשמירה:

וַיַּעֲקֹב הָלַךְ לְדֶרֶכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר
 יַעֲקֹב כֹּאֲשֶׁר רָאִים מַחֲנֶה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם
 הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנֵם:

ג' פעמים

וַיִּסָּעוּ וַיְהִי חֶמֶת אֱלֹהִים עַל הָעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם
 וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרֵי בְנֵי יַעֲקֹב: לִישׁוּעָתְךָ קוִיֹּתִי
 יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהי:

ג' פעמים

וַיִּבְרַךְ יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהי וַיִּשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהי
 פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחֲנֶךָ: יֵשָׁא יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהי פָּנָיו
 אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם:

ג' פעמים

הִנֵּה אֲנִי שֹׁלַח מַלְאָךְ לִפְנֶיךָ לְשָׁמְרֶךָ בְּדֶרֶךְ וְלִהְבִּיאָךְ
 אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הִכְנַתִּי:

ג' פעמים

חַמְלָאָךְ הַגּוֹאֵל אוֹתִי מִכָּל רָע, יִבְרַךְ אֶת הַנְּעָרִים,
 וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמֵי וְשֵׁם אֲבוֹתֵי, אֲבָרְהָם

וַיִּצְחָק, וַיִּדְּגוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:

ג' פעמים

להודות ולהלל את ה' יתברך מביאה לכל הישועות.
כל האומר אותה כל יום יזכה לראות נסים גלויים מבורא עולמים,
וכל האומר תחנה זו מהלב הופך מיד מדת דין לרחמים.

תפילת הודיה לבורא עולם

מִלְךָ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲדוֹן עוֹלָם, רְבוּנוּ
שֶׁל עוֹלָם, תּוֹדָה.

תּוֹדָה שְׁאֲנִי עוֹמֵד/ת כָּאֵן לְפָנֶיךָ וּמוֹדָה לָךְ.
וְכָל מִה שְׁאֲנִי אוֹמֵר יְהִי כָאֵן וּכְאֶפֶס לַעֲמֹת כְּמִה שְׁאֲנִי
בְּאֶמֶת צְרִיכָה לְהוֹדוֹת לָךְ.

הָרִי עַל הַכֹּל אֲנִי צְרִיכָה לְהוֹדוֹת לָךְ.
כִּי הַכֹּל מִמֶּךָ, הַכֹּל נָתַתָּ לִי בָחוּן, בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים.
תּוֹדָה עַל כָּל הַדְּבָרִים בְּעוֹלָם.

תּוֹדָה עַל רוֹב רַבִּי רַבּוֹת פְּעָמִים שְׁעוֹרְתָּ לִי, תְּמוּכָתָּ בִּי,
הוֹשַׁעְתָּ אוֹתִי הַצַּלְתָּ אוֹתִי, שְׁמַחְתָּ אוֹתִי רִיפֵאתָ אוֹתִי,
שְׂמַרְתָּ עָלַי, עוֹדְדַת אוֹתִי, תּוֹדָה שְׂאֵתָה אֶתִּי תְּמִיד.

תּוֹדָה שְׂאֵתָה נוֹתֵן לִי כּוֹחַ לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת, כּוֹחַ לַעֲשׂוֹת
מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְכֹחַ לְהִתְפַּלֵּל.

תּוֹדָה עַל כָּל הַפְּעָמִים שְׁעוֹרְתָּ לִי וְלֹא יָדַעְתִּי לְהַגִּיד לָךְ
תּוֹדָה.

תּוֹדָה עַל כָּל הַחֲסָדִים שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה עִמִּי בְּכָל רָגַע וְרָגַע.
תּוֹדָה עַל כָּל נְשִׁימָה וְנְשִׁימָה שְׁאֲנִי נוֹשֵׁם/ת.

תודה לך מלך מלכי המלכים, גם על כל הדברים שאין לי.
תודה שקשה לי לפעמים, כי הכל לטובתי אפילו אם לא
תמיד ראיתי שזה לטובתי, עמוק בלב אני יודע/ת שכל מה
שמוציא ממך הוא הדבר הטוב ביותר עבורי, והוא נעשה
במיוחד בשבילי, בהשגחה פרטית מדקדקת ומשלמות, כמו
שרך מלך מלכי המלכים יכול לעשות.

תודה שלפעמים קשה לי, כי רק כך אני יודע/ת להעריך
את הטוב,

כי רק כשנמצאים בחשך אפשר להעריך את האור.

תודה על החיים הנפלאים שנתת לי.

תודה על הדבר הכי קטן שיש לי, כי את הכל אתה נתת
לי ולא אף אחד אחר.

תודה שאתה שומע את התפלות שלי.

בורא עולם! אני מבקש/ת ממך סליחה מעמקי לבי, אם
היו פעמים שלא הערכתי את מה שנתת לי, ובמקום לומר
לך תודה, רק התלוננתי.

אני עפר ואפר ואתה אדון כל העולם, אנא אל תרחק
ממני לעולם!!!

מבוסס על פ' הסה"ק יסוד ושרש העבודה (צוואה ס' כ"ו)
מצוה גדולה לפרסם ולהפיץ את התפלה הקדושה הזו

תפילה קצרה לאומרה קודם הלימוד

לְשֵׁם יְחִיד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתִּיהּ וְכוּ'. עַל
יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל
לְאַקְמָא שְׁכִינְתָא מַעְפָּרָא, וְלַעֲלוֹי שְׁכִינַת עוֹזְנוֹ אִם
הַבְּנִים שְׁמַחָה, עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם
כָּל יִשְׂרָאֵל.

חֲרִינִי מִקָּשֶׁר עֲצָמִי בְּלִימוֹד הַקְדוֹשׁ הַזֶּה בְּנִשְׁמַת כָּל
הַתְּנָאִים וְהַצְדִּיקִים הַכְּתוּבִים בְּזוּהַר הַקְדוֹשׁ
וּבְרֵאשֵׁם הַתְּנָא הָאֱלֹקִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי וְרַבִּי
אֶלְעָזָר בֶּנּוּ. וְעַל יְדֵי זֶה תִּתְקַיֵּים תְּפִילַת דָּוִד הַמְּלֶכֶךְ
עָלָיו הַשָּׁלוֹם (תְּהִלִּים ס"א ד' ה') כִּי הָיִיתָ מַחֲסֶה לִּי מִגְדֵּל
עַז מִפְּנֵי אוֹיֵב. אֲגִידָה בְּאַהֲלָךְ עוֹלָמִים אֲחֶסֶה בְּסֶתֶר
בְּנִפְיָךְ סֶלָה. וְאַזְכֶּה שְׁבִלִימוֹדִינוּ זֶה יִהְיוּ שְׁפָתוֹתֶיהֶם
דּוֹכְבוֹת בְּקָבֶר, לְמַעַן שָׁמוּ בְּאַהֲבָה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ
לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וּבַהֲדִין סִפְרָא סִפְרָא
הַזוּהַר, יִפְקֹן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי, יִרְאֶה אֵל
עַבְדֶּיךָ פִּעְלֶךָ וְהִדְרֶךְ עַל בְּנֵיהֶם. וְיִהִי נָעַם אֲדָנִי
אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ בּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ
בּוֹנֵנָה, וְיִהִי נָעַם אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ
בּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ בּוֹנֵנָה (תְּהִלִּים צ' ט"ז י"ז).

תפילה קודם לימוד קבלה

מהאד"י זלה"ה

רבוּן העוֹלָמִים וְאֲדֹנֵי הָאָדוֹנִים. אָב הַרְחָמִים
וְהַסְּלִיחוֹת. מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ יְהוָה
יֵאֱהֹדְנֵהוּ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּקִידָה וּבְהַשְׁתַּחֲוָיָה,
שֶׁקִּבְּרָתָנוּ לְתוֹרָתְךָ וְלַעֲבוּדָתְךָ עֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ, וְנָתַתָּ לָנוּ
חֵלֶק בְּסוּדוֹת תּוֹרָתְךָ הַקְדוּשָׁה. מָה אָנוּ, מָה חַיֵּינוּ,
אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּנוּ חֶסֶד גָּדוֹל כָּזֶה. עַל כֵּן אֲנַחְנוּ מִפִּילִים
תַּחֲנוּגֵינוּ לְפָנֶיךָ שֶׁתִּמְחַל וְתִסָּלַח לְכָל חַטֹּאתֵינוּ
וְעוֹנוֹתֵינוּ. וְאֵל יְהִי עֲוֹנוֹתֵינוּ מִבְּדִילִים בֵּינֵינוּ לְבֵינֶךָ.
וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאֱהֹדְנֵהוּ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּכַוֵּן אֶת לִבֵּנוּ לְיִרְאָתְךָ וְאֶהְבְּתָךְ,
וְתִקְשִׁיב אָזְנְךָ לְדִבְרֵינוּ אֱלֹהִי, וְתִפְתָּח לִבֵּנוּ הָעֵרֶל
בְּסוּדוֹת תּוֹרָתְךָ. וַיְהִיָּה לְמוֹדֵנוּ זֶה נַחַת רוּחַ לְפָנֶי כִּסֵּא
כְּבוֹדְךָ כְּרִיחַ נִיחוּחַ. וְתִאֲצִיל עָלֵינוּ אוֹר מְקוֹר נִשְׁמָתָנוּ
בְּכָל בְּחִינוֹתֵינוּ. וְשִׁיתְנוּצְצוּ נִיצוּצוֹת עֲבָדֶיךָ הַקְדוּשִׁים
אֲשֶׁר עַל יָדָם גָּלִיתָ דְּבָרֶיךָ אֱלֹהִי בְּעוֹלָם. וּזְכוּתָם וּזְכוֹת
אֲבוֹתָם וּזְכוֹת תּוֹרָתָם וְתַמִּימוּתָם וְקִדְשָׁתָם יַעֲמִד לָנוּ
לְבַל נִפְשַׁל בְּדִבְרִים אֵלֵינוּ. וּבְזְכוּתָם תִּתֵּן עֵינֵינוּ בְּמָה
שָׂאֵנוּ לִזְמָדִים. כִּמְאֹמֶר נָעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל, גַּל עֵינֵי
וְאִבִּטָּה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ. יְהִי לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיוֹן
לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה יֵאֱהֹדְנֵהוּ צוּרֵי וְגֵאֲלֵי. כִּי יְהוָה

יֵאֱהֹדְנֵהוּ יִתֵּן חֲכָמָה, מִפִּי דַעַת וְתִבְנוּנָה:

רבוֹן עֲלֵמִין, דְּאַנְתָּ הוּא מְגַלִּי עֲמִיקְתָּא וּמִסְתָּרְתָּא
וְגַלִּי רְזִיָּא. יְהֵא רַעְוָא מִן קַדְמָךְ לְאַסְפָּרָא
מַלִּין בְּפּוּמָנָא, לְקִימָא בְּנָא מְקָרָא שְׁכָתוּב, וְאַנְכִי
אַהֲיָה עִם פִּיד וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תִּדְבֵּר. וְלֹא נִיעוּל
בְּכִסּוּפָא קַדְמָךְ. וְנִזְכִּי לְמִשְׁמַע רְזִין עֲלָאִין דְּאוּרִיתָא
מְפּוּמָא דְּרִישָׁא דְּמִתִּיבְתָּא עֲלָאָה. אֲמֵן וְכֵן יְהִי רְצוֹן,
אֲמֵן, סְלָה:

וְנִתְּהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהִשְׁקוֹת אֶת־הַגֶּן, וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה
לְאַרְבַּעַה רָאשִׁים: וְהַמִּשְׁבָּלִים יִזְהָרוּ כְּזוֹהַר
הָרָקִיעַ, וּמִצְדֵּיקֵי הָרָבִים כְּכּוֹכְבִּים לְעוֹלָם וָעֶד: גַּל־עֵינֵי
וְאַבְיִטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ:

תפלה לרפואות וישועות

הֲרִינִי מְקַבֵּל עָלִי מַצּוֹת עֲשֵׂה שָׁל וְאַהֲבַת לְרַעָךְ
כְּמוֹךְ, וְהֲרִינִי אוֹהֵב כָּל אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
כְּנַפְשִׁי וּמַאֲדִי, וְהֲרִינִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי הַזֹּהַר
הַקְדוּשׁ לְזִכּוֹת ... פ"ב (וְכַאֵן יִפְרֹט בְּקִשְׁתּוֹ) [לְרַפּוּאֹת...]
[יְשׁוּעָת ...] [לְבָנִים ...] הַשֵּׁם יִשְׁלַח דְּבָרוֹ יַחֲזִקְהוּ
[וְיִרְפְּאֵהוּ בְּרַפּוּאֹת הַנֶּפֶשׁ וּרַפּוּאֹת הַגּוּף בְּרַמ"ח אֲבָרָיו
וּשְׁס"ה גִּידָיו בְּתוֹךְ שָׁאֵר חוּלֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאֲרִיךְ יָמָיו
וּשְׁנוֹתָיו בְּנְעִימִים] [וְיִוְשִׁיעָהוּ בְּדַבֵּר יְשׁוּעָה
וְרַחֲמִים ...] אֲמֵן סְלָה:

תפילה לאחר קריאת הזוהר

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבֹתֵי
שְׂמִינְתֵּינִים בְּנוֹ עֵתָה מִקְרָא שְׁכָתוֹב "וְאֲשִׁים דְּבָרֵי
בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדֵי בְּסִיתִיךָ לְגִמְעַ שְׁמַיִם וְלִיסַד אָרֶץ",
לְהַעֲלוֹת לְרוּמָם וּלְתַקֵּן הָרִיסוֹת וְחֻרְבוֹת הַשְׁכִּינָה
הַקְדוּשָׁה לְקִשּׁוּט וּפּוֹרְפִירָא עֲלָאָה וּלְאַרְמוֹן שְׁעַל מְכוֹנוֹ
יֵשֵׁב לְהַחְזִיר עֲטָרָה לְיוֹשְׁנָה וְקִים בְּנוֹ מְהֵרָה מִקְרָא
שְׁכָתוֹב "וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְבָּנָה כְּאֹרֶךְ הַחֲמָה וְאֹרֶךְ הַחֲמָה
יְהִיָּה שְׁבַע־עֶשְׂרִים כְּאֹרֶךְ שְׁבַע־עֶשְׂרֵת הַיָּמִים". וְזִכּוֹת הַרְשָׁב־י
הַקְדוּשׁ וּבְנוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְיוֹתָם בֶּן עֲזִיחָה, יַעֲמֹד לָנוּ
לְתַקֵּן הָעוֹלָם מִיּוֹם שְׁנִבְרָא עַד סוּפּוֹ כְּרָצוֹנוֹ וּכְרָצוֹן
יִרְאָיו. וּבְזִכּוֹת הַיּוֹתָנוּ עֲסוּקִים בְּחֻכְמָה הַזֹּאת, עַל יָדָהּ
תִּתְקַרֵּב הַגָּאוּלָּה, וְיִשְׁוּעָתָהּ מְהֵרָה תִּצְמִיחַ, לְעַלְוֵי
שְׁכִינָתָה עֲזוּנוֹ בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ. וְיִקְוִים בְּנוֹ מִקְרָא שְׁכָתוֹב
"וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹרֶךְ", וְיִזְרַח עֲלֵינוּ אֹרֶךְ יְהוָה
יֵאָהֲדוּנְהִי, בְּיוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אַחֲרָה וְנִשְׁמוֹ
אַחֲרָה, אֲמֵן נִצַּח סֶלָה וְעַד. (נִסְחַת הַתְּפִלָּה מִתּוֹךְ לְשׁוֹנוֹ הַקְדוּשׁ שֶׁל

רַבִּי חַיִּים וַיִּטָּאֵל זִיע"א)

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵי שְׂמִינְתֵּינִי לְלִמּוּד וּלְהַגּוֹת בְּסִפְרֵי הַקְדוּשׁ
הַזֶּה וְיִהְיֶה עֲלֵיָאָה, וְזִכּוֹת הַתְּנָאִים הַקְדוּשִׁים שֶׁלְּמִדְּנוּ
תּוֹרָתָם יַעֲמֹד לָנוּ וּלְזֻרְעֵנוּ וְנִזְכֶּה לְהַבְטָחַת הַנְּבִיא

סוד הגאולה "בראשית תמו" תקון מ"ג מתקוני זוהר השלם והמבואר

(זוהר הקדוש דף פ"ב ע"א)

א. הבנים צועקים שמע ישראל ואין קול ואין עונה

בְּרֵאשִׁית, שָׁם אֶת"ר יב"ש, וְזֶהוּ נָהָר יַחֲרֹב וַיִּבֶשׁ,
(שם ה), בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהוּא יִבֶּשׁ וְהִיא
יִבֶּשֶׁה, צוֹנְחִים הַבָּנִים לְמַטָּה בִּיחּוּד וְאוֹמְרִים שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל, וַאֲיֵין קוֹל וַאֲיֵין עוֹנָה. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב (משלי א כח) אֵין
יִקְרָאנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

ב. הלומד רק תורת הנגלה טוב לו שלא נבְּרָא כָּלל בְּעוֹלָם

וְכִךְ מִי שֶׁגִּזְרֵם שְׁתַּסְתַּלַּק קְבָלָה וְחֻכְמָה מִתּוֹרָה שְׁבַעַל
פֶּה וּמִתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, וְגִזְרֵם שְׁלֹא יִשְׁתַּדְּלוּ בָּהֶן,
וְאוֹמְרִים שְׂאִין אֵלָּא פֶּשֶׁט בִּתּוֹרָה וּבִתְלִמּוּד, בְּוֹדָאֵי
כְּבָלוֹ הוּא יִסְלַק אֶת הַמַּעֲיָן מֵאוֹתוֹ נָהָר וּמֵאוֹתוֹ גֶּן. אוֹי
לוֹ, טוֹב שְׁלֹא נִבְרָא בְּעוֹלָם וְלֹא יִלְמַד אוֹתָהּ תּוֹרָה
שְׁבַכְתָּב וְתּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, שְׁנַחֲשֵׁב לוֹ כְּבָלוֹ הַחֲזִיר
הָעוֹלָם לְתֵהוּ וּבֵהוּ, וְגִזְרֵם עֲנִי בְּעוֹלָם וְאַרְךְ הַגְּלוּת.

ג. אם מתחיל ללמוד היום זוה"ק מתקן את העבר שלא למד

וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי"ם תִּדְרָשׁא הָאֶרֶץ דְּרָשׁא וְכו' (בראשית א יא),
אָמַר רַבִּי אֱלֻעָזָר: אָבָא, וְהִירִי קָרָא לוֹ יִבֶּשֶׁה,

מאיפה תדשא הארץ? אמר לו: בני, כך למד תשובה
 לכל בני העולם, שאם אדם יחזר בתשובה, מוריד לה
 המעין שהסתלק, ומה שהיתה יבשה קורא לה ארץ,
 ולנהר שהיה חרב ויבש קרא לו מקנה המים וימים,
 זהו שכתוב (שם י) ויקרא אלהים לַיַבֶּשֶׁה אֶרֶץ וּלַמֶּקְנָה
 הַמַּיִם קָרָא יָמִים. באותו זמן שנקראת ארץ, מה כתוב
 בו? ויאמר אלהים תדשא הארץ, להוציא זרעים
 ופרות שהן נשמות, (דף פב ע"ב) כל אחד למינהו, אלו
 הנשמות שנגזרו מכסא כבודו, ואלו רוחות שנגזרו
 ממלאכים, ואלו הנפשות שנגזרו מהאופנים, כל אחד
 הוציא למינהו את כל אחד כראוי. עץ פרי - זה
 תלמיד חכם, עשה פרי - זו בת זוגו, לכל אחד כראוי
 (כל אחד הוציא למינו).

ד. הת"ח שנסמטו גדולה, פוגם יותר אם אינו לומד זוהר

ועוד, עץ פרי - זה העמוד האמצעי, עשה פרי - זה
 צדיק, אשר זרעו בו על הארץ - זו השכינה,
 שכל הזרעים נכללים בה, וכאן המצוה של פריה
 ורביה, לעשות פרות וזרעים, זהו שכתוב לא תהו
 בראיה לשבת יצרה, ומי שמתפטר מפריה ורביה, באלו
 החזיר את אותה ארץ יבשה, ומונע ממנה ברכות, כל
 אחד לפי דרגתו, מי שפוגם למטה פוגם למעלה את
 המקום שנגזרה נשמתו.

תיקוני זוהר תיקון מ"ח

תקון שמונה וארבעים

סגולה נפלאה מרבנו האר"י זיע"א

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם תִּרְ"י, שֵׁם שֶׁב"ת, כְּגוֹן זֶה, בְּרֵאשִׁית
 - בְּרֵ"א שֶׁת"י, וְהֵן שְׁתֵּי שִׁבְתוֹת, עֲלֵיהֶם
 נֶאֱמָר (שמות לא): "וַיִּשְׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת
 אֶת הַשַּׁבָּת" וְגוֹמֵר, שְׁתֵּי פְעָמִים הַזְכִּיר כָּאן שַׁבָּת, כְּנֶגֶד
 הַשְׂכִּינָה הָעֲלִיּוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה. "לְדֹרֹתָם", מֵהוּ
 לְדֹרֹתָם? אֵלֶּא זָכָא הוּא מִי שְׁעוֹשֶׂה לָהֶם דִּירָה בְּשַׁבָּת
 בְּשְׁנֵי בְתֵי הַלֵּב, וּמִתְפַּנֶּה מִשֵּׁם יֵצֵר הָרַע שֶׁהוּא חֲלוּל
 שַׁבָּת, 'בְּרִית עוֹלָם', זֶה צְדִיק, שְׁשׂוּרִים שְׁנֵיהֶם עָלָיו,
 אֶחָד לְמַלְא אוֹתוֹ, וְאֶחָד לְהַתְמַלֵּא מִמֶּנּוּ. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 הֵם כְּנֶגֶד שְׁתֵּי כְלִיּוֹת - פְּנִימִיּוֹת נִצָּח וְהוֹד, בְּנִים
 לְיִשְׂרָאֵל סָבָא - עֲמוּד הָאֱמָצְעִי - תַּפְאֶרֶת, שְׁלֹשׁ
 פְּעָמִים שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי אֵלּוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, עֲנֵג
 שַׁבָּת "וְנִהְרָה יוֹצֵא מֵעֵד"ן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגִּ'ן" (בראשית
 ב'י). וְנִהְרָה, יֵשׁ נִהְרָה וְיֵשׁ נִהְרָה, יֵשׁ נִהְרָה הַנִּקְרָא נִהְרָה פְּלִגְיוֹ,
 וְיֵשׁ נִהְרָה הַנִּקְרָא נַחַל קְדוּמִים, עֵדֶן עֲלִיּוֹן עָלָיו נֶאֱמָר
 (ישעיה סד) "עֵין לֹא רָאִתָּה אֱלֹהִים זֹלָתְךָ", זֶה הַנִּהְרָה
 הוּא אוֹת ו', הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא אוֹת א', וְעוֹבֵר
 בֵּין אָבָא - חֲכָמָה וְאֱמָא - בִּינָה וְהוֹלֵךְ חֲמִשׁ מֵאוֹת
 שָׁנָה, וּמִגִּיעַ עַד צְדִיק - יְסוֹד שֶׁהוּא שְׁבִיעִי, וּמִשֵּׁם

מִשְׁקָה לְגָגָה - מְלָכוֹת, שֶׁהִיא הַשְׂכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה. וְכֵּן
 הוּא מִי שֶׁשׁוּמֵר דִּירָה לְשַׁבָּת, שֶׁהוּא הַלֵּב, שֶׁלֹּא יִתְקַרֵּב
 שָׁם עֵצֶב הַמַּחּוּל וְכַעַם הַמָּרָה שֶׁהִיא אִשׁ הַגִּיהֶנֶם,
 שֶׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר (שְׁמוֹת ל"ה): "לֹא תִבְעְרוּ אִשׁ בְּכָל
 מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת", וְכֵן הוּא וְדָאִי, שֶׁכָּל מִי
 שֶׁכּוֹעֵם בְּאֵלּוֹ מְדַלֵּק אֶת הָאִשׁ שֶׁל הַגִּיהֶנֶם. אֲרַבְעִים
 מְלָאכוֹת חֹסֵר אַחַת, הֵן בְּנֵגֵד אֲרַבְעִים מְלָקִיּוֹת חֹסֵר
 אַחַת בְּשַׁבָּת, וְהֵם עֲשָׂרָה שְׁלָקָה אָדָם, וְעֲשָׂרָה לְחֹהָה,
 וְעֲשָׂרָה לְנַחֵשׁ, וְתִשְׁעָה לְאֲדָמָה, וּבִגְלָל זֶה אָמְרוּ בְּעָלֵי
 הַמִּשְׁנָה אֵין לֹקִין בְּשַׁבָּת, שֶׁאֵלּוֹ הַמְּלָאכוֹת הֵן נִחְשָׁבוֹת
 לְיִשְׂרָאֵל בְּנֵגֵד מְלָקִיּוֹת. יְצִיאֹת הַשַּׁבָּת שְׁתֵּים, הֵם
 עֲקִירָה וְהִנָּחָה, שֶׁעוֹשֶׂה אוֹתָם בְּבֵת אַחַת, מִי שֶׁעוֹקֵר
 חֶפֶץ מִמְּקוֹמוֹ וּמַנִּיחַ אוֹתוֹ מִחוּץ לְמְקוֹמוֹ וּמַרְשׁוֹתוֹ,
 בְּאֵלּוֹ עָקֵר אֶת אֵילָן הַחַיִּים, שֶׁהוּא אוֹת בְּרִית, וְהַנִּיחַ
 אוֹתוֹ בְּרִשׁוֹת נִכְרִיָּה. מִי שֶׁעוֹשֶׂה אֶת זֶה, גּוֹרֵם לְעֻקּוֹר
 נִשְׁמָתוֹ מִרְשׁוֹת שְׁלָה וּמַנִּיחָה בְּרִשׁוֹת אַחֲרֵת, שֶׁהִיא
 מָרָה וּמַחּוּל, וְזֶה גֵרֵם לְיִשְׂרָאֵל שֶׁנֶּעְקְרוּ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
 וְגָלוּ לְאֶרֶץ נִכְרִיָּה, שֶׁהִיא רִשׁוֹת הָרָבִים, וְכֵן הוּא מִי
 שֶׁמּוֹעֵל בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ שֶׁלּוֹ וּמַעְבִּיר כַּח לְרִשׁוֹת
 נִכְרִיָּה. שַׁבְּתָא"י הוּא טַחּוּל, חֲמ"ה, - אִשָּׁה רָעָה וּמָרָה,
 שַׁבְּתָא"י עָלֶיוּ נֶאֱמַר: "וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מַיִם", מַיִם אֵין
 בּוֹ אֲבָל נִחְשִׁים וְעֻקְרִים יֵשׁ בּוֹ, וְהוּא רָעֵב וְצָמְאוֹן

וְקִינָה וְהֶסְפֵּד וְחִשְׁכָּה וְעֶרְפָּל - אֶפְלָה, וְהִיא גְלוּת לְיִשְׂרָאֵל, וְצָרִיכִים יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לָהּ שְׁנֵי בָּבֶל, וְהִרִי פְּרִשׁוּהָ, וְהוּא דְּבוּר שֶׁל חַל שֶׁהוּא אֲסוּר בְּשַׁבָּת, וְכֵאֲשֶׁר לֹא מוֹצֵאת מָקוֹם לְשֵׁרוֹת שָׁם, הִיא בּוֹרַחַת, כְּמוֹ הַשְּׁפָחָה שֶׁל אֲבִרָהָם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ: "מִפְּנֵי שָׂרִי גְבֵרְתִּי אֲנִי בְּרַחַת". מְחוּל עָלָיו נֶאֱמַר: "שֶׁל נְעֻלָּיִךְ מֵעַל רִגְלֶיךָ", נֵעַל מִטְנֶפֶךָ שֶׁל טָפָה סְרוּחָה, כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֶתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא, זֶה שַׁבָּת, וְעָלָיו אוֹמֶרֶת הַשְּׂכִינָה: "פְּשִׁמְתִּי אֶת בִּתְנִיתִי אֵיכָכָה אֶלְבָּשְׁנָה, רַחֲצִיתִי אֶת רִגְלֵי אֵיכָכָה אֲטַנְּפִים", וּמִפְּנֵי זֶה צָרִיךְ בֶּן אָדָם בְּשַׁבָּת לְשַׁנּוֹת בְּלִבוֹשִׁים, בְּגָד וּבִמְאָכָלִים, וְצָרִיךְ לִהְיוֹת מוֹסִיף מֵחַל עַל הַקֹּדֶשׁ, וְכָל הַמוֹסִיף, מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְרָה בְּשַׁבָּת, וְכָל הַגּוֹרֵעַ מִפְּסִידִים לוֹ אוֹתָהּ נֶפֶשׁ יִתְרָה חֵם וְשָׁלוֹם וְכָל הַמוֹסִיף, מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְרָה בְּשַׁבָּת.

כשהנך מקדיש דקה בלבד ללמוד דף זהר ומצטרף ל-250.000 לומדי הזוהר הקדוש נחשב כאלו אתה מסיים 250.000 פעמים כל ספר הזוהר!!! - ויתקבלו תפלותיך ומשאלות לבך, כי התנאי לקבלת התפלות וקריאת שמע הוא למוד בזוהר כל יום (ותיקון"י תיקון מ"א). על כן כל אדמו"ר, ראש ישיבה, רב עיר, רב שכונה, רב בית מדרש, מגיד שעור של דף היומי, מלמד תינוקות של בית רבן טהורים, יקח בחשבון איזה נחת רוח הוא יכול לעשות להקב"ה, ולהציל את עם ישראל מכל הצרות בלומדו זוהר הקדוש דקה אחת עם הצבור, וכך כל עם ישראל יכנסו בתבת נח, וינצלו ממלחמת גוג ומגוג, כמו שכתב הזוה"ק, רבי חיים וויטאל, והרמח"ל ז"ע, ועיין עוד "אור הזוהר".

פתיחה אליהו הנביא

לקבלת התפלה. (עבודת הקודש מורה באצבע סוף סימן י'). והרי"ח הטוב כתב, שבאמירתה מסוגל לברור ניצוצי הקדושה (בא"ח, פ' בהר סוף ההקדמה).

כתב הרמ"ק: טוב לומר תפלת פתח אליהו זכור לטוב הנזכרת בריש ספר תיקוני הזוהר (סדור רבי שבתאי מראשקוב). וכתב החיד"א, אשר קבלו רבנן קדישין, שהיא מסגלת

פְּתַח אֱלֹהֵי הַנְּבִיא זְכוֹר לְטוֹב וְאָמֵר. רַבּוֹן הָעוֹלָמִים שְׂאֵתָה הוּא אֶחָד לְבָד, וְלֹא בְּחֻשְׁבוֹן הַמְּסַפְּרִים. אֵתָה הוּא עֲלִיוֹן מֵעַל כָּל הָעֲלִיוֹנִים, נֶעְלָם מֵעַל כָּל נַעֲלָמִים. וְאֵין מַחְשָׁבָה אוֹ תַּפְסִיסָה בְּךָ לְהַשִּׁיגְךָ כָּלֵל. אֵתָה הוּא שְׁהוֹצֵאת וְגַלִּית עֶשֶׂר תְּקוּנִים, וְקוֹרְאִים לָהֶם עֶשֶׂר סְפִירוֹת, לְהַנְהִיג בָּהֶם עוֹלָמוֹת סְתוּמִים שְׂאֵינָם נִגְלִים וְעוֹלָמוֹת הַנִּגְלִים. וּבָהֶם אֵתָה מִתְכַּסֶּה מִבְּנֵי אָדָם, וְאֵתָה הוּא שְׁקוּשֶׁר אוֹתָם וּמִיַּחַד אוֹתָם. וּמִפְּנֵי שְׂאֵתָה מִבְּפָנִים, כָּל מִי שֶׁמִּבְדִּיל וּמַפְרִיד אֶחָד מִחֻבְרוֹ, מֵאֵלוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת, נִחְשָׁב לוֹ כְּאֵלוֹ הוּא מַפְרִיד בְּךָ. וְאֵלוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת, הֵם הוֹלְכִים כְּסֻדָּרָם, אֶחָד אַרְוֶה, וְאֶחָד קָצֵר, וְאֶחָד בִּינוּנִי. וְאֵתָה הוּא שֶׁמִּנְהִיג לָהֶם. וְאֵין מִי שֶׁמִּנְהִיג לָךְ, לֹא מִלְמַעְלָה וְלֹא מִלְמַטָּה וְלֹא מִכָּל צֶדֶד שֶׁהוּא. לְבוֹשִׁים תִּקְנֶת לָהֶם, שִׁמְהֵם פּוֹרְחִים נִשְׁמוֹת לְבַנֵּי אָדָם, וְכִמְה גּוֹפִים תִּקְנֶת לָהֶם, שֶׁנִּקְרְאוּ גּוֹפִים כָּלִפִּי הַלְבוּשִׁים שֶׁמְכַסִּים עֲלֵיהֶם, וְנִקְרְאִים בְּתִקּוֹן הַזֶּה. הַחֹסֵד זְרוּעַ יְמִין. גְּבוּרָה זְרוּעַ שְׂמָאל. תַּפְאֶרֶת כְּנֻגַּד הַגּוֹף. נִצָּח וְהוּד כְּנֻגַּד שְׁנֵי רִגְלָיו. יְסוּד – שְׁלִימוֹת הַגּוֹף, וְהוּא אוֹת בְּרִית קוֹדֶשׁ. מַלְכוּת נִקְרְאת פֶּה, תוֹרָה שֶׁבַעֲלָ פֶה קוֹרְאִים לָהּ. מִדַּת הַחֻכְמָה הִיא הַמַּחֲ, הִיא הַמַּחְשָׁבָה שֶׁבְּפָנִים. מִדַּת הַבִּינָה הִיא הַלֵּב, וּבָהּ הַלֵּב מִבִּין, וְעַל אֵלוֹ שְׁנֵיהֶם [הַחֻכְמָה וְהַבִּינָה] נֶאֱמָר, הַנִּסְתָּרוֹת לִּי אֶלְקִינִי. כֶּתֶר עֲלִיוֹן, הוּא כֶּתֶר מַלְכוּת, וְעֲלִיוֹ נֶאֱמָר מִגִּיד

מראשית אחרית, והוא הראש שמניחים עליו תפלין, ובנשמה הפנימית מאיר שם אות יוד ואות הא ואות ואו ואות הא, שהוא דרך אצילות, והוא משקה את האילן בזרועותיו וענפיו, כמים שמשקים את האילן, ומתרבה ומתגדל באותה ההשקאה.

רבוץ העולם, אתה הוא עליון על כל העליונים, וסבת כל הסבות, ואתה משקה את הספירות שנקראים אילן, בנביעת המעין, ואותו אור המעין הוא כנשמה לגוף, שהוא חיים לגוף. ובך אין דמיון, ואין דמות מכל הספירות והנבראים הפנימיים והחיצוניים. ובראת שמים וארץ. והוצאת מהם שמש, וירח, וכוכבים ומזלות. ובארץ בראת אילנות ודשאים, וגן עדן, ועשבים, וחיות ועופות ודגים ובהמות ובני אדם. להפיר ולהודיע בהם עליונים, ואיך יתנהגו בהם עליונים ותחתונים, ואיך נכרים ונודעים עליונים ותחתונים, ואין מי שיודע ומשיג באין סוף ברוך הוא כלל. ובלעדי אורו יתברך, אין יחוד בעליונים ותחתונים, ואתה נפר ונודע אדון על כלם, ולכל ספירה לכל אחד יש שם ידוע, ובשמות הספירות נקראים המלאכים. ואתה אין לך שם ידוע, שאתה הוא ממלא ומחיה את כל הספירות הנקראים בשמות. ואתה הוא המשלים וממלא את כולם וכאשר אתה מסיר את השפעתך מהם, ישארו כל השמות כגוף בלי נשמה. אתה הוא חכם ולא על ידי החכמה הידועה בספירות, אתה הוא מבין ולא על ידי הבינה הידועה בספירות. אין לך מקום קבוע וידוע, אלא הנהגתך להודיענו תקופה וחזקה לבני אדם. ולהראות להם איך מתנהג העולם בדין וברחמים, שהם צדק ומשפט כפי מעשי בני אדם. דין הוא הגבורה. משפט הוא העמוד האמצעי. צדק היא המלכות הקדושה. מאזני צדק, שני עמודי האמת. הין צדק, היא אות ברית. הכל להראות

איך מתנהג העולם אבל לא שיש לה צדק הידוע שהוא דין ולא משפט הידוע שהוא רחמים, ולא מכל אלו המדות כלל.

קום רבי שמעון ויתחדשו סודות עליונים על ידיך שהרי רשות נתנה לה לגלות רזים נסתרים על ידיך, מה שלא נתן רשות לגלות לשום בן אדם עד עתה. קם רבי שמעון פתח ואמר: לה ה' הנהגות הגדולה, חסד והגבורה, והתפארת, והנצח, וההוד. כי כל – יסוד, בשמים ובארץ. לה ה' הממלכה – מלכות. והמתנשא לכל לראש. עליונים שמעו, אלו ישני חברון, והרועה הנאמן, התעוררו משנתכם. "הקיצו ורננו שוכני עפר", הם אלו אותם הצדיקים, שהם מחלק השכינה שנאמר בה, "אני ישנה ולבי ער", ואינם קרובים מתים אלא ישנים, ובשביל זה נאמר בהם, "הקיצו ורננו" וגו', משה הרועה הנאמן, אתה והאבות. התעוררו לשמח ולעורר את השכינה שהיא ישנה בגלות, שעד עתה, הצדיקים כלם רדומים, ושינה בעיניהם. מיד נתנה השכינה שלש קולות, לנגד הרועה הנאמן, ואומרת לו: קום הרועה הנאמן. שהרי עליך נאמר "קול דודי דופק", אצלי בארבע אותיות שלו, ויאמר בהם בכחם, פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי". שהרי כתוב: "תם עונך בת ציון לא יוסיף להגלותך" שהרי ראשי מלא טל ומדוע מלא טל? אלא אמר הקדוש ברוך הוא, את השכינה חשבת, שמיום שנחרב בית המקדש, שעליתי לבית המקדש של מעלה, ועליתי לישובי – ירושלים של מעלה? אין זה כך, שבאמת לא עליתי לביתי כל זמן שאת בגלות! הרי לה סימן, "שראשי נמלא טל" והא היא השכינה בגלות, השלמות שלה והחיים שלה הוא בסוד טל, וזה הוא סוד אות יו"ד אות ה"א אות נא"ו ואות ה"א היא השכינה שאינה בחשבון ט"ל, אלא אות יוד אות הא ואות נא"ו עלים האותיות לחשבון ט"ל, שהשם הזה ממלא את השכינה

ממעין הנובע של כל המקורות העליונים, מיד קם הרועה הנאמן והאבות הקדושים עמו. עד כאן סוד היחוד.

ויהי רצון מלפני ה' העתיק יומין הקדוש מכל הקדושים ונסתר מכל הנסתרים נעלם מהכל. שיתמשך טל העליון ממנו להשפיע ולמלאות הראש של זעיר אנפין ולהמשיך שפע לשדה תפוחין הקדוש בהארת פנים ברצון ובשמחת הכל. ויתמשך מלפני ה' "העתיק יומין הקדוש מכל הקדושים, ונסתר מכל הנסתרים נעלם מהכל. רצון ורחמים חזן, וחסד, בהארה עליונה, ברצון, ושמחה, עלי ועל כל בני ביתי, ועל כל הקרובים אלי, ועל כל ישראל עמו. ויפדה אותנו מכל הצרות הרעות שבאות לעולם, ויכין וינתן לנו מזון ופרנסה טובה בלי צרה ומצוקה, מהמזל העליון, שכל המזונות ממנו משתלשלים. ויצילנו מעין הרע, ומחרב מלאך המות, ומהדין של גיהנום. ויתן לנו, ולכל נפשותנו, חן וחסד, וחיים ארכים, ומזונות ברווח, ורחמים, מלפניו, אמן כן יהי רצון. אמן ואמן.

אמר רבי שמעון, הרימותי ידי בתפלות, למעלה שפאשר הרצון העליון למעלה למעלה, עומד על אותו הרצון שלא נודע ולא נתפס כלל לעולם. הראש הסתום ביותר למעלה ואותו הראש הוציא מה שהוציא, ולא נודע, והאיר מה שהאיר, והכל בהעלם. ורצון המחשבה העליונה, לרדף אחריו לקבל הארה ממנו. כעין מסך אחד נפרס, ומתוך אותו המסך על ידי רדיפת זו המחשבה העליונה מגיע ולא מגיע עד אותו המסך ומזה האיר מה שהאיר וכשקבלה אותה המחשבה העליונה היה עתיק מאיר באור סתום שלא נודע וזו המחשבה לא ידע ואינו משיג גודל האור, אז הפה אותו האור שהוא סוד המחשבה שלא נודעה הפה בהארת מסך העומד והאיר ממה שאינו ידוע ומשג, ולא נודע ולא התגלה

ואז זה האור של המחשבה שלא נודעה הכה פעם ב' בהארת המסך העומד ועל ידי זה האירו כולם כאחד ונעשו ונתקנו תשעה היכלות ואלו ההיכלות אינם אורות ואינם בבחינת רוח ואינם בבחינת נשמות ולא יש מי שעומד בהם בבחינת חיה. הרצון של כל תשע האורות, שעומדים כלם בכח המחשבה שהוא אחד מהם בחשבונם כולם רוצים לדרך אחריהם בזמן שעומדים במחשבה ואינם משיגים אותו ולא נודע להם כלל ואלו לא קימים לא ברצון ולא במחשבה העליונה תופסים בה מעט הארה ולא תופסים. באלו נמצאים כל סודות האמונה וכל אותם האורות מסוד המחשבה העליונה, משם ולמטה כולם נקראים בערכם אין סוף. עד כאן מגיעים האורות בדקות ולא מגיעים, ולא נודעים מהותם, אין כאן השגה של רצון ולא השגה של מחשבה כאשר מאירה המחשבה ולא נודע לו מי מאיר אז מתלבש ונעלם בתוך בינה ומאירים למי שראוי להאיר ומתחבר זה עם זה עד שנכללים ונחשבים כולם לאחד ובסוד הקרבן כאשר עולה עשן הקטרת, כולם נקשרים זה בזה ומאירים זה בזה, אז עומדים כולם בסוד עליה והמחשבה עולה ומתעטרת באין סוף. זה האור שמאירה ממנו מחשבה עליונה (שלא נודע בה כלל) נקרא אין סוף וממנו נמצא ונאצל ומקים ומאיר למי שמאיר ועל סוד זה הכל עומד, אשרי וזך חלקם של הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא.